E. T. 14

OCTAVARIVM BENEDICTINVM

Cum

Nonnullis Officijs Sanctorum eiuſdem Ordinis,

A

SVMMIS PONTIFICIBVS,

Perſonis vtriuſque Sexûs ſub Regula Sanctiſsimi Patris Noſtri BENEDICTI militantibus recitari permiſſum.

Nunc

Facilioris recitationis gratiâ cum Patronis Regni Poloniæ ritu Monaſticô ordinatis concordatum, & typis mandatum.

Ad usum Joannis Evangelistae Eremitae Camaldulen
sis Montis Coronae 1758.

Per

Rndum Patrem IA: CHRYSOSTOMVM SIGISMUNDUM ZDROWSKI, *Sacræ Theol: Lect. & Vice Priorem Regij Conuentûs Tynecenſis.*

Permiſſu Superiorum.

Anno à partu Virginis M.DC.LXX.VIII.

C R A C O V I Æ,

Typis ALBERTI GORECKI, S.R.M. *Typographi.*

IN STEMMA GENTILITIVM.

Defendunt, ornant, claudunt, dant lumen ACERVO
Ascia, crux, claues, sydera bina Tuo.
Cum CRVCE *quin potius claues hic vester* ACERVVS
Asciam & ex alto sydera bina fouet.

PERILLVSTRI
&
ADMODVM REVERENDO DOMINO,

D. MATTHIÆ LVDOVICO ZIELONACKI,

GENERALIS CAPITVLI TYNECENSIS PRÆSIDENTI,
PRÆPOSITO KOSCIELNENSI, OFFICIALI CALISSIENSI,
Domino, Dño Patrono Obſervandiſsimo.

Cæteriſq; Reuerendiſsimis PRÆLATIS, Admodum Rendis Patribus, Religioſis, ac Venerabilibus Fratribus, ſub Regula SS. Patris Noſtri BENEDICTI in Regno Poloniæ militantibus ac degentibus.

OPus hoc meum ex ſe tenue in lucem producere Tuis ſub auſpicijs, plures me compulère rationes, PERILLUSTRIS & ADMODUM REVERENDE DOMINE. *Licet enim erga omnes Sanctiſſimi* PROTO-PARENTIS *Noſtri* BENEDICTI *alumnos idem mihi ſit affectus, eadem omnium Prælatorum veneratio, tamen hinc vrgebat Tuus (quem in Gentilitio præfers campo) beneficiorum erga me* Acervus, *inde conſanguinitatis*

tatis vt Auunculi gradus non postremus; quin imò, libellus ipse sponte suâ (nescio quâ operante Antipathiâ) in sinus deferri, properabat Tuos. Nec mirum, cùm Te feruentissimum Immaculatæ Virginis cultorem & propagatorem præsensit, eiusdem Officium cum Octaua, sua inter viscera condens, Tibi non dubitabat præsentare. Me zelus Benedictini promouendi permouit instituti. Etsi sciam, nuper prælo mandatum Sanctissimi Patris BENEDICTI, & S. SCHOLASTICÆ *Officium cum Octaua sub ritu solemniori, tamen, cum pauca nouerim exemplaria, in nostrum peruenisse Poloniæ Regnum, incrementi Religiosæ deuotionis ergo, illa, adiunctis plurium Sanctorum Ordinis nostri proprijs Officijs, itidemq; Patronorum Regni Poloniæ, ad normam Benedictinam, excudenda curaui. Putabam sanè opusculum hoc cæteris gratum fore, eò quòd non omnia hæc contineant Breuiaria: nec Tibi displicere posse coniecturabar, qui Benedictinæ promouendæ, ita zelans es obseruantiæ, vt nullis parcas sumptibus, nulli in dexteritate pro bono Ordinis, nulli in liberalitate pro cultu* D. BENEDICTI *augendo, sis secundus. Viue ergo* PERILLUSTRIS & ADMODUM REVERENDE DOMINE; *Viuite Diui* BENEDICTI *benedicta proles Reuerendissimi* PRÆLATI, *tota deniq; Benedictina Cohors, tanti Patriarchæ fœcundissima Soboles, qui, cum sub signis tanti Ducis (vt acies ordinata)* DEO, *& Sanctis eius militatis, & sacræ huius Legionis legendo memoriam facitis, hos imitando, mei indigni meminisse, dignemini. Dabam Tynecij, Die 15 Iulij. Anno 1678.*

OMNIVM VESTRVM

Indignus Seruus & Fr.

SIGISMUNDUS ZDROWSKI.

AP-

APPROBATIO.

Illustrissimi & Reuerendissimi Domini,

D. NICOLAI OBORSKI,

DEI *& Apostolicæ Sedis Gratiâ,*

EPISCOPI LAODICENSIS, SUFFRAGAnei, Scholastici, Vicarij in Spiritualibus, & Officialis Generalis Cracouiensis: Administratoris in Spiritualibus Abbatiæ Tynecensis.

CUm hoc Octauarium à Reñdo Patre SIGISMUNDO ZDROWSKI, Sacræ Theologiæ Lectore, & Vice-Priore Regalis Conuentus Tynecensis ordinatum, & cum Patronis Regni Poloniæ ritu Benedictinô concordatum, innitatur approbationi Sacræ Rituum Congregationis, & vetustissimæ consuetudini Ordinis Benedictini, ideò vt Typis mandari possit permitto.

NICOLAUS OBORSKI, *Episcopus Laodicensis, Suffraganeus Cracouień, Administrator in Spiritualibus Abbatiæ Tynecensis. mpp.*

Facultas imprimendi. Perillustris Domini Librorum Censoris.

OCtauarium Benedictinum, Opera Adm̃ Reñdi Patris SIGISMUNDI ZDROWSKI, Sacræ Theologiæ in Conuentu Tynecensi Lectoris, ibidemq; Vice-Prioris, egregiè satis atq; facilè cum Patronis Regni Poloniæ tonatum, vt lucem publicam ad multam vtilitatem intueatur, authoritate sibi ab Illustrissimo & Reuerendissimo Episcopo Cracouiensi concessa permittit.

M. ANDREAS KUCHARSKI, *Sacræ Theologiæ Doctor & Professor, Ecclesiæ Cathedralis Canonicus, & Vniuersitatis Cracouiensis Rector. Anno Dñi* 1678. *Die* 15 *Iulij. mpp.*

C A-

CALENDARIVM,

Sanctorum, Sacri Ordinis Benedictini, & Regni Poloniæ Patronorum.

JANVARIUS.

14 Odilonis Abbatis S. O. N. Duplex. *Paginâ* 1

15 Mauri Abbatis, Duplex 2dæ Classis. *Omnia vt in Breuiario. Expositio Venerabilis Sacramẽti Indulgẽtia plenaria pro omnibus visitantibus Ecclesias nostras.*

22 Anastasij &c. Mart. semiduplex. *Omnia vt in Breuiario.*

FEBRUARIUS.

4 Ansgarij Episc: & Confess. Duplex. *pag:* 2

6 Dorotheæ Virg: & Mart: R. P. P. dupl. *Lect: 1mi Noct: de scriptura occurrẽte. In II. Noct: Lect: 5.* Dorothea. *vt in Breuiario, reliqua vt in Com: Virg: & Mart.*

7 Romualdi Abb: S O. N. & Fundatoris Camaldulensiũ, Dupl. *Omnia vt in Breuiar.*

10 Scholasticæ Virg: S O. N. Duplex 1. Class: *cum Octaua & expositiõne Venerabilis Sacramenti. Indulgẽtia Plenaria, pro omnibus visitantibus Ecclesias nostras. pag:* 5

11 De octaua, S. Scholasticæ, *pag:* 5

12 De octaua, S. Scholasticæ, 6

13 De octaua, S. Scholasticæ, *pag:* 7

14 De octaua, S. Scholast. *pag:* 8

15 De octaua, S. Scholast. 10

16 De octaua, S. Scholast. *pag:* 11

17 Octaua S. Scholasticæ Virg. Duplex, 12

MARTIVS.

1 Albini Conf: Pont: S. O. N. & R. P. P. Duplex, *p.* 15

4 Casimiri Conf: R. P. P. Duplex 2dæ Classis, *pag:* 16

5 Translatio Venceslai Mart: Duplex, *pag:* 16

9 Cyrilli & Methodij Confes. Pont. S. O. N. & R. P. P. Duplex, *pag:* 18

11 Franciscæ Romanæ Viduæ, S O. N. Duplex, *pag:* 19

12 Gregorij Papæ Conf: S. O. N. Duplex maius, *pag:* 19

17 Gertrudis Virg. S. O. N. & R. P. P. Duplex, *pag:* 19

21 SS. P. N. Benedicti, Dupl: 1mæ Clas: *cum Oct. & expositione Venerabilis Sacramẽti. Indulg: Plenar: pro omnibus visitantibus Eccl: nostras.* 20

22 De octaua. S. P. N. Bened. *pag:* 20

23 De octaua, S. P. N. Bened. 22

24 De octaua, S. P. N. Bened. *pag:* 23

25 Annunciatio B. M. V. Duplex, *pag:* 24

26 De oct. S. P. N. Bened. 24

27 De

27 De octaua, pag: 25
28 Octaua S. P. N. Benedicti, Duplex, pag: 26

APRILIS.

23 ADALBERTI Episc: & Mart. S. O. N. & R.P.P. Dupl: 1mæ Classis, pag: 29
24 Georgij Mart. semid. 32
25 Marci Euan: dupl. 2 Clas. 32
26 Cleti & Marcellini Pontif. Mart. semidupl. pag: 32
27 De octaua S. Adalb. sem. 32
28 De oct S Adalb: semid. 33
29 Roberti Abb. S. O. N. Fundatoris Cisterc: Dupl. 34
30 Octaua S. Adalberti Episc: & Mart: duplex. pag: 34

MAIVS.

2 Sigismundi Regis & Mart: S.O.N. & R.P.P. Dupl. 36
4 Floriani militis & Martyris R. P. P. Duplex. pag: 37
5 Hugonis Ab. S.O. N. dup. 40
8 STANISLAI Episc: & Mar voto S. O. N. & R. P. P. Duplex 1mæ Classis, p: 42
9 Gregorij Nazianzeni Episc: & Conf: Duplex. pag: 46
10 Appar: S. Michaël: dupl. 46
11 Maioli Ab: S.O N. dupl. 47
12 Nerei & Achil MM. sem. 48
13 De oct: S. Stanisl: semid. 48
14 De oct: S. Stanisl: semid. 50
15 Octaua S. Stanislai dupl. 52
19 Petri Cælestini Pp. & Conf. S. O. N. Fundator: Cælestinorum Duplex. pag: 54
22 Romani Ab: S.O.N. dupl. 54

JUNIUS.

6 Claudij Episc: & Confes. S. O. N. Duplex. pag: 122
14 Bennonis Episc: & Conf: S. O. N. & R. P. P. Dupl. 55
19 Bonifacij Mart. S. O. N. & R. P. P. Duplex. pag: 56
20 Siluerij Papæ Mart: S.O. N. Simpl. *Omnia vt in Breuiar.*
25 Guilielmi Abb: S. O. N. & Fund: Mõtis Virg: dupl. 58
28 Leonis Papæ & Confess: S O. N. Semiduplex, pag: 58

JULIUS.

11 Festum Commemorationis SS Patris Nostri BENEDICTI Duplex Primæ Classis, *cum expositione Venerabilis Sacramenti.* pag: 58
12 Ioãnis Gualb: Abb: S.O.N. & Fundatoris Vallis Vmbrosanorum, Duplex. 60
13 Margarithæ Virgin: & Mart. R. P. P. Duplex Maius. 61
14 Bonauenturæ Episc: & Confess: Duplex. pag: 62
15 Diuisio SS. Ap: Dup: mai9. 62
16 Andreæ & Benedicti Mart. S. O. N. & R. P. P. Dupl. 2dæ Classis. pag: 65
17 De oct. S. BENEDICTI sem: 66
18 Octaua Commemorationis S. P. BENEDICTI Dupl. 67
Post decimam sextam Iulij proxima Dñica. Festũ SS. Scapularis B. V. M. Dupl. 69
31 Ignatij Conf: S.O.N. Oblati &

ti, & Institutoris Societatis IESU Duplex. *Pag: 69.*

AUGUSTUS.

Dominicâ infra Oct. Assumpt. B. M. V. Hyacinthi Conf: R. P. P. Duplex . pag : 71
20 Bernardi Abbatis, S O. N. & Cisterciensium Propagatoris Duplex. *pag:* 71
Dominicâ post Oct: Assumpt. B. M. V. Casimiri Conf. R. P. P. Translatio Duplex. *p:* 71

SEPTEMBER,

1 Ægidij Ab: S. O. N. dupl. 72
2 Nonnosi Abbatis S. O. N. Duplex. *pag:* 73
Dñicâ 1ma Septembr. ANGEL: CUSTODIS Duplex 2dæ Classis, *cum integra Octaua.* 75
17 Sacri Nominis B. M. V. *Duplex* maius. *paginâ* 82
27 Stanislai Epis: & M. R. P. P. Translatio Duplex. 87
28 Venceslai Mart. R. P. Patr. Duplex. *paginâ* 88

OCTOBER.

5 PLACIDI & SOCIOR: MART. S. O. N. 2dæ Class. *cum expositione Venerab: Sacramẽti. Jndulg: Plenar: pro õmnibus visitantibus Eccl: nostras.* 88
Dñicâ post Festum SS. Placidi. DEDICATIO Conuent: Eccl. Tynecensis *Duplex* 1. Classis, *cum Octaua pag:* 88
8 Iustinæ Virg: & Mar. S. O. N. Patronæ Duplex. 88
Dñicâ post Oct. Dedic: Eccles. Tyneceń. FESTUM RELIQUIARUM eiusdem Ecclesiæ, Duplex. 2dæ Classis. 88
10 Gratiarum actio pro victoria ex Turcis duplex. 92
15 Heduigis Viduæ S. O. N. & R. P. P. Duplex. 98
16 Galli Abb: S. O. N. dupl. 99
20 Adalberti Ep: & M. S. O. N. & R. P. P. Transl. dupl. 99

NOVEMBER.

6 Leonardi Ab: S. O. N. Dupl. 101
12 Quinq; Fratrũ S. O. N. & R. P. P. Duplex 2dæ Classis. 102
13 OMNIVM SS. S. O. N. Dupl. 2. Classis, cum expositione Ven: Sacr: & Indulg. Plen: pro omn. visitantibus Eccl: nostras. 103
14 Æmiliani Ab. S O N. Dup. 103
17 Gertrudis Virg. & Abbat: S. O. N Duplex maius. 104
19 Odonis Abb: S. O. N. Dupl. 111
20 Gregorij Thaumaturgi Episc: & Conf: S. O. N. Duplex. 111
24 Elizabeth Vid: R. P. P. Dup. 111
26 Siluestri Abb: S. O. N. & Institutoris Grãdimontens Dupl. 113

DECEMBER.

4 Barbaræ V. & M. R. P. P. dup. 113
8 CONCEPTIO B. M. V. Dupl. 2. Clas. cum oct. integra. 115
29 Thomæ Cant: Ep. & M. S. O. N. Duplex. paginâ 122
Offic: S. P. BENEDICTI pro Feria 3tia sub ritu semiduplici per totum annum, incipit pag. 123

NOTA. *Literæ maiusculæ* S. P. N. *indicant* Sanctos, Ordinis Nostri, R. P. P. *indicant* Regni Poloniæ Patronos.
Numerus primus diem Mensis. secundus paginã denotat.

OCTAVARIVM BENEDICTINVM.

Die XIV. Ianuarij.

ODILONIS ABBATIS, Duplex.

In primo Nocturno Lectiones de libro Ecclesiastici. Beatus vir qui inuentus est &c. *vt in Communi Confessoris non Pontificis.*

In secundo Nocturno.

LECTIO V.

BEatus Odilo Aruerniæ oriundus, ex equestri ordine genus duxit, sed terrenæ prosapiæ lineam cœlestis vitæ nobilitate transcendit. Dum adhuc puerili teneretur infantiâ, tantô repente, omnium ferè membrorum languore constrictus erat, vt incedēdi prorsùs amitteret facultatem, ex quo tandem fuit mirabiliter liberatus. Ætate iam prouectior clericali tonsura insignitus Maioli disciplinæ se commisit, cum quo ita profecit, vt spretis omnibus mundi diuitijs, sæculique voluptatibus, Monachorum Cluniacensium numero se curauerit adscribēdum.

LECTIO VI.

VIx quartum in religione perfecerat annum, cùm moritur in Domino Sanctus Maiolus, à quo antequam obiret fuit electus, & constitutus, qui dignitati, officioque pastorali succederet, cui electioni nullus propter spem de sanctitate præconceptam contradixit. In quo Officio eum se præbuit omnibus, quem vnum mirarentur in orationibus assiduum, & quotidianis vigilijs, frequentioribusq; ieiunijs corpus suum castigantem: singulis diebus Deo Patri incruentum Missæ sacrificium, non sine maxima lachrymarum copia offerrebat.

LECTIO VII.

TAntæ fuit in pauperes misericordiæ, vt nihil sibi, nec sæpè Monasterio, cui præerat retineret, quod non totum in Eleēmosynas erogaret. In itinere constitutus gratum se omnibus exhibuit, cœcos à natiuitate illuminauit, aquam in vinum commutauit, tutus super vndas incessit, pisciculos paucos, minimamq; vini quātitatem orationibus suis multiplicauit: aquâ quâ ipse manus lauerat febricitantes sanauit, pariq; miraculo militibus ablatā loquendi facultatē restituit.

LECTIO VIII.

DIuinarum rerum contemplationi addictissimus fuit seruus Dei, nec vnquam ædificandarum Ecclesiarum, siue reparandarum curam deposuit. Romam venit, vt Apostolorum corpora veneraretur, & vt gratiam enixè à Deo postularet, vt si eius voluntas esset ante ipsorum pedes animam posset reddere; sed in Patriam redire coactus, multosque ibi labores pro Christo perpessus, senioque confectus felicem optatumq; vitæ finem, quem multò ante fratribus prædixerat maxima cum iucunditate imposuit.

In Tertio Nocturno Homilia in Euāgelium. Ecce nos reliquimus omnia. *vt in Communi Abbatum.*

Die IV. Februarij.

S. ANSGARII EPISCOPI, & Confessoris, Duplex.

Omnia de Communi Confessorum & Pontificum.

ORATIO.

EXaudi quæsumus Domine preces nostras, quas in Beati Ansgarij Confessoris tui atque Pontificis solemnitate deferimus: & qui tibi dignè meruit famulari, eius intercedentibus meritis ab omnibus nos absolue peccatis, Per Dominum.

In Primo Nocturno leguntur Lectiones de scriptura occurrente.

In Secundo Nocturno.

LECTIO V.

REligiosa B. Ansgarij Galli, primi Suecorum & Gotthorum Apostoli, sanctitas ab ineunte cœpit statim crescere ætate. Nam vix puериles annos egressus, supernâ visitatione per quietem monitus, vt mundi illecebras cōtemneret, mox in Monasterio Corbeiensi, Sancti Benedicti Regulam professus, totū se in Dei amorem transfudit, assiduò orationi, vigilijs, & abstinentiæ deditus. Cùm autem ad Ludouicum Caroli Magni filium Imperatorem, primo eius Imperij anno, Legati à Rege Sueonum Biorne secūdo venissent; qui Christianæ fidei Doctores in Sueciam mitti petebāt, Beatus Ansgarius, instante Imperatore, onus prædicandi Euāgelium per Aquilonaria Regna libenti animo suscepit, statimque Regis Legatos comitatus, Regem Biornem, in Birca ciuitate, tunc maxima agentem, cum Vithmaro, & alijs socijs venit.

LECTIO VI.

AD cuius prædicationem multi Suecorum crediderunt

runt in Christum, & baptizati sunt. Inter hos Præfectus Regis inclytus Heringarius; qui veluti alter Sebastianus, tantùm in suscepta fide floruit, vt in æde sua, quam in Ecclesiam consecrari fecerat, Christo assiduè seruiens, eumque prædicans, miraculorum etiam gloria illustraretur. Suecis ad fidem conuersis & baptisatis, multisque apud illos Ecclesijs constructis, Ansgarius ad Danos deinde se contulit, cùm regnaret in Dania Ericus cognomento Impius: vbi etiam Euangelium prædicãs, de impio tyranno pium Christi ministrum effecit.

LECTIO VII.

POrro cùm videret messem esse multam, nec se huic tãto labori solùm sufficere posse, destinauit suo loco in Sueciam Sanctissimũ virum Simonem Episcopum, & Nitardum venerabilem Presbyterum, qui Christianam doctrinam induratis hominibus prædicantes grauissimas persecutiones sustinuerunt, & ad extremùm gloriosô martyriô vitam suam feliciter consũmauerunt. Ipse verò primò Hamburgensem Episcopatum, postea Bremensem Archiepiscopatum administrauit, probante id Gregoriô Papâ Quartô, Apostolicâ authoritate & pallij concessione, confirmante verò Nicolaô Romano Pontifice, qui ipsum ac Successores Legatos, & Vicarios Apostolicæ Sedis cõstituit.

LECTIO VIII.

HVius Pontificis tanta erat sanctitas, vt eam Reges honorarent, Pastores Ecclesiarũ magnâ veneratione colerent, clerus admiraretur vniuersus, & populus imitaretur. Miraculorum quoque gratia singularis, ad gloriam Domini nostri IESU Christi & confirmationem fidei inter gentes eidem à DEO, collata fuit. Nam orationibus suis, & olei sacri inunctione, plurimos à diuersis morbis & languorib9 sanabat. Vnde certatim ad eum confluebant infirmi medicinam petentes & sanitatem integram recipientes. Tandem ætate & laboribus fatigatus, anno ætatis suæ sexagesimo quarto, graui corporis infirmitate per quatuor & ampliùs menses, plùs solitò laborare cœpit: quâ licèt sic attritus, & consumptus esset, & pœnè iam de corpore nihil præter neruos, & ossa remaneret; nihilominus tamen in Dei laudibus perseuerans, inuictum ab oratione animum non relaxabat, sicque oculis in

in cœlum intentus, cùm ſedisset annos triginta quatuor ſpiritum in manus æterni Patris tradidit, anno Redemptoris octingenteſimo ſexageſimo quinto. Cuius res præclarè geſtas Rembertus eius Diaconus ſcripſit, & ipſe ſanctitate conſpicuus eius in ſede ſucceſſor.

In Tertio Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij ſecũdùm Matthæum.

LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit IESUS Diſcipulis ſuis parabolam hanc: Homo peregrè proficiſcens, vocauit ſeruuos ſuos & tradidit illis bona ſua. Et reliq.

Homilia S. Gregorij Papæ.

TAlenti nomine cuilibet pauperi, etiam hoc ipſum deputabitur. Quod vel minimũ accepit. Alius namque accepit intelligentiam; prædicationis miniſterium debet ex talẽto: alius terrenam ſubſtãtiam accepit; erogationem talenti habet ex rebus: alius nec intelligentiam internorum, nec rerum affluẽtiam accepit, ſed tamen didicit artem qua paſcitur; ipsa ars ei in talenti acceptionem reputabitur: alius nihil horum aſſecutus eſt, ſed tamen fortaſſe locum familiaritatis apud diuitem meruit, talentum profectò familiaritatis accepit; ſi ergò nil pro indigentibus loquitur, pro talenti retentione damnatur.

LECTIO X.

HAbens igitur intellectum, curet omninò ne taceat. Habens rerum affluentiam, vigilet, ne à miſericordiæ largitate torpeſcat. Habens artem qua regitur, magnoperè ſtudeat, vt vſum atque vtilitatem illius cum proximo parciatur. Habens alloquendi locum apud diuitem, damnationem pro retento talento timeat, ſi cùm valet, non apud eũ pro pauperibus intercedat. Tantùm quippe ab vno quoq; noſtrum venturus Iudex exigit, quantùm dedit.

LECTIO XI.

VT ergo de talenti ſui rationibus redeunte Domino, quiſque ſecurus ſit, cum timore penſet quotidie quod accepit. Ecce namq; iam iuxta eſt vt ille qui peregrè profectus eſt, redeat. Quaſi peregrè quoque abijt; qui de hac terra, in qua natus eſt, longè diſceſſit. Sed profectò reuertitur, vt de talentis rationes ponat: quia ſi à bonâ actione torpeſcimus, de ipſis bonis, quæ contulit nos diſtrictius iudicat.

LECTIO XII.

Con-

COnsideremus igitur quæ accepimus, atque eorum erogatione vigilemus. Nulla nos à spirituali opere cura impediat: ne, si in terra talentum absconditur, talenti Domin' ad iracũdiam prouocetur. Piger etenim seruus, cum iam culpas iudex examinat, talentum de terra leuat. Quia sunt plerique, qui tunc se à terrenis desiderijs vel operibus subtrahunt, quando iam per animaduersionem Iudicis ad æternum supplicium trahuntur. Ante ergò de talenti nostri ponenda ratione vigilemus, vt cùm iam Iudex ad feriendum imminet, lucrum nos quod fecimus excuset.

Euangelium vt in Communi vnius Confess: Pontif: Oratio Exaudi quæsumus &c. *vt supra.*

Ad Laudes & per Horas, Omnia de Communi Conf: Pontif. præter Orat: Exaudi, *vt supra.*

Die X. Februarij.

S. SCHOLASTICÆ VIRGINIS, SORORIS SS. P. Nostri BENEDICTI, Duplex cum Octaua.

Omnia vt in Breuiario Pauli V. excepta Oratione.

ORATIO.

DEus, qui Beatæ Virginis tuæ Scholasticæ animam, ad ostendendam innocentiæ viam in Columbæ specie cœlos penetrare fecisti: da nobis quæsumus eius meritis, ita innocenter viuere, vt ad eadem mereamur gaudia peruenire. Per Dominum &c.

Missa. Surge propera &c. *vt in Additamentis Missalis Monastici.*

Die XI. Februarij.

Secũda die infra Oct: S. Schol:

Inuitatorium & Hymnus, vt in die festi, etiam per totam Octauam.

In Primo Nocturno Antiph: O quam pulchra est † casta generatio cum claritate.

Psalmi Feriales, Versiculi & Responsoria eiusdem Nocturni cuius est Absolutio.

Sermo S. Ambrosij Episcopi.

Lib: I. de Virginibus.

LECTIO I.

QVoniã hodie Natalis est Virginis, inuitat nos integritatis amor, vt aliquid de Virginitate dicamus: ne veluti transitu quodam præstricta videatur, quæ principalis est virtus. Non enim ideò laudabilis Virginitas, quia in Martyribus reperitur, sed quia ipsa Martyres faciat. Quis autem humano eam possit ingenio comprehendere, quam nec natura suis inclusit legibus? aut quis naturali voce complecti quod supra vsum naturæ sit.

LECTIO II.

E Cœlo accersiuit, quod imitaretur in terris. Nec immeritò viuendi sibi vsum quæsiuit è Cœlo, quæ sponsum sibi inuenit in cœlo. Hæc nubes, àëra, Angelos, sideraq; transgrediens, Verbum Dei in ipso sinu Patris inuenit, & toto hausit pectore.

LECTIO III.

NAm quis tantum cùm inuénerit, relinquat boni? Vnguentum enim exinanitum est nomen tuum: propterea adolescentulæ dilexérunt te, & attraxérunt te. Postremò non meum est illud, quoniam quæ non nubunt, neq; nubentur, erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nemo ergo miretur, si Angelis comparentur, quæ Angelorum Domino copulantur.

In Secundo Nocturno Antiph. Ante torum † huius Virginis frequentate nobis dulcia cantica dramatis.

Psalmi Feriales.

Capit: 2. *Corinth: 11. ar: 2.*

ÆMulor enim vos Dei æmulatione: despondi enim vos vni Viro Virginem castam exhibere Christo.

℣. Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem.

℟. Propterea vnxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ.

ORATIO.

Deus qui beatæ &c. *vt supra in die. Ad Laudes & alias Horas omnia vt in die festi. Sic dicitur Officium per totam octauã.*

Die XII Februarij.

Tertia die infra Octauam, S. Scholasticæ Virg.

In Primo Nocturno Antiph. Reuertere, † reuertere, Sunamitis, reuertere, reuertere, vt intueamur te.

Psalmi Feriales.

De Sermone S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 1. de Virgin: paulò ante medium.

LECTIO I.

EGo licèt laudationem non susceperim Virginitatis, sed expressionem: ad rem tamen pertinere arbitror, vt quæ sit ei Patria, quis auctor, appareat. Ac priùs vbi sit Patria, definiamus. Si enim ibi est Patria, vbi genitale domicilium, in cœlo profectò est Patria Castitatis: itaq; hic aduena, ibi incola est. Quid autem Castitas Virginalis, nisi expers contagionis integritas? Atque eius Auctorem, quem possumus existimare, nisi Immaculatum Dei Filium, cuius caro non vidit corruptionem, Diuinitas non est experta contagionem.

LECTIO II.

VIdete igitur quanta Virginitatis merita ſint, Chriſtus ante Virginem, Chriſtus ex Virgine: à Patre quidem natus ante ſæcula, ſed ex Virgine natus ob ſæcula. Illud natúræ ſuæ, hoc noſtræ vtilitatis eſt. Illud erat ſemper; hoc voluit ſpectáre aliud Virginitatis meritum. Chriſtus Virginis Spõſus, & ſi dici poteſt, Chriſtus Virgineæ caſtitátis. Virginitas enim Chriſti non Virginitatis eſt Chriſtus. Virgo eſt ergò quæ nupſit, Virgo quæ genuit, Virgo quæ proprio lacte nutriuit. Sed iam à Matre deſcendamus ad Filias.

LECTIO III.

DE Virginibus, inquit Apoſtolus, præceptum Domini non habeo, conſilium autem do. Si Doctor Gentiũ non habuit, habére quis potuit? Et præceptum quidem non habuit, ſed habuit exemplum: non enim imperari poteſt Virginitas, ſed optari. Nam quæ ſupra nos ſunt in Voto magis quàm in Miniſterio ſunt. Sed volo vos inquit ſine ſollicitudine eſſe: nam qui ſine vxore eſt, ſollicitus eſt, quæ Dñi ſunt; quomodo placeat Deo Et Virgo cogitat quæ Dñi ſunt, vt ſit ſancta corpore & ſpiritu, Non ego quidem diſſuádeo Matrimonium, ſed Virginitatis attexo beneficium.

In Secundo Nocturno Antiph. Specie tua † & pulchritudine tua, intende, proſperè prócede & regna. *Pſal fer: reliq: ut 2 die*

Die XIII. Februarij.

Quarta die infra Oct: S Schol.

In Primo Nocturno Antiph. Adiuuabit eam † Deus vultu ſuo. Deus in medio eius nõ commouebitur.

Pſalmi de Feria.

Sermo S Maximi Epiſcopi.

In Natali S. Agnetis.

LECTIO I.

CVm in toto mundo virginitatis flos Mariæ immarceſcibiles coronas, innectat, & ſceptrigeram pudoris aulã immaculato conſeruet affectu: eòvſque integritas perſeuerauit ad palmam, vt in puellis trophæum ſanctitatis arriperet, & per veſtigia Matris Virginis, ad cœleſtem thálamum perueniret. O quàm imitabile Virginibus Virgo Scholaſtica! tu amoris tradidiſti exemplũ! ô quàm ſanctum pectoribus dandum Virgineis tribuiſti reſponſum, contemnendo mũdi diuitias, execrando carnis concupiſcentias, & ſolam Chriſti pulchritudinem adamando! Accedite ad Puellam

Puel-

Puellæ, & discite quales in pectore suo circa amorem Christi flammas accendit. Discite Virgines Christi amorem in ea feruētem, & omnes mūdi diuitias velut stercora recusantem.

LECTIO II.

IDeò enim Sanctorum per literas traduntur exempla, vt vnusquisque pro qualitate sexûs modum sui propositi teneat; & sicut per Virginem Virgines, ita per Coniugem coniuges vincere sæculū pro Christi amore studeant; ac repugnatione animi, mundi dulcia recusantes, & eius non recusantes austera, ad delectationes perpetuas, & ad gaudia æterna pertingant. Hæc dicentes non vituperamus cō iugum casta commercia, sed Virginum perseuerantiam adornamus. Non enim Virginitas malis rebus superponenda est, sed rebus optimis præferenda. Quæ enim mundis mundior, & sanctis est sanctior, non indiget malarum rerum vituperatione laudari.

LECTIO III.

VEni iam Virgo ad Thalamū, quem quæsisti, vt spōsam te Virginitas immaculata comprobet Christi. Felix caterua Virginum, quibus studium est tuæ sequi confessionis vestigia. Habebunt enim tecum coronam in cœlo, quæ tecum superauerunt inimicum in mundo. Nam sicut tibi vestigia prosequenti participatio æternæ remunerationis apparuit, ita eis te imitantibus æterna credimus gaudia non neganda. Itaque ô splendida Christo Dei Filio, & omnibus Angelis atq; Archangelis grata, vt nostri meminisse digneris, quibus possumus precibus exoramus, vt nobis ille tribuat indulgentiam, qui tibi tuorum omnium laborum tradidit palmam.

In Secundo Nocturno Antiph: Aquæ multæ † non potuêrunt extinguere charitatem.

In Vesperis Commem: S. Valentini Presbyteri & Martyris.

Die XIV. Februarij.

Quinta die infra Oct: S. Schola:

In Primo Nocturno Antiph. Nigra sum † sed formosa Filiæ Ierusalem; ideò dilexit me Rex & introduxit me in cubiculum suum.

Psalmi Feriales.

Ex Libro S. Cypriani Episcopi & Martyris de disciplina & habitu Virginum.

LECTIO I.

NVnc nobis ad Virgines sermo est, quarum quo subli-

ſublimior gloria maior & cura eſt. Flos eſt ille Eccleſiaſtici germinis, decus atq; ornamentum gratiæ ſpiritalis. Læta indoles, laudis & honoris, opus integrum atque incorruptum: DEI imago reſpondens ad ſanctimoniam Domini; illuſtrior portio gregis Chriſti. Gaudet per illas, atq; in illis largiter floret Eccleſiæ Matris glorioſa fecunditas: quantòq; plùs copioſa Virginitas numero ſuo addit, tantò plùs gaudium Matris augeſcit. Ad has loquimur, has adhortamur, affectione potiùs quàm poteſtate, non quod extremi, & minimi, & humilitatis noſtræ admodum conſcij, aliquid ad cenſuram licētiæ vindicemus; ſed quod ad ſollicitudinem magis cauti, plùs de diaboli infeſtatione timeamus.

LECTIO II.

NEq; inanis hæc cautio eſt, & vana formido, quæ ad ſalutis viam conſulit, quæ Dominica, & vitalia præcepta cuſtodit, vt quæ ſe Chriſto dicauerint, & à carnali concupiſcentia recedentes, tam carne, quàm mente ſe Deo vouerint, conſument opus ſuum magnô præmiô deſtinatum. Nec ornari iam, aut placere cuiquam, niſi Domino ſuo ſtudeant, à quo & mercedem Virginitatis exſpectant: dicente ipſo Non omnes capiunt verbum hoc, ſed illi quibus datum eſt. Sunt enim ſpadones, qui ex vtero matris nati ſunt, ſic; & ſunt ſpadones, qui coacti ſunt ab hominibus: & ſunt ſpadones, qui ſeipſos caſtrauerunt propter Regnum Cœlorum.

LECTIO III.

DEnuò quoq; per hanc Angeli vocem continentiæ munus oſtenditur. Virginitas prædicatur. Hi ſunt inquit, qui cum mulieribus ſe non coinquinauerunt, Virgines enim permanſerunt: hi ſunt qui ſequuntur Agnum quocumque ierit. Neque enim tantùm maſculis continentiæ gratiam Dominus repromiſit, & fæminas præterijt: Sed quoniam fæmina viri portio eſt, & ex eo ſumpta atque formata eſt, in ſcripturis ferè omnibus ad Protoplaſtum DEUS loquitur, quia ſunt duo in carne vna, & in maſculo ſimul ſignificatur, & fæmina. Quodſi Chriſtum cōtinentia ſequitur, & Regno Dei Virginitas deſtinatur, quid eſt illis cum terreno cultu, & cum ornamentis, quibus dum hominibus placere geſtiunt, Deum offendunt?

In Secundo Nocturno Antiph. Trahe me † poſt te, in odorem curremus vnguentorum

tuorum, oleum effusum nomen tuum.

In Laudibus comm: S. Valentini Martyr. In Vesperis commem: SS. Faustini & Iouitæ Martyrum.

Die XV. Februarij.

Sexta die infra Oct: S. Scholast:

In Primo Nocturno Antiphona.

Veni sponsa Christi, † accipe coronã, quam tibi Dominus præparauit in æternum.

Psalmi de Feria.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De S. Virginitate. c. 2.

LECTIO I.

Cùm vniuersa Ecclesia Virgo sit, despõsata vni viro Christo, sicut dicit Apostolus, quãtò digna sunt honore membra eius, quæ hoc custodiunt etiam in ipsa carne, quod tota custodit in fide, quæ imitatur Matrem Viri & Domini sui? Nam Ecclesia quoq; & Virgo & Mater est. Cuius enim integritati consulimus, si Virgo non est? aut cuius prolem alloquimur; si Mater nõ est? Maria corporaliter Caput huius corporis peperit. Ecclesia spiritualiter membra illius capitis parit. In vtraque Virginitas fecunditatem non impedit; in vtraq; fecunditas Virginitatem non adimit.

LECTIO II. *Cap. 13.*

Virginalis autem integritas & per piam continentiam, ab omni cõcubitu immunitas, Angelica portio est; & in carne corruptibili, incorruptionis perpetuæ meditatio. Cedat huic omnis fecunditas carnis, omnis pudicitia cõiugalis; Ista non est in potestate, illa non est in æternitate. Fecunditatem carnalem non habet liberum arbitriũ, pudicitiam coniugalem non habet Cœlum. Profectò habébũt magnum aliquid præter cœteros in illa commúni immortalitate, qui habent aliquid iam nón carnis in carne.

LECTIO III. *Cap. 27.*

Sequimini Agnum quòcunq; iérit, scripsit ille de vobis. Quò ire putámus hunc agnum? quò nemo eum sequi vel audeat, vel valeat; nisi vos Virgines. Quò putamus eum ire? in quos saltus & prata? vbi, credo, sunt grãdia gaudia; nec gaudia, qualia in ipso Regno Dei cæteris nõ Virginibus erunt; sed à cæterorum omnium gaudiórum sorte distincta. Gaudium Virginum Christi, est de Christo, in Christo, cum Christo, post Christum, per Christum, propter Christũ. Gaudia propria Virginũ Christi, nõ sunt eadẽ non Virginũ, quãvis Christi: nam sunt alijs alia, sed nullis talia. Ite in hæc, sequimini Agnum, quia & Agni caro vtique Virgo. Sequimini Virginitatem cordis, & carnis quo-

quocũque iérit. Quid est eum sequi, nisi imitari?

In Secundo Nocturno Antiph: Vnguentum effusum † est nomẽ tuum, ideò adolescentulæ dilexêrunt te nimis.

In Laudibus comm: SS. Faustini & Iovitæ.

Die XVI. Februarij.

Septima die infra Octauam Sanctæ Scholasticæ Virg.

In Primo Nocturno Antiphona Pulchra es & decora † Filia Ierusalem: terribilis vt castrorum acies ordinata. *Psal: de Feria.*

Sermo S. Fulgentij Episcopi. *Epistola 3. ad Probam c. 4.*

LECTIO I.

TAm magnum Deus voluit esse bonum Virginitatis, vt illud non aliunde, sed ex vocabulo dignaretur nominare virtutis. Virginis itaq; si quis velit diligenter considerâre vocabulum, ex virtutis inueniet nomine deriuatum. Virgo enim dicitur quasi Virágo. Viráginem verò scriptura sacra, non ob aliud vocatam dicit, nisi quia de viro sumpta est. Dixitq; Ádam: Hoc nunc os, ex ossibus meis, & caro de carne mea: hæc vocabitur Virago: quoniam de viro sumpta est. Itaq; cùm Virginis nomen ex nomine viri descenderit, quis dubitet quod vir à virtute vocatus sit?

LECTIO II.

ET quia sicut Paulus docet, illa omnia in figura facta sunt nostri; profectò in illa Virgine, quæ ex Viri fiebat costa, futura iam tunc præfigurabatur Ecclesia, quæ verè de Viro sumpta, & de quo sumpta illi coniuncta, vnde habet in veritate virtutem, vnde habet verum Viráginis nomen. Propter quod hanc Virâginem, id est Virginem quæ de viro sumpta est, non solùm Virginis; sed etiam Viri nomine Paulus non dubitat appellare. Ait enim fidelibus: Despõdi enim vos vni viro Virginem castam exhibere Christo. Christus est quippè vir, de quo hæc Virgo sumpta est.

LECTIO III.

TYpicè itaq; à Viro dicitur Virginis vocabulum, quia nomẽ à Christo dicitur Christianum. Christus enim Dei virtus est, & Dei sapientia, ex quo est Ecclesia, quæ Virgo in fide & charitate persistens, & sapientiam possidet, & virtutem: Quæ cùm in diuersis membris suis habeat donationes, secúndùm gratiam, quæ data est ei differenter; maiorem tamen gratiam donationis in illis membris accepit, in quibus ita spirituáliter Virgo dicitur, vt etiam corporeæ Virginitatis integritate potiatur. In his enim in quibus sic fidem cu-

ſtódit rectam; vt etiam carnem ab omni concubitu reſeruet intáctam, quantò pleniorem habet Virginitatem, tantò plenius & perfectius eiuſdem Virginitatis poſſidet Nomen.

In Secundo Nocturno Antiph: Accinxit fortitudine † lumbos ſuos, & roboráuit brachium ſuum: ideòq; lucerna eius non extinguetur in ſempiternum.

Reliq. vt 2. die. Oct. Veſp. de Oct. omnia vt in 1. Veſp. Feſti.

Die XVII. Februarij.

Octaua S. SCHOLASTICÆ Virginis Duplex.

Officium fit de Communi Virginū Lectiones Primi Nocturni de Scriptura occurrente. In ſecundo Nocturno.

De Epiſtola S. Hieronymi Presbyteri ad Euſtóchium,

De Cuſtodia Virginitatis tomo 1. Circa medium.

LECTIO V.

DE Virginibus inquit Paulus Apoſtolus præceptum Domini non habeo, Cur? Quia & ipſe vt eſſet Virgo non fuit imperij, ſed propriæ volūtatis. Neque enim audiendi ſunt, qui eū Vxórē habuiſſe cōfingunt; cùm de continentia diſſerens, & ſuadens perpetuam Caſtitatem, intulerit: Volo autem omnes eſſe ſicut me ipſum. Et infra: Dico autem innúptis & viduis: bonū eſt illis, ſi ſic permaneant, ſicut & ego. ℟. Propter veritatem & manſuetudinem, & iuſtitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. ℣. Specie tua & pulchritudine tua intende, proſperè procede & regna. * Et deducet te. *vt ſupra.*

LECTIO VI.

QVare ergò non habet Domini de Virginitáte præceptū? Quia maioris eſt mercédis, quod non cogitur, & offertur. Quia ſi fuiſſet Virginitas imperata: nuptiæ videbantur ablátæ; & duriſſimum erat contra natúram cógere, Angelorumque vitam ab hominibus extorquére. Alia fuit in veteri lege felicitas. Ibi dicitur: Beatus qui habet ſemen in Sion, & domeſticos in Ieruſalem. Et: Maledicta ſterilis, quæ non pariebat. Et: Filij tui ſicut nouellæ oliuārū in circuitu mēſæ tuæ. ℟. Dilexiſti iuſtitiam & odiſti iniquitatem. * Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleô lætitiæ. ℣. Propter veritatem, & manſuetudinem, & iuſtitiam. * Propterea.

LECTIO VII.

VAcuus erat orbis; & vt de typicis taceam, ſola erat benedictio liberórum. Propterea & Abracham, iam ſenex Cetúræ copulatur, & Iacob mandragoris redimitur, & cōcluſam Vulvam, in Eccleſiæ figuram Rachel con-

conqueritur. Paulatim verò increscente segete, Messor immissus est. Virgo Elias, Elisæus Virgo, Virgines multi filij Prophetarum. Ieremíæ dicitur: Et tu ne accipias vxorem. Sanctificatus in vtero, captiuitate propinqua vxorem prohibetur accipere. Alijs verbis idipsũ Apostulus loquitur: Existimo hoc bonũ esse propter instãtem necessitatẽ. Quæ est ista necessitas? quæ aufert gaudia nuptiarũ? Tẽpus breuiatum est, in proximo estNabuchodonosor. ℟. Prudẽtes Virgines aptate vestras lampades * Ecce sponsus venit, exite obuiam ei. ℣. Media autem nocte clamor factus est. * Ecce sponsus.

Lectio VIII. *Paulò post.*

INveniebatur ergò, vt dixim9, in viris tantùm hoc continentiæ bonum, & in doloribus iugiter Eua parturiebat. Postquàm verò Virgo cõcepit in vtero & peperit nobis Puerum, cuius principatus in humeros eius, Deum Fortem, Patrem futúri sæculi; Soluta maledictio est. Mors per Euam, vita per Mariam. Ideòque & ditiùs Virginitatis donum fluxit in fæminas, quia cœpit à fæmina. Statim vt filius Dei ingressus est super terram, nouam sibi familiam instituit; vt qui ab Angelis adorabatur in Cœlo, haberet Angelos & in terris. Tunc Holofernis caput Iudith continens amputávit: Tunc Aman, qui interpretátur iníquitas suo combustus est igni: Tunc primùm auditum est: Quæ non est nupta, cogitat quæ sunt Domini, vt sit Sancta corpore & spiritu. ℟. Afferentur Regi Virgines post eam, proximæ eius: * Afferentur tibi in lætitia & exultatione. ℣. Specie tuâ & pulchritudine tuâ, intẽde, prosperè procede & regna. Afferentur tibi. Gloria Patri. * Afferentur tibi.

In Tertio Nocturnò.

Lectio Sancti Euangelij secundùm Matthæum.

Lectio IX. *cap. 25. a. 1.*

IN illo tempore: Dixit Iesus Discipulis suis parabolã hanc: Simile est Regnum Cœlorũ decem Virginibus, quæ accipientes lampades suas, exiêrunt obuiam Sponsò, & Sponsæ. Et rel. Homil: S. August: Episc:

Sermo 23. de Verbis Dñi cã. 2.

INtelligamus charissimi, ad omnes nos, id est, ad vniuersã omninò Ecclesiam, istam pertinere parabolam non ad solos præpositos, nec ad solas plebes, sed prorsùs ad omnes. Quinque istæ, & quinque Virgines, omnes omninò sunt animæ Christianorum: Sed vt dicám9 vobis, quod Deo inspirante sentimus, non qualescunq; animæ, sed tales animæ

nimæ, quæ habent Catholicam fidem, & habére videntur bona opera in Ecclesia Dei; & tamen ex ipsis quinque sunt prudentes, & quinque fatuæ. ℞. Hæc est Virgo sapiens quam Domin' vigilantem inuenit, quæ acceptis lampadibus sumpsit secum oleũ. * Et veniente Domino introiuit cum eo ad nuptias. ℣. Mediâ nocte clamor factus est, ecce Spõsus venit exite obuiam ei. * Et veniente.

LECTIO X.

QVare ergò appellatæ sunt quinque, & quare Virgines, priùs videámus. Omnis anima in corpore, ideò quinariô numerô censétur, quia quinque sensibus útitur. Qui ergò abstinet se ab illicito visu, ab illicito auditu, ab illicito odoratu, ab illicito gustu, ab illicito tactu; propter ipsam integritatem Virginis nomen accipit. Sed si bonũ est abstinére ab illicitis sentiendi motibus, & ideò vnaquæque anima Christiana Virginis nomẽ accipit: quare quinque admittuntur, quinque autem repelluntur. ℞. Mediâ nocte clamor factus est. * Ecce sponsus venit exite obuiam ei. ℣. Prudentes Virgines, aptate vestras lampades. * Ecce sponsus.

LECTIO XI.

ET Virgines sunt & repelluntur, parum est, quia Virgines sunt, & lampades habent; virgines propter abstinentiam ab illicitis sensibus; lampades habẽt propter opera bona, de quibus operib9 Dominus dicit: Luceant opera vestra coram hominib9. Item discipulis dicit: Sint lumbi vestri præcĩncti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. In lumbis accinctis virginitas; in lucernis ardentibus opera bona. Si ergò ab illicitis abstinentia bona est, vnde virginitas nomen accepit, & opera bona laudabilia sunt, quæ significantur lampadibus; Quare quinque admittuntur, & quinque repellũtur. ℞. Induit me Dominus vestimentô salutis, & indumentô lætitiæ circumdedit me, & tanquâm sponsam. * Decorauit me coronâ. ℣. Quasi spõsum decoratum coronâ & quasi sponsam ornatam monilibus suis. Decorauit me.

LECTIO XII.

ALias dixit prudentes, alias stultas. Vnde intuemur? vnde decernimus? De oleo. Aliquid magnum significat oleum, & valdè magnum. Putas non Caritas est? Quærendo dicim', non sententiam præcipitamus. Vnde mihi videátur per oleum charitas significari, dicam vobis Apostolus dicit: adhuc supereminentiorem vobis vitam demonstro. Si linguis hominum

loquar

loquar, & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum æramentũ sonans, aut cymbalum tinniens. Ipsa est supereminens via, id est: charitas, quæ meritò oleó significatur: omnibus enim humoribus oleũ supereminet. ℟. Simile est regnum Cœlorum decem Virginibus quæ accipientes lampades suas. * Exiêrunt obuiam sponso & sponsæ. ℣. Quinque autem ex eis erant fatuæ, & quinque prudentes. Exiêrunt. Gloria Patri. Exiêrunt.

Si Festum S. Scholasticæ incidat in diem Cinerum, transferatur in primum diem non impeditum Festô duodecim lectionũ post Cineres. Si antẽ Festum S. Scholasticæ celebretur ante Quadragesimam, & infra Octauam incidat dies Cinerũ. Item, Si dies Octaua veniat in eodem die Cinerum, seruentur quæ præscribunt Rubrica de Octaua, & de Concurrentibus Officij.

Dies autem infra Octauã si incidat in Quadragesimam, celebrẽtur sub eodem ritu cum duabus Lectionibus de sermonibus per Octauam. Tertia verò Lectio de Homilia Feriæ, cum Cõmemoratione eiusdẽ in Vesp: & Laudibus.

Die I. Martij.

Albini Confessoris & Pontificis.

Duplex. *Oratio.*

VOtiua quæsumus Domine, nos Beati Albini Confessoris tui, atq; Pontificis natalitia restaurent, & ad omne bonum tuâ gratiâ faciant propẽsiores. Per Dominum nostrum. &c.

In Primo Nocturno. Lectiones De Epistola Prima B. Pauli Apostoli ad Tymotheum? Fidelis Sermo, &c.

In secundo Nocturno.

LECTIO V.

BEatus Albinus in Venetica Regione Galliæ, Océano Britanico finitima, natus est. Adolescens pietatis & Religionis amore feruens, relictis Parentibus, in Cincilacẽse cænòbium se contulit, vitamq; ibi monasticam professus est. In Abbatis sui ministerio ruri maxima tempestate aliquando deprehensus, sub tectum cuiusdam casæ confugit: quod cùm undiq; perflueret, cæteris qui aderant madefactis omnibus, solum Albinum ne gutta quidem ulla plúuiæ attigit.

LECTIO VI.

ABbatis deinde officiô egregiè vigintiquinq; annis functus est. Cuius virtutibus permôtus Andegaui populus, dum pastôre interim orbâtus esset, vnanimi eum cõsensu legit Episcopũ. Quem honorem consecûtus, totum se in alendis pauperibus, visitandis, redimendisq; captivis dedit. In quo pietatis occupa-

cupatus obſequiô, apud ſeginã vicum adoleſcentem mortuum, Malabaudum nomine, reuocauit ad vitam: Maurilio ciui cœco viſum reſtituit: aliaq; multa ſtupenda operatus eſt, vt meritò apud Hildebertum Regem Oſtrogothôrum in maximo eſſet pretio.

LECTIO VII.

ANnis viginti, vel pluribus in Epiſcopali cura exactis, denique cùm impleſſet annorum octoginta ætatis numerum, viribus corporis deſtitutus, Spiritũ Deo reddidit.

LECTIO VIII.

CVius ſepulchrũ poſtea, præſertim in tranſlatione corporis: multis miraculis Deus illuſtrauit, duobus cœcis viſu redditο, tribuſq; paraliticis ſanitati reſtitutis. Vixit eodem tempore, quô ſanctus Cæſarius Arelatenſis Epiſcopus, cùm Oſtrogothi magnam Galliæ partem obtineret.

Jn III. Nocturno. Homilia in Euang: Homo peregrè proficiſcẽs: *vt in Comm: Conf: Pontif:*

Die IV. Martij.

S. CASIMIRI Conf: R.P.P. Duplex.

Omnia vt in Breuiario Pauli V

Die V. Martij.

S. VENCESLAI Mart: R.P.P. Tranſlatio. Duplex.

Omnia de Comm: vnig. Mart. præter ea, quæ ſequuntur.

ORATIO.

DEVS qui Beati Venceſlai nobilitatem in meliorem mutaſti dignitátem, & eum ad martyrij palmam ad cœleſtem perduxiſti gloriam: eius precibus nos quæſumus, ab omni aduerſitate libera, & æternæ beatitudinis concede perfrui gloriâ. Per Dominum.

Jn I. Nocturno Lectiones: Fratres debitores ſumus. *de cõm: plurim: Martyrum.*

Jn II. Nocturno.

LECTIO V.

VEnceſlaus Dux & Martyr Bòémiæ, Patre Chriſtianô Borziuoiô Principe Bòémiæ, & Matre Drachomirâ gentili natus, ad educãdum auiæ fæminæ ſanctæ Ludimilæ à patre traditus, ab ea ſic in omni pietate & vitæ integritate inſtitutus eſt, vt primam virginitatẽ, eam quam ex vtero Matris ſuæ exportauit, perpetuò conſeruaret: cuius cuſtodes alias ampliſſimas virtutes charitatem, humilitatem, modeſtiam, verecundiam, & orandi perſeuerãtiam adiunxerat. Cui eidem auiæ tanti viri alumnæ, Pater eius moriens, omnem gubernationem Regni commiſit: cùm Venceſlaus adoleſcens ad Reipublicæ regimen nondum

maturus esset, mater autem impiè & crudeliter, cum iuniore Filio Boleslao viueret, ac infideles ābo more infideliū dominarentur.

LECTIO VI.

OFfensâ eâ re Drahomira furere cœpit, ac vitæ Ludimilæ insidiari. Quam ad extremùm, submissis duobus sicarijs, magis scelere, quàm genere nobilibus, per summum scelus interfecit: ipsa summa rerum cum improbo filio potita est, grauis suis, molesta omnib⁹, Christianis inimicissima. Cuius iniustum & potentem dominatum, dum ampliùs Bóëmi perferre nō possūt, Pragæ Venceslaum iam adultum iuuenem in Regem eligunt, illiq; habenas Imperij committunt. Quod ille plùs ieiuniô, orationibus, ciliciô, ac alijs pijs operib9 rexit, quàm imperiô: illud planè occinens, septies in die laudem dixi tibi, super iudicii iaustitiæ tuæ.

LECTIO VII.

FVit hic in eo ardor orationis, quòd summa hyeme nōnunquàm ex pedibus eius sanguis effluxerit: ac ex vestigijs ipsius aliqui incaluerint. Aggressus hūc regnūq; eius erat Dux Curimensis Radislaus: cùmq; multa frustra tentasset, ad extremùm, ipsū ad singulare certamen prouocauit. Suscepit magnô animô cōditionem magn⁹ Princeps, vitâ suā suorum salutem repræsētare volens: verùm Deus ipse crudelis pugnæ direptor fuit. Dū enim vir sanctus prælium ingressurus equum conscendit, aduersarius eius animaduertit illi ab Angelo hastam porrigi, se verò eâ voce moneri: Ne feri. Quare perterritus ex equo desilijt, ad pedes sancti veniam petens procidit: quem ad parcēdum, quàm ad vlciscendum paratiorem invenit.

LECTIO VIII.

INuidit & genti, & Principi eā felicitatem generis humani hostis; impiam matrem alteram Attaliam in furias vertit. Hæc filium suum fratris Vēceslai malè germanum stimulat, de regno cogitet, fratrem de medio tollat. Suscipit malum semen improb⁹ ager; in cædem fratris totus effunditur: quem ad funestū conuiuium vocat. Non recusat iustus Abel, nec inscius, nec inuitus: Sacramentis se præmunit. Post fraternam & hospitalē natalis filij mensam, proximâ nocte ante tēplum orans cæditur: fit Deo gratissima hostia. Nec diu tamen exultauit scelus in victoria: nam & matrem non ita multùm post in arce Pragensi terra absorpsit viuam, & filius non diu gessit principatum fratris sui sanguine comparatum. Alij per dæmones exagitati, vmbram suam timentes, sese præcipi-

cipites in flumen dedêrunt, submersiq; sunt. Sanguis quidem iusti Abel, qui horâ passionis multus fuit effusus, ad Deum Sancte clamans, multis & iteratis conatibus non potuit aboleri.

Jn III. Noct: Homil: in Euang. Si quis vult post me venire.

Vt in Communi vnius mart:

Die IX. Martij.

S. S. CYRILLI & METHODII. Conf: & Pontif: Duplex.

Omnia de comm: Conf: Pont: præter hæc. quæ sequuntur.

ORATIO.

OMnipotẽs sempiterne Deus, qui nos per Beatos Põtifices, & Confessores tuos, nostrosque Patronos Cyrillum & Methodium, ad vnitatem fidei Christianæ vocare dignatus es; præsta quæsumus, vt qui in præsenti eorũ festiuitate lætamur, ipsorum etiam méritis gloriam cõsequi mereâmur æternam. Per Dominũ.

In I. Nocturno Lectiones De lib: Ecclesiastici. Laudem⁹ viros.

Jn II. Noct. LECTIO V.

SAncti Confessóres & Pontifices Cyrillus & Methodi⁹ fratres, Constantini Thessalonicẽsis, cognomẽtô Philosophi, Ciuis Cõstantinopolitani erant filij. Cùm adoleuissent, presbyteratûs ordinem Constantinopoli consecuti, gentium Slauinarum primi Doctores, viriq; Apostolici facti sunt. Cyrillus Gazaros magnam Slauinôrum gentem, qui tum Tauricam Peninsulam vicinasq; regiones incolebant, à Michaéle Imperatóre missus, ad Christi fidem convertit. Chersonesum Heracliam eius Peninsulæ ciuitatem Græcam cùm accessisset, dumq; ibi primùm Gazarorum linguam disceret, Sancti Clementis Pontificis Romani corpus, cum anchora eidem alligata, in vicino mari temploque marmoreo inuênit. Quod acceptum dum secum circũferret, magna miracula Deus passim per illud operatus est.

LECTIO VI.

COnstantinopolim cùm rediisset Cyrillus, denuò à Suatoplugo Rege Morauiæ ad Imperatorẽ venit legatio, petente Cyrillum sibi mitti, eiusdem religionis docendæ gratiâ. Assumptô igitur fratre Methodiô, longum iter ingressus, ad Volgaros Danubij accolas primùm diuertit: eis itidem fidem Christi, sacrasq; literas in eorum linguam conuersas tradidit: eas videlicet, quibus non tantùm omnes Volgarorum populi, sed multæ quoq; aliæ vtũtur nationes, quæ lumen fidei à Volgaris mutuatæ sunt.

LECTIO VII.

AD Morauos deinde ambo, nõ sine corpore sancti Clementis, perueniunt: Suatoplugum Regem

Regem, Velográdi sedem habẽtem, cum sua gente baptizant: quin & Bòémiæ Ducem Boriuóium, cum sua vxore sancta Ludimila, eôdem sacrô lauacrô tingunt. Archiepiscop⁹ Velogradi Cyrill⁹ ordinatur: cui adduntur, in amplo Suatoplugi regno, septem alij suffragánei Episcopi.

LECTIO VIII.

FVndátis tandem Ecclesijs & Christi opere perfectô, Sancti Clementis corpus Romam déferunt: & à Nicolao primo Pontifice impetrant, vt gentibus à se baptizátis lingua vernacula obire sacra licêret: Quod diuinô respõsô approbatũ esse fertur; vt omnis spirit⁹ laudaret Dñum.

In III. Noct: Aña: de Cõm: Conf: Pont. Cant. Vos Sacerdotes *ut in cõm: Apost. Homil: in Euang.* Vigilate quia. *de cõm: Conf: Pont. In II. Vesp. Comm: sequen. & feria si in Quadrages: venerit.*

Die XI. Martij.

S. FRANCISCÆ Romanæ Viduæ. Duplex.

Omnia ut in breui: 9. Martij. Vesp. de sequ. cõm. præced. & fer.

Die XII. Martij.

S. GREGORII Papæ Conf: & Ecclesiæ Doctoris, Duplex. *Omnia ut in Breuiario.*

Die XVII. Martij.

S. GERTRVDIS Virg. Dupl. *Oratio.* Indulgentiam tuam nobis quæsumus Domine, Beata Gertrudis imploret, quæ tibi grata semper extitit, & meritò castitatis, & tuæ professione virtutis. Per Dominum &c.

In I. Noct: Lect: de Epist: 1. B. Pauli Apost: ad Corint. De Virginibus præceptum &c. *ut in comm: Virginum.*

In II. Noct: LECTIO V.

SAncta Gertrudis Virgo clarissimis parentibus, Patre Pipinô Magnô Regis Franciæ Procuratôre domûs, Matre verò Ittâ, Fæmina pudicissimâ sanctâq; nata fuit. Modestiam & humilitatis virtútẽ à prima ætate ita coluit, vt ancillis suis se ministram ancillamq; præstaret. Rex Dagobert⁹ cùm eã Ducis Austrasiæ filio, qui tum in comitatu eius erat, vxorẽ postularet; Virgo respõdit se neq; hunc, neq, mortaliũ quẽquam, sed solum Christũ Deum sponsum habére velle. Iuuenis ille repulsam passus cùm nihilominùs à proposito non desisteret, Virgo sancta parentum auxiliô, in orientalem Franciam, cum Atalango presbytero, & Barnardo diacono profugit: ibique in loco, qui Caroli mons nominátur, per diuinam reuelationem, corpora sanctorũ Martyrum Kiliani & sociorũ eius inuenérunt. LECTIO VI.

PIpinô Patre, simul & iuuene illô proco mortuis, Beata Ger-

Gertrudis ad Matrem redijt: domum suam in Monasterium sanctimonialium, Amandô Episcopô adiutore, conuerterunt. Et ne Gertrudis à quibusdam procis ãpliùs pateretur insidias, Mater ipsa filiæ capillum abscidit. Quæ aliquantò post, inter Virgines, susceptô velamine consecrata est. Post obitum Matris, cùm ipsa Monasterij curam suscepisset, vt liberiùs Deo seruire, sacrisq; studijs vacare posset, eã exẽplô Moysis diuisit in plures.

LECTIO VII.

INterim non solùm in sacrarũ literarum scientiâ, sed in spiritualibus quoque virtutibus ita profecit, vt à sororibus lux aliquando sphæræ igneæ super eã irradiare sit visa. Nuncios quoq; suos in mari periclitantes, inuocâta, licèt absens corpore, liberauit. Ad hæc Beati Martyris Foillani corpus, indiciô supernæ reuelationis, ipsa meruit inuenire.

LECTIO VIII.

Cùm diuinô spiritu se morti proximam esse cognouisset, vt reliquum trium mensium tẽpus in opera pietatis, & beatæ vitæ studium, sanctiùs expenderet, omnem Monasterij curam Volfetrúdi cognatæ suæ tradidit. Sepulturam qualem habere vellet, omni pompâ vacuam, ordinauit: corpus tantùm ciliciô, quô vti consuéuerat; caput autem vili quôdam velô, à sacra quâdam virgine donatô, tegi voluit. Deinde à Sancto Vltano monacho de die obitûs sui facta certior, annô ætatis suæ trigesimô tertiô, sumptô sacratissimi corporis viaticô, animã suã creatori Deo reddidit: beatô Patritiô, cum sanctis Angelis illi (vt vates Vltanus prædixerat) occurrente. Eadem enim dies, nempè Martij decima septima, sancto Patritio Hibernorũ Apostolo iam pridem erat sacra.

In III. Noct: Homil: in Euag: Simile erit Regnum cœlorũ decem Virginibus. *De cõmi Virg.*

Die XXI. Martij.

SS. P.N. BENEDICTI Abbatis. Duplex. cum Octaua.

Omnia ut in Breuiario Pauli V.

Die XXII. Martij.

Secũda Die infra Octa: SS. P.N. BENEDICTI.

Inuitat. Hymnus. ut in die Festi: etiam per totam Octauam.

In I. Nocturno. Antiphona. Fuit vir † vitæ venerabilis gratiâ Benedictus & nomine. *Psal: de Fer: currenti.* ℣. & ℟. *dicuntur iuxta rubricas breuiarij. Scilicet Feria 2. & 5. 1. Nocturni Fer: 3. & 6. II. Noct: Fer: 4. & Sabbat: III. Nocturni.*

Incipit lib: 2. S. Greg: Papæ.

LECTIO I.

Fuit

FVit Vir vitæ venerabilis, gratiâ Benedict⁹ & nomine: ab ipso pueritiæ suæ tempore, cor gerēs senile; ætatē quippè morib⁹ trãsiēs, nulli voluptati animum dedit; Sed dum in hac terra adhuc esset, quô temporaliter liberè vti potuisset, despexit iam quasi ari dũ mundũ cũ flore. Qui liberiori genere ex Prouĩcia Nursiæ ort⁹, Romæ liberalib⁹ literarũ studijs tradit⁹ fuerat. Sed cũ in eis multos ire per abrupta vitiòrũ cerneret; eum quem quasi in ingressu mũdi posuerat, retraxit pedem: ne, si quid de scientia ei⁹ atingeret, ipse quoq; in ĩmane præcipitium totus iret. Despectis itaq; literarum studijs, relictâ domô, rebusque Patris, soli Deo placere desiderans, sanctæ conuersationis habitum quæsiuit. Recessit igitur scienter nescius, & sapienter indoctus.

LECTIO II.

HIc itaque cùm iam relictis literarum studijs, petere deserta decreuisset, Nutrix quæ hunc arctiùs amabat sola secuta est. Cùmque ad locum venisset, qui dicitur Enfide; multisq; honestioribus viris, pro charitate se illic detinentibus, in Beati Petri Ecclesia demoraretur, prædicta Nutrix illius ad purgandum triticum, à vicinis mulieribus præstari sibi Capisteriũ petijt, quod super mensam incautè derelictũ casu accidente fractum est, sic vt in duas partes inueniretur diuisum. Quod mox rediens Nutrix illius, vt ita inuenit, vehementissime flere cœpit, quia vas, quod præstitum acceperat, fractum videbat. Benedictus autem Religiosus ac pius puer, cùm nutricem suam flere cõspiceret, eius dolori cõpassus, ablatis secum vtrisq; fracti Capisterij partibus, sese cum lachrymis in orationem dedit, qui ab oratione surgens, ita iuxta se vas sanum reperit, vt in eo inueniri fracturæ nulla vestigia potuissēt: moxque nutricem suam blandè consolatus, ei sanum Capisterium reddidit, quod fractum tulerat. ¶ Quæ res in eodem loco à cunctis est agnita, atq; in tanta admiratione habita, vt hoc ipsum Capisterium, eius loci incolæ in Ecclesiæ ingressu suspēderent; quatenus præsentes & futuri omnes agnoscerēt, à quãta Benedictus puer conuersationis gratiam perfectione cœpisset: quod annis multis illic ante omnium oculos fuit, & vsq; ad hæc Longobardorum tempora super fores Ecclesiæ pepēdit.

In Quadragesima, tertia Lectio erit de Homilia Feriæ occurrentis, cum suo. ℟.

Jn II. Nocturno Antiph:

Ab ipso † pueritiæ suæ tempore cor gerens senile, ætatem moribus

ribus transiens, nulli animum voluptati dedit. *Psal: Feriales.*

Capitulum. *Eccl: 49. ar. 6.*
Iustus cor suũ tradidit ad vigilã dum diluculò ad Dominum qui fecit illum: & in conspectu Altissimi deprecabitur.

℣. Iustus germinabit sicut lilium.
℟. Et florebit in æternũ ante Dñũ
Oratio. ut in die. Ad Laud: & per Horas Antiph: Hym: Cap. ℟. ℣. ut in die Festi. Vesp. ut in 2. Vesp. Festi. Quod etiam seruatur alijs diebus per Octauam.

Die XXIII. Martij.

Tertia die infra Octau: SS. P. N. BENEDICTI,

In I. Nocturno. Antiphona.

Liberiori genere † ex Prouincia Nursiæ ortus Romæ liberalibus literarum studijs traditus à Parentibus fuerat. *Psal. fer.*

De lib. 2. Dialog. S. Greg. Pap.

LECTIO I. *Cap. 1.*

SEd Benedictus plùs appetens mala mundi perpeti, quàm laudes, & pro Deo laboribus fatigari, quàm vitæ huius fauoribus extolli, Nutricem suam occultè fugiens, deserti loci secessum petijt, cui Sublacus vocabulum est, qui à Romana Vrbe quadraginta ferè millibus passuum distans, frigidas atq; perspicuas emanat aquas: quæ illic videlicet aquarum abundantia, in extenso priùs lacu colligitur, ad extremũm verò in amnẽ deriuatur. Quò dum fugiens pergeret, Monachus quidam Romanus nomine, hunc euntem reperit, quò tenderet requisiuit. Cuius cum desideriũ cognouisset, & secretum tenuit, & adiutorium impẽdit, eique sanctæ cõuersationis habitum tradidit, & in quantum licuit ministrauit. Vir autem Dei ad eundem locũ perueniens, in arctissimum specum se tradidit, & tribus annis exceptô Romanô Monachô hominibus ibi incognitus mansit: qui videlicet Romanus, non lõgè in Monasterio sub Theodati Patris Regula degebat. Sed piè eiusdem Patris sui oculis furabatur horas, & quem sibi ad mãducandum surripere poterat, diebus certis Benedicto panem ferebat. ¶ Ad eundem verò specum à Romani cella iter non erat, quia excelsa desuper rupes eminebat, sed ex eadem rupe, in longissimo fune ligatum, Romanus deponere panem consueuerat, in qua etiam resti paruum tintinnabulum inseruit, vt ad eius sonum Vir Dei cognosceret, quando sibi Romanus panem præberet, quem exiens acciperet. Sed antiquus hostis vnius charitati inuidens, & alterius refectioni, cùm quadam die submitti panem conspiceret, iactauit lapidem & tintinnábulũ fregit.

git. Romanus tamen modis cõgruẽtibus ministrare non desijt.

LECTIO II. *Cap. 3. in fine.*

CÙm sanctus Vir diu in eadem solitudine virtutibus, signisque succresceret, multi ab eo in eodem loco ad omnipotẽtis Dei seruitium sunt congregati, ita vt illic duodecim Monasteria cum Omnipotentis IESV Christi Domini opitulatione construeret: in quibus statutis Patribus, duodenos Monachos deputauit, paucos verò secum retinuit, quos adhuc in sua præsentia aptiùs erudiri iudicauit. Cœpêre etiam tunc ád eum Románæ Vrbis nobiles & Religiosi concurrere, suosq; ei filios, omnipotẽti Deo nutriendos dare. Tunc quoque bonæ spei suas soboles Eutichius Maurum, Tertullus verò Patritius Placidum tradidit: è quibus Maurus iunior, cûm bonis polleret moribus, Magistri adiutor cœpit existere; Placidus verò Puerilis ad huc indolis gerebat annos.

In II. Noct. Antiph: Dum in hac † terra esset, quô temporaliter liberè vti potuisset, iam quasi aridum mundum cum flore despexit. *Cap* ℣. *& alia ut in secunda die Octaua.*

Die XXIV. Martij.

Quarta die infra Oct: SS. P. B.

In I. Nocturno Antiphona.

Relictà domô † rebusq; Patris, soli Deo placere cupiens, sanctæ cõuersationis habitum quæsiuit. *Psal: Fer:*

De lib: 2. Dialog: S. Greg: Papæ.

LECTIO I. *cap. 6.*

ALiô quoque tempore, Gothus quidam pauper spiritu ad conuersionẽ venit, quem Dei Vir Benedictus libentissimè suscepit. Quadam verò die ei dari ferramentum iussit, quod ad falcis similitudinem falcastrum vocatur, vt de loco quodam vepres abscinderet, quatenus illic hortus fieri deberet. Locus autẽ ipse quem mundandum Gotthus susceperat, super ipsam laci ripam iacebat. LECTIO II.

CVmq; Gotthus idem densitatem veprium totius virtutis annisu succideret, ferrum de manubrio prosiliens in lacum cecidit, vbi scilicet tanta erat aquarum profunditas, vt spes requirendi ferramẽti nulla iam esset. Itaque ferrô perditô, tremebundus ad Maurum Monachum cucurrit Gotthus, damnum quod fecerat nunciauit, & reatûs sui egit pænitẽtiam. ¶ Quod Maurus quoque Monachus mox Benedicto famulo Dei curauit indicare. Vir igitur Domini Benedictus hæc audiens: accessit ad lacum, tulit de manu Gotthi manubrium, & misit in lacum: & mox ferrum de profundo redijt,

atq;

atq; in manubriũ intrauit. Qui statim ferramẽtum Gottho reddidit, dicens: Ecce labora, & noli cõtristari.

Jn II. Noct: Ant: Recessit igitur † scienter nescius, & sapienter indoctus. *Cap.* ℣. ℟. *Laud: ut in 2. die. Vesp de seq cõm: feriæ tantùm si venerit in Quadr.*

Die XXV. Martij.
Festum Annunciationis Beatæ MARIÆ Virginis. Duplex.
Omnia ut in breuiario. In Laud: & II. Vesp. Cõm: Oct: & fer.

Die XXVI. Martij.
Sexta die infra Oct: SS. P. Ben:

Jn I. Noct: Antiph. Benedictus † in dies magis augebatur Diuinâ gratiâ, vt etiam Prophecticô spiritu ventura prædiceret.
Psal: Fer 1
De lib 2. Dialog: S.Greg: Papæ.

LECTIO I.

Cap. 8. prope finem.

SAnctus Vir ad alia demigrãs loca, non hostem mutauit; nam tantò post grauiora prælia pertulit; quãtum contra se apertè pugnãtem ipsum malitiæ Magistrum inuenit. Castrum namque quod Cassinum dicitur, in excelsi montis latere situm est, qui videlicet mons distenso sinu hoc idem castrum recipit, sed per tria milliaria in altum se subrigens velut ad àëra cacumen tendit: vbi vetustissimũ fanum fuit, in quo ex antiquorum more Gentilium, à stulto rusticorũ populo Apollo colebatur. Circumquaq; etiam in cultu dæmonum luci succreuerant, in quibus adhuc eodem tempore infidelium insana multitudo sacrificijs sacrilegis insudabat. Illuc itaque vir Dei perueniens, contriuit idolum, subuertit aram, succẽdit lucos, atq; in ipso templo Apollinis oraculum Beati Martini, vbi verò ara Apollinis fuit, oraculũ Sancti Ioannis cõstruxit, & cõmorantem circumquaque multitudinem prædicatione cõtinua ad fidem vocabat.

LECTIO II. *Cap. 2.*

DVm Fratres parietem, quia res ita exigebat, paulò altiùs erigerent, vir Dei orationis studio intra cellæ suæ claustra morabatur. Cui antiquus hostis insultans apparuit, & ei, quòd ad laborantes fratres pergeret, indicauit. Quod vir Dei per nunciũ celerrimè Fratribus indicauit dicens: Fratres cautè vos agite, quia ad vos hac hora malignus spiritus venit. Is qui mãdatum detulit, vix verba compleuerat, & malignus spiritus eundem parietem, qui ædificabatur euertit, atque vnum puerulũ Monachũ, cuiusdam Curialis filium opprimens ruinâ contriuit. Contristati omnes ac vehemẽter afflicti non

ctî non damnô parietis sed contritione Fratris, venerabili Patri Benedicto celeriter cum graui luctu nunciarũt. ¶ Tunc idẽ Pater Benedictus dilaceratum puerum ad se deferri iubet, quẽ portare nonnisi in sacco potuerunt: quia collapsi saxa parietis. non solùm eius mẽbra, sed etiam ossa cõtriuerãt. Præcepitq; vir Dei statim eum in Cella sua in psyacio, quô orare cõsueuerat proijci, missisq; foras fratribus cellam clausit; qui orationi instantiùs, quàm solebat incubuit. Mira res eàdem horà hunc incolumem, atq; vt priùs valentem, ad eundem iterum laborem misit: vt ipse quoq; parietem cum fratribus perficeret, de cuius se interitu antiquus hostis Benedicto insultare credidisset.

Jn II. Noct: Aña. Huic dum eremum † peteret, Roman⁹ Monachus obuiauit: cuius cum desiderium cognouisset & secretũ tenuit, & adiutorium impendit. *Psal. fer. Cap. ℣. ℞. Laud. & Vesp. ut 2. die. Octauæ.*

Die XXVII. Martij.

Septima die infr: Oct: SS P B.

Jn I. Noct: Antiph. Tantam gratiam † ei virtus diuina, contulerat, vt sub vno solis radio omnem mundum collectũ conspiceret *Psal Fer*

De lib. Diálog. S. Greg. Papæ.

LECTIO I. *Cap. 21.*

ALiô quoq; tẽpore, in eadem Cãpaniæ regione fames incubuerat, magnaque omnes alimentorũ indigentia coangustabat: iamq; in Benedicti Monasterio triticum deerat, panes verò penè omnes consumpti fuerant, vt non plùs quàm quinque ad refectionis horam fratribus inueniri potuissent. Cumq; eos Venerabilis Pater contristatos cerneret, eorum pusillanimitatem studuit modesta increpatione corrigere, & rursum promissione subleuare, dicens: Quare de panis inopia vester animus contristatur? hodie quidem minùs est, sed die crastina abundanter habebitis. Sequenti autem die ducenti farinæ modij ante fores cellæ in saccis inventi sunt, quos omnipotens Deus quibus deferentibus transmisisset, nunc vsque manet incognitum. Quod cùm fratres cernerent, Domino gratias referentes, didicerũt iam de abundantia, nec in egestate dubitare.

LECTIO I. *Cap. 32.*

QVôdam die cum fratribus ad agri opera fuerat egressus. Quidam verò rusticus defuncti filij corpus in vlnis ferẽs, orbitatis luctu æstuans, ad Monasterium venit, Benedictum Patrem quæsiuit. Cui cùm dictum esset, quia idem Pater cum

fratrib⁹ in agro moraretur, protinùs ante Monasterij ianuam corpus extincti filij proiecit, & dolore turbatus, ad inueniendũ venerabilẽ Patrem sese in cursum concitus dedit. Eâdem verò horâ Vir Dei ab agri opere iam cum fratribus reuertebatur. Quem mox vt orbatus rusticus aspexit, clamare cœpit. Redde filium meum, redde filium meũ. ❡ Vir autem Dei in hac voce substitit dicens: Numquid ego filium tuum tibi abstuli? Cui ille respondit. Mortuus est, veni resuscita eum. Quod vt mox Dei famulus audiuit, valdè contristatus est dicens: Recedite fratres, recedite; hæc nostra non sunt, sed sanctorum Apostolorũ. Quid nobis onera vultis imponere, quæ non possumus portare? At ille quem nimius cogebat dolor, in sua petitione perstitit, iurans quòd non recederet, nisi eius filium resuscitaret. Quem mox Dei famulus inquisiuit dicens: Vbi est? cui ille respõdit: Ecce corpus eius ad ianuam Monasterij iacet. Vbi cùm vir Dei cum fratribus peruenisset, flexit genu, & super corpusculum infantis incubuit, seseque erigens ad Cœlum palmas tetẽdit. Non aspicias peccata mea, sed fidem huius hominis dicens: Domine qui resuscitari filium suum rogat, redde in hoc corpusculum animam, quam abstulisti. Vix in oratione verba compleuerat, & regrediente animâ ita corpusculum pueri omne contremuit, vt sub oculis omnium qui aderant, apparuerit concussione mirificâ tremẽdo palpitasse. Cuius mox manum tenuit, & eum Patri viventem atque incolumẽ dedit.

In II. Noct. Aña. Pater Sanctus † dum intentam oculorum aciem in splendore coruscæ lucis habere videretur, vidit Germani animam Capuani Episcopi, in sphæra ignea ab Angelis in Cœlũ deferri. *Cap. & Laud. ut in 1. die. Vesp: de Oct: dupli: ut in 1. Vesp: Festi. cum comm: fer.*

Die XXVIII. Martij.

Octaua Sãctissimi Patris Nostri BENEDICTI.

Duplex. *Totum Offic: fit ut in die Festo: præter Lect: 2. & 3. Nocturni. In II. Nocturno*

De lib. 2. dialog. S. Greg. Papæ.

LECTIO V. *Cap. 35.*

CVmque Vir Dei Benedictus quiescentibus adhuc fratribus, instans vigilijs, nocturnæ orationis tempora præuenisset, ad fenestram stans, & omnipotentem Deum deprecans, subitò intempestâ noctis horâ respiciens, vidit fusam lucem desuper, cunctas noctis tenebras effugasse, tantôque splendore clarescere, vt diem vinceret lux illa, quæ in tene-

in tenebris radiasset. Mira autẽ res valdè, in hac speculatione secuta est: quia sicut post ipse narrauit, omnis etiam mundus, velut sub vno solis radio collectus, ante oculos eius adductus est. Qui venerabilis Pater, dum intentam oculorũ aciem in hoc splendore coruscæ lucis infigeret, vidit Germani Capuani Episcopi animam in sphæra ignea ab Angelis in cœlum deferri.

LECTIO VI.

TVnc tanti sibi testem volens adhibere miraculi, Seruandũ diaconum, iteratò bis, terq; eius nomine cum clamoris magnitudine vocauit. Cùmq; ille fuisset insolitò tanti viri clamore turbatus, ascendit, respexit, partemq; iam lucis exiguã vidit. Cui tantum hoc obstupescenti miraculum, Vir Dei per ordinem, quæ fuerant gesta narrauit: statimq; in Cassinum Castrum, Religioso viro Theoprobo mandauit, vt ad Capuanã vrbem, sub eadem nocte transmittere, & quid de Germano Episcopo ageretur agnosceret, & indicaret. Factũq; est, & Reuerendissimum virum Germanum Episcopũ, is qui missus fuerat, iam defunctum reperit, & requirẽs subtiliter, agnouit eòdem momentò fuisse illi⁹ obitum, quò Vir Dñi eius agnouit ascensum. LECTIO VII.

EOdem verò annò, quò de hac vita erat exiturus, quibusdam discipulis secum conuersantibus, quibusdam longè manentibus, sanctissimi sui obitûs denunciauit diem: præsentibus indicens, ut audita per silentium tegerent, absentib⁹ indicãs, quod, & quale signum eis fieret, quando eius anima de corpore exiret. Ante sextum verò sui exitûs diem, aperiri sibi sepulturã iubet. Qui mox correptus febrib⁹, acri cœpit ardore fatigari, cùmque per dies singulos languor ingrauesceret, sextâ die portari se in Oratorium à discipulis fecit, ibiq; exitum suum Dominici Corporis, & sãguinis perceptione muniuit, atq; inter discipulorũ manus imbecillia mẽbra sustentãs, erectis in cœlum manibus stetit, & vltimum spiritum inter verba orationis efflauit.

LECTIO VIII.

QVâ scilicet die duobus fratribus, vni in cella cõmoranti, alteri autem longiùs posito, reuelatio vnius, atque indissimilis visionis apparuit. Viderũt nãq; quia strata pallijs, atq; innumeris corusca lampadibus via, rectô orientis tramite ab eius cella, in cœlum vsque tendebatur. Cui venerãdo habitu clarus Vir desuper assistens, cuius esset via, quam cernerent inquisiuit. Illi autẽ se nescire professi sunt. Quibus ipse ait; Hæc est via, quâ dilectus

 lectus

lectus Domini Benedictus cœlum aſcendit. Tunc itaq; ſancti Viri obitum, ſicut præſentes Diſcipuli viderunt, ita abſentes ex ſigno, quod eis prædictũ fuerat agnouerunt. Sepultus verò eſt in Oratorio Beati Ioannis Baptiſtæ, quod deſtructa arà Apollinis, ipſe cõſtruxit. Qui & in eo ſpecu, in quo priùs habitauit, nunc vſque, ſi petentium fides exigat, miraculis coruſcat.

In III. Noct. Lectio Sancti Euãgelij ſecundùm Matthæum.

LECTIO IX. *Cap. 9.*

IN illo tempore: Dixit Petrus ad IESVM: Ecce nos reliquimus omnia, & ſecuti ſumus Te: Quid ergo erit nobis? Et reliq. Homilia S. Ioannis Chryſoſtomi.

Homil: in cap 3 ad Rõ: circa fin.

SI centuplum hic non recipimus, nos ipſi in cauſa ſumus, qui mutuum non damus illi, qui centũ reddere poteſt. Dic enim quæſo quid dedit Petrus? Nõne rete ſciſſum tantùm & calamũ, & hamum? Verùm viciſſim illi Deus vniuerſi orbis domos aperuit, terramq; ſimul & mare patefecit, deditq;, vt omnes illum in ſua vocarent, imò quæ ſua erant venderent, & ad illius pedes afferrent, ne in manus quidẽ tradentes pecuniam, neq; enim id audebant, tantum illi honorem vnà cum munificentia tribuebant.

LECTIO X.

DIces: at ille Petr⁹ erat. Quid tum ô bone? Non iſta Petro tãtùm promiſſa ſunt, neq; enim dixit: Tu verò ô Petre centuplũ accipies ſolus; ſed quiſquis reliquerit domos, aut fratres centuplum accipiet. Perſonarum ſi quidem differentiã non cognoſcit, ſed rectè facta magis penſat. Gratiam enim habet Deus, & cùm nobis debet, & cùm ſoluit.

LECTIO XI.

ASpicit autem Deus creditores ſuos libentiùs, quàm eos qui nihil mutuò dederunt: quib⁹ verò plùs debet, eos plùs diligit. Quamobrem, ſi perpetuam cum illo amicitiam inire vis, vide vt multum tibi debeat. Neq; enim perinde delectatur ſuis debitoribus creditor, atq; Chriſtus creditorib⁹: fugit enim quib⁹ nihil debet; quib⁹ verò debet, ad hos potiſſimùm accurrit.

LECTIO. XII.

OMnem igitur lapidem mouentes, curemus Chriſtum debitorem habere: hoc enĩ præſens tempus, fœnerandi tempus eſt. Nunc ſcilicet in indigentia Chriſtus cõſtitut⁹ eſt; ſi iam illi nihil das mutuò tuorum: certè cùm hinc diſceſſeris, nihilò opus habebit: hic enim ſitit, hic eſurit: Caue igitur illum deſpicias.

Si venerit in Quadrage. Lectio XI. & XII. in vnam cõtrahantur.

XII. erit de Homil: fer: cum suo ℞. *Si ipsū Festum SS. P. N.* Benedicti, *cum sua Oct: transferatur post Oct: Paschæ. Lect: infr: Oct: hic appositæ ibi* ¶ *diuidãtur; ut ex duab9 fiant tres Et in orat: nõ proferãtur illa verba:* Hodierna die *Item in Hym: adVesp. locò:* Hac die, *dicitur:* Aurea. *Si occurrat Sabbathū Palmarum in octaua die SS. P. N Ben: fit de Oct: vsq; ad Completor: inclusiuè. Et in II Vesp. cõm: Dñicæ seq Si autem eô Sabbathô non terminet dies octaua, non debet eô annô prosequi Oct: sed terminetur ad Nonã Sabbathi prædicti.*

Die XXIII. Aprilis.

S. Adalberti Episcopi & Mart: R.P.P. Duplex.

Omnia de cõmu: Mart: tẽp: Pasch: præter ea quæ hic assignantur

Ad Magnificat Antiphona.

Magnificet te Domine, tuô redempta sanguine Christiana lætabunda plebs, annua Adalberti votiua celebrans solemnia: cui9 morte pretiosa, deuôta promit gaudia, vt per eius suffragia tua impetret beneficia, alleluia.

ORATIO.

TVam nobis indulgentiã quæsumus Domine, beatus Adalbertus Episcopus & Martyr imploret, vt & delicta nobis clementer ignoscas, & beneficia desiderata concedas. Per Dñum.

In I. Noct. Lect: de cõm: vnius Mart: Amileto &c.

In II. Noct: LECTIO V.

ADalbertus Bôemus Episcop9 & Martyr inclytus, Patre Slauico Libicensi Comite, & Matre Strezyslaua, nobilissimis parẽtibus natus, Vir Spiritu & gratiâ Apostolicâ præditus, planeque ipse Apostolic9, in illud tẽpus diuinâ volũtate incidit, quo Slauis adhuc in regione vmbræ mortis habitãtibus, sol Euangelij oriri cœpit. Puer periculoso morbo oppressus, Deo matriq; eius dicatur. Quem non prius parentes domo emittunt, quàm totum Psalterium memoria teneret. LECTIO VI.

MAgdeburgẽsi deinde Episcopô educãdus datur Quem ille tum ob eximiam indolem, tum ob egregium in studijs profectum complexus, tantùm adamauit, vt ei pro Voitecho populari nomine, nomen suum Adalberti in Confirmatione imposuerit. Nouem totos annos magnâ constantiâ ibidem commoratus, ob insignes tandẽ virtutes, summumque pietatis studium, post mortem Ditmari Pragensis Episcopi, vnanimi totius populi cõsensu, Principis voluntate, Ottonis Imperatoris approbatione solis dæmonijs reclamantibus, Episcopus designatur. Pragam vili & simplici equô, & frænô canabeo

nabeô venit: ac post pedib⁹ Cathedram suam adit.

LECTIO VII.

IN Episcopatu ita se gerit. Quarta parte prouentuũ Episcopus, more veteri, cõtentus fuit. Mẽsa eius duodecim pauperes alebat semper. Meridies prandentem, (præter dies festos) mediâ nox dormientem nunquam vidit. Lectus honestè stratus; somni tamen locus humus, & subiectus capiti lapis erat. Summa & argumẽtum vitæ: piè seuer⁹, & grauiter mitis fuit.

LECTIO VIII.

IN quâ cœlesti & angelica vitâ, illud Virum Sanctũ torquebat, post tot labores suos, Pragenses nihil proficere, sed magis in deteriùs abire: clerum, contra omnem veterem disciplinam, ab vxoribus abstinere nolle: ciues incestu ac pluralitate vxorum, se contaminare: Christianosque Iudæis in seruitutem venundari. Fugebat somnus ab oculis boni pastoris: cùm præsertim in somnis illi Christus apparuisset illa formâ, quâ Iudæis aliquando a Iuda venditus erat.

In Tertio Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij secundùm Ioannem.

LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit IESUS Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis. Et Reliqua.

Homilia S. Gregorij Papæ.

EST aliquid fratres charissimi, quod me de vita pastoris vehementer affligit. Ad exteriora enim negotia delapsi sumus, & aliud ex honore suscipimus, atq; aliud ex officio actionis exhibemus. Ministerium prædicationis relinquim⁹, & ad pœnam nostram, vt video, Episcopi vocamur, qui honoris nomen non virtutis tenemus. Relinquunt namq; Deum hi, qui nobis cõmissi sunt, & tacemus: in prauis actionibus iacent, & correptionis manus non tendimus: quotidie per multas nequitias pereunt, & eos ad infernũ tendere negligenter videmus.

LECTIO X.

SEd quomodo nos vitam corrigere valemus alienam, qui negligimus nostram? Curis enĩ sæcularibus intenti, tantò insensibiliores intus efficimur, quãtò ad ea, quæ foris sunt, studiosiores videmur. Vsu quippè curæ terrenæ, à cœlesti desiderio obdurescit animus: & dum ipso vsu durus efficitur, per actionẽ sæculi, ad ea emolliri non valet, quæ pertinent ad charitatẽ Dei. Vnde benè sancta Ecclesia de membris suis infirmantib⁹ dicit: Posuerũt me custodem in vineis; uineam meam non custodiui.

LECTI-

LECTIO XI.

COnſiderate ergo, quid de gregibus agatur, quãdo paſtores lupi fiunt: hi enim cuſtodiam gregis ſuſcipiunt, qui inſidiari gregi Dominico non metuunt. contra quos greges Dei cuſtodire debuerãt. Nulla animarum lucra quærimus, ad noſtra quotidie ſtudia vacamus; terrena concupiſcimus, humanã gloriam intenta mente captamus.

℟. O quàm prædicãda & laudanda in Sancto Adalberto excellentia cœleſtis gratiæ radiat, cum & in æuo ſit teneriore. * Et in diuino Sacerdote ſancto Martyre, Deo munus acceptabile. alleluia. ℣. Fit in puero oblatio, Sacrificium in Præſule, holocauſtum in Martyre. Et in diuino.

LECTIO XII.

ET quia eô ipſô, quô cæteris Prælati ſum⁹, ad agenda quælibet maiorem licentiã habem⁹, ſuſceptæ benedictionis miniſteriũ vertimus ad ambitionis argumentũ. Dei cauſam relinquimus, ad terrena negotia vacamus. Locum Sanctitatis accipimus, & terrenis actibus implicamur Impletũ eſt in nobis profectò, quod ſcriptũ eſt: Et erit ſicut populus, ſic Sacerdos.

℟. Alme præſul & beate Dei Martyr Adalberte confer opem petentibus, tuis ſanctis precib⁹, mala pelle, bona poſce. * Præſta pacis incrementum, confer vitæ gaudia, alleluia. ℣. Vt ſub tuo protecti patrocinio, gloriemur in laude Dei perpetuò. Præſta. Gloria Patri. Præſta pacis, *Te Deum laudamus.*

Euangelium.

Sequentia Sancti Euangelij ſecundùm Ioannem.

IN illo tempore: Dixit IESVS phariſæis: Ego ſum paſtor Bonus. Bonus paſtor animam ſuã dat pro ouibus ſuis. Mercenari⁹ autem, & qui non eſt paſtor, cuius non ſunt oues propriæ, videt lupũ venientẽ, & dimittit oues, & fugit: & lup⁹ rapit, & diſpergit oues, mercenarius autem fugit, quia mercenarius eſt, & non pertinet ad eum de ouibus. Ego ſum paſtor bonus & cognoſco meas, & cognoſcunt me meæ, ſicut, nouit me Pater, & ego agnoſco Patrem: & animam meam pono pro ouibus meis. Et alias oues habeo, quæ non ſunt ex hoc ouili: & illas oportet me adducere, & vocem meam audient, & fiet vnum ouile, & vnus paſtor. ℟. Amen. *Hymnus.* Te decet Laus. &c. *Oratio ut ſupra.*

In Laud. & alijs Horis, omnia de com: vnius Mart: temp: Paſch. Ad Bñs. Ant. Sacerdos Dei † Adalberte Martyr & Pontifex glorioſe intercede ad Dominum pro deuotis famulis, alleluia.

In II. Veſp. Ad Magnif: Aña.

Per

Per merita † S. Adalberti Christe nos exaudi: atq; eius precibus, nobis, succurre miseris, alleluia *Comme: sequentis.*

Die XXIV. Aprilis.

S. Georgij Mart: Semidupl.

Omnia ut in Breuiario. In Laud: Cõm: Oct. Vesp. de seq sine ull: cõ.

Die XXV. Aprilis.

S. Marci Euangel: Duplex.

Omnia ut in Breu. In Laud: cõm: Oct. In II. Vesp cõm: seq: & Oct

Die XXVI. Aprilis.

SS. Cleti & Marcell: Põt: Mart: Semiduplex.

Omnia ut in Breu. In Laud: cõm: Oct. Vesp: à Cap. de sequenti.

Die XXVII. Aprilis.

Quinta die infr: Oct: S. Adalb. *Jn I Noct: Aña.* Stabunt iusti † in magna constantia aduersus eos, qui se angustiauêrunt, alleluia. *Psal: fer.* ℣. & ℟. *eiusdem Noct: cuius est absolutio.* LECTIO I.

QVi cùm vniuersam Diui Pauli in curandis illis medicinam, prædicandi, instandi, arguendi, increpãdi, obsecrãdi. satanæ tradendi consumpsisset, nec profecisset tamen quidquã, de seipso sollicitus esse cœpit. Gregem igitur Deo summo Pastori, & Principis Filio Strachiquaso Monacho cõmendat: ipse Ierosolymam peregrinationem suscipit. Neq; priùs tamen, quã ad cõmune illud Christiani orbis oraculum sedem Apostolicã veniret, ex cuius auctoritate omnia se velle facere constituerat.

LECTIO II.

COncilia interim multa vndique colligit: ad montẽ Cassinum venit: voluntatem & institutum suum Patribus illius loci proponit. Suadent illi, vt quietam potiùs & pacificã vitam in vno loco transigat, quàm istam incertam & multis periculis obnoxiam. Confirmat hoc idem cõsilium sanctus Nilus Græcus, instituta S. Basilij secutus. Romã eum redire iubet, Leoniq; Abbati Benedictino S. Bonifacij Romæ cõmendat. Vbi quinquẽniũ totũ in omni charitate, humilitate, obedientia, meditatione, miraculis clarus cõmoratur: nullum tam vile in eo loco munus ac seruile arbitratus, quod non libenter ac sponte obiret.

LECTIO III.

PErtæsi tandem orbitatis suæ Pragẽses, & ipse Princeps ad Archiepiscopũ Moguntinensem duos Monachos Papatem Christianumq; mittunt, Adalbertum Episcopũ suum repetunt, omnẽ emẽdationem vitæ pollicentur. Mittit cum ijsdem Nuncijs Romam ad Põtificem Archiepiscopus: Pontifex Adalbertum ad suos redire iubet. Qui cùm ad

quod-

quoddam Boëmiæ oppidum die Domini peruenisset, ibique frequêntes nundinas, & mercatum offendisset: Hæc est inquit: illa morum emendatio? Pergit tamen vltra.

In II. Noct: Aña. Lux perpetua † lucebit Sanctis tuis Domine & æternitas temporum, alleluia. *Psal. Fer.*

Capitulum.

Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos sors illorum est. ℣. Pretiosa in cõspectu Dñi, alleluia, ℟. Mors sanctorum eius, alleluia. *Oratio. & alia ut in die Festo. In II. Vesp. cõm: S. Vitalis Mart.*

Die XXVIII. Aprilis.

Sexta die infr. Oct: S. Adalberti.

In I. Noct: Antiph. Ecce quomodo † computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos sors illorum est alleluia. *Psal: Fer.* ℣. & ℟. *eiusdem Noct: cuius absolutio.*

LECTIO I.

EFfunditur vrbs in amplexũ Præsulis sui: pastorẽ suũ submissimè veneratur. Sed non diuturnũ fuit hoc gaudiũm, subitò ad idem volutabrum redeunt. Quos vir sanctus tamdiu sustinet, dum à Sacrarum ædium violatione continerent: at vbi eas invadi ac sontes, qui illuc tãquam ad sanctissimum locum confugiebant, per vim rapi videt, ampliùs sibi frustra non esse laborandum constituit: planèq; Apostolico Spiritu incitatus, de gentium cõuersione cogitare incipit, Hungarorũ inquã Prussorũ, & Lituanorũ expeditiorẽ hãc viã ad martyriũ ratus, Neq; tamen id sine voluntate & benedictione sedis Apostolicæ facere voluit. Romam igitur iterum venit.

LECTIO II.

SEd Moguntinus Episcopum suum repetit. Pontifex Adalbertum solatur, ac eâ lege Pragã redire iubet, si Pragenses parere voluerint, alioquin institutum gentium conuertendarum vrgere iubet. Paret anima parere cõsueta, Inuisendorum Martyrum causa, in comitatu Ottonis, qui tum in Galliã reuertebatur, proficiscitur; magnô Imperatoris fructu & ædificatione: quem in eodem etiam cubiculo secum vir magnus noctu esse volebat. Aulicos doctrinâ & exemplô edocet, In itinere de noua in se Pragensium iniuria cognoscit, tres scilicet fratres suos ab illis esse cæsos. Vt autem melius de tota causa instrueretur, ad probandam erga se Pragensium voluntatem mittit. De qua cùm nihil sani cognouisset, Deo gratias egit, Dauidicô illô vsus: Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis.

LECTIO III.

IN Hungariam igitur cum suo Gaudentio, siue Radzino properat: Regem Geisam in fide ac omni virtute confirmat: filium eius, Diuum Stephanum, vel baptizat (vt alij volunt) vel sacro Chrismate confirmat: populum instruit ac solatur: idolorum reliquias subuertit. Annum & ampliùs ibi moratus, in Poloniam deinde vicinam & cognatã Boëmis gentem, proficiscitur. Acceptus honorificè à primoribus cæteraq; multitudine, & ab ipso Boleslai Chabro Duce, eandem Polonis, quam Hungaris nauauit operã; cùm Cracouiæ, & in itinere, quà veniebat, tum Gneznæ inprimis, & eo quidẽ maiore studiô, & alacritate, quod linguæ & sanguinis cognatio Boëmis suis cum Polonis intercederet. Mortuô verò illis diebus Robertô, Gneznensi Archiepiscopô, Adalbertus magnis Principis precibus exorat⁹ sufficitur.

In II. Noct: Antiph: Fulgebunt iusti † sicut sol in cõspectu Dei, all. *Psal: Fer.* Capitulum.

Ecce quomodo cõputati sunt inter filios Dei & inter sanctos sors illorum est.

℣. Pretiosa in cõspectu Domini, alleluia. ℟ Mors sanctorum eius, alleluia. *Oratio: & alia. ut in die Festo. Vesp: de seq: cõm: Oct.*

Die XXIX. Aprilis.

S. Roberti Abbatis Duplex.

Omnia ut in breuiario. In Laud: cõm: Oct: de V. sp: à cap. Oct: omnia ut in I Vesp. Festi. cõm: praeced.

Die XXX. Aprilis.

Octaua S. Adalb: Episc: & Mart.

Omnia ut in die festo: praeter Lect. In I. Noct: Amileto. *In II. & III. quae sequuntur.*

In II. Noct. LECTIO V.

ADalbertus Gneznæ, vbi trienniô commoratus fuisset, visô nocturnô divinitùs admonitus, iam inde ab initio susceptam ad Prussos peregrinationem, ægrè dimittentibus eum Polonis; persequitur; relictô pro se Gaudentiô, siue Radzinô Archiepiscopô.

LECTIO VI.

IBi dum Religionem Christianam magna cum difficultate & patientia disseminat, à gente barbara & immani, dæmonum & idolorum sacrificulis cum Antistite instigantibus, veneranda mysteria peragens, prope oppidum sinus venedici, quod Fishausum postea Germani dixêre, confossus interficitur, ac à fera plebe in partes dissecatur, capite illius ludibrij causâ in palo sublato, die vigesimâ tertiâ Mensis Aprilis, annô Christi nõgentesimô nonagesimô septimô.

LECTIO VII.

CVius corpus postea Boleslaus Dux, dilata in aliud tempus vltio-

vltione, à Pruſſis redemit, & minimò quidem: propterea quod appēſum in ſtatera corpus, per exiguū pōderaret, diuina, vt creditū eſt, virtute efficiēte. Tantū enim argenti, ſiue auri, (vt alij volunt) barbari pacti erant, quātum corporis pōdus adæquaret. Deductum ſolemni pompâ primùm in Tremeſnēſi Monaſterio collocauit, nec multò poſt ad Gnezneneſem Baſilicā tranſtulit.

LECTIO VIII.

NEc mora cœpit locus, & monumentum inclyti Martyris Chriſti plurimis & ſalutarib⁹ humano generi clarere miraculis. Hac igitur famâ motus Otto Rufus, tertius eius nominis Imperator Roman⁹, ab Italica ſiue expeditione, ſiue peregrinatione reuertēs, cum permagno & ſplēdido comitatu, pacatus in Poloniam, ad ſepulchrum noui Martyris (quem viuus amabat, & cūquo aliquando conuerſatus fuerat) exoluendi voti causâ, quod graui morbo implicat9 vouerat, venit. Principi Boleſlao pro munere hoſpitali lanceā Diui Mauritij, & coronam Regiam donat, Regemq; fieri iubet. Viciſſim brachium Diui Adalberti à nouo Rege accepit; quod Romæ in Inſula ad Diui Bartholomæi ædem ab eo depoſitū, hactenus conſpicitur.

In III. Noct. Lectio S. Euangelij ſecundùm Ioannem.

LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit IESVS Phariſæis: Ego ſum Paſtor bonus. Bonus Paſtor animā ſuam dat pro ouibus ſuis. Et Reliqua. Homilia S. Bernardi Abbatis.

NOn omnes ſunt amici ſpōſi, quos hodie ſponſæ hinc inde aſſiſtere cernis, & qui (vt vulgò aiunt) eam quaſi addextrare vidētur. Pauci admodum ſunt, qui non quæ ſua ſunt quærant, ex omnib⁹ charis eius. Diligunt munera, nec poſſunt pariter diligere Chriſtum: quia manus dederunt Māmonæ. Intuere, quomodo incedunt nitidi & ornati, circūamicti varietatibus, tanquā ſponſa procedens de thalamo ſuo. Nonne ſi quempiā talium repente eminus procedentem aſpexeris, ſponſam potiùs putabis, quàm ſponſæ cuſtodem.

LECTIO X.

VNde verò hanc illis exuberare exiſtimas rerū affluētiam, veſtium ſplendorem, menſarum luxuriem, congeriem vaſorum argenteorum & aureorum, niſi de bonis ſponſæ? Inde eſt, quod illa pauper, & inops, & nuda relinquitur, facie miſerandâ, incultâ, hiſpidâ, exangui. Propter hoc, non eſt hoc tempore ornare ſponſam, ſed ſpoliare: non eſt cuſtodire, ſed perdere: non eſt defendere, ſed exponere: non

est instituere, sed prostituere: nõ est pascere gregem, sed mactare, & deuorare: dicente de illis Domino: Qui deuorãt plebem meam, vt cibum panis.

LECTIO XI.

QVem dabis mihi de numero Præpositorum, qui non plùs inuigilet subditorũ vacãdis marsupijs, quàm vitijs extirpandis? Vbi qui orando flectat iram, qui prædicet annum placabilẽ Domino? Leuiora loquimur: grauiora grauius manet iudicium.

LECTIO XII.

SVccessores omnes cupiunt esse, imitatores pauci. O utinã tam vigiles reperirentur ad curam, quam alacres currunt ad cathedram. Parum est nostris vigilibus, quod non seruant nos, nisi & perdant. Altô quippe demersi obliuionis somnô, ad nullum Dominicæ cõminationis tonitruum expergiscuntur; vt vel suum ipsorum periculum expauescant. Inde est, vt non parcãt suis, qui non parcunt sibi, perimentes pariter & pereuntes.

Vesp: de seq: cõm: Oct: per Ant. SanctePræsul & beate cœlituum consors Adalberte, qui passione gloriam, morte meruisti vitam: tuô deuotã natalitiô tuêre plebẽ patrociniô; quô securã pace sæculi pacem mereatur Domini, alleluia.

Die II. Maij.

S. SIGISMVNDI REGIS & Martyris, Duplex.

Omnia de comm: Mart: tempore Pasch: præter hæc quæ hic assignãtur. Festum autem Sancti Athanasij transferatur in proximè non impeditum diem. Oratio.

DEVS qui Beatũ SIGISMVNDVM Regem temporali & æternô diademate cum desiderata Martyrij corona honorare dignatus es; tribue quæsumus: vt qui eius merita veneramur in terris, ipsius intercessione ab omnibus protegamur aduersis. Per Dominum.

In I. Noct: Lect: de lib. sapientiæ. Stabunt iusti. &c.

In II. Noct: LECTIO V.

SIGISMVNDVS Rex & Martyr, Gunebaldo Rege Burgundiæ infideli inter fideles natus, à puero Christianæ fidei addictissimus ieiunijs, orationibus, & elèemosynis assiduè operam dabat. Patri mortuo succedens, Regnum è tenebris infidelitatis ad lumen fidei sanctæ adducere omni studio conabatur: in quo ille subditis suis exemplô humilitatis, sobrietatis, mansuetudinis, pietatis, munificentiæ, iustitiæ, reliquarumq; virtutum prælucebat.

LECTIO VI.

ET quamuis secundæ Vxoris impulsu, filium, quem ex priore coniuge susceperat, occidisset; is

ſet; is tamen lapſus effecit, vt veluti alter Dauid, duriorẽ pænitentiæ viam ingreſſus, maioris gratiæ diuinæ theſaurum ſibi cõpararet. Talia vulnera & cicatrices ſanctorum, gloria ſunt cœleſtis chirurgi. Itaq; cùm memorias ſanctorum viſitaret, in finibus Sedunorum eius loci, in quo Sanctus Mauritius cum ſocijs ſuis paſſus eſt, deuotione captus, diuinitùs reſpõſô acceptô, Agaunenſem Eccleſiã cum Monaſterio extruxit, & dotauit. Vbi poſtea religioſô habitu ſuſceptô, vberes lachrymas cum Sanctorum Martyrum ſanguine cõiungebat, pro ſuis, ſubditorumque ſuorum peccatis agens pænitentiam.

LECTIO VII.

INterim Franci, adhuc infideles, Burgundiã ingreſſi, vaſtare cœperunt. Quibus ſe Burgundij, qui adhuc in infidelitate perſiſtebant, adiungentes, Regnum & Regem Sigiſmundum illis prodiderunt. quem illi captum, in puteum veterem profundiſſimũ, apud Caloniam vicum proiecerunt, & ſubmerſerunt: vnaque vxorem eius, & filios duos, Hiſtaldum, & Gunebalum.

LECTIO VIII.

COrpus eius cœleſtibus radijs, ac miraculis multis cœpit clareſcere; Siquidem per trienniũ fulgores ingentes circa puteum illum viſebantur, & Abbati illius loci Angelicâ reuelatione imperatum eſt, vt corpora ſanctorum inde leuaret, & in Eccleſia quã ſanctis Martyribus Beatus Sigiſmundus conſtruxerat, honorificè tumularet. Quâ motus Abbas reuelatione, annuente Tebertô Frãcorum Rege, breui illa Corpora Honorificentiſſimè in Eccleſia Augunẽſi locauit. Vbi ad demonſtrandam ſanctitatem Beati Sigiſmundi multi febricitantes, & alij varijs & inſanabilibus morbis laborantes, ad tactum ſacrorum oſſium curãtur.

In III. Noct: Homil. in Euang. Ego ſum vitis vera, & Pater meꝰ. *Veſp. de S. Cruce cõm: præced.*

Die IV. Maij.

S. FLORIANI Militis & Mart: Reg: Pol: Patroni. Duplex.

In I. Veſp: Officiũ fit de S. Cruce, & S. Floriani tantùm cõm: per Anã.

O florem Eden purpureũ Beatiſſimum Florianum, qui ſæculi militiam in vitæ commutans innocentiam, ad martyrij agonem per fidei properans confeſſionẽ, pro Chriſto lætus occubuit, regnumq; ſempiternum obtinuit, allel. ℣. Sancti & iuſti in Dño gaudete, all. ℟. Vos elegit Deꝰ in hæreditatẽ ſibi, all. *Oratio.*

DEVS, qui nos beati Floriani Martyris tui ſolemnitate lætificas, concede propitius, vt cuius glorioſum triumphum veneramur

ramur in terris, societatis eius lætitiam adipisci mereamur in cœlis. Per Dominum.

Ad Matutinum Inuit. Exultēt in Domino Sancti, allel. *Psal.* Venite exúltem⁹.&c. *Hymnus.*

GRatuletur Ecclesia,
Noua laudum præconia,
Dei canens cum gratia,
Pro Floriani gloria.
Hic apud Vrbem Theciam,
Linquens domū, familiam,
Laureacum accelerat,
Quâ sanctos pati nouerat.
Mox à commilitonibus,
Tentus, verbis, verberibus,
Iam mulcetur, iam frāgitur,
Nec à fide reflectitur.
Hinc vncis fractis scapulis,
Vir insons sine maculis,
Dum iactatur in flumine,
Tortor priuatur lumine.
In petra corpus nobile,
Cura seruatur Aquilæ:
Quod vt mandet terræ, piam
Martyr monet Valeriam.
Cùm ad humandum ducitur,
Iumentum siti præmitur,
Mirè tamen reficitur,
Fons nouus quia funditur.
Quæsumus auctor omnium,
In hoc Paschali gaudio,
Ab omni mortis impetu
Tuum defende populum.
Gloria tibi Domine,
Qui surrexisti à mortuis,
Cum Patre & sancto Spiritu
In sempiterna sæcula, Amen.

In I. Noct: Aña. ℣. & ℞. *de cōm: mart: temp: Pasch. Lect: I. Noct:* Fratres debitores.

In II. Noct. LECTIO V.

FLorian⁹ Martyr passus est Diocletianô & Maximianô Imperatoribus, persecutione decimâ eâq; vltimâ: Cùm Theciæ audiuisset, quadraginta milites, qui sub eius signis aliquando stipendia merebāt, Laureacum Norici martyrij causa ablegatos, ac ibi varijs tormentis consumptos esse, festinè ad illud oppidum se contulit: turpè putans veteranum in tam pulchra victoria à tyronibus vinci.

LECTIO VI.

COmprehensus sistitur Aquilino Præfecto. Qui cum in confessione IESV Christi constāter perseueraret; fustib⁹, Præfecti iussu, semel atq; iterum cæditur in scapulis, deinde ferrô acutô grauiter verberatur. Ad extremum, saxô ad collum appensô in fluuium Anasum deijci iubetur. Gaudens ibat à cōspectu iudicis Florian⁹. Ad pōtem vbi venit, impetrat orationis tēpus. In qua cum tota hora cōmoraretur; audacior quidam accurrit, martyrem in fluuium deiecit, in quem confestim cecidit caligo, & tenebræ.

LECTIO VII.

SEd ecce DEI seruis seruiunt omnia: deportat fluuius sancti cor-

cti corpus, & ad Saxum exponit. Mittitur à Deo inuſitatæ magnitudinis aquila: quæ corpus ſancti ab omni protexit iniuria. Apparet demùm in ſomnis piæ cuidam mulieri Valeriæ, ac vt corpus ſuum cōdat, admonet. Romam poſtea transfertur, ac cum Principibus Diaconis Stephano & Laurentio collocatur, magno vrbis ſolatio ac præſidio. Nam eius aduentu omnis barbarorum furor, qui tum vrbem, ac vniuerſam Italiam vexabat, reſedit, paxq; optata reſtituta eſt.

LECTIO VIII.

TAndē annô Domini milleſimô cēteſimô octogeſimô tertiô, Caſimir⁹, bellô & pace clarus Poloniæ Princeps, unà cum Gedeone Epiſcopo Cracouiēſi, ad Lucium tertium ſummū Pōtificem mittunt, precantes, vt illis alicuius è ſanctis martyrib⁹ oſſa impertiatur, qui genti & vrbi contra Pruſſos, Tartaros, aliaſq; barbaras gentes, pro muro & vallo eſſet. Mittuntur ergò per Ægidium Epiſcopum Mutinenſem ſacra oſſa. Gens tota cum Rege ſuo ad ſeptem milliaria tātô hoſpiti obuiam effuſa prodit. Deponitur honorificè Martyr in templo à Caſimiro extructo: pars corporis in primarium templum defertur, ac in marmoreo altari includitur. Et ſicut Ieroſolyma Stephanô, Roma Laurentiô, ita ſuô gaudet Polonia Florianô. *In III. Nocturno.*

Lectio Sancti Euāgelij ſecundū Ioannem. LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit IESVS Diſcipulis ſuis: Ego ſum vitis vera: & Pater meus agricola eſt. Et reliqua. Homilia ſancti Cyrilli Epiſcopi Alexandrini.

VT quantū oporteat inhærere ſibi & ab eo pendere, & quātum nobis hoc prodeſt, oſtenderet, vitem ſeipſum exempli ratione, & palmites affixos in eo credentes appellauit: qui participatione ſpiritûs, per quem ſaluatori cōiungimur, naturæ ſuæ communicamus. Qui enim Domino, vt ait Paulus adhæret, vn⁹ eſt ſpiritus cum eo.

LECTIO X.

QVēadmodū igitur voce Propheticâ baſis & fundamentum appellatur (in ipſo enī ædificamur viui lapides, ſpiritualesque facti, ad habitaculum Dei in ſpiritu, & ſacerdotium ſanctum nec ædificari niſi per Chriſtum poſſumus) ſic vitis appellatur, vt Mater & nutrix palmitum.

LECTIO XI.

REgenerati enim ex Chriſto, & per ipſum in ſpiritu ſumus ad referendum fructum vitæ, nō illius priſcæ: ſed hui⁹ nouæ, quæ eſt per fidem, & charitatē erga ipſum. ℟. Quàm venerand⁹, dū ſeſe

sese cõmilitonem Christi fatetur supplicem: * Et mox ad sæuũ ducitur iudicem, allel. ℣. Sed nec blandimentis separari à recta fide quiuit, nec tormẽtis. Et mox.

LECTIO XII.

COnseruamur autẽ in hoc statu, & ad hoc vt ita dixerim, inserti quodãmodo ipsi sum⁹, id est firmiter retinẽtes tradita nobis ab ipso mandata, studentesq; hui9 nobilitatis bonum seruare. Quod fit, si spiritum sanctum, per quem in nobis Deus habitat, non offendamus. ℟. Ad pontẽ Anasi fluminis iussu perditur Aquilini præsidis: vnde factâ oratione præcipitatur, sed abunda super lapidem reclinatur. * Vbi ab aquila corpus eius expansis alis seruatur, alleluia. ℣. Cùm ceciderit iustus, non collidetur: quia Dominus supponit manum suam. Vbi ab aquila. Gloria Patri. Vbi ab aquila. *Te Deũ laud.*

Euãgelium. Ego sum vitis vera & Pater meus. *De cõm: Mart: tempore: Pascbali. Oratio.* Deus qui nos, *ut supra.*

Ad Laud: & per Horas Antiph: Sancti tui. *ut in cõm: Mart: temp: Pascb. Cap.* Stabũt iusti. ℟. *breue:* Sancti & iusti. *Hymnus.*

SÆpè Martyr verberatus,
Vncis carnem laceratus,
Deum, dicens, colo Trinum;
Confutavit Aquilinum.
Idem facis Aquiline,
Quod premẽtes florẽ spinæ;
Pungis, premis sanctũ florem,
Reddit pressus flos odorem.
Nunc, ô Martyr Dei chare,
Fac nos hostes debellare,
Impugnãtes fidem Christi,
Quam tenendo, non cessisti.
Quæsum⁹ Auctor omnium, &c.

℣. Pretiosa in conspectu Domini, alleluia. ℟. Mors sanctorum eius, all. *Ad Benedict⁹ Aña.* Dum æternæ diei aurora illuxerit, dum tuba nouissima insonuerit præclare Martyr Floriane, nos digneris adiuuare, vt gratiâ solis iustitiæ sanctorũ perfruamur splendore, alleluia.

Vesp. à Cap: de seq. cõm: praced: per Antiph. O Florem Eden. ℣. Pretiosa in conspectu, &c.

Oratio. Deus qui nos, *ut supra.*

Die V. Maij.

S. Hugonis Abbatis. Dupl.

Omnia ut in cõm: Conf: non Pôt. Oratio. Intercessio. *In I. Noct: Lect.* Beatus vir qui inuẽtus est. *ut in cõm: Conf: non Pontificis.*

In II. Noct. LECTIO V.

SAnctus Hugo nobilis sanguine, Patrem habuit Palmatiũ, Matrem verò Remburgam. Adhuc iuuenis Regum aut Principum aulas frequentare abhorrebat, quæ causa fuit, vt inuitis parentibus, ad Monasteriũ Cluniacense confugerit, in quo Odilonem

nem

nem Abbatem in ſpiritualibꝰ habuit præceptorẽ. HabituReligionis ſuſceptô, ita laudabiliter vixit; vt tum propter diuinas virtutes, quas in ipſo omnes mirabantur, tum propter eminentẽ vitæ ſanctitatẽ, eiuſdem cœnobij Prior fuerit electus, & poſt Abbatis mortem, omnium conſenſu & voce, in eius locum ſucceſſerit. Tantô diuini amoris ardore flagrabat, vt ſolâ præſentiâ dœmones ſæpiſſimè fugauerit.

LECTIO VI.

PAcem compoſuit inter Haganum Epiſcopum Auguſtodunenſem, & Rumbertum Ducem Burgundiæ, qui varijs modis dictum Præſulem affligebat. Cùm verò de pace coram Burgundiæ Proceribus ſermo haberetur, vir quidã cœcꝰ deformis, & horridꝰ prodijt, qui nulli cognitus euaneſcens, dœmonẽ eſſe nouerunt omnes, per quem inimicitiæ alebantur. Stupentibus omnibus & præ timore clamantibus, Sanctus Hugo tumultum ſedauit; in cuius capite candida colũba deſcendens, longo tempore requieuit. Singularis fuit in pauperes, & ægrotos ipſius charitas, quos maximâ curâ ſubleuabat, ſuiſq; precibus, quibus detinebantur, infirmitatibus, liberabat. Militem ſanavit, qui ardenti febre premebatur. Robertum paraliticum, ſuis meritis priſtinæ reſtituit ſanitati.

LECTIO VII.

ADelphonſum Hiſpaniæ Regẽ è manibus Fratris ſui Sanctij, eum Regnô priuare volentis eripuit, in quo illius ope fuit confirmatus, tantiq; beneficij non immemor iuſſit, vt annuus cenſus Monaſterio Cluniacẽſi à Patre Ferdinãdo aſſignatus, in poſterùm duplicaretur. Tanta autem Sancti Hugonis erat Sanctitas, vt ſummi Pontifices, & Imperatores, Reges ac Principes eum colerent, ac mirarentur. Cognitus ab Italis, Hiſpanis, & Anglis, mira omnibus Sanctitatis exempla præbebat. Multa Prophetiæ ſpiritu prænũtiauit.

LECTIO VIII.

DEniq; vir Dei ſeniô, & ieiunijs confectus, in leuem morbum incidit; ſed antequam ſanctiſſimam efflaret animam, Fulgentius Abbas in oratione poſitus, duos vidit Angelos, in cœlo portantes lectulos mirifici fulgoris, magnâ voce clamantes: In his duobus lectulis Anſelmus Archiepiſcopꝰ cantorbiæ, & Hugo Abbas Cluniacenſis requieſcent. Ex quibus euidenter cognouit Beatum Hugonem feliciter vitã terminâſſe, & ad optatum terminum perueniſſe.

In III. Noct: Homil: in Euang: Ecce nos reliquimus omnia *ut in comm: Apoſtolorum.*

Die VIII. Maij.

S. STANISLAI EPISCOPI & Martyris. R.P.P. Duplex.

Omnia de Com: Mart: temp: Pasch: præter ea quæ hic assignātur.

Ad Vesp Capitulum

Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in ijs quæ sunt ad Deum, vt offerat dona & sacrificia pro peccatis. ℟. *br.* Lux perpetua lucebit Sanctis tuis Dñe. * Alleluia allel Lux perp: ℣. Et æternitas temporum. Alleluia allel. Gloria Patri. Lux perpetua.

Hymnus.

GAude Mater Polonia,
Prole fœcunda Nobili:
Summi Regis magnalia,
Laude frequenta vigili.
Cuius benignâ gratiâ,
Stanislai Pontificis
Passionis insignia,
Signis fulgent mirificis.
Hic certans pro justitia,
Regis non cedit furiæ:
Stat pro plebis iniuria,
Christi miles in acie.
Tyranni truculentiam,
Qui dum constanter arguit;
Martyrij victoriam,
Membratim cæsus meruit
Nouum pandit miraculum,
Splendor in sancto cœlic⁹:
Redintegrat corpusculum
Sparsum cœlestis medicus.
Sic Stanislaus Pontifex,
Transit ad cœli curiam;
Vt apud Deum opifex,
Nobis imploret veniam.
Poscentes eius merita,
Salutis dona referunt;
Morte præuenti subitâ,
Ad vitæ portum redeunt.
Cuius ad tactum annuli,
Morbi fugantur turgidi:
Ad locum Sancti tumuli,
Multi curantur languidi.
Surdis auditus redditur,
Claudis gressûs officium,
Mutorum lingua soluitur,
Et fugatur Dœmonium.
Ergo Felix Cracouia,
Sacrô dotata corpore,
Deum qui fecit omnia,
Benedic omni tempore.
Sit Trinitati gloria,
Laus, honor. iubilatio:
De Martyris victoria,
Sit Nobis exultatio, Amen.

℣. Sancti & iusti in Domino gaudete, alleluia.
℟. Vos elegit Deus in hæreditatem sibi, alleluia.

Ad Magnificat Antiphona.

O Beate Stanislae, Præsul plebis Cracouiæ, cuius signa victoriæ, latè patent Poloniæ: nā donô Christi gratiæ, pestes curantur variæ Tua Martyr egregie, festa colentes hodie, Regi commenda gloriæ. alleluia.

Oratio.

DEvs pro cuius honore gloriosus Pōtifex Stanisla⁹ gladijs impio-

impiorũ occubuit: præſta quæſumus, vt omnes qui eius implorant auxilium, petitionis ſuæ ſalutarem cõſequãntur effectum. Per Dominum.

AdMatutinum Inuit: Exultent. *Hymn:* Gaude Mater Polonia. *reliqua de cõm: Mart: temp: Paſch.*

Jn Primò Nocturno.

Ex Epiſtola Beati Pauli Apoſtoli ad Hebræos.

LECTIO I. *Cap. 5.*

OMnis Pontifex ex hominib' aſſũptus, pro hominibus cõſtituitur in ijs quæ ſunt ad Deũ, vt offerat dona & Sacrificia pro peccatis: qui cõdolere poſſit ijs, qui ignorant & errant: quoniam & ipſe circũdatus eſt infirmitate: & propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiam pro ſemetipſo offerre pro peccatis.

LECTIO II.

NEc quiſquam ſumit ſibi honorem, ſed qui vocatur à Deo tanquã Aaron. Sic & Chriſtus, nõ ſemetipſum clarificauit, vt Pontifex fieret: ſed qui locutus eſt ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quemadmodum & in alio loco dicit: Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm ordinem Melchiſedech.

LECTIO. III.

QVi in diebus carnis ſuæ, preces ſupplicationeſq; ad eum, qui poſſit illum ſaluum facere à morte, cum clamore valido & lacrymis offerens, exauditus eſt pro ſua reuerentia, Et quidem cùm eſſet Filius Dei, didicit ex ijs, quæ paſſus eſt, obedientiã: & conſumatus, factus eſt omnibus obtemperantibus ſibi, causâ ſalutis æternæ, appellatus à Deo Pontifex, iuxta ordinem Melchiſedech.

LECTIO IV.

DE quo nobis grandis ſermo, & ininterpretabilis ad dicendum: quoniam imbecilles facti eſtis ad audiendũ. Etenim cùm deberetis Magiſtri eſſe propter tempus; rurſum indigetis, vt vos doceamini quæ ſint elementa exordij ſermonum Dei: & facti eſtis quibus lacte opus ſit, non ſolidô cibô. Omnis enim, qui lactis eſt particeps, expers eſt ſermonis iuſtitiæ, paruul' enim eſt. Perfectorum autem eſt ſolidus cibus: eorum qui pro conſuetudine exercitatos habẽt ſenſus ad diſcretionẽ boni ac mali.

Jn II. Noct: LECTIO V.

STaniſlaus Scepanouius Polonus. de Nobili Pruſſorum familia, Patre Veliſlaô, Matre Bognâ, pijs & locupletibus parentibus natus eſt: Hi cùm multis annis ſteriles eſſent, ad Deum omnis fœcunditatis auctorem confugiunt, vt pro ſua benigna voluntate, illis liberos dare vellet; pacti voto, ſe, quidquid id eſſet, quod ex illis naſceretur, ipſi ſoli, eiuſq; cultui ſanctiſſimo

 addictu-

addicturos; ad trigesimum tamen propemodū annum eorum desideria differebantur. Vnde cùm conijcerēt id Deum nolle, quod illi sūmoperè vellent, voluntatem suam diuinæ voluntati subijcientes, omnem curam & sollicitudinem à carne & sanguine ad fructus spiritales trās ferunt.

LECTIO VI.

ECce verò adest præsens, & nec opinatus quidē, sine magna Matris molestia, part⁹. Crescit, non magis corporis, quàm animi viribus: modestus, pudicus, ad omne genus doctrinæ & pietatis propensus puer. Quod dum parentes vident, votis suis, & pueri ingenio deesse nolunt. Gneznam illum, & Regni & literarū tunc sedem, mittunt. Sed non diu hic nidus tantum potuit cōtinere ingenium: Lutetiam igitur Parisiorum vrbem, studijs literarum ex antiquo celebrem, mittitur. Hic se totum cum alijs studijs, tum præcipuè Theologiæ, ac iuri Canonici tradit.

LECTIO VII.

REdit domū, tāquam ex mercatura mercator bonus; integris suis, pietate, modestiâ, castitate, sinceritate: quæsitis multis excellenti doctrinâ, rerum gerēdarum dexteritate summâ. Famâ eius permotus Lampertus Episcopus Cracouiensis, vir pius, iuuenem reluctantem magis, quàm se ingerentem ad Sacros Ordines pertrahit. Sacerdotem primùm post Canonicū ac Prædicatorem Cracouiēsem facit.

LECTIO VIII.

SIc Stanislaus, tanquam fœcunda & pretiosa planta in vberius solum trāslata, vberrimos fructus reddere cœpit; in omnibus seipsum præbens exemplum bonorum operum: in doctrina, in integritate, in grauitate, verbum sanum & irreprehensibile, ut ij qui ex aduerso essent vererētur, nihil habentes dicere malum de illo. Quod dum Lampertus seniô & ætate cōfectus, in illo videt, ipsum vniuersæ Ecclesiæ, atq; adeò domui suæ, tanquam alterum Iosephum præficit.

In Tertio Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij secundùm Ioannem.

LECTIO IX. *Cap.* 10.

IN illo tempore: Dixit IESVS Pharisæis: Ego sum Pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis. Et reliq.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

AVdiuimus Dominum IESVM cōmendantē nobis boni pastoris officium: in qua commendatione admonuit nos vtiq; vt intelligi datur, bonos esse Pastores. Et tamen ne intelligeretur peruersô modô multitudo Pastorum,

rum, Ego sum inquit, pastor bonus, & vnde sit pastor bon⁹, cōsequenter ostendit: Pastor inquit, bonus animam suam pro ouibus ponit. Pastor ergò bon⁹ Christus. Quid Petrus? nonne bonus pastor? nonne & ipse animam suam pro ouibus posuit? Quid Paulus? quid cæteri Apostoli? Quid eorum tempora cōsequentes beati Episcopi Martyres? quid etiam iste Sanctus Stanislaus; nonne omnes pastores boni, non mercenarij de quibus dicitur: Amen dico vobis, perceperūt mercedē suam? Omnes ergò illi pastores boni, non solùm quia sanguinem fuderunt; sed quia pro ouibus fuderunt. Non enim fuderūt elatione, sed charitate.

Lectio X.

NAm & apud Hæreticos, qui propter iniquitates & errores suos, aliquid molestiarū perpessi fuerunt, nomine martyrij se iactant; vt hoc palliô dealbati faciliùs furentur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire in quo numero habendi sunt; pastorem bonum, Paulum Apostolum audite: quoniā non omnes, qui corpora sua in passione etiam ignibus tradunt, æstimandi sunt sanguinem fudisse non pro ouibus, sed potiùs contra oues. Si distribuero inquit omnia mea pauperibus, & tradidero corpus meum vt ardeam, charitatem autem non habeam, nihil mihi prodest. Ecce venitur ad passionem, ecce venitur & ad sanguinis effusionem, venitur & ad corporum incensionem; & tamen nihil prodest, quia charitas deest. Adde charitatem, prosūt omnia: detrahe charitatem, nihil prosunt cætera.

Lectio XI.

QVale bonum est charitas ista fratres? quid pretiosi⁹? quid luminosius? quid firmius? quid vtilius? quid securi⁹?. Multa sunt Dei dona, quæ tamen habent & mali, qui dicturi sunt: Domine in nomine tuo prophetauimus: in nomine tuo dœmonia eiecimus: in nomine tuo virtutes multas fecimus. Nec respondebit ille, non fecistis: non enim in conspectu tanti iudicis audebunt mentiri, aut iactare, quæ non fecerunt; sed quia charitatem non habuerunt, respondebit omnib⁹ illis: Non noui vos.

℞. O venerandā Martyris constantiam! ô prædicandam Stanislai Præsulis fidem, quâ in testem veritatis Boleslai Regis sistendū tribunalibus. * Petrum reuocauit ab inferis alleluia. ℣. Triennem in tumulo deficientibus à veritate filijs hominū. Petrum.

Lectio XII.

QVomodo autem habet vel exiguam charitatem, qui etiā

 conui-

conviꝺtus non amat vnitatem? Hanc Dominus vnitatem commendans pastores bonos, noluit multos appellare pastores. Neq; enim vt dixi iam, non erat pastor bonus Petrus, Paulus, Apostoli cæteri, & posteriores Sãcti Episcopi, beat⁹ Stanisla⁹? omnes hi pastores boni, & tamen ille pastoribus bonis non cõmendauit pastores bonos, sed Pastorem bonum. Ego sum inquit, pastor bonus. ℟ Pastor cadit in gregis medio: dormit sponsus in sponsæ gremio: Mater plorans gaudet in filio. * Quia viuit victor sub gladio, allelu. ℣. Cleri plebisq; concio, in patris natalitio, iubilet cum tripudio, pro tanto beneficio. Quia viuit. Gloria Patri. Quia viuit.

Euang. Ego sum Pastor bonus *ut supra in Fest: S. Adalb. fol. 31.*

Ad Laud. Ant: Psal. ut in comm: Mart: temp: Pasch. Cap: Omnis Pontifex. ℟ *breu:* Sancti & iusti. *Hymn.* Martyr Dei. ℣. Preciosa.

Ad Benedictus Antiphona.

Martyr Dei Stanislaus gloriosus Pontifex, quem occidit Boleslaꝰ truculentus Princeps: pastor bonus & patronus, adsit nobis opifex, & virtutum artifex, alleluia.

Ad Tertiam Capit. Omnis Põtifex. ℣. Sancti & iusti in Domino gaudete, allel. ℟. Vos elegit Deus in hæreditatem sibi, allel.

Ad Sextam Capitulum.

Qui cõdolere possit ijs, qui ignorant & errant: quoniam & ipse circumdatus est infirmitate: Et propterea debet quẽadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis.

℣. Lux perpetua lucebit Sanctis tuis Domine, alleluia. ℟. Et æternitas temporum, alleluia.

Ad Nonam Capitulum.

Talis enim decebat ut nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus, & excelsior cœlis factꝰ.

℣. Lætitia sempiterna super capita eorum, allel. ℟ Gaudiũ & exultationẽ obtinebunt. all.

In II. Vesp. Ad Magnif: Ant. Vir inclyte Stanislae, vita signis, passione, plebem tuam, pastor bone, foue benedictione, guberna protectione, salua sanctâ intercessione, allel. *Cõme: sequẽt.*

Die IX. Maij.

S. Gregorij Nazyanzeni Episcopi & Cõfessoris. Duplex.

Omnia ut in Breuiario. In Laud: cõm: Oct. Vesp: de seq: cõm: præced: Oct: & SS. Gordiani & Epimachi. Martyrum.

Die X. Maij.

Apparitio S. Michaëlis. Duplex.

Omnia ut in Breuiar. In Laud: Comm: Oct: & SS. Mart. In II. Vesp. cõm: sequi & Octaua.

Die XI.

Die XI. Maij.
S. Maioli Abbatis. Duplex.
Oratio. Intercessio. *de côm: Côf: non Pontificis.*
In I. Noct. Lect. Beatus Vir qui inuent⁹ est. *de côm. Conf: nō Pot.*

In II. Noct. LECTIO V.

FVit Beatus Pater Maiol⁹, præclarô ortus schemate, & à parentibus maximâ curâ ab infantia nobiliter enutritus; procedēte pueritiæ tempore, Ecclesiasticis studijs totum se dedit, ita vt iam socios longiùs antecelleret. Supernô igitur nutu, diuinâque prouidentiâ actum est, vt totum adolescentiæ tempus diuinis literis arctiùs intentus, sine castitatis amittendæ periculo transigerit; vt per totū vitæ suæ spatium in corpore suo virgineum decus retineret. Iuvenili iam imminēte ætate altiora & potiora in diuinis, acriora & grauiora in humanis fortiter attētauit: & ideo per vtramq; exercitatus doctrinam Lugdunum venit, vbi sub Antonio viro erudito & prudenti in omnib⁹ scientijs doctissimus euasit. LECTIO VI.

POstea verò à supra dicta Vrbe discedens ad ciuitatē Marticēsem venit, ibiq; à Patriæ Proceribus à ciuibus, & amicis instanter rogatus, per aliquos dies apud illos mansit. Cuius sanctitatis fama mirabilisq; doctrina latere non potuit, huius ciuitatis Episcopum, à quo humiliter inuitat⁹ est, vt Clericorum, Ciuiumq; consultu, in eadem Ecclesia Archidiaconatûs officium administrare non dedignaretur; cuius precibus cum humilitate acquiescēs, iniunctum sibi opus fideliter consumauit.

LECTIO. VII.

SEd ad perfectiorem viuendi modum aspirans, Hildebrandi consiliô Religionem Cluniacensem est ingressus, quem Sanctus Aymard⁹, cui postea in Abbatiali dignitate successit, post sex annos in Religione cū omnium admiratione consumatos, in sui officij adiutoriū vocauit, cui securus onera sua partiretur. In quo munere tot tantæq; Sanctitatis præbebat argumenta, vt suis orationibus febricitantes curaret, languidos sanaret, oppressos à dæmone signô Sanctæ Crucis veluti fulmine percussos liberaret. Multa & alia edidit miracula, quibus factū est, ut apud summos Pōtifices, Imperatores, Reges, & Principes, magno in honore haberetur.

LECTIO VIII.

Tandem cùm summam attigisset ætatem, vitamq; cœlestem & Angelicā egisset, meritorum potiùs quàm annorum pondere onustus, inter discipulorum manus expirauit, qui tanti Patris

obitum

obitum inconsolabiliter lamentabātur, annô Domini nongentesimô nonagesimô quartô, quinto Idus Maij. Cuius sacrum corpus Hugo Rex Galliæ magnificis cohonestauit exequijs, ditissimôq; sepulchrô condidit.

In III. Noct. Homil. in Euang. Ecce nos reliquimus omnia. *de cōm Apost. In Laud: cōm: Oct: In II. Vesp. Cōm seq: & Oct.*

Die XII. Maij.

SS. Nerei & Achillei & cæterorum Martyrum Semiduplex.

Omnia ut in Breu:. In Laud: cōm. Oct. Vesp. à cap. de Oct: cōm: praeced.

Die XIII. Maij.

Sexta die infr. Oct: S. Stanislai.

Inuit: & Hymn: ut in die Festi. In I. Noct: Antiph. Stabunt iusti † in magna constantia aduersus eos qui se angustiauerūt, all. *Psal: Fer. ℣. & ℟. eiusdem Noct: cuius est absolutio.*

LECTIO I.

MOritur plenus dierū Lāpert⁹: in cuius locum à sacro collegio, vniuersô populô expetente, sufficitur Stanislaus. Ponitur lucerna ardens super cādelabrū, vt luceat in domo Domini. Cunctatur multùm fortis athleta, nec ita facilè in stadium ingreditur. Horret onus Angelicis etiā humeris formidandū: vicit tamē charitas: vicit voluntas, volūtati Dei ac maiorum parere assueta. Ingressus fortissimus miles in arenam, ex qua nōnisi victor morte decessurus erat, induit loricam iustitiæ, & charitatis, calceat pedes suos præparatione Euangelij pacis: in omnibus sumens scutum fidei, in quo possit omnia ignea tela nequissimi hostis extinguere; galeam salutis & gladium Spiritûs, quod est verbū Dei, accipit, per omnē orationē & obsecrationē, orans omni tempore in spiritu, & in ipso vigilans in omni instantia & obsecratione, pro omnibus Sanctis. Sic armatus, primùm circa se omnia diligenter videt, ne quid apertum aut superfluū sit, quo ab hoste teneri, & in quo vulnus infligi possit: domûs deinde suæ semitas omnes cōsiderat, ne à latronibus suffodiatur, ne ab inimico homine succendatur. Quam eandem domum, pauperum ac hospitum diuersorium facit: orphanos & viduas conscribi iubet, vt cuiq; panem frangat in tempore suo. Circūit annis singulis omnes Diœcesis suæ partes, non solùm altarium, aut sacræ supellectilis munditiem videns, sed multò magis ipsorum Sacerdotum, qui altaribus inseruiunt, vitam & integritatem examinās, vt Sancta Sanctè administrent; nec vt ipsi soli sancti sint, qui portant vasa Domini,

mini, sed domui etiam suæ atq; vniuersæ familiæ benè præsint In quo omni studiô suô patientiâ fuit singulari: quoniã Deus non posuit eum in iram, sed in acquisitionem salutis.

Lectio II.

VIdebat & inuidebat inimicus salutis nostræ, in dies nouam sibi prædam eripi; noua gaudia in cœlestibus excitari: aulas igitur & palatia Regis, vti assolet, petit: negotia ac pericula Stanislao nectit. Regnabat tunc in Polonia Boleslaus, à virtutibus bellicis appellatus Audax, Rex à principio pius & Patriæ amãs, sed ingentes viri virtutes ingentia æquabant vitia. Erat animus ad aggredienda pericula magn⁹: erat constantia in bellis perseqẽdis laboribusq; tolerandis incredibilis; sed ex altera parte fuit crudelitas summa, auaritia non ferenda, animus impotens, ac rebus secundis insolẽs: ante autem omnia in quamq; fedissimã libidinem planè effusus. Dolebat Sanctus Antistes, tantas virtutes tot, tantisq; vitijs cõtaminari. Regem igitur aggredi, illumq; officij commonere constituit. Emerat forté Diuus Stanislaus à Petro Nobili viro rus ad ripam vistulæ, in agro Lublinensis tractûs, non sibi, nec suis, sed Ecclesiæ. Moritur Petrus priusquam venditio in tabulas publicas relata fuisset. Sumit hinc ansam nocendi Bolesla⁹, Petri Nepotes hortatur, vt Stanislaum in ius ad suum tribunal vocẽt. Vocatur in ius Pontifex; sistit se ad Solétium, vbi cum sub papilionibus, more maiorum, dabat Rex magna iudicia. Iubetur titulum exhibere ruris possessi. Prouocat ille ad testimonia: sed nemo audet Rege prohibente. Tunc Sanctus Pontifex omni auxiliô humanô ac testimoniô destitutus, in hanc vocem mœstus prorumpit: Quoniam, inquit, diminutæ sunt veritates à filijs hominum: de terra veritas oriatur, & iustitia de cœlo prospiciat. In nomine Iesv Christi, cui seruio, & cuius Ecclesiam tueor, recipio me abhinc tertiô die, ipsum Petrum viuum testem veritatis, & æquitatis causæ meæ, ad hoc tribunal adducturum.

Lectio III.

VEnit Petrauinum, in orationes & ieiunia se totum cum suis effundit: tertiô demùm die ad templum Sancti Thomæ, vbi Petrus fuit sepultus, pergit, Deũ summum & primũ veritatis vindicem, genibus flexis inuocat, ac testem innocentiæ suæ cum Susanna appellat. Petrum deinde in Nomine eiusdem Dei omnipotentis compellat. Exi inquit, foras Petre, ac sepultæ à viuis veritati, mortuus de sepulchro

perhibe testimonium. Pro dit ille triennalis mortuus! stupor & admiratio inuadit omnes! dextrâ apprehensum ad tribunal Regis, ita vt pollicitus fuerat, adducit Antistes: Examinatur Rex: stupet totum tribunal! nemo loquitur verbum, donec ipse Petrus: Ego sum inquit, ille Petrus, qui testimonium veritatis redditurus, ex quietis sedib⁹ venio huc: Huic ego rus meum iustô pretiô vendidi & addixi. Regem deinde ac Nepotes increpat, qui sancto viro absq; causa negotium facessant. Victâ & coactâ malitiâ secundùm veritatem sententiam fert. Abducit à iudicio suum testem Antistes: quærit ex illo, numquid, vel pœnitentiæ causâ, vitam sibi prorogari velit. Quod cum ille negâsset, iam scilicet se maiorem partem pœnarum in purgatorio exoluisse, nec iterum periculis ac procellis mundi ac peccati se committere velle; confidere se precibus Sancti Dei, à reliquijs pœnarum liberatum iri. Deducit illum ad locum quietis: quē vbi primùm attigit, expirauit. Interrogabant multi Petrum de rebus alterius sæculi: sed ille nihil cuiquam respondebat: præter illud: Habetis Moysē & Prophetas; non ad euangelizādum, sed ad testificandum missus sum. Audiuerant hoc vicinæ gentes, & gauisæ sunt, quia magnificauit Dominus misericordiam suam: & gratias agebant Deo, qui tantam potestatem dedit hominibus. Confirmauit ea res Polonorum animos in fide, Russicis erroribus per septennium inquinatos: nomenq; gentis illustrauit ubiq;: sed & vicinarum gētium corda ad Dominum Deum conuertit.

Si hæc vel sequens dies Oct: venerit feria IV. *vel Sabb. tunc* ℟. I. Ego sum vitis. II. O venerādam. III. Pastor cadit. *dicendū est.*

In II. Noct: Antiph. Lux perpetua † lucebit Sanctis tuis Domine, & æternitas temporū, all. *Psal. fer.* Capitulum.

Qui condolere possit ijs, qui ignorant & errant: quoniam & ipse circumdatus est infirmitate: & propterea debet, quemadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pto peccatis. ℣. Pretiosa in conspectu Domini, allel. ℟. Mors Sanctorū eius. alleluia

Oratio, & alia omnia, ut in die Festo. In II. Vesp. Com: S. Bonifacij Martyris.

Die XIV. Maij.

Septimâ die inf: Oct: S. Stanisl:

In I. Noct: Antiph. Ecce quomodo † computati sunt inter filios Dei, & inter Sanctos sors il-

lorum est, allel. *Psal. Fer. ℣. & ℟. eiusdem Noct: cuius est Absol.*

LECTIO I.

COnsederant aliquãtisper Regis iræ, quæ tamen postea facilè exarserunt. Fecerat expeditionem Rex contra Russiæ Duces: quibus victis ac profligatis, Kijouiâq; captâ, ipse cum milite suo Vrbis amœnitate & delicijs capitur. Interim etiam cõiuges lõgioris moræ pertæsæ, pro maritis seruos accipiunt. Milites re cognitâ, relictô Rege domũ properant. Primùm in illos ipsos tanquam desertores, deinde etiam in vxores ipsorum, Rex immani crudelitate animaduertit. Præterea rapinâ ac libidine nefãdâ se cõtaminat. Non ferendũ hoc putauit bonus pastor: certamen tertium cum Rege iniquo ingreditur: semel & iterum ad eum venit; à crudelitateque dehortatur; vt ex oculô suo trabẽ priùs, deinde festucam ex oculis aliorum eruat, monet: nisi faciat, se illum excõmunicaturum minatur. Dum nihil proficeret, dumq; videret iocô ac risu accipi omnia, die Sacrô Domini ad altare Regẽ excõmunicat. Perculsit ea res animũ Regis & exacerbauit; ita vt nil ampliùs, nisi de vita ac sanguine Stanislai cogitare videretur.

LECTIO II.

PEragebat rem Sacram Diuus Stanislaus, octauô Idus Aprilis, in Sacello Cracouiæ suburbano Sancti Michaëlis dictô. Quâ recognitâ tyrannus, audacissimum quemq; ex militibus ad interficiendum Dei Sacerdotẽ destinat. Qui vbi ad locum designandæ cædis perueniunt, stupescere incipiunt, alij cœcutire, cadere retrò cæteri. Significabantur hæc à Clero Diuo Stanislao, sed ille suos nihil timere iubet: pro Rege Deum deprecatur, se & suum ouile eidem cõmendat. Rex vbi morari suos videt, alios & alios mittit, qui manum Excelsi Episcopo adesse renuntiant. Arripit ipse gladium, ac veluti ferus Cain, sanguinem iusti Abel persequitur; eademq; omnia quæ milites pertulerant, in se experitur. Peractâ demùm re sacrâ, vbi Deus ipse permisit, vulnere lethali caput Martyris proscĩdit, cerebrôque eius parietẽ respergit. Malè inchoatum opus Regis improbi ministri deteriùs perficiunt: corpus sancti de templo extrahunt: in partes septuaginta discindunt, atq; canibus auibusq; deuorandum proijciunt: nefandô demùm opere perfectô abeunt.

LECTIO III.

NOn tulit Deus militis sui corpus diù abiectum ac infamè iacere: adest cœlestis custodia aquilarum, quæ corpus disiectũ, dum se Clerus colligit, custodi-

ant. Post biduum recipit animos Clerus, terrore ac timore dispersus suiq; Episcopi membra honorificè cōponit. Effecit omnipotentia Dei, vt ita simul con crescerent, acsi nunquā divulsa fuissent. Digitus vnus deerat; sed ne istum quidem diu latere passus est ille, qui custodit ossa sanctorū suorum. Lucerna eum cœlestis, in vicinam piscinam cōiectum, à pisceq; deuoratum demonstrat. Collectum ac cōcretum corpus, in vestibulo eiusdem sacelli magnā pietate ac reuerētiā collocatur. Sic Stanislaus octauô Episcopatus sui annô Martyriô coronatur, vitamq; mortalem pro immortali commutat.

In II Noct: Ańa. Fulgebunt iusti † sicut sol, incōspectu Dei, alleluia. *Psal. Fer. Cap.* Qui cōdolere possit. ℣. Pretiosa. *& alia ut supra. Vesp. de Oct: ut in I. Vesp. Festi.*

Die XV. Maij.

Octaua S. Stanislai Mart: Dupl.

Omnia ut in ipso Festo: præter Lect. II. & III. Noctur. Quodsi contingat hæc Octáua die Dominicó: tunc Lect: I. Noct: dicetur ex Dominicá. Et XII. Lectio erit Homilia eiusdem Dominicæ.

In II. Noct: LECTIO V.

ECce enim Stanislaus computatus est inter Filios Dei, & inter Sāctos Sors illius est. Honorificauit eum Pater æternus, qui in cœlis est: centuplum accepit in hac vita, & vitam æternam possedit. Nam qui vivus cœcis viam demonstrabat, mortuus cœcos illuminat; qui viuus vnum solùm mortuum, magnâ nostri orbis admiratione, à mortuis excitauit, mortuus plures de sorte mortis sustulit: qui vivus ferrô Boleslai cessit, mortuus vniuersos exercitus, atq; acies integras, piorum Regum Patronus & adiutor, gentisq; suæ amator fugat. Itaque cùm locus ille, vbi depositus fuit, populi frequentiam, quæ illuc opis causa cōfugiebat, continere non posset, Lābertus huius nominis tertius successor eius & Princeps Vladislaus, diuinis visionibus admoniti, ossa Sancti, odorem suauissimum spirantia, sanctè ac reverentèr in primarium templum Cracouiēse Sācti Venceslaj tum dictum, transferunt. Sic suo altari Pōtifex, Cathedræ Doctor, templo Episcopus, populo Pastor, post decennium restituitur.

LECTIO VI.

POst centum tandem & septuaginta annos, excitat Dominus Spiritum Prandotæ Episcopi Cracouiensis, viri Sancti, Boleslai item Ducis, cum sua coniuge Kinga, fœminâ castissimâ. Qui miraculis Sācti Episcopi collectis, & fide publicâ, tanquam

igni

igni probatis, legatos ad Innocētium Quartum Summū Pontificem mittunt: atq; ut tantū virum in numerum Sanctorum referre velit, diligenter precatur.

LECTIO VII.

FIt consultatio Assisij, vbi tum fortè erat summus Pontifex. Inter alios tum vnus aduersabatur causæ Diui Stanislai Reincholdus Cardinalis Ostiensis, vir primæ auctoritatis, incidit hic in grauem & lethalem morbū: cui in somnis apparet Diuus Stanislaus, indignè illum facere docet, qui Dei resistat voluntati: excitatur senex, Diuo se cōmendat, conualescit, causam antea oppugnatam tuetur. Fit summus cōsensus omnium: Episcopus Sanctus inter Martyres refertur. Cōtigerat, Deô ita ordinante, vt mortu⁹ adolescens à matre in illud templum Diui Frācisci dictū deduceretur. Pontifex Deum supplex precatur, vt nouô miraculó factum suum cōfirmet: erigit se subitò adolescēs: fit ingēs lætitia omnium. Summus Pontifex pro suggestu gratias Deo agit: Martyrem luculentissimâ oratione celebrat: Diē octauā Id⁹ Maij memoriâ eius solemnē assignat. LECTIO VIII.

REdeunt Legati cum ingenti lætitia, annuntiantes, quanta Deus fecit cum Martyre suo. Prandota Episcopus ossa Sancti ex puluere terræ subleuat, eaq; pro more solito in altari condit, Bolesłaô Rege pudicô ac Reginâ pudicissimâ, cæterisq; Episcopis ac Ducibus Regni, & vicinarum Prouinciarum assistentibus. Et factum est in die illa gaudiū magnum: benedixitq; Domin⁹ nouissimis Stanislai, magis quàm principio eius. *In III. Noct.*

Lectio Sancti Euangelij, secundùm Ioannem.

LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit IESVS Pharisæis: Ego sum Pastor bonus. Bonus Pastor animā suam dat pro ouibus suis. Et Reliqua.

Homilia Sācti Basilij Episcopi.

QVomodo, cùm magna dicit: Ego manu meâ firmaui terram, ego produxi cœlos solus: quomodo cùm alia dicit, quæ digna sunt dici de Deo, sic dicit: Ego sum pastor bon⁹. Arcet degeneres, & veritatē sibi ipsi vendicat: Ego sum pastor ille bon⁹. Disce quis sit pastor, & quis sit bonus ille. Ipse hoc interpretatur: Bonus pastor animam suam ponit pro ouibus suis: mercenarius verò, & qui non est pastor, cuius non sunt oues propriæ, illi nihil est curæ, quādo lupum venientē videt. Hic quærit Ecclesia: si Dominus pastor est, quis sit mercenarius pastor? Num diabolus? Et si diabolus mercenarius pastor est, quis sit lupus? At

lupus diabolus eſt beſtia immanis, rapax, inſidioſa, communis omnium hoſtis. Habeat itaque propriam appellationem mercenarius paſtor. Lectio. X.

TVnc quidem mercenarios paſtores Dominus vocauit, ad eos conuerſus, qui tunc erant; ſunt verò & nunc, (quod minimè vellem) qui non vt proſint ovibus, paſtores agunt; quibus propriè mercenariorum appellatio cõuenit. Tunc Principes Sacerdotum notabantur & Pharisæi, & tota illa ſecta Iudaica: illos dixit mercenarios eſſe paſtores, qui non veritatis, ſed quæſtûs ſui gratiâ paſcendi poteſtatẽ vſurparant: qui vanô prætextu precationibus inſtabant, vt panẽ comederent viduarum, & Orphanorũ. Mercenarij ſunt, qui proprium compendium curant. Qui præſentiâ ſectantes, ad futura non aſpiciũt, mercenarij ſunt, non paſtores.

Lectio XI.

ET cognoſco oues meas, & cognoſcunt me meæ. Quid vocat cognoſcere? Oues meæ, inquit, vocem meam audiunt. Ecce quomodo cognoſcatur Deus, ex eo quod præcepta illius audimus: ex eo quod illa audientes opere adimplemus. Hæc demùm eſt cognitio Dei, ob ſeruantia videlicet præceptorum Dei, non inanis illa curioſitas, non eſſentiæ Dei & ſupramundanorum inueſtigatio, non rerum inuiſibilium cõſideratio. Satis tibi ſit, ſcire paſtorem eſſe bonũ, animã ſuam poſuiſſe pro ouibus. Quantus verò ſit Deus, & quæ illius menſura, & qualis eſſẽtia; talia ſciſcitanti ſunt periculoſa, ei autẽ qui rogatur perplexa: & talium medicina eſt ſilentium. Lectio XII.

QVi verò noſtram hanc panegyrim congregauit, nos cuſtodiat indemnes, illæſos, & à lupi rapacitate ſecuros, Eccleſiã hanc immotam, ac magis Martyrum turribus munitam, cõſeruet: omnes furentium hæreticorum inſidias & incurſus, in tranquillitate ac ſilentio auertat: nobis verò donet, vt diuina oracula diſcamus & doceamus, ſubminiſtratâ à Spiritu Sancto gratiâ, cui cum Patre & filio ſit gloria & imperiũ, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum, Amen.

In II. Veſp. Cõm: S. Vbaldi Epiſcopi & Confeſſoris.

Die XIX. Maij.

S. Petri Cœleſtini Papæ & Cõfeſſoris. Duplex.

Omnia ut in Breuiario.

Die XXII. Maij.

S. Romani Abbatis. Duplex.

Omnia ut in Breuiario.

Die XIV.

Die XIV. Iunij.

S. Bennonis Episcopi Conf: cōtra pestem Patroni. Duplex

Omnia de Cōm: Conf: Pont: præter ea quæ sequuntur.

Oratio.

DEus qui nos Beati Bennonis Pontificis confessione gloriosâ circumdas & protegis: da nobis & eius imitatione proficere, & intercessione gaudere. Per.

In I. Noct: Lect. Fidelis sermo.

In II. Noct. Lectio V.

EXcelsus Dominus militantē Ecclesiā pretiosorum lapidum viuorum, ipsi summo angulari lapidi vnitorum, ornatissimâ varietate decoratā structurâ mirabili fundare disposuit. Atque ab initio vineam, quam pijs cultorib⁹ iuxta sanctam promissionem suam visitauit, firmauit & auxit, sicq; semper ad illam suæ protectionis auxilium multipliciter impartitur, & eam vineam more solito visitans, virum fortē ad huius vineæ culturā adduxit, gloriosum scilicet Confessorem Beatum Bennonem, supremo cœtui jam sociatum. Qui inter cæteros Christi Athletas, suis meritis & exēplis, ipsam sanctam Ecclesiam, diuinâ cooperante gratiâ multipliciter decorauit, præsentisq; temporis caliginem suæ lāpadis luce illustrauit. Ipse enim aduersus mundū, carnem, & dœmonē fortiter dimicauit, & in odorem altissimi currens, copiosam vtriusque sexûs Christi fidelium multitudinem salubriter post se traxit, ac velut effusam superficiem terræ, religiosam professionis suæ generationem dereliquit: vt ad illuminationem gentium celebri memoriâ, tanquam rutilum sid⁹ in Ecclesiæ firmamento seruaretur.

Lectio VI.

SIquidem Fridericus Bultēburgensis Vir nobili locô natus, Pater fuit Beati Bennonis, quem ex Bezela piâ vxore susceperat. Cùmque in Bennone ab ineunte ætate bona indoles eluceret, ne illa æqualium studijs, malis moribus, ac deprauatis opinionibus, vt illa ætas assolet, corrumperetur, magnoperè sibi prouidendum existimauit, & eum, vt primùm ex infantia excessit, Diuo Bernardo Episcopo Hildesemensi commendavit & tradidit. Qui cùm negotium sibi cōmissum attenderet, vt puer ad virtutem rectè informaretur, illum primum ad amorem Dei induxit. Deinde verò cùm vir prudens intelligeret vtile esse, si literæ cum virtute coniungerentur, Bennonē à Bigario bono sanè viro & docto instituendū curauit, sub quo magnos ille progressus fecit. Quāobrem ineunte iam adolescētiâ, cùm ad benè beateq; viuendum

satis

ſatis inſtructus eſſet, Monaſticæ vitæ rationem ſuſcepit. Monachus factus cùm eſſet, rejectis voluptatibus, omnem vitæ curſum in virtute cõfecit. Quod cùm Fratres, cum quibus viuebat, probâſſent; defunctô eorũ Abbate cũctis ferè ſuffragijs Abbatiam ei detulerunt. Verùm Beatus Benno, vt erat ab omni ambitione alienus: oblatum honorẽ recuſauit: ſed quò ille vehementiùs recuſabat, eò magis Monachorum ſtudia incendebãtur. Vrgentes igitur & inſtantes Beatum Bennonem inuitũ ad dignitatem rapiunt, quam ipſe tertiô poſt menſe depoſuit: ſeque ad priſtinam vitam, benè inſtitutam retulit.

LECTIO VII.

Cœpitq; eum Henricus tertius Imperator diligere plurimũ, qui cùm videret Sanctiſſimum hominem ad Rempublicam benè gerendam natum eſſe, tantũ virum in Cœnobij angulis ætatem conſumere paſſus non eſt: illum magnoperè repugnantem è Monaſterio eduxit, ac præpoſituræ Eccleſiæ Goſlarienſis Hidelſemẽſis Diœceſis præfecit. In ea verò cùm vſque ad in graueſcentem ætatem integrè caſtèq; conſeruaretur, Canonici Eccleſiæ Miſnenſis famâ eius inductì, venerãdũ ſenem, qui tunc quinquaginta ſex annos natus erat, Eccleſiæ ſuæ præeſſe voluerũt. In qua cùm omnia præclarè tum hoc præclariſſimè egit, quod Vãdalos malè de Religione ſentiẽtes ex pernicioſo errore eripuit, eòque traduxit vt vnà cum Catholica Eccleſia, pari ſtudiô fidem Chriſtianam tuerentur.

LECTIO VIII.

Cùm iam multis annis Beatus Præſul, famâ, vitâ, & miraculis ſupernâ Dei gratiâ clarus vixiſſet, & tandem ad vitæ curſũ feliciter conſumandum plenitudinem dierum attigiſſet, vir Beatus ægrotare cœpit, & breui futurum ſperans, vt ex hac vita ad ſuperos, quórũ conſuetudo dulcis eſt, atque æterna migraret; paulò antequam moreretur Canonicos ſuos adhortatus eſt, vt eam charitatem quam nos Chriſtus docuit ſtudioſè complecterentur. Deinde Euchariſtiam, cibum diuinum magna cum pietate ſuſcepit. Et cùm orationes ad Deum habuiſſet, è vita exceſſit, quadrageſimô Põtificatûs ſui annô. Chriſti autem milleſimô centeſimô ſextô.

Jn III. Noct Homil: in Euãg. Homo quidam peregrè proficiſcens. *ut in cõm: Conſ: Pont.*

Die XIX. Iunij.

S. Bonifacij Mart: R P P. Dupl.

Omnia de comm: vnius Mart.

Oratio

Infirmitatem noſtram reſpice

Omnipotens Deus: & quia pōdus propriæ actionis grauat, Beati Bonifacij Martyris tui atque Pōtificis intercessio gloriosa nos protegat. Per Dominum.

In I. Noct: Lect: A Mileto.

In II. Noct. LECTIO V.

BOnifacius illustri ac Regia stirpe natus, Othonem Imperatorem, cuius affinis erat, in Italiam secutus: cùm Beatum Romualdum de mundi contemptu disserentem audisset, diuinô afflante Spiritu ad Eremiticam vitam transire constituit. Quare Imperatori valedicens, in disciplinam eiusdem Sancti Romualdi se tradidit, eumq; cum socijs ad Perēsem Eremum propè Rauennam alacriter sequitur; vbi virtutibus inter cæteros fulgēs, quantò nobilitate sublimior, tātò conuersatione humilior erat. Non tugurij angustiam, non vestis squalorē, non pedum nuditatē, non laborē manuū, erubescebat: abstinentiâ tantâ erat, vt sæpè non nisi quintâ feriâ, & Dominicâ die cibum sumeret, tantôq; patiendi flagrabat desideriô, vt se inter vepres & vrticas sæpiùs volutaret. LECTIO VI.

ITaq; Martyrij consequendi & Catholicæ fidei propagandæ cupidus, à Romano Pontifice ad prædicandum Euangelium, versus extremi Septemtrionis Oras, in Russiam mittitur. Archiepiscopali dignitate insignitus; quò cùm proficisceretur, arcta ieiunia non reliquit, & diuinas horas tam Canonicô quàm Monasticô ritu psallens, eius itineris magnam partem nudis pedibus, & quidem cæteros antegrediens confecit; nec equô priùs vti voluit, quàm vltra Montanos fines ingrederetur, per quos cùm nullô crura & plantas velamentô contectus pergeret, intolerabiles algores sustinebat, vt volens descendere vix pedem à subhærente ferro disiungeret, nisi priùs aquâ calidâ subueniretur.

LECTIO. VII.

DEnique vbi ad littora Baltici maris peruenit, coram Rege Ruthenorū Christum prædicās, cùm per medias flammas trāsisset illæsus, vi tanti miraculi ipsū conuertit ad fidem, quem tanta multitudo secuta est, vt sanctum virum ad spatiosum lacum descendere oportuerit; quô abundante aquarum copiâ, posset cōfluentes populos baptizare.

LECTIO VIII.

HÆc Regis Frater à Christo abhorrens, cùm iniquè ferret, Bonifacium cōprehendi, & publicè abscissione capitis interfici iubet, sed statim diuinâ vltione, ille cœcus effectus, adstantes verò insensibiles instar lapidum redditi sunt. Verùm cùm Rex plurimiq; ex Christianis accurris-

currissent, precib' ad Deum fusis, Regis fratri visum, & cæteris sensũ restitui impetrârunt. Quare illicò pœnitentes, Christianã fidem amplexi sunt omnes, & in honorem Beati Martyris Ecclesiam construxerunt.

In III. Noct. Homil: in Euang. Si quis vult post me venire. &c.

Die XXV. Iunij.

S. Gvilielmi Abbatis. Duplex.

Omnia ut in Breuiario.

Die XXVIII. Iunij.

S. Leonis Papæ & Confessoris. Semiduplex.

Omnia ut in Breuiario.

Die XI. Iulij.

FESTVM COMMEMORATIONIS SS. PATRIS NOSTRI BENEDICTI.

Duplex cum Octaua.

Omnia ut in Natali eiusdem XXI. Martij exceptis sequentibus.

In Hymno. Vbi dicitur. Hac die summi Benedictus arcem, scandit Olympi. *dicitur.* Aurea summi Benedictus arce, gaudet Olympi. *Ad Magnificat Antiph.*

Exultet omnium turba fideliũ, pro gloria almi Patris Benedicti; lætẽtur præcipuè cateruæ Monachorũ, celebrantes eius festa in terris, de cuius societate sancti cõgaudent in cœlis. *Oratio.*

EXcita Domine in Ecclesia tua spiritũ, cui Beatus Pater Noster Benedictus Abbas seruiuit: vt eôdem nos repleti, studeam9 amare quod amauit, & opere exercere quod docuit. Per Dominum Nostrum IESVM Christum Filium tuum, qui tecum viuit & regnat in vnitate eiusdem Spiritûs sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum, Amen.

De Sancto Pio nihil fit hoc loco, nisi in Laudibus & Missis priuatis.

In II. Noct: Sermo Sãcti Bernardi Abbatis. LECTIO V.

CElebram' hodie Magistri nostri gloriosi BENEDICTI memoriam: pro eo vobis & de eo solẽnis ex more sermo debetur. Cuius dulcissimũ Nomen, cum omni vobis iucunditate amplectendum est, & honorificandũ; quoniam ipse Dux vester, ipse Magister & Legifer vester est. Delector quidem & ego in ipsi' memoria, licet non meo sine rubore Beati huius Patris Nomen audeam memorare. Est enim mihi eadem de ipsius imitatione vobiscum sæculi abrenunciatio & Monasticæ professio disciplinæ: sed singulariter sine vobis, cum eo participo nomẽ Abbatis. LECTIO VI.

ARbor fuit Beatus BENEDICTUS grandis atq; fructifera, tanquam lignum quod plantatũ est secus decursus aquarum. Vbi sunt decursus aquarũ? Profectò in vallibus, quia inter medium monti-

montiū pertrāſibunt aquæ. Quis enim non videat etiam torrentes montium ardua declinare? & mediam ad humilitatem ſemper diuertere vallis? Sic profectò ſic Deus ſuperbis reſiſtit, humilib⁹ dat gratiam. LECTIO VII.

SEcurus hic fige pedem, ſuper hunc ramum innitere: ſemitam vallis incede: nimirum in monte ſibi ſedem conſtituit ſerpens antiquus, mordens vngulas equi, vt cadat aſcenſor eius retro: propterea vallem magis elige ad ambulandum, vallem elige ad plantandū. Neq; enim vel inſerendis arboribus montana ſolemus eligere, quòd frequenter arida ſunt & petroſa.

LECTIO VIII.

IN vallib⁹ pinguedo eſt, ibi proficiunt plantæ, ibi plena ſpica, ibi centeſim⁹ oritur fructus, juxta illud: Et valles abundabunt frumentô. Audis quia vbiq; vallis laudatur, vbique humilitas prædicatur. Ibi plantare vbi decurſus aquarum: quia ibi copia gratiæ ſpiritualis, & aquæ quæ ſuper cœlos ſunt, laudēt nomen Domini: id eſt cœleſtes benedictiones faciunt, vt laudetur.

In III Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij ſecundùm Matthæum.

LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad IESVM: Ecce nos reliquimus omnia, & ſecuti ſumus te; quid ergò erit nobis. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

FIdelis ſermo, & dignum omni acceptione colloquium Simonis Petri & IESV: familiaris ſiquidem, & amica ſaluti obediētia eſt, ſed obedientia firma & ſtabilis quæ fundata eſt ſupra petram. Melior eſt enim obedientia quàm victimæ, & acquieſcere nolle, vt peccatum ariolandi eſt. Vnde & vitæ quoq; ipſe Saluator prætulit hanc virtutem, eligens magis animam ponere, quàm obediētiam omittere. Poſtremò vt ipſum nomen IESV, quod eſt ſuper omne nomen, & in quo flectitur omne genu, Apoſtolô teſte, obedientiæ remuneratio eſt. LECTIO X.

LIbet proinde ſacratiſſimo huic intereſſe colloquio, & intīma cordis aure percipere, quæ dicuntur. Arbitror enim verba lectionis huius ea eſſe, de quibus ad immortalem ſponſum à finibus terræ clamat Eccleſia: propter verba labiorū tuorum ego cuſtodiui vias duras. Hæc nempè ſunt verba, quæ cōtemptum mundi in vniuerſo mundo, & voluntariam perſuasêre hominibus paupertatē. Hæc ſunt, quæ Monachis clauſtra replent, deſerta Anachoretis. Hæc inquam ſunt verba, quæ Ægyptum ſpoliant, & optima quæq; eius vaſa

diripiunt. Hic sermo vivus & efficax, convertens animas felici æmulatione sanctitatis, & veritatis promissione fideli.

LECTIO XI.

DIxit enim Simon Petrus ad IESVM: Ecce nos reliquim⁹ omnia. Benè, optimè, & non ad insipientiã mihi. Nam & mundus transit, & cõcupiscẽtia eius, & relinquere hæc magis expedit quàm relinqui. Ecce inquit, nos reliquimus omnia & secuti sumus te. Nimirum quia exultauit Gigas ad currendam viam, nec currentem sequi poteras oneratus. Sed nec inutilis commutatio, pro eo qui super omnia est, omnia reliquisse. Nam & simul cum eo donantur omnia: & vbi apprehenderis eum, erit vnus ipse omnia; omnibus, qui pro ipso omnia reliquerunt.

Lectio XII. de S. Pio Papa & Martyr: nisi venerit in Dominica. Ad Laudes & per Horas omnia ut in Martio. Oratio ut supra.

In II. Vesp. Aña ad Magnificat. O Cœlestis vitæ norma † Doctor & Dux BENEDICTE, cuius cum Christo Spiritus exultat in cœlestib⁹; gregẽ Pastor alme serua, Sancta prece corrobora, viã cœlos clarescente, fac te Duce penetrare. *Oratio* Excita Domine. *Cõm. seq. & SS. Naboris & Felicis Martyris.*

Die XII. Iulij.

S. Ioannis Gualberti Abbatis Duplex.

Omnia ut in Breuiario præter Lectiones III. Nocturni.

Lectio Sancti Euangelij secundùm Matthæum.

LECTIO IX. *Cap. 5.*

IN illo tempore: Dixit IESVS discipulis suis: Audistis quia dictum est: diliges proximum tuum, & odiô habebis inimicum tuum. Et reliqua.

Homilia Sancti Hieronymi Presbyteri.

EGo autem dico vobis: diligite inimicos vestros, benefacite ijs qui oderunt vos. Multi præcepta Dei imbecillitate sua non sanctorũ viribus æstimantes, putant esse impossibilia, quæ præcepta sunt, & dicunt sufficere virtutibus non odisse inimicos: cæterùm diligere, plus præcipi quàm humana natura patiatur.

LECTIO X.

SCiendum est ergo Christum nõ impossibilia præcipere, sed perfecta. Quæ fecit Dauid in Saul & in Absalon: Stephanus quoq; Martyr pro inimicis lapidantibus deprecatus est, & Paulus anathema cupit esse pro persecutorib⁹ suis: hæc autem IESVS & docuit & fecit dicens: Pater ignosce illis, quod enim faciunt nesciunt. LECTIO XI.

IN reliquis operib⁹ bonis interdum

dum poteſt aliquid qualemcũq; excuſationẽ prætendere: ad habendam verò dilectionem, nullus ſe poterit excuſare. Poteſt mihi aliquis dicere, non poſſum ieiunare, nunquid poteſt dicere non poſſum amare? Poteſt aliquis dicere, virginitatẽ non poſſum ſeruare, non poſſum res totas vendere, & pauperibus erogare; numquid poteſt dicere, nõ poſſum diligere inimicos.

LECTIO XII.

NOn enim ibi aut pedes laborant currendo, aures audiendo, aut manus operando laxantur, vt nos per ipſam excuſationem liberare conemur. Non nobis dicitur ite ad Orientem, & quærite charitatem, nauigate ad Occidentem & inuenietis dilectionem. Intus in noſtro corde eſt vbi redire iubemur, dicente Propheta: redite præuaricatores ad cor. Non enim in longinquis Regionibus inuenitur, quod à nobis petitur.

Sequentia Sancti Euangelij ſecundum Matthæum.

Cap. 5 43.

IN illo tempore: Dixit IESVS diſcipulis ſuis: Audiſtis quia dictum eſt: Diliges proximũ tuum, & odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis: Diligite inimicos veſtros, benè facite his qui oderunt vos, & orate pro perſequentibus & calumniantibus vos, vt ſitis filij Patris veſtri qui in cœlis eſt; qui ſolem ſuum facit oriri ſuper bonos & malos, & pluit ſuper iuſtos & iniuſtos. Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? Nonne & Publicani hoc faciunt? & ſi ſalutaueritis fratres veſtros tantùm, quid amplius facitis? nõne & Ethnici hoc faciunt? Eſtote ergo vos perfecti, ſicuti & Pater veſter cœleſtis perfectus eſt.

Oratio. Interceſſio nos.

Veſp: de ſeq: cõm preced, & Oct.

Die XIII. Iulij.

S. Margarithæ Virginis & Mart: R.P.P. Duplex.

Omnia de cõm: Virg: Oratio. Indulgentiã. *Lect: I. Noct:* Confitebor tibi Domine Rex.

In II. Noct: LECTIO V.

BEata Margaritha ex Antiochia Piſidiæ oriunda, filia fuit Aedeſij, qui fuit illis temporib⁹, vel maximè inſignis ſacerdos idolorum.

LECTIO VI.

CVius eximiâ pulchritudine, cùm capt⁹ eſſet Olibrius Præſes Orientis, ita vt eam vxorem ducere haberet in animo, deprehensô, quód Chriſtiana eſſet, & nullô modô eius in Chriſtum fidei rationem poſſet flectere, aut emollire blanditijs, varijs deinde tormẽtis eam eſt aggreſſus.

LECTIO VII.

ITaq; Virgo Sancta humi extensa, primò virgis immisericorditer cæsa est, deinde cùm ira ebullijsset Olibrius, ferreis etiã laminis conclusa, & clauis affixa, ferreis laniata est fuscinis, ac sic in carcerem ducta. Vbi, ipsa orante, repentèq; magno terræ motu excitatô, diabolum susceptà formà terribilis draconis eã circumcursantis signô crucis superauit, ac simul de cœlo à plagis omninò fuit curata.

LECTIO VIII.

SEquenti die impius Præses ad se vocatæ, & in sententia persistenti iubet, vt nudatæ lampadibus pectus vratur, & latera, ac deinde de ligno deposita, in magnum lebetẽ aquà plenum vincta conijciatur, ac sic suffocetur. Vnde cùm nihilominꝰ salua euasisset, cum ea quæ explicari non potest exultatione laudans Trinitatem, tandem ab impio Olibrio pronuntiatà in eam capitis sententià, pulchrè decertationis suæ cursum peregit.

In III. Noct Homil. in Euang. Simile est regnum cœlorum thesauro. *In Laud cõm. Oct: SS. P. Benedicti. In II. Vesp. comm: seq: & Octaue.*

Die XIV. Iulij.

S. Bonauenturæ Episc. & Conf. Duplex.

Omnia ut in Breuiario. In Laud: comm: Octaue. Vesp. de sequenti comm: precedentis & Octaue.

Die XV. Iulij.

Divisio SS. Apostolorũ. Duplex.

Omnia de comm Apost. præter ea quæ hic assignãtur.

Ad Magnificat Antiph.

EVntes in mundum vniuersũ, prædicate Euangelium omni creaturæ, alleluia: qui crediderit & baptizatus fuerit saluus erit allel: qui autẽ non crediderit, cõdemnabitur allel. *Oratio.*

DEvs qui Ecclesiam tuam distributam per orbem terrarũ Sanctorum Apostolorum prædicatione fundâsti, concede propitius, vt quorum hodiernà die sub vna celebritate recolimꝰ insignia, eorum in cunctis necessitatibus nostris experiamur suffragia. Per Dominum.

In II. Noct. LECTIO V.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi.

QVæ sunt tales stellæ sicut Apostoli? stellæ in cœlo; Apostoli super cœlos. Quæ sursum sunt, inquit Apostolꝰ, sapite, vbi Christus est in dextera Patris sedens. Stellæ de igne insensibili: Apostoli de igne intelligibili. Stellæ in nocte lucẽt, in die obscurantur: Apostoli in die & in nocte suis radijs hoc est virtutibus effulgent. Stellæ orto sole obscurantur: Apostoli sole iustitiæ re-

tiæ reſplēdente, ſuâ claritate luceſcunt. Stellæ in reſurrectione cadent ſicut folia: Apoſtoli in reſurrectione rapientur in áëra nubibus. Et in illis quidem ſideribus alius Antifer, alius Lucifer appellatur: in Apoſtolis autem nullus Antifer eſt, omnes Luciferi: & ideò ſtellis maiores Apoſtoli. Et quicunq; eos luminaria vocauerit mundi, non peccabit: non ſolùm dum eſſent in corpore, ſed etiam magis nunc, quando de hac vitâ migrârunt.

LECTIO VI.

PEragrârunt piſcatores orbem terrarum; & infirmum eum inuenientes, ad ſanitatem redûxerunt: & in ruina poſitum ad ſtabilitatem reuocauerunt; non ſcuta mouētes, non arcus tendētes, non ſagittas mittentes, non pecunias largientes, non eloquētiæ confidentes. Et erant nudi quidem ſæculo, ſed induti Chriſtum: pauperes ſed diuites; pecuniâ indigentes, ſed Regnum Cœlorum poſſidentes. Non habentes humana ſolatia, habentes autem Dominū ſuum. Ego enim inquit, vobiſcum ſum omnibus diebus, vſq; ad conſummationē ſæculi.

LECTIO VII.

PEragrârunt vniuerſum orbem terrarum oues ſimul cum lupis. Quis vidit? quis audiuit? Dicit mittam vos vt oues in medio luporum. Quis vnquam paſtor mittit oues in medio luporum? Sed magis ſi viderit lupos, congregat oues. At verò Chriſtus ē cōtrario fecit: oues ad lupos direxit, & vulneratæ à beſtijs non ſunt, ſed magis lupi ad ouium manſuetudinem ſunt cōuerſi.

LECTIO VIII.

VBi ſunt nunc qui audeāt Eccleſiæ cōtraire? Quando nouella erat, in nullo potuit lædi: & nunc quando vſq; ad cœlum peruenit, exiſtimas eam poſſe ſuperari? Et tunc quidem cum vndecim eſſent Apoſtoli, nullꝰ eos ſuperare potuit, ſed pauci homines totum cæperunt mundum: & nunc modò terra & mare, & orbis terrarum, & inhabitabiles Regiones, & ciuitates, & omnes fines terræ pietate repleti ſunt, putas eam te poſſe lædere? Sed non poteris. Chriſtus enim propter eam paſſus eſt, portæ inferi non præualebunt aduerſus eam. Facilius cœlum exterminari poteſt, & terra perire, quā aliquid mali pati Eccleſia.

In Tertio Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij ſecundùm Lucam.

LECTIO IX. *Cap. 9.*

IN illo tempore: Conuocatis IESVS duodecim Apoſtolis, dedit illis virtutem, & poteſtatem ſuper omnia dœmonia, & vt lāguores curarēt. Et reliqua.

Homi-

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

BEnignus & clemẽs Dominus ac Magister, non inuidet seruis atq; discipulis virtutes suas. Et sicut ipse curauerat omnem languorem, & omnem infirmitatẽ; Apostolis quoq; suis tribuit potestatem, vt curent omnem infirmitatẽ omnemq; languorẽ.

LECTIO X.

SEd multa distantia est inter habere & tribuere, donare & accipere. Iste quodcũq; agit, potestate Domini agit: illi si quid faciunt, imbecillitatem suam & virtutem Domini cõfitentur, dicentes: In nomine IESV surge & ambula.

LECTIO. XI.

ET misit illos prædicare regnũ Dei, & sanare infirmos. Fortassè enim nemo crederet hominibus illiteratis, promittentibus regna Cœlorum; ideò concessit illis primùm potestatem signorum, & tunc misit prædicare regnum Dei; ut promissorum magnitudinem attestaretur etiam magnitudo factorum; fidemque daret verbis virtus ostensa: & noua facerẽt qui noua prædicarent.

LECTIO XII.

VErùm signa quæ tunc per Apostolos corporaliter fiebãt, quotidie in Sancta Ecclesia per Sanctos prædicatores spiritualiter fiunt. Cum in fide quis infirmus, eorum prædicatione roboratur ad fidem: cùm mortu'quis in peccatis, gratiâ & misericordiâ Dei compunctus, per eorum eruditionem resuscitatur ad pœnitentiam & confessionem peccatorum suorum, dignâq; emẽdatione vitã mœrebitur sempiternã. ℟. Ite in orbem vniuersum & prædicate dicẽtes. * Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit. ℣. Euntes in mundũ vniuersum, prædicate Euangelium omni creaturæ. Qui crediderit. Gloria Patri. Qui crediderit. *Te Deum Laudam'. Euang.*

Sequentia Sancti Euangelij secundùm Lucam.

IN illo tempore: Conuocatis IESVS duodecim Apostolis, dedit illis virtutem, & potestatem super omnia dœmonia, & vt lãguores curarent. Et misit illos prædicare regnum Dei & sanare infirmos. Et ait ad illos. Nihil tuleritis in via, neq; virgam, neque peram, neq; panem, neque pecuniam, neque duas tunicas habeatis. Et in quamcunq; domum intraueritis, ibi manete, & inde ne exeatis. Et quicũq; non receperint vos, exeuntes de ciuitate illa, etiam puluerem pedũ vestrorum excutite, in testimonium supra illos. Egressi autem circuibant per Castella evangelizantes, & curantes vbique.

Oratio.

DEVS qui Ecclesiam, &c.

Ad Be-

Ad Benedictus Antiphona.
Convocatis Iesvs duodecim Apostolis, dedit illis virtutem & potestatem super omnia dæmonia, & vt languores curarent.

Deinde fit cõm. Octauæ: SS.P.N. Benedicti.Vesp. de seq.cõm preced. per Añam. Egressi duodecim Apostoli, circuibant per castella evangelizantes, & prædicantes vbique. ℣. Annunciauerunt opera Dei. ℟. Et facta eius intellexerunt. *Oratio ut supra. De Octau: non fit commemoratio.*

Die XVI. Iulij.
SS. Andreæ & Benedicti Mart: Polonorum. Duplex.
Omnia ut in cõm: plurimo: Mart.
Oratio.

DEvs qui nos Beatorum tuorũ Andreæ & Benedicti annuâ solemnitate lætificas, concede propitius, ut quorũ natalitia colimus, etiam actiones imitemur. Per Dominum nostrum.

Jn I. Noct. Lect. Laudemus viros gloriosos. *ut in cõm. Cõf. Põt.*

Jn II. Noct. LECTIO V.

ANdreas Suirad⁹ quẽ alij Zoërardum nominant, ex Poloniæ Prouincia ortus, Christianâ Religione, tum primùm in Polonia & Hungaria florente, vitã Monasticam in Cœnobio Zobor dicto apud Nitriam ciuitatem, sub Philippo Abbate professus est. Mira illius Viri abstinentia, carnisq; mortificatio prædicatur: quippe qui præter triduanã frequẽtem inediam, quadragesimã quoq; solis quadraginta nucibus contentus transigeret: & nihilominus tamen interdiu operaretur, noctu verò vix quidquam quietis caperet; Sedenti enim iuxta spineam sepem, lumbisque catenâ occultè æreâ præcinctis breuis somnus erat.

LECTIO VI.

VErùmtamẽ in tanta ciborum parcitate nunquam à labore manuali cessauit: sed acceptâ securi solitarium syluæ penetrabat recessum, ibidemq; tam diu in opere persistebat, quoad nimiô labore fractus humi laberetur. Accidit autem vt die quodam, sic instar mortui iaceret, cumq; dubio procul ab omni humano solatio destitutus, extremũ spiritum edidisset, tum ecce subitò Iuvenis eximiô præfulgens candore, qui eum vehiculo impositũ ad cellam perduxit, ac protinus evanuit: tum verò Andreas, vt collectis viribus cognouit benignâ Dei misericordiâ ex tãto periculo se esse ereptũ, exultare, & gratias agere cœpit. Benedictumq; discipulum, ne ante diem obitûs sui rem admirabilẽ promulgaret iuramentô constrixit.

LECTIO VII.

Cùm itaq; extremus immineret vitæ dies, tum Andreas il-

lis, qui eum circũſtabant, præcipit; ne quid veſtimentorum quibus operiebatur auferrent, vſq; dum Abbas ipſe Philippus qui accerſitus expectabatur adeſſet Abbas autem eô defunctô aduenieńs, vt primùm ſacrum corp⁹ de more lauandum attigit, catenam æream ipſis viſcerib⁹ inhærentem inuenit. Prorſus quidẽ hoc martyrij genus occultum manſiſſet; niſi ad vmbilicum ligati nodus apparuiſſet metalli. Solutâ verò catenâ dum ex corpore trahebatur, coſtarum ſonus eliſarum omniũ aures cum horrore replebat.

LECTIO VIII.

ANdreæ in huiuſmodi Sanctis exercitijs defuncto, Benedictus eius diſcipulus genere itidẽ Polonus ſucceſſit: Magiſtriq; vitam & mores imitatus trienniô ſuperuixit. A latronibus deniq; ſpe inueniẽdæ pecuniæ occiſus, & in flumen proximum Vagum nomine proiectus eſt. Vbi corp⁹ eius demerſum, totô annô ſub aquis delituit: tandemq; aquilæ locum quotidie obſeruantis indicio, integrum, & incorruptũ inuentũ, in tẽplo ſancti Emmerami, corpori Magiſtri ſui appoſitum eſt.

In III. Noct: Homil: in Euang: Deſcẽdens IESVS de monte. *ut in cõm. Mart. In Laud. & II. Veſp. cõm: Octaua. SS. P. N. Benedicti.*

Die XVII. Iulij.

Septimâ die infra Octau: SS. P. N. BENEDICTI.

In I. Noct: Antiph. Tantam gratiam † ei virtus diuina contulerat, vt ſub vno ſolis radio omnẽ mundum collectum cõſpiceret. *Pſal. Fer ℟. & ℣. eiuſdem Noct: cuius eſt abſolutio.*

LECTIO I.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

SAncti Patris BENEDICTI vita & gloria ſpecialis, non tam ad gloriam, quam ad virtutem prouocat omnes, qui rectô ſunt corde. Non recti planè ſed peruerſi eſt animi, ante quærere gloriam; quàm exercere virtutem, & velle coronari, qui legitimè nõ certauerit. Vanum eſt vobis, inquit, ante lucem ſurgere? Ita eſt: fruſtra ad celſitudinem nititur gloriæ, qui priùs non claruit virtute. Fruſtra fatuæ virgines ſponſo obuiam ſurgunt, quarum lampades extinguuntur; & ideò fatuæ, quia vacuis gloriantur lampadibus, virtutis oleum non habentes.

LECTIO II.

VIrtus, gradus ad gloriã. Virtus, mater gloriæ eſt: fallax gloria & vana eſt pulchritudo, quã illa non parturiuit: ſola eſt cui gloria iure debetur, & ſecurè impenditur. Sancto Patri Benedicto, nec virtus, nec gloria deeſt; ſed quẽadmodum ambæ res, & quô ordine in homine

proceſ-

processerunt, id operæ pretium intueri. Habemus enim dilectissimi in vita tanti Patris, & quod dignè miremur, & quod salubriter imitemur. Tutiùs sanè æmulanda solidiora, quàm sublimiora: & quæ magis virtutem redoleant, gloriam minus. Studeam⁹ proinde moribus cõformari, cui in mirabilibus similari, etsi volumus non valemus.

LECTIO III.

Æmulemur in Viro sobriũ victum, deuotum affectum, æmulemur mansuetudinem spiritûs, castimoniam corporis, oris custodiã, animi puritatẽ, ponere frenũ iræ, & modũ linguæ, dormire parciùs, orare frequentiùs, cõmonere nosmetipsos psalmis, hymnis, & canticis spiritualibus, dieb⁹ iungere noctes, & diuinis laudib⁹ occupare. Æmulemur charismata meliora. Discamus ab ipso quòd mitis & humilis corde fuit, æmulemur inquã, quòd extitit liberalis in pauperes, iucundus ad hospites, patiens ad peccantes, benignus ad omnes: hoc enim melius. In his forma est, cui imprimamur: in miraculis gloria, à qua reprimamur: illa lætificẽt, ista ædificẽt: moueant illa, ista promoueant.

In II. Noct: Antiph. Pater Sãctus † dum intentam oculorum aciem, in splendore coruscæ lucis habere videretur, vidit Germani animam Capuani Episcopi in Sphæra ignea ab Angelis in cœlum deferri. *Psal. Feriales.*

Cap. Iustus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, & in cõspectu altissimi deprecabitur.

℣. Iustus germinabit sicut liliũ.

℟. Et florebit in æternum ante Dominum. *Oratio.* Excita Domine. *Ad Laud. & alias Horas omnia ut in Festo. Vesp. de Oct. Dupl: ut in I. Vesp. festi. Cõm. SS. Symphorosæ &c. Martyrum.*

Die XVIII. Iulij.

Octaua Cõmemorationis SSmi. Patris Nostri BENEDICTI. Abbatis. Duplex.

Omnia ut in die Festi præter ea, quæ sequuntur. In I. Noct: Lect: Laudemus viros gloriosos. *nisi legenda sit scriptura Dominicæ.*

In II. Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

LECTIO V.

Dilectus planè DEO & hominib⁹ BENEDICTVS: cuius non sola præscientia in benedictione fuit, sicut multi sunt dilecti Deo soli, quia soli Deo iam cogniti; sed & memoria eius in benedictione est. Nam & vsq; hodie in triplicem amoris Dominici confessionem, triplici hoc fructu pascit Domini gregem, pascit vitâ, pascit doctrinâ, pascit intercessione. Per quem incessanter ad-

iuti, fructificate & vos chariſſimi, quoniam in hoc poſiti eſtis, ut eatis, & fructum afferatis. Vnde eatis, vtiq; à vobis ipſis, ſicut ſcriptum eſt: à voluptatib⁹ tuis auertere. Nam & de Domino legimus: quia exijt ſeminare ſemen ſuum. Ecce & hic habemus ſemen ſuum, ſicut & priùs fructum ſuum. Imitemur & hunc fratres, quoniã ad hoc venit, vt formam nobis traderet, & viam demonſtraret.

LECTIO VI.

ET vos fratres chariſſimi, exinanite vos, humiliate vos. Seminate vos, perdite vos, ſeminate corpus animale, & reſurget corp⁹ ſpirituale. Perdite animas veſtras, & in vitam æternam ſeruabitis eas. Benè ſeipſum perdit, qui nihil vnquam pro ſe facit, ſed omnis eius intentio, & omne deſiderium, tendit ad Dei placitum, & vtilitatem fratrum ſuorum. Infelix enim qui ſeminat in carne, quia de carne metet corruptionem.

LECTIO VII.

ALibi verò ſcriptum eſt: Beati qui ſeminant ſuper omnes aquas. Sed quomodo ſuper omnes aquas? Fortè & ſuper aquas de quibus legitur: Et aquæ quæ ſuper cælos ſunt, laudent nomen Domini: quæ ſunt virtutes Angelicæ, & cœleſtes populi. Ita planè quoniam ſpectaculum facti ſumus & Angelis & hominibus. Seminemus igitur hominibus exemplum bonum per aperta opera; ſeminem⁹ Angelis gaudium magnum, per occulta ſuſpiria, & cætera huiuſmodi, quæ ſolis eis ſint nota. Gaudiũ enim eſt Angelis Dei ſuper vno peccatore pœnitentiam agente.

LECTIO VIII.

HInc dicebat Apoſtolus: Prouidentes bona non tantùm coram Deo, ſed etiam coram hominibus. Coram Deo dixit: coram eis qui vultui Dei aſſiſtunt. Ipſis enim maximè placet, cùm vident occultè vos orantes, aut ruminantes pſalmum aliquem, aut tale aliquid facientes. Sic ſeminate & vos, quia tam multi ante vos ſeminauerũt: fructificate, quia vobis ſeminauerunt.

In III. Nocturno.

Lectio Sãcti Euãgelij ſecundùm Matthæum. LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad IESVM: Ecce nos reliquimus omnia & ſecuti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et reliq.

De Homilia S. Bernardi Abbat.

In regeneratione, cùm ſederit filius hominis in ſede maieſtatis ſuæ, ſedebitis & vos: Felix regeneratio: quando enim renaſcitur ad ſeſſionem miſer homo, natus ad laborẽ? O ſi vnquam ſedere totus, cuius modò ne minima quidem portio ſedet: in quo

nihil

nihil tranquillum, nihil quietũ, ſedatum nihil, nihil vnquã permanens in eodem ſtatu.

LECTIO X.

SEdebitis & vos! ô ſeſſio! quis mihi tribuat, vt dignis exprimam verbis, quod de ſeſſione hac, cordis affectione concipio? Immo quis tribuat mihi ſeſſionis huius imperturbatâ frui requie, quam deſidero, quam cupio, quam requiro? Ecce enim dixit: Nihil in me ſedet, ſed cuncta in motu ſunt: omnia nutant, fluctuant vniuerſa.

LECTIO XI.

POſtremò vbi concupiſcit adhuc caro aduerſus ſpiritum, ſpiritus aduerſus carnem, quidnã hominis ſedere videtur? Nec ſola iam concupiſcentia pacem impedit, turbat ſeſſionem, vetat eſſe ſedatũ. Sed duplex quoque ſecundùm corpus miſerum hominem contritio vexat: præſentis videlicet ſenſus doloris & mortis metus futuræ. Nimirum cum & poſſibile ſit & mortale? duplex nihilominus animam agitare ſolicitudo videtur: ſpei vtrique & timoris. Inter hæc nempè fluctuat iugiter, donec peccati corpus inhabitat, aſcendens vſq; ad Cœlos, & iterum vſq; ad abyſſos deſcendens, tabeſcens in malis, & ad bona nihilominus inardeſcens.

Lectio XII. de S. Symphoroſa & ſeptem filijs Mart: fiat vna ex duabus, ut in Breu: niſi venerit in Dominica. In Laud. Comm. S. Symphoroſæ & c. Mart.

Proximâ Dominicâ poſt XVI. Iulij. Feſtum SSmi. Scapularis B. M. V. Duplex.

Omnia vt in Breuiario ad Niues V. Auguſti, præter lect: II. Nocturni quæ ſumãtur ex lib: S. Epiphanij Epiſc. Beata Mater &c. *ut infra XII. Decembris, V. Die infra Octauas Immaculatæ Cõceptionis B. M. V. vbi ex trib⁹ fiant quatuor lectiones, & ibi diuidatur lect: vbi ponitur ſignum ¶ eiuſmodi.*

Die XXXI. Iulij.

S. Ignatij Confeſſoris. Duplex.

Omnia de cõm. Conf. non Pont. præter ea quæ hic aſſignantur.

Oratio.

DEus, qui ad maiorem tui nominis gloriam propagãdam, nouo per B. Ignatium ſubſidio militantem Eccleſiam roboraſti; concede, vt eius auxiliô, & imitatione certantes in terris, coronari cum ipſo mereamur in cœlis. Qui viuis.

Lectiones I. Noctur. Iuſt⁹ ſi morte. *niſi de Dominica ſint dicẽdæ.*

In II. Noct: LECTIO V.

IGnatius natione Hiſpanus, nobili genere, Loiolæ in Cantabria natus, primò Catholici Regis aulam, deinde militiam ſecutus eſt. In propugnatione Pampelo-

pelonensi acceptô vulnere graviter decũbens, ex fortuita piorum librorum lectione, ad Christi Sanctorumq; sectanda vestigia mirabiliter exarsit. Ad mõtem serratũ profect⁹, ante aram Beatæ Virginis suspensis armis, noctem excubans sacræ militiæ tyrocinium posuit. Inde vt erat indut⁹ saccô, traditis antea mendico pretiosis vestibus, Manresã secessit: vbi emendicató pane & aqua victitans, exceptisq; diebus Dominicis ieiunans, asperâ catenâ ciliciôq; carnem domans humi cubans, & ferreis se flagellis cruentans, per annum commoratus est; claris adeò illustrationibus à Deo recreatus, vt postea dicere solitus sit: si sacræ literæ non exstarent, se tamen pro fide mori paratum, ex ijs solùm, quæ sibi Manresæ patefecerat Dominus. Quô tempore homo literarum planè rudis, admirabilem illum cõposuit exercitiorum librũ, sedis Apostolicæ iudiciô, & omnium vtilitate comprobatũ.

LECTIO VI.

VT verò se ad animarum lucra ritè formaret, subsidium literarum à Grammatica inter pueros exorsus adhibere statuit. Cũque nihil interim omitteret, de studio alienæ salutis, mirum est, quas vbiq; locorum ærumnas ac ludibria deuorauerit, asperrima quæq; & vincula & verbera penè ad mortẽ vsq; perpessus: quibus tamen longè plura pro Domini sui gloria sẽper expetebat.

LECTIO VII.

LVtetiæ Parisiorum adiunctis sibi ex illa Academia variarũ nationũ socijs nouẽ, qui omnes artium magisterijs, & Theologiæ gradibus insignes erant, ibidem in Monte Martyrum prima Ordinis fundamenta iecit: quem postea Romæ instituens, ad tria consueta, quartô additô de missionibus votô, Sedi Apostolicæ arctiùs astrinxit: & Paul⁹ Terti⁹ primò recepit, confirmauitque: mox alij Põtifices ac Tridentina Synodus cõprobauêre. Ipse autem missô ad prædicandum Indis Euangelium Sanctô Franciscô Xauerió, alijsq; in alios mundi plagas, ad Religionem propagãdam disseminatis, ethnicæ superstitioni hæresiq; bellum indixit, eô successu continuatum, vt constans fuerit, omnium sensus, etiam Pontificiô confirmatus oraculô, Deum, sicut alios alijs temporib⁹ Sanctos viros, ita Luthero, eiusdẽq; temporis hæreticis, Ignatium, & institutam ab eo Societatem obiecisse.

LECTIO VIII.

SEd inprimis inter Catholicos instaurare pietatem curæ fuit. Templorum nitor, Catechismi traditio, concionum atq; Sacramentorũ frequentia, ab ipso incremẽ-

cremẽtum accepêre. Ipse apertis vbiq; locorum ad iuuentutẽ erudiendã literis ac pietate Gymnasijs erectis, Romæ Germanorum Collegio, malè nuptarũ ac periclitãtium puellarum Cœnobijs; vtriusq; sexûs, tam orphanorũ, quàm Catechumenorũ domibus; alijsq; pietatis operibus, indefessus lucrandis Deo animab⁹ instabat; auditus aliquãdo dicere: si optio daretur, malle se beatitudinis incertum vivere, & interim Deo inseruire, & proximorũ saluti, quàm certum eiusdem gloriæ statim mori. In dœmones mirum exercuit imperium. Vultum eius cœlesti luce radiantem S. Philippus Nerius alijq; cõspexêre, Deniq; ætatis annô sexagesimô quintô, ad Domini sui amplexum, cuius maiorẽ gloriam semper, in omnibus quæsierat, emigrauit. Quẽ Gregorius XV. magnis in Ecclesiã meritis, & miraculis illustrẽ, Sanctorum fastis adscripsit.

In III. Noct. Homil: in Euãg. Designauit Dominus. *ut in cõm: Euangelistarum.*

Dominicâ infra Oct: Assumptionis B. M. Virginis.

S. Hyacinthi Conf. R.P.P. Dupl.

Omnia vt in Breuiar: Lect: XII Dominicæ. In Laud: & Vesp. cõm: Dominicæ currentis & Oct.

Die XX. Augusti.

S. Bernardi Abbatis. Duplex.

Omnia ut in Breuiario.

Domin: post Oct: Assump: B. M. V.

S. Casimiri Conf. R. P. P. Translatio. Duplex.

Omnia de cõm: Conf. non Põt præter ea quæ sequũtur. Cõm: in Laud. & vtrisq; Vesp. cum XII. Lect. Dominicæ currẽtis. Oratio.

DEvs qui Beatum Casimirum, de mundi & carnis victoria triumphãtem, à terreno ad cœleste Regnũ transtulisti; da quæsumus: vt qui eius memoriam Translationis agimus, eiusdem semper in aduersitatib⁹ experiamur suffragia. Per Dominum.

In I. Noct: Lect: de Dominicâ currenti.

In II. Noct. Lectio V.

CAsimirvs, Patre Casimirô, Matre Elisabethâ Austriacâ, Poloniæ Regibus ortus, à pueritia sub optimis magistris, pietate bonis artibus instructus, iuvenilès artus asperô domabat ciliciô, & assiduis extenuabat ieiunijs. Regij spretâ lecti mollitie, durâ cubabat humô & clam intempestâ nocte, præ forib⁹ templorum pronus in terra diuinam exorabat clementiam. In Christi cõtẽplanda passione assidu⁹, Missarũ solemnijs adeò erectâ in Deũ mente solebat adesse, vt extra se rapi videretur. Lectio VI.

CAtholicam summoperè fidẽ promouere studuit, & Ruthenorũ

norũ ſchiſma abolere: quapropter Caſimirum Patrẽ induxit, vt legẽ ferret, ne Schiſmatici noua tẽpla cõſtruerent, nec vetera collabẽtia reſtaurarẽt. Erga pauperes & calamitatib9 oppreſſos benefic' & miſericors, Patris & defẽſoris egenorum nomen obtinuit. Virginitatẽ quam ab incunabulis ſeruauit illæſam, ſub extremo vitæ termino fortitèr aſſeruit, dum graui preſsus infirmitate, mori potiùs quàm caſtitatis iacturam ex Medicorũ cõſilio ſubire conſtanter decreuit.

LECTIO VII.

COnſumatus in breui, virtutibus & meritis plenus, prænũciatô mortis die, inter Sacerdotum & Religioſorum choros ſpiritum Deo reddidit, annô ætatis vigeſimô quintô. Corpus Vilnã delatum, multis claret miraculis. Etenim prǽterquã quod puella defuncta vitam, cœci viſum claudi greſſum, & varij infirmi ſanitatem ad eius ſepulchrum recuperârũt. Lithuanis exiguo numero ad potẽtiſſimi hoſtis inſperatam irruptionem trepidãtibus in áère apparens, inſignẽ tribuit victoriam. Quibus permotus Leo decimus, eundem Sanctorũ Cathalogo adſcripſit.

LECTIO VIII.

IN cuius honorem pluribus etiam per Ioannem Caſimirũ Regem gratijs in Regni tutelã, aduerſus infideles receptis, pietate primũ Sigiſmundi tertij Vilnæ regiæ extructô, & à Vladiſlao IV. pari munificentiâ, abſolutô, ſacellô, & illuc corpore honorificẽtiſſimè trãſlatô, eiuſmodi Trãſlationis memoria hodie ipſô Ioanne Caſimirô de hoc Sedi Apoſtolicæ ſupplicante, anniuerſariâ celebritate colitur. Et quo ad diem celebrandi feſtum, & officium per totum Regnum Poloniæ, illum transferri in Dominicam primam, poſt Octauam feſti Aſſũptionis Beatæ Mariæ Virginis, Innocentius X. indulſit.

In III. Noct: Homil. in Euang. Sint lumbi veſtri precincti. *de Cõm: Conf: non Pontificis.*

Die I. Septembris.

S. Ægidij Abbatis. Duplex. *Oratio.* Interceſſio, *de cõm: Cõf. non Pontif. Cõm: duodecim Fratrum Martyrum. In I. Noct: Lect. de libro Eccleſiaſt.* Beatus Vir.

In II. Noct: LECTIO V.

ÆGidius Athenienſis, Regiæ ſtirpis, à prima ætate literis diuinis, & charitatis officijs ita dedit9 fuit, vt nihil præter ea curare videretur. Itaq; parentibus mortuis, totum Patrimonium in pauperes erogauit: quin etiã tunicam exuit, vt ægrotum egentem tegeret; quâ ille indutus ſtatim conualuit.

LECTI-

LECTIO VI.

SEd multis deinceps clarus miraculis, timens sui nominis celebritatem, Arelatem ad Beatum Cæsarium cōtendit: à quo post biennium discedens, secessit in in Eremum: vbi diutiùs herbarū radicib⁹ & ceruæ lacte, quæ statis ad eum horis veniebat, admirabili Sanctitate vixit. Quæ cerua, insequentibus quôdam die canibus Regis, cum in antrum Ægidij refugisset, Gallæ Regem impulit, vt in loco speluncæ Monasterium extrui pateretur Cuius administrationem flagitāte Rege, inuitus suscepit: eoque munere aliquot annis, prudēter pieq; gestô, migrauit in Cœlum.

LECTIO VII.

Sermo Sancti Maximi Episcopi.

BEnè & cōgruè in hac die, quā nobis Beati Ægidij ad Paradysum trāsitus exultabilem reddit, præsentis Psalmi versiculum decantauimus: In memoria æterna erit iustus. Dignè enim in memoriam vertitur hominum, qui ad gaudium transijt Angelorum. Dicit sermo diuinus: Ne laudes hominem in vita sua: tanquam si diceret: Lauda post vitam, magnifica post consummationem.

LECTIO VIII.

DVplici enim ex causa vtiliùs est hominū magis memoriæ laudem dare, quàm vitæ; ut illô potissimùm tēpore merita sanctitatis extollas, quādo nec laudātem adulatio mouet, nec laudatum tentat elatio. Lauda ergo post periculum, prædica securū. Lauda nauigantis felicitatem, sed cum peruenit ad portū; lauda Ducis virtutem, sed cum perductus est ad triumphum.

Jn III. Noct: Homil: in Euang: Ecce nos reliquim⁹ omnia. *ut in cōm: Apost. In Laud. Comm: SS. Mart duodecim Fratrū Vesp. à Cap. de seq: cōm: præced: & Angeli Custodis, si contingat infra Oct. Si hoc festum venerit infr. Oct Angeli Custodis: fit tam in Laudi quàm in vtrisq; Vesp. cōm Oct. Quod si ipsa dies Angeli Custodis cum hoc festo cōuenerit. fit de Angelo Custode, translatô in sequentē diem non impeditā Sāctô Ægidiô. Idem iudicium esto de sequenti festo.*

Die II. Septembris.

S. Nonnosi Abbatis. Duplex.

Omnia de cōm: Conf. non Pontifi præter ea quæ sequuntur. Oratio. Intercessio. *In I. Noct: Lect.* Iustus si morte. &c.

Jn II. Noct. LECTIO V.

Ex libro Dialogorum S. Gregorij Papæ. *Libro 1. Capit: 7.*

NOnnosus, sub asperrimo sui Monasterij degebat Patre, sed eius mores mirâ semper æquanimitate tolerabat. Sicq; fratribus præerat in mansuetudine, sic vt

crebrò Patris, iracundiā ex humilitate mitigabat. Quia verò eius monasteriū in summo montis Soractis cacumine situm est, ad quamlibet paruum hortum fratribus excolendum nulla patebat planities: vnus autem breuissimus locus in latere montis excreuerat, quem ingentis saxi moles naturalitèr egrediens occupabat.

LECTIO VI.

QVadam verò die dum Nonosus Vir Venerabilis cogitaret, quòd saltem ad condimēta olerum nutrienda locus idem aptus potuisset existere, si hunc moles saxi illius non teneret, occurrit animo, quod eandē molem quinquaginta boum paria mouere nō possent. Cumq; de humano labore facta esset desperatio, ad Diuinū se solatium contulit, seque illic nocturno silentio in Orationē dedit. Cumq; manè facto ad eundem locum fratres venirent, inuenerunt molem tātæ magnitudinis ab eodem locô longiùs recessisse, suôq; recessu largum fratribus spatium, ad excolendum hortum dedisse.

LECTIO VII.

ALiô quoq; tempore, cùm idē Vir Venerabilis lampades vitreas in Oratorio lauaret, vna ex eius manib⁹ cecidit, quæ per innumeras partes fracta dissiluit: qui vehementissimū Patris Monasterij furorem timens, lampadis protinùs omnia fragmenta collegit, atq; ante altare posuit, seq; cum graui gemitu in Orationem dedit. Cumq; ab Oratione caput leuasset, sanam lampadem reperit, quam timens per fragmenta collegerat. Sicq; in duob⁹ miraculis, duorum Patrū virtutes imitat⁹ est. In mole scilicet saxi factum Gregorij, qui montem mouit: In reparatione verò lampadis virtutem Donati, qui fractum calicem pristinæ incolumitati restituit.

LECTIO VIII.

DVm quadam die in Monasterio vetus oleum deesset; iāque colligendæ oliuæ temp⁹ incumberet, sed fructus in oleis nullus appareret, visum Patri Monasterij fuerat, vt circumquaque fratres in colligendis oliuis ad exhibēda extraneis opera pergerent: quaten⁹ ex mercede sui operis, aliquantulū Monasterio oleum deportarent. Quod Vir Domini Nonnosus fieri cum magna humilitate prohibuit, ne exeuntes fratres è Monasterio, dū lucra olei quærerent, animarum damna paterentur. Sed quia in Monasterij arboribus, oliuæ paucæ inesse videbantur, eas colligi præcipit, & in prælo mitti, & q̄alibet parùm olei exire potuisset, sibimet deferri. Factumq; est, vt susceptum in paruo vasculo oleum, Fratres Nonoso Dei famulo

detu-

detulerunt. Quod ipse protinus ante altare posuit, cunctisque egredientibus orauit, atq; accersitis postmodum fratribus praecepit, vt hoc quod detulerant oleum leuarent, & per cuncta vasa Monasterij, exiguè fundẽdo diuiderent, quatenꝰ benedictione eiusdem olei omnia infusa viderentur, quae protinꝰ vt erant vacua claudi fecit. Die verò alterâ, aperta omnia plena reperta sunt.

In III. Noct. Homil: in Euang. Ecce nos reliquimꝰ omnia. *ut in Comm: Abbatum.*

Dominica I. Septembris.

Festum SS. Angelorum Custodũ, Duplex cum Octaua. *Omnia ut in Breu: I. Octobr. Lect. XII. de Homil Dominicae. com: in Laud. & vtrisq; Vesp. eiusdẽ Dominicae.*

Secundâ die infr. Oct. S. Angeli Custodis *Inuitat. Hymn: ut in Festo. In I. Noct. Aña.* Dominus Deus † cœli & terrae ipse mittet Angelũ suum corã te. *Psal. fer.*

Sermo S. Augustini Episcopi.

LECTIO I.

SAncti Angeli ad quorum societatem & congregationem in hac peregrinatione laboriosissimâ suspiramus, sicut habent permanendi aeternitatẽ, ita cognoscendi facilitatem, & requiescẽdi felicitatem; sine difficultate quippe nos adiuuant, quia spiritualibus motibus puris & liberis non laborant. ℟. Angelis suis.

LECTIO II.

NOs duas societates Angelicas intelligimus, vnam feruentẽ Deo, alteram tumentem typho. Vnam cui dicitur: Adorate eum omnes Angelis eius, aliam, cui Princeps dicit: Haec omnia dabo tibi, si prostratus adoraueris me. Vnam Sancto DEI amore flagrãtem: alteram propriae celsitudinis immũdo amore fumãtem. Et quoniam sicut scriptum est, Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam; illam in cœlis habitantem, istam inde deiectã, in hoc infimo àëreo cœlo tumultuantẽ. ℟. Respõdit An.

LECTIO III.

ILlam luminosa pietate trãquillam: istam tenebrosis cupiditatibus turbulentã. Illam Dei nutu clementer subuenientem, iustè vlciscentem: istam suo fastu subdendi & nocendi libidine aestuantem. Illam, vt quantum vult cõsulat, Dei bonitatis ministram; istam ne quãtum vult noceat, Dei potestate frœnatam. Illam huic illudentem, vt nolens prosit persecutionibus suis; hanc illi inuidentem cum peregrinos colligit suos. ℟. In conspectu.

In II. Noct: Antiph. Deus meus † misit Angelum suum, & cõclusit ora leonum, & non nocuerunt mihi *Psal. fer* Capitulũ.

Nec cõtemnendũ putes, quia non dimittet cùm peccaueris,

 & est

& est nomen meum in illo.

℣. Ascendit fumus aromatum in cōspectu Domini ℟. De manu Angeli. *Oratio* Deus qui ineffabili. *ut in festo. Ad Laud. & per horas, omnia ut in die festo. Sic dicitur officium per totam Oct: prater Lect & Añas Nocturnorū.*

Tertia die infr. Oct: S. Angeli Custodis. *In I. Noct: Aña:* Benè ambuletis † & Domin' sit in itinere vestro, & Angelus eius comitetur vobiscum. *Psal. fer.* Sermo S. Bernardi Abbatis.

LECTIO I.

HIc est funiculus triplex, quo de excelso cœlorum habitaculo ad consolandos, ad visitandos, ad adiuuandos nos attrahitur supereminēs charitas Angelorum, propter Deum, propter nos, propter seipsos. Propter Deum vtiq; cuius tanta erga nos misericordiæ viscera ipsi quoque imitantur. Propter nos, in quibus propriam similitudinem miserantur. Propter seipsos; quorum ordines instaurādos ex nobis totô desideriô præstolantur. In ore enim paruulorum, qui lacte modò vescuntur, & nōdum solidô cibô, perficienda est laus illa maiestatis Diuinæ, cuius habentes primitias Angelici Spiritus, beatâ delectatione fruuntur: Sed tantò auidiùs nos expectāt, quantò cōsummationis eius expectatione & expetitione sollicitantur. ℟. Viuit ipse Domin'.

LECTIO II.

QVæ cùm ita sint pensate etiam, quanta nobis sollicitudine opus est, vt dignos nos exhibeamus eorum frequentiâ, & eô modô cōuersemur in conspectu Angelorum, ne fortè sanctos offendamus obtutus. Væ enim nobis si quando prouocati peccatis & negligentijs nostris indignos nos iudicauerint præsentiâ & visitatione suâ, ut iam necesse habeamus & nos plangere; & dicere cum Propheta; Amici mei & proximi mei, aduersum me appropinquauerunt & steterunt; & qui iuxta me erant de longè steterunt, & vim faciebāt, qui quærebant animam meam. Elongatis nimirū eis, quorum præsentia protegere nos, & propulsare poterat inimicum. ℟. Angelus.

LECTIO III.

QVod si tam necessariam habemus familiaritatem dignationis Angelicæ, cauenda nobis est eorum offensa, & in his maximè exercēdum, quibus eos novim' oblectari. Sunt enim plurima, quæ eis placent, & quæ in nobis inuenire delectat, vt est sobrietas, castitas, paupertas volūtaria, crebri in cœlum gemit', & orationes cum lachrymis, & cordis intentione. At tamen super omnia hæc vnitatem & pacem à nobis exigunt Angeli pacis. E-

contra verò nihil æquè offendit, & ad indignationem prouocat eos, quomodo dissēsiones & scādala. ℟. In omni tribulatione.

Jn II. Noct: Antiph.

Cum essem vobiscum † per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite & cantate ei. *Psal. fer*

Quartâ die infr. Oct: S. Angeli Custodis, *Jn I Noct: Ana*

Tollens † se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israël abijt post eos. *Psal Fer.* Sermo S. Hylarij Episcopi. LECTIO I.

IN conspectu Angelorum psallam tibi. Parùm sibi existimat Propheta esse, vt hominib⁹ tantùm præsentib⁹ psallat, quia homines corporalium tantùm negotiorum officia inspiciunt; in eo enim quod psallit, metum cōplacitæ operationis Deo ostēdit. Non ergo quæ videntur in corpore cerni desiderat: Sed ea quæ spiritualiter naturæ spirituales contuentur gerere festinat. Scit enim sub specula Angelorū vitam omnem, moresq; agere, & vbiq; hæc diuinorum ministeriorum auxilia fidelib⁹ cunctis assistere, vt scriptum est: Præest Angelus Domini in circuitu timentium eum. ℟. Machabæus

LECTIO II.

LEgem etiam Moysi in manu mediatoris per Angelos fuisse depositam docet Apostolus; nec non & Eliseus absolutissimè docuit, humanas infirmitates Angelorum auxilijs defendi, & in omnibus periculis, si fides maneat, in nobis adesse spiritualiū virtutum defensionem. Nam cùm Rex Siriæ capere Geth vrbem, in qua idem Propheta Eliseus esset, pararet, & nocturnis itineribus exercitum suum, qui antelucan⁹ vrbem obsideret, destinâsset, puer Elisei conspectâ obsidione dixit: O Domine quid faciemus? Et dixit: Noli timere, quia plures sunt nobiscū quā cum illis. ℟. Tu Domine.

LECTIO III.

ET orauit Eliseus ad Dominū, & dixit: Adaperi Domine oculos pueri huius vt videat, & aperuit Domin⁹ oculos pueri & vidit. Et ecce mons erat plenus equis, & curribus in gyro Elisei, & descenderunt ad eos. Tantus & tam nobilis Propheta solus contemplatione auxiliorum spiritualium dignus est. Sed oratio eius ad Deum, visum incorporalium etiam puero suo meruit. In horum igitur assistentium humanis auxilijs Angelorum conspectu psallat Propheta, simplicib⁹ spiritualium operum cōtemplatione placiturus. ℟. Si audieris.

Jn II. Noct: Antiphona.

Immittet † Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos. *Psal. fer.*

Quintâ Die infr. Oct S. Angeli Custodis. *In I. Noct: Aña.*

Misit Dominus † Angelum suum qui percussit omnem virum robustum & bellatorem, & principem exercitûs Regis Assyriorum. *Psal. fer.*

Sermo Sancti Augustini Episcopi. *lib. 9. Ciuit. cap. 22.*

LECTIO I.

ANgelis bonis omnis corporalium temporaliumq; rerum scientia vilis est, non quod earũ ignari sint, sed quod illis Dei, quà significãtur charitas chara est. Præ cuius non tantùm incorporali, verùm etiam incõmutabili & ineffabili pulchritudine, cui⁹ sanctô amore inardescũt, omnia quæ infra sunt, & quod illud est non sunt: seq; ipsos inter illa cõtemnunt, vt ex toto quod boni sunt, eô bonô, ex quo boni sunt, perfruantur. ℟. Angelis suis.

LECTIO II.

ANgeli in cœlestibus sedib⁹ cõstituti, immortales & beati, qui Creatoris sui participatione gaudent, cuius æternitate firmi, cuius veritate certi, cui⁹ munere sancti sunt; quoniã nos mortales & miseros vt ĩmortales beatiq; simus, misericorditer diligunt, nolunt nos sibi sacrificare, sed ei, cuius & ipsi nobiscum se sacrificiũ esse nouerunt. ℟. Respondit.

LECTIO III.

CÙm ipsis sum⁹ vna ciuitas Dei, cùm dicitur in Psalmo: Gloriosa dicta sunt de te ciuitas Dei, cuius pars in nobis peregrinatur, pars in illis opitulatur. De illa quippè superna ciuitate, vbi Dei voluntas intelligibilis atq; incõmutabilis lex est, de illa superna quodãmodo curia (geritur namque vbi cura de nobis) ad nos ministrata per Angelos, sancta scriptura descendit. ℟. In conspectu gentium.

In II. Noct: Antiph.

Stetit Angelus † iuxta aram tẽpli, habens turibulum aureum in manu sua. *Psal. fer.*

Sexta die infr. Oct. S. Angeli Custodis. *In I. Noct: Aña.*

Adorate Dominum †. omnes Angeli eius audiuit, & læta est Sion. *Psal. fer.*

Sermo S Bernardi Abbatis.

LECTIO I.

DIgnum est, vt gloriam Angelorum non capientes, tantò magis amplectamur misericordiam, quâ nimirùm constat nihilominus abundare domesticos Dei, cœli ciues, Principes paradisi: testatur enim Apostolus, qui raptus ad tertiũ cœlum, beatæ curiæ illi meruit interesse, atq; eius nosse secreta, quoniam omnes administratorij sunt spiritus, missi in ministeriũ propter

eos,

eos qui hæreditatē capiunt salutis. Neq; id cuiquam incredibile videatur, quandoquidem ipse quoq; Creator & Rex Angelorū venit non ministrari, sed ministrare, & animam suam dare pro multis. ℟. Viuit ipse Domin⁹.

LECTIO II.

MInistrant Angeli, sed de alieno offerentes Deo bona opera non sua, sed nostra, & nobis eius gratiam referentes; vnde & scriptura dicit: Quoniā ascēdit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angelorū: sollicitè præmisit, data ei fuisse incensa multa. Nostros enim sudores, non suos; nostras, non suas lachrymas offerunt Deo; nobis quoque eius munera referunt nō sua. Nō sic minister ille sublimior cunctis, sed humilior vniuersis, qui semetipsum obtulit sacrificium laudis, qui Patri offerens animā suam, nobis ministrat vsq; hodie carnem suam. ℟. Angelus Domini.

LECTIO III.

HVius itaq; tanti mysterij gratia, nihil mirum, si dignātur nobis, imò & libenter Angeli Sācti ministrēt. Ipsi enim amant nos, quia nos amauit Christus. Dicitur certè vulgari prouerbio: Qui me amat, & canem meum. Nos verò ô beati Angeli, catelli sumus Domini illius, quem tantò affectu diligitis. Catelli in-quam, cupientes saturari de micis, quæ cadunt de mensis Dominorum nostrorum, qui estis vos. Et hæc dixerim, fratres, vt ampliorem de cætero erga beatos Angelos fiduciam habeatis, ac proinde familiariùs in omni necessitate vestrā illorum inuocetis auxilia, sed & dignè eorum præsentia cōuersari, & magis ac magis eorum vobis conciliare gratiam, captare beneuolentiam, exorare clementiam studeatis. ℟. In omni tribulatione.

In II. Noct. Antiphona.

Mitte Domine † Angelum bonū ante nos in timore brachij tui: vt metuant qui oderunt nos. *Psal. fer.*

Septima die infr. Oct. S. Angeli Custodis. *In I. Noct. Aña.*

Angelus meus † vobiscum est, dicit Dominus: ipse autem exquiret animas vestras. *Psal. fer.*

Sermo S. Ambrosij Episcopi.

LECTIO I.

HOstium tumultus bellicosos minimè timere debem⁹, nec quamlibet numerosam hostium multitudinem formidare. Quoniam, sicut ait Apostolus, maior est, qui in nobis est, quàm qui in mundo, hoc est, potentior est ad protegendos famulos suos Christus, quàm diabolus ad instigandos inimicos: quamuis enim idē diabolus colligat sibi turbas, & crudeli eas armet insania: tamē

facile

facilè destruuntur, quia melioribus populum suum Saluator circumdat auxilijs. Ait enim Propheta: Immittet Angelum Dominus in circuitu timétium eum, & eripiet eos. Quod si Angelus Domini timentes, eum de periculis eripit, non potest timere barbarum, qui timuerit Saluatorem. ℞. Machabæus.

Idem in Epist: ad Hebræos. c. 1.

LECTIO II.

QVid miraris si filio ministerium exhibent Angeli, cum etiam nostræ salutis ministros eos constet effectos? Filius tamē sicut Dominus saluat: isti verò sicut serui saluti prædestinatorū deseruiunt. Intelligite igitur, quantus honor nobis existit, ad quos sicut ad amicos, ita ministros, Angelos suos destinat De⁹ ℞. Tu Domine.

Idem in Psal 37. LECTIO III.

QVi iuxta me erant de longè steterunt: ne mysticus quidē pietatis abhorreat affectus, vt præ Angelis dixerit, qui prætendunt timentibus Dominum, vt eripiant eos de tentationibus, quas ferre non possunt. Quomodo ergò longè stant qui ad adiumentum sunt attributi? sed non illi se separant, sed qui vrgetur tentationibus, putat eos longè abesse, quos propius sibi adesse desiderat, & arbitratur dissimulare, cum illi adiuuādi tēpus nutu Imperatoris sui expectent, qui athletam suum, quò gloriosiùs vinceret, diutiùs certare præcepit. ℞. Si audieris vocem meam.

In II. Noct. Antiphona.

Benedicite Dño † omnes Angeli eius, potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocē sermonum eius. *Psal. fer.*

Ad Vesperas Duplex, Omnia dicuntur sicut in primis Vesperis festi. Comm. Dominicæ

In Octaua S. Angeli Custodis Duplex. *Lect I. Noct. de Dominica secunda Septembris.*

In II. Noctur.

Sermo S. Bernardi Abbatis. *super Psalmum.* Qui habitat.

LECTIO V.

ANgelis suis mandauit de te. Mira dignatio, & verè magna dilectio charitatis. Quis enim? quib⁹? de quo? quid mandauit? studiosè consideremus, fratres, diligenter cōmendemus memoriæ hoc tam grande mandatum. Quis enim mandauit? cuius sunt Angeli? cuius mandatis obtemperant? cuius obediunt voluntati? nempè Angelis suis mandauit de te, vt custodiant te in omnibus vijs tuis: nec cunctantur, quin etiam in manibus tollant te ℞ Viuit ipse.

LECTIO. VI.

SVmma ergo maiestas mandauit Angelis, & Angelis suis manda-

mandauit; illis vtiq; sublimibus tam beatis, tam proximè sibi cohærentibus, tam familiaritèr sibi adhærentibus, & verè domesticis Dei mandauit de te. Tu quis est? Quasi verò homo non sit putredo, & filius hominis vermis. ℟. Angelus Domini.

LECTIO VII.

SEd quid putas mandauit de te? nunquid scripsit cōtra te amaritudinē? numquid ut contra folium, quod ventô rapitur, ostendant potentiam suam. & stipulā siccam persequantur? numquid, vt tollāt impium, ne videat gloriam Dei? mandandum istud est non mandatum. Itaq; Angelis suis mandauit de te, vt custodiant te. Pretiosum depositū nobis cōmiserat fructū crucis suæ, pretium sanguinis sui, non contentus custodia hac tam parùm tuta, tam parùm vtili, tam fragili, tam insufficienti. Super muros tuos Ierusalem constituit custodes, nempe etiam ipsi, qui videntur muri, aut in muro ipso columnæ, custodibus egent, & maximè. ℟ In omni tribulatione.

LECTIO VIII.

QVantam tibi debet hoc verbum inferre reuerentiam, afferre deuotionem, cōferre fiduciam? Reuerentiam pro præsentia, deuotionem pro beneuolentia, fiduciam pro custodia. Cautè ambula, vt videlicet cui adsunt Angeli, sicut eis mandatum est, in omnibus vijs tuis: in quouis diuersorio, in quouis angulo Angelo tuo reuerentiam habe. Tunc audeas illo præsente, quod vidente me non auderes? Cæterùm etsi tam parvuli sumus. & tam magna nobis, nec modò tā magna, sed & tam periculosa via restat, quid tamen sub tantis custodibus timeamus? nec superari, nec seduci, minùs autem seducere possunt, qui custodiunt nos in omnibus vijs nostris. Fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt, quid trepidam⁹? tātùm sequamur eos, adhæreamus eis, & in protectione Dei cœli commoremur. ℟ Stetit Angel⁹.

In III Noct: ad Cantica Ana. Ecce ego ✝ mitto Angelum meum qui præparabit viam meam ante faciem tuam.

Canticum. Domine miserere nostri. *cum reliquis ut in festo S. Michaëlis.* ℣. In conspectu Angelorum psallam tibi Deus me⁹. ℟ Adorabo ad tēplum sanctum tuum & confitebor nomini tuo.

Lectiones vt in die festi. Lectio XII. de Homilia Dominicæ secundæ Septembris, cuius fit comm: in Laud. & in II. Vesp.

Si Oct: S. Angeli Custodis, inciderit in festum Natiuitatis B. Mariæ Virg. fit de B. Maria Virgine, cum comm: Oct: Sancti Angeli Custodis.

Die XVII. Septembris.

SACRI NOMINIS BEATISSIMÆ VIRGINIS MARIÆ

Duplex. Ad Vesp. Aña.

MIssus est Angelus Gabriel ad Virginem desponsatã Ioseph, & nomen Virginis MARIA. *Psal.* Dixit Dominus. *Aña.* A solis ortu vsque ad occasum laudabile nomen Domini, & MARIæ Matris eius. *Psal.* Laudate pueri. *Aña* Aue MARIA gratia plena Dominus tecum benedicta tu in mulieribus. *Psal.* Lætatus sum. *Aña.* Permaneat & magnificetur nomen tuum vsq; in sempiternum ô MARIA. *Psal.* Nisi Dominus. *Capitulum. Iud. 13.*

BEnedicta es tu filia à Domino Deo excelso, præ omnib' mulieribus super terram: quia hodie nomen tuum ita magnificauit, vt non recedat laus tua de ore hominum, qui memores fuerint virtutis Domini in æternũ. ℟. *br.* Aue Maria &c. *Hymn.* Aue maris stella. &c.

℣. Sit nomen Mariæ benedictũ. ℟. Ex hoc nunc & vsq; in sæculum. *Ad Magnificat Aña.*

MARIæ nomen cunctas illustrat Ecclesias, cui fecit magna qui potens est; & sanctum nomen eius. *Oratio.*

DEvs qui gloriosam Matrem tuam nominari MARIAM voluisti: concede quæsumus, vt qui dulce Mariæ nomen implorant, perpetuũ sentiant tuæ benedictionis effectum. Qui viuis. *Pro SS. Cornelio & Cypriano. Aña.* Gaudẽt in cœlis. ℣. Exultabunt Sancti. &c. *Oratio.*

BEatorum Martyrum pariterq; Põtificum Cornelij & Cypriani nos quæsumus Domine festa tueantur, & eorum commendet oratio veneranda. Per Dñum.

Ad Matutinum *Inuitatorium.* Aue Maria. *Hymn.* Quem terra pontus æthera. *In I. Noct: Aña.*

IN vniuersa terra admirabile est nomen tuum MARIA. *Psal.* Domine Domin' *Aña.* In omnẽ terram diffusa est laus nominis MARIÆ. *Psal.* Cœli enarrant. *Aña.* Super maria & flumina fundauit Mariam, & dedit illi nomen virtutum Rex gloriæ. *Psal.* Domini est terra. *Aña.* Speciosum Mariæ nomẽ deprecãtur omnes diuites plebis, cuius decorẽ cõcupiuit Rex. *Psal.* Eructauit cor meum. *Aña.* Refugium est in tribulationibus Mariæ nomen omnibus illud inuocãtib'. *Psal.* Deus noster refugium. *Anaph.* Maria Ciuitas Dei Sancta; gloriosa dicta sunt de nomine sancto tuo. *Psal.* Magnus Domin'. ℣. Magnificate Mariam Virginẽ mecum. ℟. Et exaltem' nomen eius in æternum.

De lib. Exodi. LECTIO I.

SVmpsit MARIA Prophetissa soror

ror Aaron tympanum in manu sua, egressæque sunt omnes mulieres post eam cum tympanis & choris, quib⁹ præcinebat dicens: Cantemus Domino, gloriosè enim magnificat⁹ est; equū & ascensorem deiecit in mare.

℞. Laudetur nomen sacrum, atq; insigne Mariæ * Nam mundo peperit Virgo salutis opem. ℣. Lætentur cœli de tali nomine & Orbis. Nam mundo.

LECTIO II.

TVlit autem Moyses Israël de mari rubro; & egressi sunt in desertum Sur. Ambulaueruntq; tribus diebus per solitudinem, & non inueniebant aquam: & venerunt in mara: nec poterant bibere aquas de mara, eò quòd essent amaræ: vnde & congruū loco nomen imposuit, vocans illum mara, id est: amaritudinē.

℞. Benedictum sit nomen Mariæ. * Cuius man⁹ tornatiles plenæ hyacinthis. ℣. Implorantib⁹ Mariæ nomen, Maria præsto adest. Cuius manus.

LECTIO III.

ET murmurauit populus contra Moysen dicens: quid bibemus? Ad ille clamauit ad Dominum. Qui ostēdit ei lignum, quod cum misisset in aquas, in dulcedinem versæ sunt. ℞. Beatissimæ Virginis nomen deuotissimè celebrem⁹ * Vt ipsa pro nobis intercedat ad Dominū IESū Christum. ℣ Cum iucunditate nomen Beatæ MARIÆ Virginis deuotissimè celebrem⁹. Vt ipsa.

LECTIO IV.

IBi constituit ei præcepta atque iudicia, & ibi tentauit eum dicens: si audieris vocem Domini DEI tui, & quod rectum est corā eo feceris, & obedieris mandatis eius, custodierisq; omnia præcepta illius, cunctum languorē, quem posui in Ægypto non inducam super te: ego enim sum Dominus Deus sanator tuus.

℞. Salutemus Mariam pro nobis filium exorantem. * Et illi dicamus: Aue Maria gratiâ plena Domin⁹ tecum. ℣. Hæc est Gedeonis vellus, quæ leuissima orationis compressione larga exhibet gratiarum stillicidia. Et illi dicamus: Aue. Gloria Patri. Et illi dicamus: Aue.

In II. Noct: Antiphona.

NOmen tuū Dei genitrix Virgo, gaudium annuntiauit vniuerso mūdo. *Psal.* Benedixisti Dñe. *Aña.* Nomen Beatissimæ Mariæ Virginis cum gaudio celebremus. *Psal.* Fundamenta eius *Aña.* Nuntiate inter gentes gloriam Mariæ, in omnibus populis mirabilia nominis eius. *Psal.* Cantate Domino. *Aña.* Annunciauerunt Cœli nomen Mariæ, & viderunt omnes populi glo-

riam eius. *Psal.* Dominus regnauit, *Ana.* Notum fecit Dominus sacrum Mariæ nomen, & in cõspectu gentium reuelauit virtutem nominis eius. *Psal.* Cantate Domino. *Ana.* Gloriosæ Virginis Mariæ nomen dignissimum recolamus. *Psal.* Dominus regnauit irascantur. ℣. Repleatur os meum laude Mariæ. ℟. Vt cantem gloriam nomini Sancto ei⁹. De Sermone S. Epiphanij Episc.

Lectio V.

BEata Anna grauida effecta, cœlum & thronum Cherubicum peperit Sanctam Puellam Mariam: illa enim reperitur esse Cœlum, Templum, & Thronus; quia Mariam interpretari solem⁹ Dominam atq; etiam spem Peperit enim Dominum, qui est spes totius mundi, nempe Christum. ℟ Gloriosæ Virginis Mariæ nomen dignissimum recolamus * Cuius Dominus humilitatẽ respexit, quæ Angelo nũciante concepit Saluatorẽ mundi ℣. Beatissimæ Virginis Mariæ nomen dignissimu celebrem⁹. Cui⁹ Dominus.

Lectio VI.

RVrsum nomen illud Maria, interpretatur Myrrha maris, myrrhã verò dicet aliquis (quod ego etiam ajo) de immortalitate, eò quod paritura erat gemmam immortalem in mari, hoc est: in mundo. Mare autẽ dicet vniuersum mundum, cui Virgo serenitatem, & tranquillitatem contulit, dum portum peperit Christũ. ℟ Benedicta tu à Domino Deo tuo, in omni tabernaculo Iacob. * Quoniam in omni gente quæ audierit nomen tuũ, magnificabitur super te Deus. ℣. Tu gloria Ierusalem, tu lætitia Israel, tu Maria honorificentia populi nostri. Quoniam.

Lectio VII.

RVrsum itaq; præclarè Puellæ Mariæ beatum nomen interpretatur, Illustrata; ut pote quæ illustrata sit à filio Dei, & cunctos vsq; ad terminos terræ credentes, Trinitati illuminauerit: Sancta enim Puella Virgo Maria est, Sponsa Trinitatis, & thesaurus dispensationis arcanus, cui Gabriel inquit: Aue gratiã plena Domin⁹ tecũ: subiũxit Gabriel; Et Pater misit me Arrhabonẽ de cœlo Spiritũ Sãctum Præparauit Virginẽ vnigenito Filio. cœlesti spõso: quã Pater dilexit, Fili⁹ inhabitauit, Spirit⁹ Sanct⁹ percupiuit. ℟ Melius est bonum nomen, quàm diuitiæ multæ * Turris fortissima Mariæ nomen. ℣. Propugnaculũ est omnibus qui ad illud confugiunt. Turris.

Lectio VIII.

IPsa est enim sponsa, & thalamus, & ex ea sponsus procedit Christ⁹, Virgineũ indumentum, iuxta suauẽ Dauidis Prophetæ cãtionem: In sole posuit tabernaculum suum, & ipse tanquã spon-

ſpõſus procedẽs è thalamo ſuo. O ſponſi deſiderium ſummæ puritatis! propriam ancillam propenſiòre affectu, conſtituit ſpõſam & Matrem. ℟. Nomen ſanctum meum notum faciam in medio populi mei. * Et ſcient quia ego Maria. ℣. Deliciæ meæ eſſe cum filijs hominum. Et ſcient. Gloria Patri. Et ſcient.

In III. Noct: Antiph.

Corde & animô Chriſto canamus gloriam, in hac ſacra solemnitate præcelſi Nominis Genitricis Dei Mariæ. *Canticum.* Obaudite me. *Vt in Comm: Virg.*

℣. Aue Maria gratia plena.

℟ Dominus tecum.

Lectio Sancti Euangelij ſecundùm Lucam.

LECTIO IX. *cap.* I.

IN illo tempore: Miſſus eſt Angelus Gabriel à Deo, in ciuitatem Galilææ, cui nomen Nazareth, ad Virginem deſponſatam viro cui nomen erat Ioſeph, de domo Dauid & nomen virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

ET nomen inquit Virginis Maria. Loquamur pauca & ſuper hoc nomine, quod interpretatũ maris ſtella dicitur, & Matri Virgini valde cõuenientèr aptatur. Ipſa namq; aptiſſimè ſyderi cõparatur, quia ſicut ſine ſui corruptione ſydus ſuum emittit radium, ſic abſq; ſui læſione Virgo parturiuit filium. Nec ſyderi radius ſuam minuit claritatẽ, nec Virgini Filius ſuam integritatẽ. ℟. Nomen tuum Dei Genitrix Virgo gaudium annunciauit vniuerſo mundo. * Ex te enim ortus eſt ſol iuſtitiæ Chriſtus Deus noſter, qui ſoluens maledictionem dedit benedictionẽ & confundens mortem donauit nobis vitam ſempiternam. ℣. Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. Ex te enim.

LECTIO X.

IPſa eſt igitur nobilis illa ſtella ex Iacob orta, cuius radius vniverſum orbem illuminat, cuius ſplendor & præfulget in ſupernis, & inferos penetrat, terras etiam perluſtrans, & calefaciens magis mentes, quàm corpora, fouet virtutes, excoquit vitia. Ipſa inquam & præclara & eximia ſtella, ſuper hoc mare magnum & ſpatioſum neceſſariò ſubleuata, micans meritis, illuſtrãs exemplis. ℟. Clariſſimum Mariæ nomen ipſa ſtella eſt præfulgens * Peccatores illuminat, & dirigit in portum ſalutis. ℣. Cõſolatur triſtes. miſeros leuat, & iacẽtes erigit. Peccatores.

LECTIO XI.

QVisquis te intelligis in huius ſæculi profluvio magis inter procellas, & tempeſtates fluctuare, quàm per terram ambulare, ne auertas oculos à fulgore huius ſy-

ius ſy-

ius ſyderis, ſi non vis obrui procellis. Si inſurgant venti tentationum, ſi incurras ſcopulos tribulationum, reſpice ſtellam, voca Mariam. Si iactaris ſuperbiæ vndis, ſi ambitionis, ſi æmulationis, reſpice ſtellam, voca Mariam. Si iracundia, aut auaritia, aut carnis illecebra nauiculam concuſſerit mentis, reſpice ad Mariam. Si criminum immanitate turbatus, ſi conſcientiæ fœditate confuſus, iudicij horrore perterritus, baratro incipias abſorberi triſtitiæ, deſperationis abyſſo, cogita Mariam. ℟. Omnia flumina intrant in mare, & ipſum non redundat. * Omnia gratiarum chariſmata in Mariam & ipſa non intumeſcit. ℣. Dixit illi Angelus: Aue Maria gratiâ plena. At ipſa reſpondit: Ecce ancilla Dñi. Omnia.

Si hoc feſtum incidat in Quatuor temporib⁹. Duodecima lectio erit de Homil: ſer occur. & de ea fit comm. in Laud: tantùm. Si verò non occurrerit, erit.

LECTIO XII.

IN periculis, in anguſtijs, in rebus dubijs Mariam cogita, Mariam invoca. Non recedat ab ore, non recedat à corde; & vt impetres eius Orationis ſuffragium, non deſeras conuerſationis exemplum. Ipſam ſequens non deuias; ipſam rogans non deſperas; ipſam cogitans nõ erras; ipsâ tenente non corruis; ipsâ protegẽte non metuis; ipsâ Duce non fatigaris; ipsâ propitiâ peruenis, & ſic in temetipſo experiris quam meritò dictum ſit: Et nomen Virginis Maria. ℟. Nomen glorioſæ Virginis Mariæ, ex ſemine Abrahæ ortæ de tribu Iuda, clara ex ſtirpe Dauid. * Cuius vita inclyta cunctas illuſtrat Eccleſias. ℣. Hodie nominata eſt Beata Virgo Maria, ex progenie Dauid. Cuius vita. Gloria Patri. Cuius vita. Te Deum laudamus. *Euangelium.*

Sequentia Sancti Euangelij ſecùndùm Lucam. *cap.* 1.

IN illo tempore: Miſſus eſt Angelus Gabriel à Deo in ciuitatẽ Galilææ, cui nomen Nazareth, ad Virginem deſponſatam viro, cui nomẽ erat Ioſeph: de domo Dauid: & nomen Virginis Maria. Et ingreſſus Angelus ad eam dixit. Aue gratiâ plena, Domin⁹ tecum: benedicta tu in mulieribus. Quæ cùm audiſſet, turbata eſt in ſermone eius: & cogitabat qualis eſſet iſta ſalutatio. Et ait Angelus ei: Netimeas Maria: in veniſti enim gratiam apud Deũ. Ecce cõcipies in vtero, & paries filium: & vocabis nomẽ eius IESVM. Hic erit magnus; & filius altiſſimi vocabitur: Et dabit illi Dominus Deus ſedem Dauid patris eius: & regnabit in domo Iacob in æternum: & regni eius

non

non erit finis. Dixit autem Maria ad Angelum. Quomodo fiet istud: quoniam virum non cognosco? Et respōdens Angelus, dixit ei. Spiritus Sanctus superveniet in te: & virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoq; & quod nascetur ex te sanctum; vocabitur Filius Dei. Et ecce Elisabeth cognata tua: & ipsa concepit filiũ in senectute sua. Et hic mensis est sextus illi, quæ vocatur sterilis: quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria. Ecce ancilla Domini, fiat mihi secũdùm verbum tuum. *Oratio.*

Deus qui gloriosam. *vt supra.*

Ad Laudes & per horas Antiph. Mirabiles elationes maris: sed mirabilior in nomine Mariæ Dominus. *Psal.* Domin⁹ regnauit. *cum reliquis de Dominica.* *Aña.* Laudate in exultatione MARIÆ nomen quoniam suaue est. *Aña.* Labia mea laudabunt te ô Maria, quia dulce est nomen tuum super mel ori meo. *Aña.* Spiritus & animæ iustorum benedicant Mariam, in nomine sancto eius. *Aña.* Beneplacitum est Domino in nomine Mariæ, in quo exaltauit mansuetos in salutem.

Capitulum. & ℞. breue. ut in I. Vesp. Hymnus. O gloriosa Domina. ℣. Letabor & exultabo in te Maria. ℞. Psalmum dicam nomini tuo. *Ad Benedictus.* *Aña.* Benedict⁹ Deus qui Mariæ Virgini, lucis nomen donauit, ut illuminaret eos, qui in tenebris sedent; & vt stella maris errantes dirigeret in portum pacis.

Ad Primam. Pro lectione breui. Capitulum Nona.

Ad Tertiam Aña. Laudate in exultatione. *Capitulũ.* Benedicta es tu. ℣. Repleatur os meũ laude Mariæ. ℞. Vt cantem gloriã nomini sancto eius.

Ad Sextam Aña. Labia mea. *Capitulum.* Benedicta tu à Domino Deo tuo in omni tabernaculo Iacob; quoniam in omni gente quæ audierit nomen tuũ magnificabitur super te Deus Israel. ℣. Aue Maria gratia plena. ℞. Dominus tecum.

Ad Nonam Aña. Beneplacitum est Domino. *Capitulum.* Egressum est nomen meum in gentes propter speciem tuam: quia perfecta es in decore meo, quem posui super te: dicit Domin⁹ Deus. ℣. Lætabor & exultabo in te Maria. ℞. Psalmum dicam nomini tuo.

In II Vesp Aña. Capitulum. ℞. Hymn. & ℣. ut in I. Vesp. Ad Magnif: Antiph. MARIA Virgo omnium oculis gratiosa; nominatum est nomen gloriæ eius, vsq; in extremum terræ.

Die XXVII. Septembris.

S STANISLAI Episcopi & Martr R.P.P. Translatio, Duplex.

Omnia

Omnia ut in festo eius, Mense Maio. præter Lectiones I. Noct: quæ leguntur, De Act: b' Apostolorũ A Mileto &c. *ut in Comm: unius Mart Et Lect: II. & III Noct. ut in ipsa Octaua eius Festi num: 52 Vesperæ à Capitulo de sequenti. Commemoratio præcedentis.*

Die XXVIII. Septembris.

S. Venceslai Martyris R. P. P. Duplex. *Omnia ut V. Martij in festo Trãslationis eiusdẽ num: 16. Vesp: de sequ: Comm: præced.*

Die V. Octobris.

SS. Placidi & Sociorum Mart: Duplex *Omnia ut in Breuiario.*

Die Dominica post Festum SS. Placidi & Sociorum.

Dedicatio Ecclesi: Conuentualis Tynecensis. Duplex.

Omnia ut in Breuiario de cõmu: Dedicationis cum Octaua

Die VIII. Octobris.

S. Iustinæ Virginis & Martyris. Duplex. *Omnia ut in Breuiario.*

Dominica die post Octauas Dedic: Ecclesiæ Conuentualis Tynecensis.

Festum Reliquiarum eiusdẽ Basilicæ Tynecensis Duplex.

Ad Vesp. Antiph Corpora Sanctorum. *cum reliquis de Laud: infra. Psal.* Dixit Domin'. *cum reliquis de Dominica.*

Capitulum *Sap. 3. art. 3.*

Iustorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormẽtum mortis, visi sunt oculis insipientiũ mori; illi autem sunt in pace ℟. *bre:* Exultent iusti * In conspectu Dei. Exultent. ℣ Et delectẽtur in lætitia In consp. Gloria Patri. Exultent iusti.

Hymnus.

CHriste redemptor omnium,
Conserua tuos famulos,
Beatæ semper Virginis
Placatus Sanctis precibus.
Vates Æterni Iudicis
Apostoliq; Domini
Suppliciter exposcimus
Saluari vestris precibus.
Martyres Dei inclyti
Confessoresq; lucidi,
Vestris orationibus
Nos ferte in cœlestibus.
Chori Sanctarum Virginum
Monachorumq; omnium
Simul cum Sãctis omnib'
Consortes Christi facite.
Gentem auferte perfidam
Credentium de finibus
Vt Christo laudes debitas.
Persoluamus alacriter.
Gloria Patri ingenito
Eiusq; Vnigenito
Vnà cum sancto Spiritu
In sempiterna sæcula, Amẽ.

℣. Lætamini in Domino & exultate iusti. ℟. Et gloriamini omnes recti corde.

Ad Mag. Antiph: Gaudent in cœlis animæ sanctorũ, qui Christi ve-

sti vestigia sunt secuti; & quia pro eius amore sæculum spreuerunt, ideò cum Christo exultãt sine fine. *Oratio.*

PRopitiare quæsumus Domine, famulis tuis, per Sanctorum tuorũ, quorum hic habentur Reliquiæ, & patrocinia veneramur merita gloriosa: vt eorũ pia intercessione, ab omnibus semper protegamur aduersis. Per Dominum. &c. *Deinde fit Comm: Dominicæ occurrentis.*

Ad Matutinum. Inuitat: Regẽ Regum Dominum venite adoremus. * Quia ipse est corona Sanctorũ omniũ. *Psalm.* Venite.

Hymnus.

ÆTerna Christi munera
Sacros honores Cœlitum
Laudes canentes debitas
Lætis canamus mentibus.
Deuota Sanctorum fides
Inuicta spes credentium
Perfecta Christi charitas
Mundi triũphat Principẽ.
In his Paterna gloria
In his voluntas spiritus
Exultat in his filius
Cœlum repletur gaudio.
Te nunc Redẽptor quæsum⁹
Vt ipsorum consortio
Iungas precantes servulos
In sempiterna sæcula, Amẽ.

Antiphonæ. Psal: & ℣. I. & II. Noct: ut in festo Omnium Sanct.

In I. Noct: Lect: de Epist: Beati Pauli Apost: ad Rom: Fratres debitores. *ut in cõmu: Plur: Mart:*

℟. *I.* Corpora Sanctorũ in pace sepulta sunt: * Et nomina eorum viuent in generationem & generationem. ℣. Sapientiam Sanctorũ narrent populi, & laudem eorum pronunciet omnis Ecclesia. Et nomina eorũ. &c.

℟. *II.* Pretiosa in cõspectu Domini. * Mors Sanctorum eius. ℣. Custodit Domin⁹ omnia ossa eorum, vnum ex his non conteretur. Mors:

℟. *III.* Iustorũ animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentũ mortis: visi sunt oculis insipientiũ mori. * Illi autẽ sunt in pace. ℣. Deus tentauit illos, & inuenit eos dignos se. Illi autem. &c.

℟. *IV.* Tanquam aurum in fornace probauit electos Domin⁹, & quasi holocausti hostiam accepit illos, & in tẽpore erit respect⁹ illorũ. * Quoniam donũ & pax est electis Dei. ℣. Qui cõfidunt in illum intelligent veritatem & fideles in dilectione acquiescent illi. Qoniam donũ. Gloria Patri. Quoniam.

In II. Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi.

LECTIO V.

SAnctorum non modo corpora, sed ipsi loculi, & monumẽta Spirituali gratiâ cõferta sunt. Nam si in Elisæo id cõtigit, vt defunct⁹ sepulchrum eius attingens,

gens, mortis vincula dissoluerit, & ad vitã rursum redierit, multò magis id fiet hoc tempore, quô gratia fluit vberior, quô spiritûs maior est vis; vt si cum fide aliquis arcam attingat, magnam inde virtutem hauriat. Et eam ob causam, Reliquias Sanctorum nobis concessit DEVS, vt nos ad se eorum imitatione per ducat; & sint nobis velut portus quidam, & idoneum solatiũ eorum malorũ, quæ assiduè nos affligunt. ℟. Sancti mei qui in carne positi certamen habuistis. * Mercedem laboris ego reddã vobis. ℣. Venite Benedicti Patris mei percipite regnum. Mercedem.

LECTIO VI.

QVamobrẽ vos omnes cohortor fratres, si quis vestrûm ægritudine, vel corporis morbô vel quâuis aliâ calamitate premitur, vt cum fide huc accedat, & ab illis omnibus liberatus, magna cum lætitia reuertetur, & aspectu solo conscientiam leuiorem & tranquilliorem reportabit. Quin etiam expedit, ut non solùm ij, qui ærumnis & molestijs affecti sunt, huc sese conferant, sed illi etiã qui & animi quiete, & gloriâ, & potentiâ, & magnâ apud Deum fiduciâ perfruũtur. ℟. Absterget Deus omnẽ lacrymam ab oculis sanctorum, & iã non erit amplius, neq; luctus, neq; clamor, sed nec vllus dolor. * Quoniã priora transierũt. ℣. Non esurient, neq; sitiẽt amplius, neq; cadet super illos sol, neq; vllus æstus. Quoniam.

LECTIO VII.

HVc enim accedentes, bona hæc efficient firmiora & stabiliora: & memoria virtutũ & rectè factorum horũce Sanctorũ Virorum animos suos reddent moderatiores, nec conscientias suas bonis operibus efferri atq; intumescere patientur. Non autem parui momenti est, eos, quibus prosperæ, atq; secundæ res fluunt, eas ferre moderatè, & superbiæ tumore non extolli. ℟. Iusti germinabunt sicut lilium. * Et florebunt in æternum ante Dominum. ℣. Plantati in domo Domini: In atrijs Dom⁹ Dei nostri. Et florebunt.

LECTIO VIII.

VTilis igitur cunctis hic thesaurus est, & refugium salutare, tam illis qui reb⁹ duris atq; asperis, & peccatis conflictantur, ut ab illis liberẽtur: quàm illis qui prosperè ac felicitèr degunt, vt diu fruantur bonis, illis qui morbis laborãt, vt bonam valetudinem consequantur; illis qui commodâ gaudent valetudine, ne in morbũ aliquem incurrant. Quæ quidem omnia cõsiderantes, cum omni gaudio atq; lætitia, sacrum hunc locum frequẽtemus, vt contubernij mensæq; cœlestis

cœlestis participes, cum sanctis fieri valeamus, precibus ipsorũ Sãctorum & gratiâ, ac benignitate Domini Nostri Iesv Christi, cum quo Patri gloria sanctoq; Spiritui, nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen.

℟ Lætabitur iustus in Domino, & sperabit in eo: & laudabuntur. * Omnes recti corde.

℣. Lætamini in Dño, & exultate Iusti, & gloriamini. Omnes. Gloria Patri. Omnes.

In III. Noct: ad Cant.

Antiph. Fulgebunt Iusti, & tanquam scintillæ in arundineto discurrent: iudicabunt nationes, & dominabuntur populis, & regnabit Domin' illorum in perpetuum. *Canti:* Iustorum animæ. *Cum reliquis ut in Cõm. plurimorũ Mart.* ℣. Iusti autem in perpetuum viuent. ℟. Et apud Dominum est merces eorum.

Homilia in Euang: Vidẽs Iesvs turbas, *ut in festo Omnium SS.*

℟. *IX.* Fulgebunt Iusti sicut lilium. * Et sicut rosæ in Iericho florebunt ante Dominum. ℣. Iusti autem in perpetuum viuent, & apud Dominũ est merces eorum. Et sicut rosæ.

℟. *X.* Beata verè Mater Ecclesia, quã sic honor Diuinæ dignationis illuminat, quam victoriosorum glorios' Martyrũ sanguis exornat. * Quam inuiolatæ cõfessionis candida induit virginitas. ℣. Floribus eius nec rosæ, nec lilia desunt. Quam.

℟. *XI.* Lux perpetua lucebit sanctis tuis Domine. * Et æternitas temporũ. ℣. Lætitia sempiterna erit super capita eorum, gaudium & exultationem obtinebunt. Et æternitas.

Lectio XII. Ex Dominica currenti cum ℟. *Ad Laudes & per Horas Aña.* Corpora sanctorum in pace sepulta sunt: & viuent nomina eorum in æternũ. *Psal.* Dominus regnauit. *Aña.* Fulgebunt Iusti sicut sol in regno Patris eorum, dicit Domin'. *Psal.* Iubilate. *Aña.* Sanctorum velut aquilæ iuuent' renouabitur, florebunt sicut lilium in Ciuitate Domini. *Psal.* Deus. *Aña.* Spiritus & animæ Iustorum hymnũ dicite Deo nostro, alleluia. *Psal.* Benedicite. *Aña.* Absterget De' omnem lacrymam ab oculis Sãctorum; & iam non erit amplius neq; luctus, neq; clamor; sed nec vllus dolor, quoniã priora trãsierunt. *Psal.* Laudate Dñum.

Cap: Iustorum animæ *ut supra.*

℟. *br.* Lætamini in Dño * Et exultate Iusti. Lætamini. ℣. Et gloriamini omnes recti corde. Et exultate. Gloria Patri. Lætamini in Domino. *Hymnus.*

REx gloriose Cœlitum
Corona Confitentium
Qui respuentes terrea
Perducis ad Cœlestia.

Aurem benignam protinus
Appone nostris vocibus
Trophæa Sacra pangimus
Ignosce quod deliquimus.
Tu vincis in Martyribus
Parcendo Confessoribus
Tu vince nostra crimina
Donando indulgentiam.
Deo Patri sit gloria
Eiusq; soli Filio
Cum Spiritu Paraclito
Et nunc & in perpetuũ. Am.

℣. Exultabunt sancti in gloria. ℟. Lætabuntur in cubilib⁹ suis.

Ad Benedictus Aña. Vestri capilli capitis omnes numerati sunt: nolite timere: multis passeribus meliores estis vos. *Fit Comm: Domini currentis.*

Ad Tertiam Aña. Fulgebunt Iusti. *Cap:* Iustorũ animæ. ℣. Lætamini in Domino & exultate iusti. ℟. Et gloriamini omnes recti corde.

Ad Sextam Aña. Sãctorũ velut. *Capit:* Reddidit Deus mercedẽ laborum sanctorum suorum, & deduxit illos in via mirabili: & fuit illis in velamento diei, & in luce stellarum nocte. ℣. Exultent iusti in cõspectu Dei. ℟. Et delectentur in lætitia.

Ad Nonã Aña. Absterget Deus. *Capit:* Fulgebunt iusti, & tanquam scintillæ in arundineto discurrẽt, iudicabunt nationes, & dominabũtur populis. & regnabit Domin⁹ illorum in perpetuum. ℣. Iusti autem in perpetuũ viuent. ℟. Et apud Dominum est merces eorum.

In II. Vesperis Aña. Corpora Sãctorum. *cum reliquis de Laud: Psal.* Dixit Domin⁹. Beatus vir. Laudate pueri. Credidi. *Capit.* ℟. *br.* & *Hym. ut supra in I. vesp.* ℣. Exultabunt sancti in gloria. ℟. Lætabuntur in cubilibus suis.

Ad Mag: Aña. O quàm gloriosum est Regnũ, in quo cum Christo gaudẽt omnes sancti, amicti stolis albis, sequuntur agnum quocunq; ierit. *Com: Domini*

Die X. Octobris:

Gratiarum Actio pro victoria ex Turcis obtenta 1621. Duplex.

Ad Vesp. Aña. Cantem⁹ Dño. *cum reliq: de Laud. Psal.* Dixit Dom: *cum reliq: de Dominica.* *Capitulũ.* Benedict⁹ De9, & Pater Domini nostri IESV Christi. Pater misericordiarũ, & Deus toti9 cõsolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. ℟. *br:* Adorabant Sancti. * Viuentem in sæcula. Adorabãt. Et mittebãt coronas ante thronum Dei. Viuẽtẽ. Gloria Patri. Adorabãt.

Hymnus.

SVpreme regum Rex bone
Fons pacis & victoriæ.
Deus Pater sperantium
Vltor superbientium.
Ad iussa cuius turgidæ
Maris procellæ subsident
Iras Leones exuunt
Sol stat stupẽs, nec se mouẽs,

Quo

Quo fulgurante desuper
Gentes feroces expauent.
Hostes tremũt; mali fremũt
Boni triumphant gaudiô.
Tu barbaros Osmanicos
Apros, fugas è vinea
Poloniæ Regnum tuæ,
A clade dira vindicans.
Ergo tuo celsissimo
Sit nomini laus gloria,
Qui trinus ac vnus Deus
Per sæcula viuis omnia, Am.

℣. Sancti per fidem fortes facti sunt in bello. ℟. Castra verterũt exterorum.

Ad Mag: Aña. Benedictus Domin' De' noster, qui docet man' meas ad prœliũ, & digitos meos ad bellum. *Oratio.*

DEvs qui in summis Regni nostri periculis, antiqua brachij tui miracula renouasti: suscipe gratiarũ actiones exultantiũ populorũ, & quib' tanti gaudij causam præstitisti, perpetuæ fructũ cõcede lætitiæ. Per Dominum.

Ad Mat: Inuit:

Regem qui redimit de interitu vitam * Venite adoremus. *Psal.* Venite exultemus. *Hymnus.* Supreme regum *ut supra. Aña.* Fortitudo mea, & laus mea Dominus, & factus est mihi in saluté. *Psal.* Domine Dominus noster. *Aña.* Dignus es Domine accipere gloriam, honorem, & virtutem. *Psal.* Cœli enarrant gloriam Dei. *Aña.* Tua est Domine, magnificentia, & potentia, & gloria atq; victoria. *Psal.* Domini est terra. *Aña.* Dominus virtutem populo suo dabit, Dominus benedicet populo suo in pace. *Psal.* Afferte Domino. *Aña.* Ecce oculi Domini, super timẽtes eum, & in eis qui sperant super misericordia ei'. *Psal.* Exultate iusti. *Aña.* Domin' virtutũ nobiscũ, susceptor noster Deus Iacob. *Psal.* Deus noster refugium & virtus. ℣. Benedic anima mea Dño. ℟. Et omnia quæ intra me sunt nomini sancto eius.

De libro secundo Machabæorũ.

LECTIO I.

ET Nicanor quidem cum summa superbia erectus, cogitauerat cõmune trophæum statuere de Iuda. Machabæus autem semper confidebat omni spe auxilium sibi à Deo affuturum: & hortabatur suos ne formidarent ad aduentum nationum, sed in mente haberẽt adiutoria sibi facta de cœlo, & nunc sperarẽt ab omnipotente sibi affuturam victoriam. Et allocutus eos de lege, & Prophetis, admonens etiam certamina, quæ fecerant prius, promptiores constituit eos: & ita animis eorum erectis, simul ostendebat Gentium fallatiam & iuramentorũ præuaricationem. Singulos autem illorum armauit, non clypei, & hastæ munitione, sed sermonib' optimis, & exhortationib9. Exhortati

tati itaq; Iudæ sermonibus bonis valdè, de quibus extolli posset impetus, & animi iuuenũ cõfortari, statuerunt dimicare, & confligere fortitèr vt virtus de negotijs iudicaret. ℟. Facilè est cõcludi multos in manu paucorum, & non est differẽtia in cõspectu Dei cœli. * Liberare in multis & in paucis. ℣. Non in multitudine exercitûs victoria belli, sed de cœlo fortitudo est. Liberare.

LECTIO II.

ET cum iam omnes sperarent iudicium futurum, hostesque adessent, atq; exercitus esset ordinatus, bestiæ, equitesq; opportuno in loco cõpositi; considerans Machabæus aduẽtum multitudinis, & apparatum varium armorum, & ferocitatem bestiarum, extendens manus in cœlũ, prodigia facientem Dominum inuocauit, qui non secundum armorum potentiã, sed prout ipsi placet, dat dignis victoriã. Dixit autem inuocans hoc modo. Tu Domine, qui misisti Angelũ tuum sub Ezechia Rege Iuda, & interfecisti de castris Sennacherib centum octuaginta quinque millia: & nunc dominator cœlorum, mitte Angelum tuum bonum ante nos in timore, & tremore magnitudinis brachij tui, vt metuant qui cum blasphemia veniunt aduersus sanctum populum tuum. ℟. Quis similis tui in fortibus Domine, quis similis tui? Magnificus in sanctitate: * Terribilis atq; laudabilis, & faciens mirabilia. ℣. Dux fuisti in misericordia populo, quem redemisti. Terribilis.

LECTIO III.

NIcanor autem, & qui cum ipso erant cum tubis & canticis admouebant. Iudas verò, & qui cum eo erant, inuocatô Deô per orationẽ congressi sunt: manu quidem pugnãtes, sed Dominum cordibus orantes, prostrauerunt non minus triginta quinque millia, præsentia Dei magnificè delectati. ℟. Procidebant viginti quatuor seniores ante sedẽtem in throno, & adorabãt viuentem in sæcula sæculorum. * Et mittebant coronas suas ante Thronum. ℣. Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, honorem & virtutẽ. Et mittebant.

LECTIO IV.

CVmq; cessassent, & cum gaudio redirent, cognouerũt Nicanorem ruisse cum armis suis. Factô autem clamore & perturbatione excitata, patria voce omnipotentem Dominum benedicebant. Itaq; omnes communi consilio decreuerunt, nullô modô diem istum absq; celebritate præterire. ℟. Gloria Patri, gentæq; Proli & tibi cõpar vtriusq; semper Spiritus alme Deus

vnus

vnus. * Omni tempore sæculi. ℣. Da gaudiorum prœmia; da gratiarum munera, dissolue litis vincula astringe pacis fœdera Omni tempore. Gloria. Omni.

In II. Noct: Aña. Adonai Domine, magnus es tu, & præclar' in uirtute tua, & quem superare nemo potest. *Psal.* Omnes gentes. *Aña.* Non in multitudine exercitûs victoria belli, sed de cœlo fortitudo est. *Psal.* Magnus Dominus. *Aña.* Vir obediens loquetur victoriã, vir impius procaciter obfirmat vultum suum. *Psal.* Deus iudicium. *Aña.* Ædificauit Moyses altare & vocauit nomen eius Dominus exaltatio mea. *Psal.* Cantate. *Aña.* Dominus conteret bella, *D*ominus nomen est illi. *Psal* Dominus regnauit exultet. *Aña.* Dominum formidabũt aduersarij eius & super ipsos in cœlis tonabit. *Psal.* Cantate Domino. ℣. Iste Deus meus & glorificabo eum. ℟. De' Patris mei & exaltabo eum.

LECTIO V.

SIgismũdô Tertiô Rege, Osmanus Turcarum tyrannus, immensis, ex Europa, Asia, Africa, cõtractis copijs, Tartarorum etiam Principe, qui longè maiorem iustô ducebat exercitum, in belli societatem accito, Reipublicæ Christianæ vastitatem atq; excidium minitans, in Poloniã mouit. Tanti aduentãtis hostis fama minimè cõsternat' Sigismundus, cùm sciret non in multitudine exercitûs victoriam, sed de cœlo esse fortitudinem, ope Diuina suppliciter implorata, Dei genitrice, Regniq; Patronis cõciliatis fortitèr constanterq; bellum suscepit. ℟. Tu venis ad me cum gladio & hasta & clypeo *. Ego autem venio ad te in nomine Domini exercituũ. ℣. Dabit te Dominus in manu mea, & percutiam te & auferam caput tuum. Ego autem.

LECTIO VI.

PRæmissus ad fines Poloniæ nõ maximo numero exercitus, qui hostem sustineret, dum Sigismundus omnem Regni nobilitatem trahens adueniret. Castra in hostili ditione ad Chocimum posita, vt bellum potiùs inferre, quàm illatum repellere Poloni viderẽtur. ℟. Persequebatur vnus mille, * Et duo fugabant decẽ millia. ℣. Nõne ideo quia Deus suus vẽdidit eos, & Dominus conclusit illos. Et duo.

LECTIO. VII.

DEcies, & quidẽ comite semper victoria, acie pugnatum: toties à castrorum oppugnatione, ingenti cum clade reiectus hostis, toties erupere nostri feliciter: Turcarum stationes prosperè toties incursauêre: ut Dominum exercituũ à nobis stare apertissimè pateret. ℟. Dextera tua Do-

tua Domine magnificata est in fortitudine. * Dextera tua Domine percussit inimicum. ℣. In multitudine gloriæ tuæ deposuisti aduersarios tuos. Dextera.

LECTIO VIII.

FRacta tandē, tot cladib⁹ inflictis, Osmani cōtumatia cùm se frustra aduersus Deū pugnare intellexisset, ad ipsos Poloniæ fines eodem in loco mensem integrū, eoq; amplius hæsisset inglorius, sexaginta militū millia cæsa desideraret, maiorem longè numerum belli incōmoda absumpsissent, stratos suorum cadaueribus vndiq; cāpos cerneret, ipse iam Sigismundus, cum Poloniæ flore maioribus copijs immineret: qui bellum intulerat, pacem expetijt; acceptisq; conditionibus Sextô Idus Octobris: Prior castra mouit, ex appetita armis Polonia nihil omnino præter ignominiam, & dedecus reportatur⁹. Is dies in tanti beneficij memoriam ut Deo sacer, festusq; Poloniæ, ac solemnis perpetuò foret in posterum, Sigismundus ipse Rex, Regniq; Antistites à Gregorio Quintodecimo impetrauêre; mox Vladislao, qui Parenti successerat, & in castris tēpore belli fuerat, vt proprio ac peculiari officio, ad gratias agendas accōmodato, horas Canonicas eodē die Polonia persolueret, Vrban⁹ Octauus indulsit. ℟. Honor Virtus, & potestas & imperium sit: Trinitati in vnitate, vnitati in Trinitate. * In perenni sæculorum tempore. ℣. Benedicat nos Deus Deus noster. In perenni. Gloria. In perenni.

In III. Noct: Antiph. Dominus quasi Vir pugnator, omnipotens nomen eius. *Canticum.* Cantemus Domino. *Ex feria V. quod diuidatur in tres Glorias.* ℣. Benedic anima mea Domino. ℟. Domine Deus meus magnificatus es vehementer.

Homilia S. Gregorij Papæ in Euang: Cum audieritis prælia, *ut in Comm: plur: Mart.*

℟. *IX.* Reddidit Dominus iustis mercedē laborum suorū, & deduxit eos in via mirabili. * Et fuit illis in velamento diei & in luce stellarū per noctē. ℣. Trāstulit illos per mare rubrum, & transvexit eos per aquam nimiam. Et fuit.

℟. *X.* Iusti tulerunt spolia impiorum, & decantauerunt, Domine nomen sanctū tuum. * Et victricem manum tuam laudauerunt pariter. ℣. Sapiētia aperuit os mutorum, & linguas infantiū fecit disertas. Et victricē.

℟. *XI.* Benedicam⁹ Patrem & Filium cum Sācto Spiritu. * Laudemus & superexaltemus eum in sæcula. ℣. Benedictus es Domine in firmamēto cœli, & laudabilis & gloriosus in sæcula. Laudemus.

Laudemus. ℟. XII. Te Deum Patrē ingenitū, te Filiū vnigenitū, te Spiritū Sanctū paracletū. Sanctam & indiuiduam Trinitatem toto corde & ore cōfitemur laudam⁹ atq; benedicim⁹. * Tibi gloria in sæcula. ℣. Quoniā magnus es tu & faciens mirabilia, tu es Deus solus. Tibi gloria. Gloria Patri. Tibi gloria.

Euangelium. Cum audieritis. *Oratio ut supra.*

Ad Laudes & per Horas Aña. Cantemus Domino, gloriosè enim magnificatus est, equum & ascensorē deiecit in mare. *Psal.* Domin⁹. *Aña.* Dextera tua Domine magnificata est in fortitudine dextera tua percussit inimicū. *Psal.* Iubilate. *Aña.* Arc⁹ fortiū superat⁹ est, & infirmi accincti sunt robore. *Psal.* Deus Deus meus. *Aña.* Iusti decantauerunt Domine nomen sanctum tuum, & victricem manum tuam laudauerunt pariter. *Psal.* Benedicite. *Aña.* Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo IESV meo. *Psal.* Laudate Dñum.

Capitulum.

Benedict⁹ Deus & Pater Domini nostri IESV Christi Pater misericordiarū & Deus totius consolationis: qui consolatur nos in omni tribulatione nostra.

℟. *br*: Iusti decantauerunt Domine, Nomen Sanctū tuum. Iusti. ℣. Et victricem manū tuā laudauerunt pariter. Nomen. Gloria Patri. Iusti decant.

Hymnus.

REx magne, Rex altissime
Virtutis è Throno tuæ
Æternitatem partiens,
Et Regna mundi trāsferens.
Quam sunt inaccessæ tui.
Profunditates concilij,
Vt est procul cœlum solo,
Arcana sic procul tua.
Thrax en, furoris ferrea
Qui virga Diuini fuit
Nunc ipse pœnas acriter
Iussu tuo, demens, luit.
Sic corda, quando cæteris
Cædem superbè detonant
Cæduntur, & casu suo
Dei timorem prædicant.
Patri Deo sit gloria
Eiusq; soli Filio
Cum Spiritu, qui perpeti
Mundū, regit custodia. Am.

℣. Non est similis tui in dijs Domine. ℟. Et non est secundùm opera tua.

Ad Benedict: Aña. Benedicimus Deum cœli, & coram omnibus viuentibus confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. *Oratio ut supra in Visp.*

Ad Tertiam Capitulum.

BEnedictus Deus & Pater Domini nostri IESV Christi, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. ℣. Iusti decātauerunt Domine,

mine, nomen sanctum tuum. ℟. Et victricem manum tuam, laudauerunt pariter.

Ad Sextam Capitulum.

O Quam bon⁹ & suauis est, Domine, Spiritus tuus in omnibus: ideòq; eos qui exerrāt partibus corripis; & de quibus peccant admones, & alloqueris vt relicta malitia credant in te Domine. ℣. Adorabant sancti, viuentē in sæcula. ℟. Et emittebāt coronas suas ante Thronū Dei.

Ad Nonam Capitulum.

TV autem dominator virtutis, cum tranquillitate iudicas, & cum magna reuerentia disponis nos: subest enim tibi, cum volueris posse. ℣. Dignus es Domine Deus noster. ℟. Accipere gloriam, honorem & virtutem.

In II Vesp: omnia ut in primis excepta. Aña. ad Mag: Domine Rex omnipotens, in ditione tua cuncta sunt posita, & non est qui possit resistere voluntati tuæ, si decreueris saluare Israel.

Missa Votiua de SS. Trinitate, cum secunda Oratione pro Gratiarū Actione, sub uno. Per Dñum.

Die XV. Octobris.

S. Heduigis Viduæ R. P. P. Dupl.

Ad Vesp. Aña. Dum esset Rex *cum reliquis de Comm: nec Virg: nec Mart:* *Oratio*

DEvs gratiæ dator & gloriæ, tuæ nobis propiti⁹ sinū pietatis aperi, & præsta: vt qui manētem ciuitatē hic non habem⁹, ad futurā, quam quærim⁹, beatæ Heduigis interueniēte suffragiô perducamur. Per Dominum.

In I. Noct: Lect. Mulierē fortem *de Cōm: nec Virg: nec Mart:*

In II Noct: LECTIO V.

HEduigis Bertholdi Marchionis Morauiæ Comitis Tyrolensis & Agnetis filia, Sāctæ Elisabethæ Matertera, duodecimo anno Henrico Lōgobardo Principi Poloniæ & Boëmiæ in matrimonium data: illud semper honorabile & immaculatum custodiuit, nullum ieiunium aut diem festum iudicans, quem castitatis merito non condiuisset. Nihilominus in summâ castitate & continentia, facta est sicut vitis abundās in lateribus dom⁹ suæ, & filij eius sicut nouellæ in circuitu mēsæ. Filios enim tres, totidemq; filias viro suo protulit. Ex quibus Henricus fortia pro Religione Christiana aggressus, & tanquam alter Iudas Machabæus, castra Dei contra Tartaros protegens, Martyrij palmā promeruit. Filia Gertrudis virgo perpetua permansit. Fructu Matrimonij Heduigis quæsito, redditisq; noualiū fructibus feriari ab opere cōnubiali incipit: eadē marito persuadet. Fit spiritualis despōsatio in manu Pontificis, viuitur inter sponsos Angelica

gelica vita per annos viginti octo, non coram hominibus tantùm, sed etiam coram Deo.

LECTIO VI.

PArat deinde Heduigis sedem futuræ castitati, amplissimum Trebnicése monasterium extruit: filiam Gertrudem priùs illuc præmittit; magnos greges Virginum sanctarum collegit: ipsa demùm cõsequitur. In oratione diurna atq; nocturna, nudis etiã mediâ hyeme, pedibus assidua: in ieiunijs multis per totos quadraginta annos perseuerauit: ita vt die Dominicô, tertiâ & quintâ feriâ piscibus & lactarijs tantùm Sabbatho & feriâ secundâ aridis leguminib⁹, quartô & sextô die aquâ & pane solô duntaxat vesceretur. Pedes pauperum, quos tredecim semper vbiq; secum circũduxit, lauit; vlcera eorũ ligauit; captiuos redemit, subditos oppressos tutata est. Irata à nemine vnquam visa est, contenta ea obiurgatione, Deus tibi parcat.

LECTIO VII.

NOn caruit Diua Heduigis miraculorum ac Propheriæ spiritu & gratiâ: nam & duabus sanctimonialibus visum restituit: & duos recentèr suspensos, magnâ omnium admiratione, ad vitam reuocauit. Mortis item mariti sui tempus & rationẽ longè ante prædixit; & filij eôdem modô: cuius cædem eô ipsô quô cæs⁹ est die in remotissimis partibus cognouit; & ipsa diem sui obitûs multò priùs præsensit & prædixit. Itaq; priusquam morbô graui correpta fuisset, sacram Vnctionem accepit.

LECTIO VIII.

SAnctimoniales se ægram sine permissione superiorum inuisentes pepulit: nihil sanctum esse docens, quod cum obedientia maiorum susceptum non esset. Priusquàm moreretur, magnâ hilaritate sanctos, cum splẽdida luce, ad se venientes salutauit. Mortua est die Sancti Matthæi, horâ vespertinâ, quâ ieiunia sua pane solô reficere solebat; annô salutis humanæ, millesimô ducentesimô quadragesimô tertiô. Ac post multis editis miraculis, in numerum sanctorum à Clemente Quarto relata est. In cuius canonizatione mulier cæca visui restituta est.

In III Noct: Homil: in Euang. Simile est regnum cœlorum thesauro: *de cõm: nec Virg: nec Mart.* *In II. Vesp. Cõm: sequentis.*

Die XVI. Octobris.

Sancti Galli Abbatis. Duplex.

Omnia ut in Breuiario.

Die XX. Octobris.

S. Adalberti Episc: & Mart: R. P.P. Translatio. Duplex.

Omnia de cõm: vnius Mart: præter hæc quæ sequuntur.

Oratio.

TVam nobis indulgentiã, quæsumus Domine, Beatus Adalbertus Episcopus & Martyr imploret; vt & delicta nobis clementèr ignoscas, & beneficia desiderata cõcedas. Per Dominũ.

In I Noct. Lect: A Mileto *ut in côm: vnius Mart.*

In II. Noct: LECTIO. V.

ADalbertus Episcopus Pragensis, in Bòëmia nobilissimis Parentibus Slaunico Libicensi Comite, ac Strezyslaua natus, Voitechus antea patrio sermone dictus fuit: ab Episcopo autem Magdeburgensi Adalberto, apud quem piè ac honestissimè educatus est, alterum nomen accepit. Postquam Ditmaro in Episcopatu Pragensi successit, eũ sanctissimè in magna vitæ continentia, pietate, pauperumque cura gessit. Propter contumacis tàmen populi grauia peccata deserere illum coactus; sedem Apostolicam hac de re cõsultur⁹, in Italiam se contulit.

LECTIO VI.

PEregrinatione Ierosolymitana quã instituerat intermissa, Romæ Leoni Benedictino Abbati Sancti Bonifacij commendatur. Ibi cum in religiosa vita quinquennium exegisset, à Pragensibus pertæsis orbitatis denuò reuocatur. Principis ipsius & Archiepiscopi Moguntini nuncijs, precibusq; exoratus Põtifex, redire Adalbertum ad suos iubet. Recipiunt læti reducem: nõ diu tamen illi obtemperant: sacras enim ædes inuadunt, sontesque qui ad illas cõfugerant, per vim ereptos interficiunt. Iterum illos deserit Adalbertus, animoq; ad conuertendas gentes alias, & ad Martyrium destinato, vt benedictionem tamen sedis Apostolicæ obtineat, Romam reuertitur.

LECTIO VII.

DEnuò Pragenses, & Moguntinus Adalbertum repetunt. Cumq; iussu Põtificis iterum ad illos rediret, tres fratres suos ab eis cæsos esse cognoscit. Pragẽsem ergo viam præclusam sibi, menteq; illorum à se alienatas esse videns, Deo gratijs actis, cõvertendi gentes, quod Romanus Pontifex probauerat, institutum suum prosequitur. Hungariam cum Rege Geisa, eiusque filio S. Stephano, in fide Christi confirmat Poloniam vicinam, cognatãq; Bòëmis suis gentem, salutaribus præceptis copiosius instruit.

LECTIO VIII.

POst triennium autem Radzino fratre, in Archiepiscopatum Gneznensem suffecto, ipse in Prussiam, idolis adhuc & dæmonibus seruientem proficiscitur. Ibi dum religionem Christianã disseminaret, apud Fishausum, sin⁹ Venedici Oppidũ, inter sacrifican-

ſicandum confoſſus, & in partes diſſectus eſt. Corpus eius, à Boleſlao Chabro Principe Poloniæ poſtea redemptum, & in Tremeſnenſe Monaſterium prius, deinde Gneznam Metropolim honorificè tranſlatum eſt.

Jn III. Noct. Homil: in Euang. Si quis venit ad me & non odit Patrem ſuum, &c *ut in commvnius Martyris.*

Die VI. Nouembris.

S. Leonardi Abbatis. Duplex.

Omnia de Cõm: Conf: non Pont: *Oratio.* Interceſſio. *In vtriſque veſp. & Laud. Cõm: Octauæ Omnium Sãctorũ. In I. Noct: Lect: de Scriptura occurrente.*

In II. Noct. LECTIO V.

LEonardus in Aquitania Nobili genere ort⁹, Clodouæo Rege Galliarum è baptiſmo ſuſceptus, apud quem Parentes pueri, dignitate & authoritate plurimùm valuêre. Educatus à Sancto Remigio, operib⁹ miſericordiæ mirè delectatus, illud à Rege obtinuit, vt quotieſcunq; in vincula coniectos inviſeret, eos libertate donare poſſet. Inuiſit proinde carceres quotidie & innumeros penè in libertatẽ aſſeruit.

LECTIO VI.

EVm cum Rex Pontificali Cathedra ſublimare vellet, Aurelia in ſeceſſit, & apud Sanctũ Maximinum Monachum deliituit.

LECTIO VII.

AVrelia in Aquitaniã profect⁹, Reginam partus dolorib⁹ laborantem, proſtrato ad eius pedes ipſo Rege & opem implorãte, prodigioſè curauit: iuvante deinde Rege nobiliſſimum illud Cœnobium Nobiliacenſe cõdidit, in eoq; Abbas effectus, plurimos illuſtrium maximè virorum, & in Regno ſpectatiſſimorum Chriſti ſeruitio aggregauit.

LECTIO VIII.

TAnta fuit de eo ſanctitatis fama, vt plurimi è longinquis etiam Regionibus ad ipſum concurrerent, qui ſolô Leonardi nomine inuocatô, tam procul poſiti, tam arctè clauſi, è vinculis & carceribus liberi euaſiſsẽt. Claruit & alijs miraculis penè innumeris, migrauitq; è ſæculo annô ſexcenteſimô. In vita, & poſt mortem ad hæc vſque noſtra tempora, quotidiana miraculorum gloria longè illuſtriſſimus.

Jn III. Noct. Homil: in Euang. Ecce nos relinquimus omnia *ut in Cõm: Abbatum.*

Die XII. Nouembris.

SS. Benedicti, Ioannis, Matthæi Iſaaci, atq; Chriſtini, quinq; Fratrum Martyrum R. P. P. Duplex.

Ad Veſp. & alias horas omnia de Cõm: plurĩ: Mart: præter Orationem & Lect. Nocturnorum.

Oratio.

Oratio.

SAnctorum nos, quæsum' Domine, Martyrum tuorum Benedicti, Ioannis, Matthæi, Isaaci, atq; Christini gloriosa hodierna die trophæa lætificēt; quatenus eorum interuentione ad illam perueniam' hereditatem, in qua ijdem felices Angelorum cœtibus aggregati, tuæ semper Maiestatis perfruuntur ineffabili claritate. Per Dominum.

Jn I. Nocti Lect: de scriptura occurrente.

Jn II. Noct: LECTIO V.

BEnedictus, Ioannes, Matthæus, Isaac & Christinus fratres Eremitæ Poloni; post Episcopi Adalberti, cuius erant peregrinationis comites, necem; à Prussis multis contumelijs diuexati, & Prussiæ finibus eiecti, in maiorem Poloniã redierunt. Et quò expeditiùs humana cōtemnerēt, & cœlestia spectarent; in vastã solitudinem apud Kazimiriam se receperunt: ibique casis, quæ singulos caperent, stramēto ædificatis, non extraneorum tãtùm, sed mutuam etiam cōuersationē fugiebant. Mirum Dei Viris inerat abstinentiæ studiū, cum aliqui eorum semel duntaxat, alij qui paulò tenuioris erant valetudinis, bis in hebdomadæ oleribus & aqua, pane nonnunquam adhibito, se reficerent. De qua austeritate victus, totô vitæ suæ tempore, præterquam die sacratissimo Paschæ, quoad vixerunt, nihil remittebāt; vestibus, quas è setis equorum sibi confecerant contenti. Quies non strat' mollioribus accersita, sed si quid dãdum fuerat fessis corporib'; humi iacentes, lapidem capitibus subijciebant.

LECTIO VI.

TAnta erat sanctitatis eorum fama, vt Boleslaus Chabr' pius & sanctus, isque primus Polonorum Rex, præsens eos accederet, eorum orationibus se & Regnũ suum cōmendaret; grandiq; pecuniã oblatã, liberalitèr & regiè sanctos donaret. Sed Beati Viri post aurum non abeuntes, nec vllam in pecuniæ thesauris raponentes spem, vt qui pro Christi nomine renunciassent omnibus vestigio argentum Regi vt referat Barnabas vnus ex socijs, constituunt.

LECTIO VII.

QVod dum fit, ecce grassatores, qui cognouerant munificè à Rege donatos, prima noctis vigilia adsunt; sanctos fratres in Dei laudibus opprimunt; extra casas protrahunt: gladios intentant. Ferenda vobis, quamcunq; imposuerimus fortuna est, nisi quidquid vbicunq; locorum argenti reconditum est, nostrũ illico fuerit, minitantur. Quare aut pecuniam vltro exponite,

vel si

vel si moramini vitam cum sanguine profundite. Sancti multis obtestationibus Regi esse reportatam, cõfirmant; quin etiã tuguriola, ut excutiantur, potestatẽ dãt. Sæva auri cupiditas, vbi nihil minis extorquet, reliquũ spei tollendæ pecuniæ in verberibus, & suppliciis reponit. Deligantur fratres sancti ad palũ, ignibꝰ ad latera admotis exurũtur: deinde circa rotarum vertiginem adstricti diutissimè verberantur; tota nox in crudelissima paupertatis sanctorum & innocẽtiæ supplicia expenditur. Denique cùm omnes iam artes, ponendi argenti tentare essent, nec successisset, nequid in ausũ de cõcepta crudelitate relinqueretur, ab ijsdẽ castronibus, annô salutis humanæ millesimô quintô. Pridie Idus Nouẽbris in Dei laudibus constantissimè permanentes trucidantur.

LECTIO VIII.

BOleslaus nece sanctorum innocenti cognitâ eandem gratiam, quam præbuerat viuis seruauit & mortuis, qui Beatorum fratrum corpora honorificentissimâ sepulturâ Kazimiriæ in Maiori Polonia condidit. Barnabas superstes in eremum reuersꝰ vitæ fratrum suorum æmulus, assiduis orationibus, vigilijs, ieiunijsque addictus; paulò post sancto fine quieuit: & ipse pij Regis mandato ad fratres suos appositus, vt quibus in cœlesti Patria esset cõiunctus, in terris eôdem tumulô cum eis conditus quiesceret.

In III. Noct: Homil. in Euang. Adtendite à fermento Pharisæorum. *ut in Breuiar: in festo Sãctorũ Ioãnis & Pauli XXVI. Iun.*

Die XIII. Nouembris.

OMNIVM SANCTORVM Sacri Ordinis Nostri. Duplex.

Omnia ut in Breuiario. In Vesp. Cõm: seq: Post Vesp. Offic: Def: sub ritu duplici. Omnia ut in die. Primâ Nouembris. præter Orationẽ. Deus veniæ largitor, *quæ vnica hic ponitur: post Vesp: Defunctorũ Processio pro Defunctis. Si contingat hoc Officium Defunctorũ trãsferri seruentur omnia ut notantur primâ Nouembris.*

Si concurrat festiuitas Omniũ Sanctorũ S. Ordinis nostri cum festo Beati Stanislai Kostka fiat Officium de omnibus Sactis, & in II. Vesp. à cap. sit Officiũ de Beato Stanislao.

Post II. Vesp. B. Stanislai. Vesp. cum processione Defunctorum, modò superius dictô.

Die XIV. Nouembris.

S. Æmiliani Abbatis. Duplex.

Omnia ut in Breuiario. Hodie officium & processio solẽnis Defunctorum

ctorum pro Fratrib⁹, familiarib9, atq; benefactoribus Sacri Ordinis nostri fiat. Oratio vnica. Deus veniæ largitor. *Videantur Rubricæ secundæ diei Nouembris & seruentur.*

Die XVII. Nouembris.

S. Gertrudis Virginis & Abbatissæ. Duplex.

Ad Vesperas Antiphona.

IN corde Gertrudis inuenietis me dicit Dominus: complacuit sibi in illa anima mea. *Psal* Dixit Dominus. *Aña* Sanctissima Christi sponsa, dilecto suo iugiter adhærebat, & vnus cum illo spiritus erat *Psal.* Laudate. *Aña.* Quàm pulchra es Gertrudis, & quàm decora in delicijs: in qua iucundã sibi Deus habitationẽ præparauit. *Psal.* Lætatus. *Aña.* Viuo autem iam non ego. Viuit in me Christus: Ego enim stigmata Domine Iesv in corpore meo porto. *Psal.* Nisi Dominus. *Capitulum.*

Inueni quem diligit anima mea: tenui eum nec dimittam, donec introducã illum in domum Matris meæ, & in cubiculum genitricis meæ. ℟ *bri* Adiuvabit eam * Deus vultu suo. Adiuvabit. ℣. Deus in medio eius non cõmouebitur. Deus. Gloria Patri. Adiuuabit. *Hymnus.*

GErtrudis Arca Numinis,
Sponsoq; iuncta Virginum,
Da Nuptialis pangere,
Castos amoresfœderis.
Quadrima, Christo nubilis,
In claustra promptè cõuolas,
Spretoq; Nutricis sinu,
Sponsi requiris oscula.
Candentis instar lilij.
Odore mulces sydera,
Et Virginali, cœlitum
Regem, decore pertrahis.
Qui viuit in sinu Patris,
Cinctus perenni gloriâ.
Amanter, vt sponsus tua,
Recumbit inter vbera.
Amore Christum vulneras,
Hic te vicissim vulnerat:
Tuoq; cordi propria,
Inurit altè stigmata.
O singularis charitas,
Et mira commutatio!
Hic corde respirat tuo,
Tu viuis huius Spiritu.
Te sponse IESV Virginum,
Beata laudent agmina,
Patri simul Paraclito,
Par sit per æuum gloria, Am.

℣. Specie tuâ & pulchritudine tuâ. ℟. Intende prosperè procede, & regna.

Ad Magnificat Antiphona.

EGredimini & videte filiæ Sion Gertrudem in diademate, quo coronauit illam Christus, in die despõsationis illius, & in die lætitiæ cordis eius. *Oratio.*

DE⁹ qui in purissimo corde Beatæ Gertrudis Viginis tuæ iucundam tibi habitationem præparasti

parasti; eius meritis, & intercessione, cordis nostri maculas clementèr absterge, vt digna Diuinæ maiestatis tuæ habitatio effici mereatur. Qui viuis & regnas cum Deo Patre in vnitate Spiritus Sancti Deus, Per omnia sæcula sæculorum.

Ad Matutinum *Inuitatoriũ.* Regem virginum Dominũ * Venite adorem⁹. *Psal.* Venite exultemus Domino.

Hymnus.

Mira nocturnis modulãte lingua
Gesta Gertrudis, celebremus choris,
Quæ sacris instans precibus peregit.
Tempora noctis.
Illius votis Deus obsecundans.
Mox repentinas pluuias profundit,
Moxq; suspensos, grauidisq; coercet,
Nubibus imbres.
Arua iam dudum glacie rigebãt,
Corde cum mœsto miserans colonos
(soluit,
Fervidis virgo lachrymis resoluit,
Frigora brumæ.
Ne seges largô vitietur imbre,
Sedulis cœlũ precib⁹ serenat,
Et graues læsi gemebũda placat,)
Numinis iras.
Igneis mẽtes, penetrat sagittis,
Languidis confert animis medelam,
Atq; succendit scelerata castis
Pectora flammis.
Virginum sponsum, superumq; Regem.
O Virginũ sanctæ celebrent choreæ,
æuum,
Et sacram supplex, Triadẽ per Orbis adoret. Am.

In I. Noct: Antiphona.

GErtrudis Virgo quinquennis, in Sacræ Religionis horto, velut candens lilium plantata, omnium virtutum splendore refulsit. *Psal.* Domine Dominus noster. *Aña.* Ad sacrũ Beati Patris Benedicti ordinem Diuinit⁹ vocata est, vt quæ Spiritus Sancti donis replenda erat, Patriarcham omnium iustorum Spiritu plenum, sibi imitandum proponeret. *Psal.* Cœli enarrant. *Aña.* Factum est cor eius tanquam cera igne mollita, cui Christus Diuinitatis suæ sigillum impressit. *Psal.* Domini est terra. *Aña.* Spiritu intelligentiæ repleuit Gertrudem Dominus, dedit illi scientiam Sanctorum, & posuit super eam Spiritũ suum. *Psal.* Eructauit. *Aña.* Ardẽtissimô animarum zelô æstuabat, & omnes in visceribus Iesv Christi cupiebat. *Psal.* Deus noster refugium. *Aña.* Ingruẽtem pluuiam verbo continuit, obediẽnte Domino spõsæ suæ precibus. *Psal.* Magnus Domin⁹. ℣. Specie tuâ & pulchritudine tuâ. ℟. Intende prosperè procede & regna.

De Canticis Canticorum.

LECTIO I. *Cap.* 2.

EGo flos campi & lilium cõuallium,

lium. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna syluarum, sic dilectus meus inter filios. Sub vmbra illius quem desideraueram sedi; & fructus eius dulcis gutturi meo. Introduxit me in cellam vinariam, ordinauit in me charitatem. Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo. ℟. In charitate perpetua dilexit Gertrudem Dominus, ideò attraxit eam ab infantia, & duxit in solitudinem * Et locut' est ad cor eius. ℣. Sponsauit eam sibi in sempiternū in fide, & in misericordia. Et locut'.

LECTIO II. *cap.* 8.

QVis mihi det te fratrē meum, sugentem vbera Matris meæ, vt inueniam te foris, & deosculer te, & iam me nemo despiciat? Apprehendam te & ducā in domum Matris meæ: ibi me docebis, & dabo tibi poculum ex vino condito, & mustum malorum granatorū meorum. ℟. Gertrudis conuersa ad sponsum suū dicebat: * Mihi adhærere tibi soli, dilecte mi, bonum est. ℣. Tunc Dominus acclinatus circūplectebatur eam dicens: & mihi adhærere tibi semper suaue est dilecta mea. Mihi adhærere.

LECTIO III.

LÆua eius sub capite meo, & dextera illius āplexabitur me. Adiuro vos filiæ Ierusalē, ne suscitetis, neq; euigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit. Quæ est ista quæ ascendit de deserto delicijs affluens, innixa super dilectum suum? ℟. Posuit in Gertrude tabernaculum suum Altissimus; * Deus in medio eius nō cōmouebitur. ℣. Adiuvabit eā Deus manè diluculo. Deus in.

LECTIO IV.

POne me vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum: quia fortis est vt mors dilectio, dura sicut infernus æmulatio: lāpades ei' lampades ignis atq; flammarum. Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina obruent eam: si dederit homo omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam. ℟. Sapientiam Dei loquebatur inter perfectas Virgines à Christo IESV edocta. * Quem ab ipsa infantia in spōsum elegit. ℣. Spiritum huius mundi non accepit, sed Spiritū qui ex Deo est. Quem. Gloria. Quem ab ipsa.

In II. Noct. Antiph.

MVndo & sibi mortua erat Gertrudis, & vita eius abscondita, cum Christo in Deo. *Psal.* Benedixisti. *Aña.* Ancillæ suæ secreta Deus reuelauit, per Spiritum suum. *Psal* Fundamenta. *Antiph.* Multæ filiæ sub eius disciplina cōgregauerunt diuitias: hæc super-

pergressa est vniuersas. *Psal.* Cãtate. *Aña.* Labia Gertrudis custodiebant scientiam, & qui in pressura erant solatium requirebant ex ore eius. *Psal.* Domin⁹ regnauit. *Aña.* Semper mortificationem IESV Christi in corpore suo circumferebat, cuius stigmata impressa cordi suo portabat. *Psal.* Cantate. *Aña* Gloriosa Virgo Gertrudis postquam migrauit ad sponsum, apparuit in vestitu deaurato circumdata varietate. *Psal* Dominus regnauit irascantur. ℣. Adiuvabit eam Deus vultu suo ℟. Deus in medio eius non commouebitur.

LECTIO V.

GErtrudis Virgo Islebij, in comitatu Mansfeldiensi, nobilissimis Parentib⁹ nata, quinquẽnis Christo cui iam nubilis erat & matura, in monasterio Vrbis Rodardæ, Ordinis S P. Benedicti, Virginitatem suam cõsecrauit. Ab ipso in Religionem ingressu Angelicæ vitæ rationem inijt, & literis humanioribus ac diuinis apprimè exculta: ad eam doctrinæ perfectionẽ peruenit, quam eruditissimi quiq; meritò suscíperent. Eximia fuit eius cõtemplatio, in qua multis reuelationibus, ac visis cœlestib⁹ à Deo illustrata, eodem inspirãte libros Diuinæ sapiẽtiæ plenos conscripsit. ℟ Christo cõfixa sum Cruci. *Ego enim stigmata Domini IESV in corde meo porto. ℟ Viuo autem iam non ego, viuit verò in me Christus. Ego.

LECTIO VI.

QVamuis autem tantis naturæ & gratiæ dotib⁹ eniteret, diuinis frueretur colloquijs, prophetiæ donô & plurimis esset insignita miraculis, adeò tamen sibi ipsa vilescebat, vt inter præcipua Diuinæ virtutis miracula, hoc vnũ sĩgulare crederet, quòd se indignissimã, vt dictabat, terra peccatricem sustineret. Dum annum ageret trigesimũ, in Abbatissam eius primùm Monasterij, in quo habitum receperat, de inde Elpediã, siue vt vocant Elphiani electa est, quo in munere per quadraginta ãnos, eà charitate, prudẽtiâ & regularis disciplinæ integritate se gessit, vt Cœnobiũ domus Dei esse videretur, in qua corporati Angeli viuerẽt, sub Gertrude Magistrâ; quæ quãuis esset omniũ Mater, tamen se ministram omnium exhibebat. ℟ Cum asperrimo gelu terra diú concreta non daret germen suũ, Beata Gertrudis tacta dolore cordis oravit ad sponsum. * Et statim solutâ glacie secuta veris amœnitas. ℣. Emisit Dominus verbum suum & liquefecit eam, flauit Spiritus eius & fluxerunt aquæ. Et statim.

LECTIO VII.

Cœlestis sponsus in eius purissimo

ſimo corpore delicias ſuas collocauit cui ſuorum etiam vulnerũ ſtigmata igneô amoris ſtylô Divinus Cœlator inuſſit. Hinc illa nihil, niſi Chriſtum loquebatur, quem in corde geſtabat, qui nuſquam ſe cõuenientiùs, quàm in Sacramento altaris, ac deinde in huius ſuæ dilectæ corde & animâ inueniendum pronuntiavit. Eiuſdem chariſſimæ ſponſæ ſanctitatem, diuini ſui oris confirmauit oraculô, conteſtatus eſt, nullam tunc temporis animam in terra viuere, quæ vt illi coniunctior, ita gratior, eſſet & acceptior. ℟. Meſſis tẽpore cum imbres aſſidui frugibus terræ nocerent, Gertrudis effudit ſicut aquam cor ſuum ante cõſpectum Domini. * Et ſtatim facta eſt ſerenitas magna. ℣. Clauſæ ſunt cataractæ Cœli, & prohibitæ ſunt pluuiæ de Cœlo. Et ſtatim.

LECTIO VIII.

DEiparam Virginem peculiari beneficiô in Matrem & Procuratricem ſibi à Chriſto datam, quam cum alijs Cœli ciuib' frequenter habebat ſpectabilẽ, ſingulari pietate proſequebatur. Erga Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, & Chriſti Paſſionẽ, tantô amoris & gratitudinis ſenſu afficiebatur, vt tota lachrymis liqueſceret. Animas piacularibus flammis addictas quotidianis ſuffragijs, & aſſiduis precib' ſubleuabat. Zeló diuini honoris promouendi & procurãdi ſalutis proximi iugiter ardebat. Cum igitur feruentiſſimô Dei amore potiùs, quàm morbô langueret, huic Chriſtus Sãctiſſimâ Matre, dilectoque diſcipulo, & cãdidiſſimo Virginum choro comitatus adfuit, & eius animam corporis ſolutam compagib' ac mirabili corporis explicatione, intra cordis ſui penetralia receptam ad cœleſtẽ thalamum traduxit. ℟. Quæ per reuelationẽ IESV Chriſti didicit Gertrudis, eôdẽ inſpirãte cõſcripſit. * Qui abſcõdit hæc ſapientibus & prudentibus, & reuelat ea parvulis. ℣. Lingua eius calam' ſcribæ velociter ſcribentis. Qui abſcõdit. Gloria Patri. Qui abſcondit.

In III. Noct: Aña. ad Cantica.

INduit me Dominus veſtimẽtô ſalutis & indumentô lætitiæ circũdedit me, quaſi ſponſam ornatã monilib' ſuis. *Cant.* Obaudit. ℣. Elegit eam Deus & præelegit eam. ℟. In tabernaculo ſuo habitare facit eam.

Lectio Sãcti Evangelij ſecũdùm Matthæũ. LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit IESVS diſcipulis ſuis parabolam hanc: ſimile erit Regnũ Cœlorum decem Virginibus; quæ accipiẽtes lampades ſuas exierunt obuiam ſponſo & ſponſæ. Et reliqua.

Homilia S. Auguſtini Epiſcopi. *Serm: 23. de verbis Dñi. cap. 2.*

INtelligamus charissimi ad omnes nos, id est vniversam omninò Ecclesiam istam pertinere parabolam, non ad solos præpositos, nec ad solas plebes, sed prorsus ad omnes. Quinq; istæ & quinq; virgines, omnes omninò sunt animæ Christianorum, sed vt dicamus vobis, quod Deo inspirante sentimus, non qualescunq; animæ, sed tales animæ, quæ habent Catholicam fidem, & habere videntur bona opera in Ecclesia Dei, & tamen ex ipsis quinq; sunt prudētes, & quinq; fatuæ. ℟. Indica nobis, quem diligit anima nostra. * Vbi pascas, vbi cubes in meridie. ℣. In corde Gertrudis invenietis me. Vbi pascas.

LECTIO X.

QVare ergò appellatæ sunt quinque, & quare Virgines, priùs videamus. Omnis anima in corpore, ideò quinariò numerô censetur, quia quinq; sensib⁹ vtitur. Qui ergò se abstinet ab illicito visu, ab illicito auditu, ab illicito odoratu, ab illicito gustu, ab illicito tactu, propter ipsam integritatem Virginis nomē accipit. Sed si bonum est abstinere ab illicitis sentiendi motibus, & ideò vnaquæque anima Christiana virginis nomen accipit: quare quinq; admittuntur, quinq; autē repelluntur. ℣. Placebat sibi in infirmitatibus & angustijs pro Christo. * Et varijs licèt languoribus vexatā, omnib⁹ qui in pressura erant charitatis solatiū impendebat. ℣. Cum infirmabatur tunc potens erat. Et varijs.

LECTIO XI.

ET Virgines sunt, & repellūtur. Parùm est quia virgines sunt, & lāpades habēt. Virgines propter bona opera, de quibus operibus Dominus dixit: Luceant opera vestra coram hominibus. Item discipulis dicit: sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. In lūbis accinctis virginitas, in lucernis ardētibus opera bona. Si ergò ab illicitis abstinētia bona est, vnde Virginitas nomen accepit; & opera bona laudabilia sunt quæ significātur lāpadib⁹, quare quinq; admittuntur, & quinque repellūtur. ℟. Apparuerūt Cœlestes Spiritus, qui Gertrudem ad Agni nuptias invitabant dicentes. * Veni Domina quia te expectant cœli deliciæ. ℣. Veni de Libano sponsa, veni de Libano veni coronaberis. Veni Dña.

LECTIO XII.

ALias dixit prudētes, alias stultas. Vnde intuemur, vnde discernim⁹? De oleo. Aliquid magnum significat oleum, & valdè magnū. Putas num charitas est? Quærendo dicimus, non sententiā præcipitamus. Vnde mihi videatur per oleum charitas significari: dicam vobis, Apostolus di-

lus dicit: adhuc supereminenti orem vobis viam demonstro. Si linguis hominum loquar & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum æramentum sonans, aut cymbalum tinniens. Ipsa est supereminens via, id est charitas, quæ meritò oleô significatur; omnibus enim humoribus oleũ supereminet. ℟. Cùm beata Gertrudis Dei amore langueret, apparuit ei spõsus quem diligebat. * Qui eam in cordis sui sacrarium admissam, ad cœlestẽ thalamũ traduxit. ℣. Quæ est ista quæ ascendit de deserto, delicijs affluens, innixa super dilectum suum? Qui eam. Gloria Patri. Qui eam. *Euang.* Simile erit Regnum Cœlorũ decem Virginibus. *de comm: Virginum Oratio.* Deus qui in purissimo.

Ad Laud: & per Horas Aña.

LAuda & lætare filia Sion; quia ecce venio; & habitabo in medio tui dicit Dominus. *Psal.* Dominus regnauit. *Aña* O beata anima, quæ meruit esse sedes sapientiæ, cuius deliciæ sunt, esse cum filijs hominum. *Psal.* Iubilate Deo. *Aña.* Annulis septẽ subarrhavit me Dñus me⁹ IESVS Chistus, & tanqvã spõsam decoravit me coronâ. *Psal* Deus De⁹ me⁹. *Aña.* Habuit Gertrudis potestatem claudere cœlũ nubib⁹, & aperire portas ei⁹. qvia lingua ei⁹ clavis cœli facta est. *Cãt:* Benedicite. *Aña.* Ancilla fidelis & spõsa electa, ĩtravit in cor et gaudiũ Dñi sui, cui9 amore lãguebat *Psal.* Laudate Dominũ de cœlis. *Cap.* Inveni qvem diligit. *ut supra in Vesp.* ℟ *br.* Specie tuâ* Et pulchritudine tuâ. Specie. ℣ Intẽde prosperè, procede & regna. Et pulchritudine. Gloria. Speci.

Hymnus.

AD sacros Virgo thalamos an-(helãs.
Nuptias Cœlo celebrare gestit
Et pijs votis nimiũ morãtem,
Prouocat horam.

Ægra cum languet, manifestus adstat. (stus.
Cœlitũ turmâ comitãte Chri-
Atq; diuini recreat iacentem.
Lumine vultus.

Surge cõclamat soror atq; spõsa
En tibi pãdo penetrale cordis
Vt triũphali reserata scandas
Sydera curru.

Ista vox, omnes penetrat medullas,
Atq; cõpages animi resoluit
Spirit⁹ liber volat in reclusa
Viscera Christi.

Regios agni thalamos petentẽ
Iubilans stipat superũ coron
Atq; cõplexus, & amica cãtat
Oscula spõsi.

Virginũ spõsũ, superũq; Regem,
Virginum sanctæ celebrent choreæ, (ævum.
Et sacrã supplex Triadẽ per
Orbis adoret, Am.

℣. Diffusa est gratia in labijs tuis.
℟. Pro-

℟. Propterea benedixit te Deus in æternum.

Ad Benedictus Antiph.

O dignissima Christi spõsa, quã lux Prophetiæ illustrauit, zelus Apostolicus inflammauit, laurea Virginũ coronauit, diuini amoris incendium consummauit.

Ad Tertiam Antiph.

O beata anima. *Capit.* Inueni quem diligit *vt supra in Vesp.* ℣. Specie tua & pulchritudine tua. ℟. Intende prosperè, procede, & regna.

Ad Sextam Antiph.

Annulis septem. *Capitulum.* Pone me vt signaculũ super cor tuum; quia fortis est vt mors dilectio. ℣. Adiuuabit eam Deus vultu suô. ℟. Deus in medio eius non commouebitur.

Ad Nonam Antiph.

Ancilla fidelis. *Capitulum.* Surge amica mea, speciosa mea & veni: Columba mea in foraminibus petræ, in cauerna maceriæ; ostende mihi faciem tuã, Sonet vox tua in auribus meis: vox enĩ tua dulcis, & facies decora. ℣. Elegit eam Deus, & præelegit eam. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eam.

In II. Vesp. Antiph.

Casta columba nidificans in cauerna maceriæ sacri lateris Iesu Christi; mel suauissimum de petra sugebat. *Psal.* Dixit Dominus. *Aña.* Loquebatur Christus ad dilectam Gertrudem facie ad faciem, sicut solet loqui homo ad amicum suum. *Psal,* Laudate pueri. *Aña.* Beatæ Gertrudis verba, Diuini erant amoris iacula; lampades eius, lampades ignis atq; flammarum. *Psal.* Lætatus. *Aña.* Dilectæ anim[illegible]m è carcere corporis exeuntem, accepit Christus in vlnas suas, & cor suum illi amanter aperuit. *Psal.* Nisi Dominus. *Capit.* ℟. *breue & Hymnus. vt supra in 1. Vesp.* ℣. Diffusa est gratia in labijs tuis. ℟. Propterea benedixit te Deus in æternum.

Ad Magnificat Antiph.

Apparuerunt Cœlestes Spiritus de Cœlo, descendentes in terram, qui Gertrudem ad Paradysi gaudia modulatis vocibus inuitabant. Veni veni Domina quia te expectant Cœli deliciæ. Alleluia alleluia.

Die XIX. Nouembris.

S. Odonis Abbatis Duplex.

Omnia vt in Breuiario.

Die XX. Nouembris.

S. Gregorij Thaumaturgi Episc. & Conf. semiduplex *Omnia vt in Breuiario.* XVII *Nouembris.*

Die XXIV. Nouembris.

S. Elisabeth Viduæ R. P. P. Duplex. *Omnia de com: nec Virg. nec Mart: exceptis, sequentibus.*

Oratio

Ad usum Joannis Evangelistæ Eremitæ Camaldulensis 1758.

Oratio.

TVorum corda fidelium Deus miserator illustra; & Beatæ Elisabeth precibus gloriosis, fac nos prospera mundi despicere, & cœlesti semper consolatione gaudere. Per Dominum.

Comm: S. Chrysogoni Mart.

In primò Noct: Lect: de scriptura occurrente.

In II. Noct: LECTIO V.

ELisabeth Andreæ Regis Hungariæ filia, ab infantia Deum timere cœpit, & crescens ætate, creuit etiã deuotione. Hæc postea Ludouico Landtgrauio Turingiæ in coniugẽ copulata, etsi ea quæ sui viri erant curaret, nõ minùs quæ Dei sunt, sedula exequebatur. Nocturno namq; tẽpore à latere viri surgẽs, orationibus & genuflexionibus occupabatur; sicq; dum esset vir in accubitu suo, nardus eius dabat sanctitatis odorem. Et licèt exteriùs indueretur regalibus, ne terreni viri oculos offendere videretur, interiùs tamen sub cilicij tegmine cœlestem sponsum gerebat absconditum.

LECTIO VI.

DIebus singulis pietatis officio dedita, viduis, pupillis, ægrotis, carcerum inclusis ergastulis, & egentibus singulis singularia subuentionis remedia ministrabat. Cuiusdam etiam pauperis graui capitis languore correpti, quasi filij curam gerens, capillos eius, manu tondebat propriâ, caput frequenter in pomarij secreto lauans, vt oculos fugeret ancillarum. Cum Teutoniam grauis vrgeret inedia, captatâ viri absentiâ, domûs suæ frumenta egentibus erogauit. Postquam autẽ à lege viri soluta est, depositis gloriæ sæcularis exuvijs, ordinẽ Pœnitentiũ Beati Frãcisci ingressa, vilis tunicæ decore vestitur; ac divitiarũ contẽptæ jactãtiâ, & generositate Parentũ. nobilissimis orta natalib⁹, se mũdo fecit ignobilẽ, ut nobilitaretur in cœlis; pro corona suscipiens cinerem, & ciliciũ pro fascia pectorali. Pallebant ora ieiunijs, abstinentiæ tenuitate confecta: & iam martyrem adhuc viuentem caro præmortua testabatur.

LECTIO. VII.

DVm autem die quadam defixis in cœlum oculis cõtemplationi vacaret, vt quasi de humanæ conuersationis consortio videretur abstracta; Dei Filium dulcem Iesum ad se inclinatum cœlis patentibus vidit, inter alia sibi consolationis lenimenta dicentem: Si tu vis esse mecum, ego ero tecum, & à te nullaten⁹ separabor. Tunc sumptib⁹ proprijs nobile hospitale construxit amplâ possessione dotatũ; suaq; pretiosa monilia, & grandem pecuniæ quantitatem, eidem loco libe-

eo liberaliter est largita. In quo receptam multitudinem pauperũ corporali visitabat obsequiò, affluenter eis necessaria subministrans, pedes eorum & capita incredibili humanitate lauãdo; & leprosorũ vlcera, etiam aspectu horribilia, capitis sui velô mundando.

Lectio VIII.

DEinde propinquorum destituta suffragiô, castris & possessionib⁹ cæteris spoliatur. Sed ipsa miserationis solitæ non oblita, lanam manibus operabatur & linum, de sui laboris impendio nudos pauperum humeros vestitura. Cumq; in his ac plurimis alijs sanctis operibus vsq;ad finem vitæ perseueràsset, domesticis suis prædicens obitũ suum, Deo spiritum reddidit, annô Domini millesimô ducentesimô trigesimô primô, tertiôdecimô Kalendas Decembris. Sacrum autem corpus ipsius post sanctæ animæ separationem, statim cœpit plurimis & maximis coruscare miraculis. Quibus auditis, & certâ fide cõpertis, Gregorius Nonus eam Sanctorum collegiò annumerauit.

In III. Noct: Homil. in Euang. Simile est regnum Cœlorũ thesauro abscondito. *De comm: non Virg. In Laud: fit comm: S. Chrysogoni Martyris.*

Die XXVI. Nouembris.

S. Siluestri Abbatis Duplex.

Omnia vt in Breuiario.

Die IV. Decembris.

S. Barbaræ Virginis & Martyris R. P.P. Duplex. *Omnia de com. Virg. Mart.* *Oratio.*

DEus qui inter cætera potentiæ tuæ miracula, etiam in sexu fragili victoriã martyrij cõtulisti: concede propitius, vt qui Beatæ Barbaræ Virginis & Martyris tuæ natalitia colimus, per eius ad te exempla gradiamur. Per Dominum. &c.

In I. Noct: Lect: de Scriptura occurrente.

In II. Noct. Lectio V.

BArbara Virgo Nicomediensis, ob insignem corporis elegantiam, à Dioscoro Patre nobilissimo viro, in turrim inclusa, ab omniũ oculis arcetur. Vbi multa secum piè religioséq; meditata, tantô Christianæ religionis amore, & seruãdæ castitatis exarsit; vt nonmodò nuptias à Patre oblatas respuerit, verùmetiam se Christum colere professa, nefarium idolorum cultum magnâ libertate perstrinxerit.

Lectio VI.

DIoscorus ita filiæ verbis excanduit, vt eam præsidi Marchiano quòd à proposito nõ desisteret, excruciandam tradiderit. Is illam primùm blanditijs,

præmijs propositis, & honoribus, ad paternæ superstitionis cultum est conatus adducere.

LECTIO VII.

CVm verò à fidei cōstātia nullis verborū illecebris deduci posset; omnis tormentorū acerbitas in eam conuertitur: neruis enim bubalis grauissimè cæsa, in obscurissimū carcerem detruditur: vbi etsi omni humanâ ope destituta, diuinitùs tamen curata est.

LECTIO VIII.

QVod vbi senserunt Christianæ fidei hostes, eò furoris atq; dementiæ progressi sunt, vt in eam, & carceris maceratione & lampadum adustione, & mamillarum præcisione, suam omnem crudelitatem deprōpserint. Neq; tamen his contentꝰ Dioscorus, paternæ charitatis prorsus oblitus: filiæ suâ manu caput amputare non dubitauit. Cuiꝰ anima in cœlum ad duplicem virginitatis & martyrij palmam euolauit.

In III. Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij, secundûm Matthæum.

LECTIO IX. *Cap. 25.*

IN illo tempore: Dixit IESVS discipulis suis parabolam hāc: simile est regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exiêrunt obuiam sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homilia Sancti Ioannis Chrysostomi.

POst ingentes labores, post incredibiles sudores, & acerrimas pugnas, post trophæa, quæ de naturæ rabie statuerūt, resurgunt cum dedecore, & lampadibus earum extinctis, terram aspicientes recedunt. Nihil sanè tenebrosiùs est, quàm virginitas oleô carens: vnde sic vulgô multi, immisericordes tenebrosos solent appellare.

LECTIO X.

QVid igitur ex virginitate lucratæ sunt, quæ nec sponsum quidem vidêrunt, nec saltem ad pulsandū vsq; peruenêrunt; sed terribile illud verbum audiuêre: Abite, nescio vos. Quod cùm ipse dixerit, nihil aliud, quàm gehēna, & intolerabilis cruciatus relinquitur: imò etiā gehenna istud verbum grauiꝰ est: hoc verbum operantibus etiam iniquitatem dixit. Vigilate, quia nescitis diem neq; horam.

LECTIO XI.

CRebrò id repetit, vt ignorātiam exitûs ab hac vita vtilē esse ostendat. Vbi sunt ergò qui per totam vitam desidiâ torpescunt, & quando à nobis admonentur, respōdere non dubitant, omnia se pauperibus moriendi tempore relicturos? Audiant hæc verba, & emēdent se: multi enī abeūdi tempus expectan-

tes, ita repentè rapti sunt, vt nec iniungere suis quidquam potuerint.

Lectio XII.

SEd hæc quidem parabola eius eleëmosynæ gratiâ, quæ cùm pecuniâ cõficitur, dicta est. Cur autem hæc parabola spõsum adducit? vt videas quãtùm Virginibus Christ9 afficitur ijs, quæ sua pauperib9 erogant: hæc enim & vera virginitas est. Nam & Paulus huic rei, hanc descriptionem attribuit dicens: Innupta sollicita est de ijs, quæ Domini sunt, vt sit sancta corpore & spiritu.

In Laud: omnia de comm. Virg. Mart.

Die VIII. Decembris.

Festum IMMACVLATÆ Cõcept. B.M.V. Duplex. *cum Octaua. Omnia vt in Breuiario.*

Die IX. Decembris.

Secundâ die infra Octauã. Inuitatoriũ & Hymn. vt in die festi. In 1. Noct Aña. Benedicta tu † in mulieribus, & benedict9 fructus ventris tui *Psal. Fer. ℣. & ℞. eiusdem Nocturni, cuius est Absolutio*

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio I.

EXultat Maria, & Matrẽ se læta miratur. & de Spiritu Sancto se peperisse gaudet: nec quia peperit innupta terretur: sed quia genuerit, cum exultatione miratur. O fœmina super fœminas benedicta, quæ virũ omninò non nouit, & virum suô vterô circumdedit. Circumdat virum Maria, Angelo fidem dando, quia Eua perdidit virum, serpenti consentiendo. O felix obediẽtia! ô insignis gratia! quæ dum fidem humiliter dedit, cœli in se opificem corporauit. Hinc promeruit gloriã, quã ipse postmodum auxit. Ecce ait: Ex hoc Beatam me dicent omnes generationes.

Lectio II.

O Beata Maria quis tibi dignè valeat iura gratiarum ac laudum præconia rependere, quæ singulari tuo assensu mũdo succurristi perdito? Quas tibi laudes fragilitas humani generis persoluet, quæ solô tuô cõmerciô recuperãdi aditum inuenit? Accipe itaq; quascunque exiles, qualscunq; meritis tuis impares gratiarum actiones: & cùm susceperis vota, culpas nostras orando excusa. Admitte nostras preces intra sacrarium exauditionis, & reporta nobis antidotum reconciliationis.

Lectio III.

SIt per te excusabile, quod per te ingerimus: fiat impetrabile, quod fidâ mente poscimus. Accipe quod offerimus, redona quod rogamus, excusa quod timemus: quia tu es spes vnica peccatorum. Per te speram9 delictorũ veniam, & in te beatissima no-

ma nostrorũ est expectatio prœmiorum. Sancta Maria, succurre miseris, iuua pusillanimes, refoue flebiles, ora pro populo, interueni pro Clero, intercede pro deuoto fœmineo sexu: sentiant omnes tuũ iuvamen, quicunq; celebrant, tuam Sanctam Conceptionem.

In II. Noct. Aña. Sicut myrrha † electa odorẽ dedisti suauitatis Sancta Dei Genitrix. *Psal. Fer.* *Capitulum.*

Transite ad me omnes, qui cõcupiscitis me: & à generationibus meis implemini: Spiritus enim meus super mel dulcis, & hæreditas mea super mel & fauum, memoria mea in generationes sæculorum.

℣. Diffusa est gratia in labijs tuis
℟. Propterea benedixit te Deus in æternum.

Oratio. Famulis tuis. *Ad Laud. & alias Horas omnia vt in die festi. Sic dicitur Offic. per totam Oct. cum com: feriæ in Laud. & Vesp: In Vesp. post Comm feriæ. fit cõm. S. Melchiadis Papæ & Mart. Oratio.* Infirmitatem. *vt in Com. vnius Martyris.*

Die X. Decembris.

Tertiâ die infra Octauam.

In I. Noct. Aña. Ante torum † hui' Virginis frequentate nobis dulcia cãtica dramatis. *Ps. Fer.* Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

LECTIO I.

NOvum fecit Dominus super terram, vt mulier circumdaret virum, nec aliũ quàm Christum, de quo dicitur: Ecce vir Oriens nomen ei'. Novum quoque fecit in cœlo, vt mulier Sole appareret amicta. Deniq; & coronauit eum, & vicissim ab eo meruit coronari. Egredimini filiæ Sion, & videte Regem Salomonem in diademate, quô coronauit eum mater sua. Verùm hoc alias. Interim sanè ingredimini magis, & videte Reginã in diademate, quô corônauit eã filius suus. In capite, inquit eius corona stellarum duodecim.

LECTIO II.

DIgnum planè stellis coronari caput, quod & ipsi longè clariùs micans, ornet eas potiùs, quàm ornetur ab eis. Quidni coronent sidera, quàm sol vestit. Sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, & lilia conuallium. Nimirùm læua sponsi sub capite eius; & iam dextera illius amplexatur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nominet, quibus Mariæ Regium diadema compactum est.

LECTIO III.

QVid ergò sidereum micat in generatione MARIÆ? Planè quòd ex Regibus orta, quòd ex semine Abrahæ, quòd generosa ex stir-

ex stirpe Dauid. Si id parùm videtur, adde quod generationi illi, ob singulare priuilegiū, sanctitatis, diuinitùs noscitur esse concessa: quòd longè ante eisdē patrib⁹ cœlitùs repromissa, quòd mysticis præfigurata miraculis, quòd oraculis prænunciata propheticis. Hanc sacerdotalis virga, dum sine radice floruit: hāc Gedeonis vellus, dum in medio siccæ areæ maduit: hanc in Ezehielis visione Orientalis porta, quæ nulli vnquam patuit, præsignabat. *In II. Noct: Aña.*

Specie tuâ † & pulchritudine tuâ, intende prosperè procede & regna. *Psal. Fer.*

In Laud: fit cōm: fer: S. Melchiadis Papæ & Mart.

In Vesp. à Capit: fit de S. Damaso cum comm: Oct: & feria.

Die XI. Decembris.

Qartâ die infra Octauā.

S. Damasi Papæ & Mart. Semid.

Omnia ut in Breuiar. In Laud. cōm: Oct: & fer. In II. Vesp. à Cap. de Oct cōm: S. Damasi & fer.

Die XII. Decembris.

Quinta die infr: Oct: In I. Noct: Aña. Adiuuabit eā † Deus vultu suô: Deus in medio eius, non commouebitur. *Psal fer.*

Ex lib. S. Epiphanij Episc: adversus hæreses. LECTIO I.

BEata Mater Dei MARIA, per Euam significatur, quæ per ænigma accepit, vt mater viuētium vocetur. Illa etenim mater viuentium vocata est, etiam postquam audiuit: Terra es, & in terram reuerteris, post transgressionem. Et mirum est, quòd post trāsgressionem hoc magnū cognomen habuit. Et quod quidem pertinet ad rem sensibilem, ab illa Eua omnis hominum generatio deducta est in terra: hic autem verè à MARIA hæc vita mundo genita est, vt viuentem gigneret, & fieret MARIA mater viuentium appellata est.

LECTIO II.

EVæ datum est operire corpus sensibile propter nuditatē sensibilem: MARIÆ verò datum est à Deo vt pareret nobis Agnum, & ex gloria ipsius Agni fieret nobis velut à vellere sapiētiæ per virtutem ipsius, indumētum incorruptibilitatis. ¶ Eua etiā mortis causa facta est hominib9: per ipsam enim mors ingressa est in mundū. MARIA verò causa vitæ, per quam genita est nobis vita, & per hanc Filius Dei aduenit in mūdum: & vbi abundauit peccatū, ibi superabundauit & gratia: & vnde illata est mors, illinc processit & vita, vt vita pro morte fieret: & qui per mulierē nobis vita factus est, mortem ex muliere inductā excluderet. Et quoniā illic Eua, cùm adhuc esset Virgo, per inobedientiam trāsgressa

gressa est: è contrario per Virginem obedientia gratiæ facta est, annuntiato aduentu in carne de cœlo, & vita æterna.

LECTIO III.

DE MARIA enim accipitur (liceat mihi hoc dicere) quod scriptum est de Ecclesia: Relinquet homo patrem suum, & matrem suam, & adhærebit vxori suæ: & erunt duo in carne vna. Sanctus autem Apostolus dicit: Mysteriũ hoc magnum est, ego autem dico in Christo & Ecclesia. Et vide scripturarum accuratam dicendi proprietatem, quod de Adam quidem dixit, formavit: de Eua verò non formatam esse, sed ædificatã. Accepit enim inquit vnam de costis eius, & ædificavit ipsi in vxorem. Quô ostendat Dominum quidem de Maria efformâsse sibi ipsi corp9, ab ipsa verò costa ædificatã esse Ecclesiam, in eo quod punctum & apertum est ipsius latus, & mysteria sanguinis & aquæ, pretia redemptionis facta sunt.

In II Noct. Aña. Fauus distillans †. labia tua sponsa: mel & lac sub lingua tua: & odor vestimentorum tuorum: sicut odor thuris. *Psal. Fer. Vesp. de S. Lucia comm. Oct. & fer.*

Die XIII. Decembris.
Sextâ die infr. Oct.
Luciæ Virg. & Mart. Duplex.
Omnia vt in Breuiario. Cõm Oct. tam in Laud: quàm in 2dis vesperis, & feriæ.

Die XIV. Decembris.
Septimâ die infr. Oct.

In 1. Noct. Aña. Fons hortorum †. puteus aquarum viuentium quæ fluunt impetu de Libano. *Psal Fer.*

Ex Epistola S. Ambrosij Episc. ad Siricium Papam.

LECTIO I.

DE via peruersitatis prodútur dicere: Virgo concepit, sed nõ virgo generauit. Quæ potuit ergò Virgo cõcipere, nõ potuit Virgo generare, cùm semper cõceptus præcedat, partus sequatur? sed si doctrinis nõ creditur Sacerdotum, credatur oraculis Christi, credatur monitis Angelorum dicentium: Quia non est impossibile Deo omne verbum. Credatur Symbolo Apostolorũ, quod Ecclesia Romana intemeratum semper custodit, & seruat: Audiuit Maria vocem Angeli, & quæ ante dixerat. Quomodo fiet istud? non de fide generationis interrogans, respondit postea: Ecce ancilla Domini contingat mihi secundùm verbum tuum.

LECTIO II.

EX libris S. Hieronymi Presbyteri aduersus Iouinianum. Christus Virgo, Mater Virginis nostri

nostri, Virgo perpetua; Mater & Virgo: Iesus enim clausis ingressus est ostijs; & in sepulchro ei⁹ quod nouum, & in petra durissima fuerat excisum, nec antea quis, nec postea positus est. Hortus conclusus, fons signatus: de quo fonte ille fluuius manat, iuxta Ioël qui irrigat torrentem vel funium, vel spinarum: funium peccatorum, quibus alligabamur: spinarum, quæ suffocant sementem patrisfamilias. Hæc est porta Orientalis, vt ait Ezechiel, semper clausa, & lucida, operiēs in se vel ex se proferens Sancta Sanctorum: per quam Sol iustitiæ, & Pontifex noster secundùm Ordinem Melchisedech ingreditur & egreditur.

LECTIO III.

Ex lib. S. Irenæi Episc. & Mart. aduersùs hæreses.

IN sua propria veniente Dominô, & sua propria eum baiulāte conditione, quæ baiulatur ab ipso, & recapitulationem eius, quæ in ligno fuit, inobedientiæ, per eam quæ in ligno est, obedientiam faciente, & seductione illâ solutâ, quâ seducta est malè illa, quæ iam viro destinata erat, Virgo Eua; per veritatem euangelizata est benè ab Angelo, iam sub virò Virgo Maria. Quemadmodum enim illa per Angelicum sermonem seducta est, vt effugeret Deum, præuaricata verbum eius: ita & hæc per Angelicum sermonem euangelizata est, vt portaret Deum obediens eius verbo. Et sicut illa seducta est, vt effugeret Deum: sic hæc suasa est obedire Deo, vt Virginis Euæ, Virgo Maria fieret aduocata. Et quemadmodum adstrictum est morte genus humanum per virginem; soluatur per Virginem: æquâ lance dispositâ virginalis inobedientia, per Virginalem obedientiam.

Si venerit in feria quarta Quatuor temporum, lectio tertia erit de illius Homilia cum suo. ℟.

In II. Noct. Añ. Sicut lætantium † omnium nostrûm habitatio est in te Sancta Dei Genitrix. *Psal fer.*

Dominicâ infra Oct: fit Officiū de ea Dominica Aduentûs quæ occurrerit cum comm. Oct. Concept. Non dicuntur preces ad Cōpleterium, neq; ad Primā: in qua tamen recitantur omnes Psalmi Dominicæ & Symbolum: Quicunq; *Si Festū Cōception: occurrat in Dominica 2da. Aduentûs trāsfertur in primam diem non impeditam, & in 2dū. Vesp. Dominica, quando in sequentem diem transfertur, fit totum Officium de Cōcept. cū cōm. Dominicæ. Et in secundis Vesp. Concept: fit Comm: fer. & S Melchiadis. Sabbathô verò proximè seq. quia dies Octaua Cōcept. non transfertur, neq; de ea fieri potest*

Officium,

Officiũ, nisi per solã Cõm in Dñica. Ideo in 2dis Vesp: Dñicæ 3tiæ. dicũtur Añæ & Psal. ut in Sabbatho; scilicet: Regnum tuum. Et Cõfiteantur, &c. *Capit. & cæt. de Dñica. 3tia & postOrationẽ Dñicæ fit Cõm. Oct: vt in primis Vesp: festi. Deinde S. Eusebij Episc: & Mart. In Matut: & Laud: Psal. vt in Psalterio die Dominicô; cætera vt in Dominica 3tia. Aduẽtûs. In Laud. & 2dis Vesp. fit cõm: Oct: Immacul: Conceptionis B. M. V*

Die XV. Decembris.

Octaua Cõcept. B M. V. Dupl. *Omnia vt in 1. Vesp festi, cũ cõm. fer. & S. Eusebij Episc. & Mart. Oratio.* Deus qui nos Beati. *de comm: vnius Mart.*

In 1. Noct: Lect: de Scriptura occurrente.

In II. Noct: LECTIO V.

De expositione S. Gregorij Papæ in libros Regum.

FVit vir vnus de Ramathaim Sophim, de monte Ephraim. Potest montis nomine Beatissima Virgo MARIA, Dei genitrix designari. Mons quippè fuit, quæ omnem electæ creaturæ altitudinem, electionis suæ dignitate transcendit. An non mons sublimis MARIA, quæ ut Cõceptionem æterni verbi pertingeret, meritorum verticem supra omnes Angelorum choros vsq; ad solium Deitatis erexit. Huius enim mõtis præcellentissimam dignitatem Isaias vaticinans ait: Erit in nouissimis diebus præparatus mons domûs Domini in vertice mõtium. Mons quippè in vertice mõtium fuit, quia altitudo MARIÆ supra omnes sanctos refulsit. LECTIO VI.

Ex Epistola S. Leonis Papæ ad Pulcheriam Augustam.

SAcramentum reconciliationis nostræ ante tẽpora æterna dispositum, nullæ implebant figuræ; quia nondum superuenerat Spiritus Sãctus in Virginem, nec virtus altissimi obũbrauerat ei, vt & intra intemerata viscera, ædificãte sibi sapientiâ domum, verbũ caro fieret, & formâ Dei ac formâ serui in vnam cõveniẽte personam, creator temporum nasceretur in tempore, & per quem facta sunt omnia, ipse inter omnia gigneretur.

LECTIO VII.

NIsi enim nov⁹ homo fact' in similitudinẽ carnis peccati nostram susciperet vetustatẽ, & cõsubstantialis Patri, cõsubstantialis esse dignaretur & Matri, naturãq; sibi nostrâ solus à peccato liber vniret, sub iugo diaboli generaliter teneretur humana captivitas. LECTIO VIII.

De expositione S. Basilij Episc. in Isaiam Prophetam.

ACcessi, inquit, ad Prophetissã, & in vtero accepit & peperit filiũ. Quod Maria Prophetissa

fuerit

fuerit, ad quam proximè accessit Isaias per prænotionem Spiritûs, nemo contradixerit, qui sit memor verborum MARIÆ, quæ Propheticô afflata Spiritu elocuta est. Quid enim ait? Magnificat anima mea Dominum, & exultauit spiritus meus in Deo salutari meo: quia respexit humilitatem ancillæ suæ: Ecce enĩ ex hoc beatã me dicent omnes generationes. Quod si animum accommodaueris vniuersis eius verbis, nõ vtiq; contentiosè negaueris, eam fuisse Prophetissã, quòd Domini Spirit⁹ in eam superuenerit, & virtus Altissimi obumbrauerit ei.

In III. Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundùm Matthæum.

LECTIO IX.

Liber generationis Iesu Christi, Filij Dauid, Filij Abraham. Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Iacob. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi. *hom. 2. in Matth.*

DVo sunt, quæ pariunt quæstionem. Vnum, quæ causa sit, vt in generationum catalogo virgo sileatur: alterum verò, quâ ratione Ioseph memoretur, cui certè nihil cum Christi generatione est commune. Videtur enim & vnum abundare, & alterum deesse. Quid ergò dicemus? quod vtiq; primũ illud necesse fuerit memorari, quemadmodum ex Dauid Virgo descenderit. Vnde hoc itaque discemus? Audi ad Gabriel loquẽtem Dominum: vade ad Virginem desponsatam viro, cui nomen Ioseph, ex domo & familia Dauid. Quid vis audire manifestius, cum ex domo & familia Dauid illam Virginẽ esse cognoscas. LECTIO X.

NOn erat mos apud Hebræos generationum catalogũ per fœminas texere. Vt ergo & morem custodiret, neue in ipso statim principio videretur antiqua destruere, & nobis Virginẽ certiùs indicaret; parentes eius reticens atq; maiores, de Ioseph generatione non tacuit. Siue enĩ hæc fecisset in Virgine, nouitatis non effugisset inuidiam; siue Ioseph reticuisset, nõ agnosceremus, ex qua tribu Virgo subsisteret. LECTIO XI.

VT ergò & nos disceremus, quæ esset Maria, vel vnde: & cõsuetudo legis permaneret immobilis, generationum catalogum vsq; ad sponsum eius perduxit, ac de domo illum Dauid esse monstrauit. Hoc enim declaratô, illud quoq; pariter ostẽdit, quòd scilicet inde esset, & Virgo; quia vtiq; nequaquã iustus iste pateretur sibi aliunde quàm vnde lex præcipiebat, eligere.

LECTIO XII.

POssumus verò aliam quoq; & altiorem quidem proferre rationem, ob quam parentes Virginis prætermissi sunt. Sed quæ ea est? Noluit Euangelista recẽti adhuc tempore noui illi⁹, admirandiq; partûs Iudæis esse manifestum, quod Christus natus fuisset ex Virgine. Neq; proprius noster hic sermo est, sed à nobis de Patrum, atq; insignium virorum traditione susceptus.

Si verò hæc Oct: occurrat in Quatuor Temporibus, xii lectio erit de Homilia illius fer. cùm suo ℟. Euag. & Orat. vt in die festi. In Laud: Comm: fer. & S. Eusebij Episcopi & Martyris.

Die XXIX. Decembris.

S. Thomæ Cantuariensis Episc. & Mart. semidupl. *Omnia ut in Breuiario cum comm: Octauarũ.*

Die VI. Iunij.

S. Claudij Episc. & Conf. Dupl.

Oratio.

EXaudi quæsum⁹ Dñe, preces nostras, quas in Beati Claudij Confessoris tui atq; Pontificis solemnitate deferimus; vt qui tibi dignè meruit famulari eius intercedentib⁹ meritis, ab omnibus nos absolue peccatis. Per Dominum &c.

Lect: 1. Noct. Fidelis sermo.

In II. Noct: LECTIO V.

BEatus Claudius ex illustri Salinensium Principum, siue Palatinorum familia originem duxit. Vsq; ad septimum ætatis suæ annum in domo parentum suorum mansit, à quibus maximâ curâ, summôq; studiô in Dei timore fuit educatus. Postea è domo Patris recedens doctissimos viros conquisiuit, vt sub ijs sacras literas faciliùs addisceret, quo in studio talem se præbuit, vt omnium admirationem sibi conciliaret. Cùm iam vigesimũ ætatis annũ attigisset, spretis mundi delicijs sæculiq; voluptatib⁹ Bizontinæ Ecclesiæ factus est Canonicus.

LECTIO VI.

TAntus ieiunij amator fuit, vt semel in die tantùm reficeretur, exceptis diebus Dominicis, festisq; solemnibus. In lectione diuina, & meditatione sæpissimè pernoctauit. Atq; interim annô duodecimô post susceptũ canonicatûs officium, Præsule Bizontinô mortuô, voce delapsâ mirabiliter præsignat⁹ omnium consensu Archiepiscopus creatur, atq; pontificalibus infulis redimitur annô à partu Virginis sexcẽtesimô vigesimô sextô. Ac deinceps vt fidelis serv⁹ & prudens familiam Domini, & Ecclesias sibi creditas, quas quotannis visitabat, feruenti zelô guber-

gubernauit. LECTIO VII.

CÆterùm cùm annis septem Bizontinam rexisset Ecclesiam, diuinô feruens amore, cũctis in sua Diœcesi benè dispositis, mirando sui ipsius contemptu, Episcopatu sese vltrò abdicauit: & ab Angelo admonitus ad Monasterium Sãcti Sagondi recessit, ibiq; habitum Sancti Patris BENEDICTI recepit, institutumq; professus est. Tanta verò eximiæ sanctitatis, altissimæq; perfectionis dedit indicia, vt post annos quinq; eiusdem Monasterij Abbate ad Dominũ migrante, omniũ fratrũ voce, vnanimiq; consensu in defuncti locum, licèt reluctans, coaptatus fuerit. LECTIO VIII.

MAximô virtutum omnium splendore in Monasterij regimine luxit, ita vt non solùm Clerici; sed etiã nobiles sanctã ipsius fratrumq; audientes conuersationem ad eum cõfluerẽt, vt suis discipulis eos sociare dignaretur; à quo libẽter suscepti, ad perfectionis capessenda vestigia ipsos summoperè proue hebat. Pauperib' Christi omnẽ humanitatem exhibebat, hospites vndiq; superuenientes tanquam Christũ suscipiebat. Tandem annô quartô Childeberti Francorum Regis, cum iam annis quinquaginta fratribus præfuisset, seniô confectus Sanctissimam animam Deo reddidit: cuius vita & mors magnis nobilitata est miraculis. Eius corpus vsq; in præsens in suo Monasterio incorruptum & integrum asseruatur.

In III. Noct: Homil in Euang. Vigilate *de comm. Confes. Pont. In Laud & alijs Horis omnia de comm: Conf. Pont.*

OFFICIVM
SS. P. N. BENEDICTI
Recitandum feriâ tertiâ sub ritu semiduplici.

Si hoc Officium incidat in feriã tertiã 12 lect: festô, impeditã tunc recitari potest aliquô aliô die, exceptô die Sabbathi eiusdem hebdomadæ: extra tamen tempus Aduentûs, Quadragesimæ, & Vigiliarũ, Vt notatur in Rubrica generali, de translatione festorum §. decimô.

In I. Vesp. Antiph. Fuit vir &c. *vt infra in Laud: Psal. de Dominica. Capitulum.*

Beatus vir qui inuentus est sine macula, & qui post aurum nõ abijt, nec sperauit in pecuniæ thesauris, quis est hic & laudabimus eum? fecit enim mirabilia in vita sua. ℟ Deo gratias.

℟. *breue.* Os iusti * meditabitur sapientiam. Os iusti. ℣. Et lingua eius loquetur iudicium. Meditabitur. Gloria. Os iusti.

Hymnus

Hymnus.

LAudib9 ciues resonẽt canoris
Templa solemnes modulẽtur hymnos
Aurea summi Benedictus arce
Gaudet Olympi.
Ille florentes peragebat annos,
Cũ puer dulcis patriæ penates
Liquit, & solus latuit silenti
Conditus antro.
Inter vrticas rigidosq; sentes
Vicit altricem scelerum iuventã
Inde cõscripsit documenta vitæ
Pulchra Beatæ.
Æream turpis Clarij figuram
Et nemus strauit Veneri dicatũ
Atq; Baptistæ posuit sacrato
Monte sacellum.
Iámque felici residens Olympo.
Inter ardentes Cherubĩ catervas
Spectat, & dulci reficit clientum
Corda liquore.
Gloria Patri, Genitæq; Proli,
Et tibi compar vtriúsq; semper
Spiritus alme Deus vnus omni
Tẽpore sæcli, Amen.

℣. Amauit eum Dominus & ornauit eum. ℟. Stolam gloriæ induit eum.

Ad Magnificat. Aña. Sanctissime † Confessor Domini Monachorũ Pater & Dux Benedicte, intercede pro nostra omniumq; salute. *Oratio.*

EXcita Domine in Ecclesia tua Spiritum, cui Beatus Pater Benedictus Abbas seruiuit: ut eódem nos repleti studeamus amare quod amauit, & opere exercere quod docuit. Per Dominũ nostrum IESVM Christum Filium tuum, qui tecum viuit & regnat in vnitate eiusdem Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Ad Matutinum Inuitatorium. Regẽ cõfessorũ Dñũ. * Venite adorem9. *Psal.* Venite exultem9.

Hymnus.

QVidquid antiqui cecinêre vates,
Quidquid æternæ monimenta legis,
Continet nobis celebrãda sũmi,
Vita Monarchæ.
Extulit Moysen pietas benignũ,
Inclytum proles Abrahã decorat
Isaac sponsæ decus, & seueri
Iussa parentis.
Ipse, virtutum cumulis onustus,
Celsior nostri Patriarcha cœtus
Isaac, Moysẽ, Abraham sub vno
Pectore clausit.
Ipse, quos mũdi rapuit procellis
Hic pius flatu statuat secundo
Pax vbi nullo requiesq; gliscit
Mista pauore.
Gloria Patri, Genitæq; Proli,
Et tibi &c. *ut supra in Vesperis.*

In I. Noct: Antiphona.

BEatus vir † qui in lege Domini meditatur volũtas eius permanet die ac nocte & omnia quæcũq; faciet semper prospera buntur. *Psál.* Beatus vir. *Aña.* Beatus iste Sanctus † qui confisus est in Domino, prædicavit præce-

præceptum Domini, constitutus est in monte Sancto eius. *Psal.* Quare fremuerunt. *Aña.* Inuocantẽ † exaudiuit Domin⁹ Sanctum suum, Dominus exaudivit eum, & constituit eum in pace. *Psal.* Cum inuocarem *Aña.* Lætentur omnes † qui sperant in te Domine: quoniam tu benedixisti iusto; scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti eum. *Psal.* Verba mea *Aña.* Domine † Dominus noster, quàm admirabile est nomen tuum in vniuersa terra! quia gloria & honore coronasti Sanctũ tuum, & cõstituisti eum super opera manuũ tuarũ. *Psal.* Domine Dominus. *Aña* Iustus Dominus † & iustitiam dilexit, æquitatẽ vidit vultus eius. *Psal.* In Domino cõfido. ℣. Amauit eum Dominus & ornauit eum. ℟. Stolam gloriæ induit eum.

Lectiones primi, secundi, & tertij Nocturni, ponuntur infra: pro singulis Mensibus.

MENSE IANVARIO.

Lectiones primi Nocturni de scriptura currẽte, eó die.

℟. *I.* Euge serue bone & fidelis quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam * Intra in gaudium Domini tui. ℣. Domine quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinq; super lucratus sum. Intra in.

℟. *II.* Iustus germinabit sicut lilium, * Et florebit in æternũ ante Dominũ. ℣. Plantatus in domo Domini in atrijs domûs Dei nostri. Et florebit.

℟. *III.* Iste cognouit iustitiã, & vidit mirabilia magna, & exorauit Altissimũ * Et inuentus est in numero Sanctorũ. ℣. Iste est qui cõtempsit vitam mundi, & peruenit ad Cœlestia regna. Et inuentus est.

℟. *IV.* Domine præuenisti eum in benedictionib⁹ dulcedinis * Posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. ℣. Vitam petiit à te & tribuisti ei Domine. Posuisti. Gloria Patri. Posuisti.

In II. Noct: Antiphona.

DOmine † iste Sanctus habitabit in tabernaculo tuo, operatus est iustitiam, requiescet in mõte Sancto tuo. *Psal.* Domine quis habitabit. *Aña.* Vitã petijt à te, † & tribuisti ei Domine: gloriã & magnũ decorẽ imposuisti super eum; posuisti in capite eius coronã de lapide pretioso. *Psal.* Dñe in virtute. *Aña.* Hic accipiet † benedictionem à Domino, & misericordiã à Deo salutari suo, quia hæc est generatio quærentium Dominum. *Psal.* Domini est terra. *Aña.* Cognouit eum † Dominus in benedictionibus suis, & inuenit gratiã coram oculis Domini. *Psal.* Cãtate Domino. *Aña.* In fide † & lenitate ipsius, sanctũ fecit illum Dominus, & ostendit illi gloriã

suam

suam. *Psal.* Dominus regnauit exultet. *Ant.* Iustus germinabit † sicut lilium, & florebit in æter: num ante Dominum. *Psal.* Cantate Domino.

℣. Os iusti meditabitur sapiētiā
℟. Et līgua ei' loquetur iudiciū.

Incipit liber secundus Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

FVit Vir vitæ Venerabilis, gratiā, BENEDICT' & nomine, qui ab ipso pueritiæ suæ tēpore, cor gerens senile: ætatem quippè moribus transiēs, nulli voluptati animum dedit. Sed dum in hac terra esset, quo temporaliter liberè vti potuisset, despexit iam quasi aridum mūdum cum flore. Qui liberiori genere ex Prouincia Nursiæ ortus, Romæ liberalibus literarum studijs traditus fuerat. ℟. Honestum fecit illum Dominus, & custodiuit eum ab inimicis, & à seductoribus tutauit illum * Et dedit illi claritatem æternam ℣ Iustum deduxit Domin' per vias rectas & ostendit illi regnum Dei. Et dedit illi.

LECTIO VI.

SEd cùm in eis multos ire per abrupta vitiorū cerneret, eum quem quasi in ingressu mūdi posuerat, retraxit pedē: ne, si quid de scientia eius attingeret, ipse quóq; in immane præcipitium totus iret. Despectis itaq; literarum studijs, relictà domo, rebusque patris, soli Deo placere desiderans, sanctæ cōuersationis habitu[illegible] [illegible]æsiuit. Recessit igitur scienter nescius, & sapienter indoctus. ℟. Amauit eum Dominus & ornauit eum; stolam gloriæ induit eum. * Et ad portas Paradysi coronauit eum. ℣. Induit eum Dominus loricam fidei, & ornauit eum. Et ad.

LECTIO VII. *cap.* I.

HIc itaq; cum iam relictis literarum studijs petere desertam decreuisset; Nutrix quæ hunc arctiùs amabat sola secuta est. Cùmque ad locum venisset qui dicitur Effide, multisq; honestiorib' viris pro charitate se illic retinentibus, in B. Petri Ecclesia demorarentur, prædicta Nutrix illius, ad purgandum triticum, à vicinis mulieribus præstari sibi Capisterium petijt, quod super mensam incautè derelictum, casu accidente fractum est sic, ut in duas partes inueniretur diuisum: quod mox rediens Nutrix illius, vt ita inuenit, vehementissimè flere cœpit: quia vas, quod præstitum acceperat, fractū videbat. ℟. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: ingredere in requiem meam. * Quia te vidi iustum coram me ex omnibus gentibus. ℣. Iste est qui cōtempsit vitam mundi, & peruenit ad Cœlestia regna. Quia te.

LECTIO

LECTIO VIII.

BENEDICTVS autē Religiosus ac pius puer, cum Nutricem suam flere conspiceret, eius dolori compassus, ablatis secum vtrisq; fracti capisterij partibus, sese cū lachrymis in Orationem dedit. Qui ab oratione surgens, ita iuxta se vas sanum reperit, vt in eo inueniri fracturæ nulla vestigia potuissent: moxq; Nutricem suam blandè consolatus, ei sanū Capisterrum reddidit, quod fractum tulerat. Quæ res in eodem loco à cunctis est agnita, atq; in tāta admiratione habita, vt hoc ipsum Capisterium, eius loci incolæ in Ecclesiæ ingressu suspēderent; quatenus præsentes & futuri omnes agnoscerēt, à quāta BENEDICTVS puer cōuersationis gratiam perfectione cœpisset: quod annis multis illic ante oculos omnium fuit, & vsq; ad hæc Longobardorum tempora, super fores Ecclesiæ, pependit. ℟. Desiderium animæ eius, tribuisti ei Domine * Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. ℣. Vitam petijt à te & tribuisti ei Domine. Et voluntate. Gloria Patri. Et voluntate.

In III. Noct: Aña. ad Cantica. Sint lumbi vestri † præcincti, & lucernæ ardentes in manib⁹ vestris. *Cant.* Beat⁹ vir qui in sapientia. *vt in cōm: Cōf: Pōt.* ℣. Lex Dei eius in corde ipsi⁹. ℟. Et nō supplantabuntur gressus eius.

Lectio S. Euangelij secundùm Matthæum.

LECTIO IX. *cap. 19. d. 27.*

IN illo tempore: Dixit Petrus ad IESVM: Ecce nos reliquim⁹ omnia, & secuti sumus te; quid ergò erit nobis? Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri. *lib. 3. in Matt.*

GRandis fiducia: Petrus piscator erat, diues non fuerat, cibos manu & arte quærebat: & tamen loquitur cōfidenter: Reliquimus omnia. Et quia nō sufficit tantùm relinquere, iungit quod perfectum est: Et secuti sumus te. *Fecim⁹* quod iussisti, quid igitur dabis nobis prœmij? Iesus autē dixit illis: Amē dico vobis, quòd vos qui secuti estis me (in regeneratione cùm sederit filius hominis in sede maiestatis suæ) sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israël. Nō dixit: qui reliquistis omnia: hoc enī & Crates fecit Philosophus, & multi alij diuitias cōtempserūt; sed qui secuti estis me, quod proprium Apostolorum est atq; credentium. ℟. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudauit Dominum * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. ℣. Ecce homo sine querela verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, &

permanens in innocentia sua. Ipse intercedat.

LECTIO X.

IN regeneratione cùm sederit filius hominis in sede maiestatis suæ, quãdo & mortui de corruptione resurgent incorrupti, sedebitis & vos in solijs iudicãtium, condemnantes duodecim tribus Isràèl: quia vobis credentibus illi credere noluerunt. Et omnis qui reliquerit domũ, vel fratres, aut sorores, aut Patrem, aut Matrẽ, aut vxorẽ, aut filios, aut agros propter nomẽ meum; centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. ℞. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. * Et vos similes hominibus expectãtibus Dominum suum, quando reuertatur à nuptijs. ℣. Vigilate ergò quia nescitis quâ horâ Dominus vester ventur' sit. Et vos.

Benedictio XI. Cuius cõmemorationẽ colimus, ipse gloriosus Pater noster intercedat pro nobis ad Dominum. ℞. Amen.

LECTIO XI.

LOcus iste cum illa sentẽtia cõgruit, in qua Saluator loquitur: Non veni pacem mittere sed gladiũ. Veni enim separare hominem à Patre suo, & filiam à Matre, & nurum à socru: & inimici hominis domestici eius. Qui ergò propter fidem Christi, & prædicationẽ Euãgelij omnes carnales affectus contempserint & diuitias, atq; sæculi voluptates: isti centuplum recipient, & vitam æternam possidebunt. ℞. Beatus vir qui inuentus est sine macula, & qui post aurum nõ abijt, nec sperauit in thesauris pecuniæ. * Ideo stabilita sunt bona ipsius in Domino. ℣. Potuit enim transgredi & non est transgressus, facere mala & nõ fecit. Ideo.

LECTIO XII.

EX occasione huius sententiæ quidam introducũt mille annos post resurrectionem, dicentes: Tũc nobis centuplũ omniũ rerum, quas dimisimus, & vitam æternam esse reddendam, nõ intelligentes, quod si in cæteris digna sit retributio, in vxoribus appareat turpitudo: vt qui vnã pro Deo dimiserit, centum recipiat in futuro. Sensus igitur iste est: Qui carnalia pro Saluatore dimiserit, spiritualia recipiet, quæ comparatione & merito sui ita erunt, quasi si paruo numero cẽtenarius numer' cõparetur. ℞. O beati viri Patris Nostri BENEDICTI sancta præconia; ô inæstimabilis dilectio charitatis! qui dum sæculi pompam contempsit. * Æternæ vitæ cõiunctus est. ℣. Cui viuere Christus fuit, & mori lucrum. Æternæ. Gloria, Æternæ.

Sequen-

EVANGELIVM.

Sequentia S. Euangelij secundùm Matthæum.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad IESVM. Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergò erit nobis? IESVS autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secuti estis me, in regeneratione cùm sederit Filius hominis in sede Maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israël. Et omnis qui reliquerit domũ vel fratres, aut sorores, aut patrẽ, aut matrem, aut vxorẽ, aut filios, aut agros, propter nomẽ meum: centuplũ accipiet, & vitam æternã possidebit. *Oratio.* Excita *ut in Vesp.*

Ad Laudes & per Horas Aña.

FVit Vir vitæ venerabilis † gratiâ BENEDICTꝰ & nomine, qui ab ipso pueritiæ suæ tẽpore cor gerens senile, ætatem moribus transiens, nulli animũ voluptati dedit. *Psal.* Dñus regnauit *Aña.* Beatus vir BENEDICTꝰ † plùs appetijt mala mundi perpeti, quã laudes: pro Deo laboribus fatigari, quàm vitæ huius fauoribus extolli. *Psal.* Iubilate. *Aña.* Gloriosus Cõfessor Domini † vitam Angelicam gerens in terris, speculum bonorum operum factus est mundo: & ideò cum Christo, iam sine fine gaudet in cœlis *Psal.* Deus Deus meus. *Aña.* Erat vir Domini Benedictꝰ † vultu placidô, moribus decoratus Angelicis, tantaq; circa eum claritas excreuerat, vt in terris positus in cœlestibꝰ habitaret. *Cant.* Benedicite. *Aña.* Vir Dei BENEDICTVS, † omnium iustorum spiritu plenus fuit: ipse intercedat pro cunctis Monasticæ Professionis. *Psal.* Laudate Dominũ de cœlis. *Capitul.* Beatus vir qui inuentus est. *ut supra in Vesp.* ℟. *breue.* Amauit eum Dominus * Et ornauit eum. Amauit eum. ℣. Stolam gloriæ induit eum. Et ornauit. Gloria Patri. Amauit.

Hymnus.

INter æternas Superûm coronas
Quas sacro partas retinẽt agone
Emicas celsis meritis coruscus
O BENEDICTE.

Sancta te cõpsit puerũ senectus,
Nil sibi de te rapuit voluptas,
Aruit mundi tibi flos ad alta
Mente leuato.

Hinc fugâ lapsus, Patriã, parẽtes
Deseris, feruens Eremi colonus,
Edomas carnẽ, subigisq; Christo
Tortor acerbus.

Ne diu tutus latebras foueres,
Signa te produnt, operum piorũ
Spargitur felix celeri per orbem
Fama volatu.

Gloria Patri, genitæq; proli
Et tibi compar vtriusq; semper
Spiritus alme; Deus vnus omni
Tempore sæcli, Amẽ.

℣. Iustum deduxit Dominus per

 vias

vias rectas. ℟. Et ostendit illi regnum Dei.

Ad Benedictus Antiphona.

O Beati Viri † Patris BENEDICTI sancta præconia, ô inæstimabilis dilectio charitatis, qui dum sæculi pompam contempsit, æternæ vitæ coniunctus est.

Oratio. Excita Domine *ut supr. Deinde fiunt cõm: consuetæ ut in Breuiario.* *Ad Primam Aña.* Fuit Vir. *Capit.* Regi sæculorũ, *& alia ut in Psalt. Ad Absolutionem Capit.* Iustum deduxit Dominus. *ut infr. ad Nonam.*

Ad Tertiã Aña. Beatus vir BENEDICTVS. *Capit.* Beatus vir qui inuentus est. *ut supr. in Vesp.*

℣. Amauit eum Dominus & ornauit eum. ℟. Stolam gloriæ induit eum. *Ad Sextã Aña.* Gloriosus Cõfessor. *Capitulum.*

Iustus cor suum tradidit ad vigilandum diluculò ad Dominum qui fecit illum: & in conspectu Altissimi deprecabitur. ℟. Deo gratias. ℣. Os iusti meditabitur sapientiam. ℟. Et lingua eius loquetur iudicium.

Ad Nonã Aña. Vir Dei *Capitulũ.* Iustum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei, & dedit illi scientiam Sanctorum: honestauit illum in laboribus, & cõpleuit labores illius. ℟ Deo gratias. ℣. Lex Dei eius in corde ipsius. ℟. Et non supplantabuntur gressus eius.

In II. Vesp. Añæ. Capit. ℣. *breue, & Hymn. ut in 1. Vesperis.*

℣. Iustum deduxit Domin⁹ per vias rectas.

℟. Et ostendit illi regnum Dei.

Ad Magnificat Antiphona.

O Cœlestis vitæ norma † Doctor & Dux BENDICTE, cui⁹ cum Christo Spiritus, exultat in cœlestibus; gregem Pastor alme serua, sancta prece corrobora; via cœlos clarescẽte, fac te Duce penetrare. *Oratio.* Excita.

MENSE FEBRVARIO.

Omnia ut in mense Ianuario *præter ea quæ hic ponuntur.*

Lectiones I. Noct: de script. occurrente. In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ. LECTIO V.

BENEDICTVS plùs appetẽs mala mundi perpeti, quàm laudes; & pro Deo laboribus fatigari, quàm vitæ huius fauoribus extolli. Nutricem suam occultè fugiens, deserti loci secessum petijt; cui Sublac⁹ vocabulum est; qui à Romana Vrbe quadraginta ferè millibus distans passuum; frigidas atq; perspicuas emanat aquas: quæ illic videlicet aquarum abundantia in extenso priùs lacu colligitur, ad extremùm verò in amnem deriuatur. Quò dum fugiens pergeret, Monach⁹ quidã Romanus nomine, hunc euntem reperit; quò tenderet, requi-

requisiuit. Cuius cùm desideriū cognouisset, & secretū tenuit, & adiutorium impendit: eiq; sanctæ cōuersationis habitum tradidit, & in quantum licuit ministrauit. Vir autem Dei ad eundem locum perueniens, in arctissimam specum se tradidit, & tribꝰ annis exceptô Romanô Monachô omnibus ibi incognitus permansit: qui videlicet Romanus, nō lōgè in Monasterio, sub Theodati Patris regulâ degebat. Sed piè eiusdem Patris sui oculis furabatur horas, & quem sibi ad manducandū surripere poterat, diebus certis, BENEDICTO panem ferebat.

LECTIO VI.

AD candē verò specum, à Romani cella iter nō erat, quia excelsa desuper rupes eminebat, sed ex eadem rupe in longissimo fune ligatum, Romanus deponere panem consueuerat, in qua etiam resti, paruū tintinnabulum inseruit, vt ad eius sonum vir Dei cognosceret, quādo sibi Romanus panem præberet, quem exiens acciperet: sed antiquus hostis vnius charitati inuidens, & alterius refectioni, cùm quadam die submitti panē conspiceret, iactauit lapidem, & tintinnabulum fregit; Romanus tamen modis cōgruentibꝰ, ministrare non desijt.

LECTIO VII.

CVm verò iam Deus omnipotens, & Romanū vellet à labore quiescere, & BENEDICTI vitam in exēplum hominibus demonstrare, vt posita super candelabrum lucerna claresceret, quatenus omnibus qui in domo Dei sunt luceret: cuidam Presbytero longiùs manēti, qui refectionem sibi in Paschali festiuitate parauerat, per visum Dominus apparere dignatus est, dicens: Tu tibi delicias paras, & seruus meꝰ in illo loco fame cruciatur. Qui protinꝰ surrexit, atq; in ipsa solennitate Paschali cum alimētis, quæ sibi parauerat, ad locū tetendit, & virum Dei per abrupta mōtium, & per cōcaua vallium, per defossa terrarum quæsiuit, eumq; latere in specu reperit.

LECTIO VIII.

CVmque oratione factâ, benedicentes Dominum Omnipotentem cōsedissent; post dulcia vitæ colloquia, is qui aduenerat Presbyter, dixit: Surge, sumamꝰ cibum, quia hodie Pascha est. Cui vir Dei respondit dicēs: Scio quia Pascha est, quia hodie videre te merui. Longè quippe ab hominibus positus, quia die eôdem Paschalis solēnitas esset, ignorabat. Venerabilis autem Presbyter rursus asseruit dicens: Veraciter hodie Resurrectionis Dominicæ Paschalis dies est: abstinere tibi minimè congruit; quia & ego ad hoc missus sum

vt Omnipotentis Dei dona pariter sumamus. Benedicentes igitur Dominum, sumpserunt cibum. Expletâ itaq; refectione, & colloquiô, ad Ecclesiam suam Presbyter recessit.

MENSE MARTIO.

Omnia vt supra in Ianuario,*exceptis, quæ hic ponuntur. Ante Quadragesimã. In 1. Noct. Lect. de script: occurrente. In Quadragesima verò* Beatus vir. *de cõm. Conf: non Pontificis.*

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

CVm Sanct⁹ vir diu in eâdem solitudine virtutibus signisq; succresceret, multi ab eo in eodem loco ad Omnipotentis Dei sunt seruitium cõgregati: ita, vt illic duodecim Monasteria cum Omnipotentis IESV Christi Domini opitulatione construeret; in quibus statutis Patribus, duodenos Monachos deputauit, paucos verò secum retinuit, quos adhuc in sua præsẽtia aptiùs erudiri iudicauit.

LECTIO VI.

Cœpêre etiã tunc ad eum Romanæ Vrbis Nobiles, & Religiosi concurrere, suosq; ei filios Omnipotenti Deo nutriendos dare. Tunc quoq; bonæ spei suas soboles Eutychius Maurum, Tertullus verò Patricius Placidum tradidit: è quibus Maurus iunior, cum bonis polleret moribus, Magistri adiutor cœpit existere; Placidus verò puerilis adhuc indolis gerebat annos.

LECTIO VII.

IN vno autem ex eis Monasterijs, quæ circumquaq; construxerat, quidam Monachus erat, qui ad orationem stare nõ poterat: sed mox vt se fratres ad studium orationis inclinabãt, ipse egrediebatur foras, & mente vagâ, terrena aliqua, & transitoria agebat. Cumq; ab Abbate suo sæpius fuisset admonitus, ad Virum Dei deduct⁹ est; qui ipse quoq; stultitiam eius vehementer increpauit, & ad Monasterium reuersus, vix duôbus diebus Viri Dei admonitionem tenuit: Nam die tertiâ, ad vsum proprium reuersus, vagari, tempore orationis cœpit. Quod cùm Seruo Dei ab eodem Monasterij Patre, quẽ cõstituerat, nunciatum fuisset, dixit: Ego venio, & hunc per memetipsum emendo.

LECTIO VIII.

CVmq; Vir Dei venisset ad Monasterium, & constitutâ horâ, expletâ Psalmodiâ, sese Fratres in orationẽ dedissent, aspexit quòd eundem Monachum, qui in oratione manere nõ potuit, quidam niger puerulus, per vestimenti fimbriã foras traheret.

heret. Tunc eidem Patri Monasterij Pompeiano nomine, & Mauro Dei famulo secretè dixit: Numquid non aspicitis quis est, qui istum Monachum foras trahit? qui respõdentes dixerunt: nõ. Quibus ait: oremus, vt vos etiam videatis quem iste Monachus sequitur. Cumq; per biduum esset oratum, Maurus Monachus vidit, Pompeianus verò eiusdem Monasterij Pater videre nõ potuit. Die igitur alterâ, expletâ oratione, Vir Dei oratorium egressus, stantem foris Monachum reperit, quem pro cœcitate cordis sui, virgâ percussit: qui ex illo die nihil persuasionis vlterius à nigro iã puerulo pertulit, sed ad orationis studium immobilis permansit: sicq; antiquus hostis dominari non ausus est, in eius cogitatione, ac si ipse percussus fuisset ex verbere.

MENSE APRILI.

Omnia vt in Mense Ianuario, præter ea quæ sequuntur.

In I. Nocturno.

De libro quarto Regum.

LECTIO I.

DIxerunt autem filij Prophetarum ad Elisæum. Ecce locus in quo habitamus coram te, angustus est nobis. Eamus vsq; ad Iordanem, & tollant singuli de silua materias singulas, vt ædificem⁹ nobis ibi locum ad habitandum.

LECTIO II.

QVi dixit: ite. Et ait vnus ex illis: veni ergo & tu cum seruis tuis. Respondit: Ego veniam. Et abijt cum eis. Cumq; venissent ad Iordanẽ, cædebant ligna.

LECTIO III.

ACcidit autem, vt cùm vnus materiam succidisset, caderet ferrum securis in aquã: exclamauitq; ille & ait: Heu heu heu Domine mi, & hoc ipsum mutuò acceperam.

LECTIO IV.

DIxit autem homo Dei. Vbi cecidit? At ille monstrauit ei locum. Præcidit ergò lignum, & misit illuc: natauitq; ferrum, & ait: Tolle. Qui extendit manum, & tulit illud.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

ALiô quoque tempore Gothus quidam pauper spiritu, ad cõuersionem venit, quem Dei Vir BENEDICTVS libentissimè suscepit. Quâdã verò die ei dari ferramentum iussit, quod ad falcis similitudinem falcastrum vocatur, vt de loco quodam vepres abscinderet, quatenùs illic hortus fieri deberet. Locus autem ipse, quem mundandum Goth⁹ susceperat, super ipsam laci ripã iacebat. Cumq; Gothus idem, densitatem veprium totius virtutis

tutis

tutis annisu succideret, ferrum de manubrio prosiliens, in lacum cecidit, vbi scilicet tãta erat aquarum profunditas, vt spes requirendi ferramenti nulla iam esset.

LECTIO VI.

ITaq; ferrô perditô, tremebũd' adMaurũ monachũ cucurritGothus; damnũ, qvod fecerat nunciavit, & reatûs sui egit pœnitentiã. Qvod Maurus qvoq; monach9, mox BENEDICTO famuloDei curavit indicare. Vir igitur Domini BENEDICTVS hæc audiẽs, accessit ad lacũ, tulit de manu Gothi manubriũ, & misit in lacum, & mox ferrum de profundo redijt, atq; in manubrium intravit. Qui statim ferramentum Gotho reddidit dicens: Ecce labora, & noli contristari.

LECTIO VII.

SAnctus Vir ad alia demigrans loca, non hostẽ mutauit: nam tantò post grauiora prælia pertulit, quãtum contra se apertè pugnãtem ipsum malitiæ Magistrũ inuenit. Castrum namque quod Cassinum dicitur, in excelsi mótis latere situm est, qui videlicet mons, distẽsô sinu, hoc idem Castrum recipit; sed per tria milliaria in altum se subrigens, velut ad áëra cacumen tendit: vbi vetustissimũ fanum fuit, in quo ex antiquorum more gentilium, à stulto rusticorũ populo, Apollo colebatur.

LECTIO VIII.

CIrcũquaq; etiam in cultu dœmonum luci succreuerãt; in quibus adhuc eôdem tẽpore, infidelium insana multitudo, sacrificijs sacrilegis insudabat. Illuc itaq; Vir Dei perueniens, cõtriuit Idolum, subuertit aram, succendit lucos, atq; in ipso templo Apollinis, oraculum Beati Martini, vbi verò Ara eiusdem Apollinis fuit, oraculum S. Ioãnis cõstruxit, & cõmorantẽ circũquáq; multitudinẽ, prædicatione cõtinuâ, ad fidem vocabat.

MENSE MAIO.

Omnia ut in Mense Ianuario *præter ea quæ hic ponũtur.*

In I. Noct: De libro 3tio Regũ.

LECTIO I.

ÆGrotauit filius mulieris matrisfamilias, & erat languor fortissimus, ita vt non remaneret in eo halitus. Dixit ergo ad Eliã: Quid mihi & tibi Vir Dei? ingressus es ad me, vt rememorarentur iniquitates meæ, & interficeres filium meum.

LECTIO II.

ET ait ad eum Elias: Da mihi filiũ tuum. Tulitq; eum de sinu eius, & portauit in cænaculũ, vbi ipse manebat, & posuit super lectulum suum. Et clamauit ad Dominũ, dixit: Domine De' meus, etiãne viduã, apud quam ego vtcunq; sustentor afflixisti, vt interficeres filium eius.

LECTIO III.

ET expandit se, atq; mensus est super puerum tribus vicib⁹, & clamauit ad Dominum, & ait: Domine Deus meus, reuertatur obsecro anima pueri huius in viscera eius. Et exaudiuit Domin⁹ vocem Eliæ; & reuersa est anima pueri intra eum, & reuixit.

LECTIO IV.

TVlitq; Elias puerum, & deposuit eum de cœnaculo in inferiorem domum, & tradidit matri suæ, & ait illi: En viuit filius tuus. Dixitq; mulier ad Eliam: Nunc in isto cognoui, quoniam Vir Dei es tu, & verbum Domini in ore tuo, verum est.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

RVrsum, dum fratres parietē, (quia res ita exigebat) paulò altiùs erigerent, vir Dei in orationis studio, intra cellæ suæ claustra morabatur. Cui ātiquus hostis insultās apparuit, & ei, quòd ad laborantes Fratres pergeret, indicauit. Quòd vir Dei per nūtium celerrimè Fratribus indicauit dicens: Fratres, cautè vos agite, quia ad vos hac horâ malignus spiritus venit.

LECTIO VI.

IS qui mandatū detulit, vix verba cōpleverat, & malignus spiritus eundem parietem, qui ædificabatur euertit, atq; vnum puerulum Monachū, cuiusdam curialis filium opprimēs, ruinâ cōtriuit. Cōtristati omnes, ac vehemēter afflicti, non damno parietis, sed cōtritione fratris: venerabili Patri BENEDICTO celeriter, cum graui luctu, nunciarūt.

LECTIO VII.

TVnc idem Pater BENEDICTVS, dilaceratum puerum ad se deferri iubet: quem portare nonnisi in sacco potuêrunt, quia collapsi saxa parietis, non solùm eius membra, sed etiam ossa contriuerant. Præcepitque vir Dei statim eum in cella sua in psyacio, quo orare consueuerat, proijci; missisq; foras Fratribus, cellam clausit; qui orationi instantiùs quam solebat, incubuit.

LECTIO VIII.

MIra res, eâdē horâ hunc incolumē, átq; vt prius valentem, ad eundem iterum laborem misit: vt ipse quoq; parietē cum Fratribus perficeret, de cuius se interitu antiquus hostis BENEDICTO insultare, credidisset.

MENSE IVNIO.

Omnia ut in mense Ianuario, *exceptis his quæ hic ponuntur.*

In I. Nocturno.

De Epistola prima Beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio

LECTIO I.

SCriptũ est: Quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascẽdit, quæ præparauit Deus ijs, qui diligunt illum: nobis autem reuelauit Deus per Spiritum suum: Spiritus enim omnia scrutatur, etiã profunda Dei.

LECTIO II.

QVis enim hominum scit quæ sunt hominis nisi Spirit⁹ hominis, qui in ipso est? ita & quæ Dei sunt nemo cognouit, nisi Spiritus Dei. Nos autem nõ Spiritum huius mundi accepimus, sed Spiritum qui ex Deo est, vt sciamus quæ à Deo donata sunt nobis, quæ & loquimur non in doctis humanæ sapiẽtiæ verbis, sed in doctrina Spirit⁹, spiritualibus spiritualia comparantes.

LECTIO III.

ANimalis autẽ homo non percipit ea, quæ sunt Spirit⁹ Dei: stultitia enim est illi, & non potest intelligere: quia spiritualiter examinatur. LECTIO IV.

SPiritualis autẽ iudicat omnia, & ipse à nemine iudicatur. Quis enĩ cognouit sensum Domini, qui instruat eum? Nos autem sensum Christi habemus.

In II. Nocturno.

Ex libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V. *Cap. 16.*

EOdem quoq; tempore, quidã Aquinensis Ecclesiæ Clericus à dæmonio vexabatur; quià venerabili viro Cõstantio, eiusdem Ecclesiæ Antistite, per multa fuerat Martyrum loca trãsmissus, vt sanari potuisset, sed Sãcti Dei Martyres, noluêrunt ei sanitatis donum tribuere, vt quanta esset in BENEDICTO gratia, demonstrarent. *D*uctus itaq; est ad Omnipotentis *D*ei Famulum BENEDICTVM: qui IESV Christo *D*omino preces fundens, antiquum hostem, de obsesso homine, protinùs expulit. Cui sanato præcepit dicens: Vade, & posthac carnem non comedas, & ad sacrum Ordinem nunquam accedere præsumas. Quacunq; autem die ad Sacrum Ordinem accedere præsumpseris, statim iuri diaboli iterum, mancipaberis.

LECTIO VI.

DIscessit igitur Clericus sanus, & sicut terrere soles animũ pœna recens, ea quæ Vir Dei præceperat, interĩ custodiuit. Cum verò post annos multos, omnes priores illô de hac luce migrâssent, & minores suos sibimet superponi in Sacris Ordinibus cerneret, verba Viri *D*ei, quasi ex longo tempore oblitus postposuit, atq; ad Sacrum Ordinem accessit: quem mox is, qui reliquerat eum, diabolus tenuit, eumq; vexare, quousq; animam eius excuteret, non cessauit.

Lectio

LECTIO VII.

ISte Vir Dei diuinitatis, vt video, etiam secreta penetrauit, quia perspexit hunc Clericum idcircò diabolo traditum, ne ad Sacrum Ordinem auderet accedere. Quare diuinitatis secreta nō nôsset, qui diuinitatis præcepta seruaret? Cum scriptū sit: Qui adhæret Domino, vnus Spiritus est cum illo. Sancti Viri in quātùm cum Deo vnum sunt, sensum Domini nō ignorāt. Nam idē quoq; Apostolus dicit: Quis enim scit hominum, quæ sunt hominis, nisi spiritus hominis, qui est in ipso; ita & quæ Dei sunt, nemo cognouit, nisi Spiritus Dei.

LECTIO VIII.

QVi, vt se ostenderet nosse, quæ Dei sunt, adiunxit. Nos autem nō spiritum huius mundi accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est. Hinc iterū dicit: Quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascēdit, quæ præparauit Deus diligentibus se: nobis autem reuelauit per spiritum suum.

MENSE IVLIO.

Omnia vt in Mense Ianuario, *exceptis ijs, quæ hic ponuntur.*

In I. Nocturno.

De libro tertio Regum.

LECTIO I.

FActus est ergo sermo Domini ad Eliam dicens: Surge & vade in Sarephta Sidoniorum, & manebis ibi: præcepi enim ibi mulieri Viduæ, vt pascat te. Surrexit & abijt in Sarephta.

LECTIO II.

CVmq; venisset ad portam ciuitatis, apparuit ei mulier Vidua, colligens ligna, & vocauit eam, dixitq; ei: Da mihi paululùm aquæ in vase, vt bibam. Cumq; illa pergeret, vt afferret, clamauit post tergū eius dicens: Affer mihi, obsecro, & buccellam panis in manu tuâ.

LECTIO III.

QVæ respondit: Viuit Dominus Deus tuus, quia nō habeo panem, nisi quantùm pugillus capere potest farinæ in hydriâ, & paululùm olei in lecytho: En colligo duo ligna, vt ingrediar, & faciam illum mihi, & filio meo, vt comedamus, & moriamur.

LECTIO IV.

AD quā Elias ait: Noli timere, sed vade, & fac sicut dixisti: verùm tamen mihi primùm fac de ipsa farina subcinericium panem paruulum, & affer ad me, tibi autem & filio tuo facies postea. Hæc autem dicit Dominus Deus Israël: Hydria farinæ non deficiet, nec lecythus olei minuetur, vsq; ad diem in qua Dominus daturus est pluuiam super faciem terræ. Quæ abijt, & fecit iuxta verbum Eliæ: & comedit ipse, & illa, & domus eius:

eius: & ex illa die hydria farinæ non defecit, & lecythus olei nō est imminutus, iuxta verbum Domini quod locutus fuerat in manu Eliæ.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

ALiô quoq; tempore in eâdem Cāpaniæ Regione fames incubuerat, magnaq; omnes alimētorum indigentiâ coangustabat: iamq; in BENEDICTI Monasterio triticum deerat: panes verò penè omnes consumpti fuerant, vt non plùs quàm quinque ad refectionis horam, Fratribus inueniri potuissent.

LECTIO VI.

CVmq; eos Venerabilis Pater contristatos cerneret, eorum pusillanimitatem studuit modestâ increpatione corrigere, & rursum promissione subleuare, dicens: Quare de panis inopiâ vester animus contristatur? hodie quidem minus est, sed die crastinâ abundanter habebitis. Sequenti autē die, ducenti farinæ modij, ante fores cellæ in saccis inuenti sunt: quos Omnipotens Deus, quibus deferentibus transmisisset, nunc vsq; manet incognitum. Quod cùm fratres cernerent, Domino gratias referētes, didicerūt iam de abūdantiâ nec in egestate dubitare.

LECTIO VII.

EO quôq; tempore quo alimētorum inopia Cāpaniam grauiter affligebat, Vir Dei diuersis indigentibus Monasterij sui cūcta tribuerat, vt penè nil in celario, nisi parùm quid olei in vase vitreo remaneret. Tunc quidam Subdiaconus Agapitus nomine aduenit, magnoperè postulans, vt sibi aliquantulùm olei dari debuisset. Vir autem Domini, qui cuncta decreuerat in terra tribuere, vt in cœlo omnia reseruaret, hoc ipsum parū, quod remanserat, olei, iussit petenti dari. Monachus verò qui cellarium tenebat, audiuit quidem iubentis verba, sed implere distulit. Cumq; post paululùm, si id, quod iusserat datum esset, inquireret; respōdit Monachus se minimè dedisse: quia si illud ei tribueret, omninò nihil Fratribus remaneret. Tunc iratus, alijs præcepit, vt hoc ipsum vas vitreum, in quo parùm olei remansisse videbatur, per fenestrā proijcerent, ne in cella aliquid per inobedientiam remaneret. Factumq; est ita. Sub fenestra autem eâdem, ingens præcipitium patebat, saxorum molibus asperum. LECTIO VIII.

PRoiectum itaq; vas vitreum, venit in saxis, sed sic mansit incolume, acsi proiectum minimè fuisset; ita vt neq; frangi, neq;

neque oleum effundi potuisset. Quod Vir Domini præcepit leuari; itaq; vt erat integrum, petenti tribuit. Tūc collectis Fratribus, inobedientem Monachū de infidelitate suâ, & superbiâ coram omnib⁹ increpauit. Quâ increpatione cōpletâ, sese cum iisdem Fratribus in orationem dedit. In eo autem loco, vbi cum fratribus orabat, vacuum erat ab oleo dolium, & coopertum. Cumq; Sanctus Vir in oratione persisteret, cœpit operimentum eiusdem dolij, oleo excrescente subleuari. Quô commotô atq; subleuatô, oleū quod excreuerat, ora doli transiens, pauimentum loci, in quo incubuerat inundabat. Quod BENEDICTVS Dei famulus, vt aspexit, protinùs orationem compleuit, atq; in pauimentum oleum diffluere cessauit.

MENSE AVGVSTO.

Omnia vt in Mense Ianuario, *exceptis ijs quæ hic ponuntur.*

In I. Nocturno.

De actibus Apostolorum.

LECTIO I.

VIr autē quidā nomine Ananias, cum Saphira vxore suâ, vendidit agrum & fraudauit de pretio, consciâ vxore sua, & afferens partem quandam ad pedes Apostolorum posuit.

LECTIO II.

DIxit autem Petrus: Anania, cur tentauit Sanatas cor tuū mentiri te Spiritui Sancto, & fraudare de pretio agri? Nonne manens tibi manebat; & venundatū in tua erat potestate? Quare posuisti in corde tuo hanc rem: nō es mentitus hominib⁹, sed Deo. Audiens autem Ananias hæc verba, cecidit, & expirauit. Et factus est timor magnus super omnes, qui audierūt. Surgentes autem iuuenes amouerunt eum, & efferentes sepelierunt.

LECTIO III.

FActum est autem quasi horarum trium spatium, & vxor ipsius, nesciens quod factum fuerat introiuit. Dixit autem ei Petrus: Dic mihi mulier, si tanti agrum vendidistis? At illa dixit: Etiam tanti. Petrus autem ad eam: Quid vtiq; cōuenit vobis tentare Spiritum Domini? Ecce pedes eorum qui sepelierunt virum tuum ad ostium, & efferent te.

LECTIO IV.

COnfestim cecidit ante pedes eius, & expirauit. Intrantes autem iuuenes, inuenerunt illā mortuam & extulerunt, & sepelierunt ad virum suum. Et factus est timor magn⁹ in vniuersa Ecclesia, & in omnes, qui audierunt hæc.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ. LECTIO V.

QVi deuotâ mente Deo adhærent, cum rerum necessitas exposcit: exhibere signa modo vtroq; solent, vt mira quæq; aliquando ex prece faciant, aliquãdo ex potestate: Cùm enim Ioannes dicat: Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri. Qui filij Dei rx potestate sunt, quid mirum, si signa facere ex potestate valeant? Quia enim vtroque modo miracula ex hibeant, testatur Petrus, qui Thabitẽ mortuam orando suscitauit, Ananiam verò & Saphiram mentientes morti increpando tradidit. Neq; orasse in eorum extinctione legitur, sed solummodo culpam, quam perpetrauerant, increpasse. Constat ergò, quòd aliquãdo hæc ex potestate, aliqãdo verò exhibẽtur ex postulatione, dum & istis vitã increpando abstulit, & illi reddidit orãdo. Nã duo quoq; fidelis Dei famuli BENEDICTI facta nunc replico, in quib⁹ apertè clareat, aliud hũc, acceptâ diuinitùs ex potestate, aliud ex oratione potuisse.

LECTIO VI.

GOthorum quidam Galla nomine, perfidiæ fuit Arianæ, qui Totilæ Regis eorum temporibus contra Catholicæ Ecclesiæ religiosos viros, ardore immanissimæ crudelitatis axarsit, ita vt quisquis ei Clericus Monachúue ante faciem venisset, ab eius manibus vivus nullô modô exiret. Quâdam verò die, avaritiæ suæ æstu succensus in rapinã rerum inhians, dum quendam rusticum tormentis crudelib⁹ affligeret, eumq; per supplicia diuersa laniaret, victus pœnis rusticus, sese resq; suas BENEDICTO Dei Famulo, commendâsse professus est; vt dum hoc à torquẽte creditur, suspensâ interim crudelitate, ad vitã hora repareretur.

LECTIO VII.

TVnc idem Galla cessauit rusticum tormentis affligere, sed eius brachia loris fortibus astringens, ante equũ suum cœpit impellere, vt quis esset BENEDICTVS, qui eius res susceperat, demõstraret. Quem ligatis brachijs rusticus antecedens, duxit ad S. Viri Monasterium, eumq; ante ingressum cellæ solum sedentem reperit, & legentẽ. Eidem subsequenti Gallæ, rusticus dixit: Ecce iste est, de quo dixeram tibi, BENEDICTVS Pater. Quẽ dum feruidô spiritu, cũ peruersæ mẽtis insania fuisset intuitus, eô terrore quo consueuerat acturum se existimans, magnis cœpit vocibus clamare dicens: surge, surge, & res istius rustici redde, quas accepisti. Ad cuius vocẽ Vir Dei

proti-

protinùs oculos leuauit à lectióne, eũq; intuit⁹, mox etiã rusticũ, qui ligat⁹ tenebatur, attendit, ad cuius brachia, dum oculos deflexisset, mirô modô tantâ se celeritate cœperunt illigata brachijs lora deuoluere, vt dissolui tã concitè nulla hominum festinatione, potuissent.

LECTIO VIII.

CVmq; is qui ligatus venerat, cœpisset subitò adstare solut⁹, ad tantæ potestatis vim tremefactus Galla, ad terram corruit, & ceruicem crudelitatis rigidæ, ad eius vestigia inclinans, se orationibus illius, cõmendauit. Vir autem Sanctus à lectione minimè surrexit, sed vocatis fratribus, eum introrsus tolli, vt benedictionẽ acciperet, præcepit. Quem ad se reductum, vt à tantæ crudelitatis insania quiescere deberet, admonuit. Qui fractus recedens, nihil vlteriùs petere à rustico præsumpsit, quẽ vir Domini non tangendo, sed respiciendo soluerat. Ecce, ita est Petre, quod dixi, quia hi, qui Omnipotenti Deo familiariùs seruiunt, aliquãdo mira facere, etiã ex potestate possunt. Qui enim ferocitatem Gothi terribilis, sedens repressit, lora verò nodosque ligaturæ, quæ innocentis brachia adstrinxerãt, oculis dissoluit: Ipsa miraculi celeritate indicat, quia ex potestate acceperat habere, quod fecit.

MENSE SEPTEMBRI.

Omnia ut in Mense Ianuario, exceptis ÿs, quæ hic ponuntur.

In I. Noct. De libro 4to. Regũ.

LECTIO I.

VEnit mulier Sunamitis ad Elisæũ in mõte Carmeli. Cùmq; vidisset eam vir Dei Elisæ⁹ è cõtra, ait ad Giezi puerum suum: Ecce Sunamitis illa: vade ergo in occursum eius, & dic ei: Rectène agitur circa te, & circa virum tuum, & circa filium tuum? Quæ respondit: rectè.

LECTIO II.

CVmq; venisset ad Virum Dei in montem, apprehendit pedes eius, & accessit Giezi, vt amoueret eã. Et ait homo Dei: dimitte illam, anima enim eius in amaritudine est. & Dominus celauit à me, & non indicauit mihi. Quæ dixit illi: Numquid periui filium à Domino meo? Numquid non dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad Giezi; Accinge lũbos tuos, & tolle baculum meum in manu tua, & vade. Si occurrerit tibi homo, nõ salutes eum: & si salutauerit te quispiam, non respondeas illi; & pones baculum meum super faciem pueri. Porrò mater pueri ait: Viuit Dominus, & viuit anima tua, non dimittam te.

LECTIO III.

SVrrexit ergò & secutus est eã.

Giezi

Giezi autẽ præcesserat ante eos, & posuerat baculum super faciem pueri, & non erat vox neq; sensus: reuersusq; est in occursum eius, & nuntiauit ei, dicens: Non surrexit puer. Ingressus est ergo Elisæus domum, & ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius: ingressusq; clausit ostium super se, & super puerum, & orauit ad Dominum.

LECTIO IV.

ET ascendit, & incubuit super puerum: posuitq; os suum super os eius, & oculos suos super oculos eius, & manus suas super manus eius, & incuruauit se super eum, & calefacta est caro pueri. At ille reuersus deambulauit in domo, semel huc, atq; illuc, & ascendit, & incubuit super eum, & oscitauit puer septies, aperuitq; oculos. At ille vocauit Giezi, & dixit ei: Voca Sunamitidem hanc, quæ vocata, ingressa est ad eum. Qui ait: Tolle filium tuum. Venit illa, & corruit ad pedes eius, & adorauit super terrã: tulitq; filium suum, & egressa est, & Elisæus reuersus est in Galgala.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

QVadam die cum fratribus ad agri opera fuerat egressus. Quidam verò rusticus, defuncti filij corpus vlnis ferens, orbitatis luctu æstuans, ad Monasterium venit, BENEDICTVM Patrem quæsiuit.

LECTIO VI.

CVi cùm dictũ esset, quia idẽ Pater cum fratribus in agro moraretur, protinus ante Monasterij ianuam, corpus extincti filij proiecit, & dolore turbatus, ad inueniendum Venerabilẽ Patrem, sese in cursum concit⁹ dedit. Eâdem verò horâ Vir Dei ab agri opere, iam cum fratribus reuertebatur. Quem mox, vt orbatus rusticus aspexit, clamare cœpit: Redde filium meum, redde filium meum.

LECTIO VII.

VIr autẽ Dei in hac voce substitit dicens: nunquid ego filium tuum tibi abstuli? Cui ille respõdit: Mortus est, veni, resuscita eum. Quod vt mox Dei famul⁹ audiuit, valde cõtristatus est, dicẽs: Recedite fratres, recedite, hæc nostra non sunt, sed Sãctorum Apostolorum. Quid nobis onera vultis imponere, quæ non possumus portare? At ille quem nimi⁹ cogebat dolor, in sua petitione perstitit, iurans, quod non recederet, nisi eius filium resuscitaret.

LECTIO VIII.

QVem mox Dei famulus inquisiuit dicens: Vbi est? cui ille respondit: Ecce corpus eius ad ianuã Monasterij iacet: Quo

cùm Vir Dei, cum fratribus peruenisset, flexit genu, & super corpusculum infantis incubuit, seseq; erigẽs, ad cœlum palmas tetendit, dicens: Domine non aspicias peccata mea, sed fidem huius hominis, qui resuscitari filium suum rogat, & redde in hoc corpusculum animã, quam abstulisti. Vix in oratione verba compleuerat, & regrediente animâ, ita corpusculum pueri omne contremuit, vt sub oculis omnium, qui aderant, apparuerit concussione mirificâ tremendo palpitasse. Cuius mox manum tenuit, & eum patri viuentem, atq; incolumem dedit.

MENSE OCTOBRI.

Omnia vt in Mense Ianuario, *præter ea, quæ hic ponuntur.*

In I. Nocturno.

De Epistola secunda B. Pauli Apostoli ad Corinthios.

LECTIO I.

Si gloriari oportet (non expedit quidem:) veniam autem ad visiones, & reuelationes Domini. Scio hominem in Christo, ante ãnos quatuordecim, siue in corpore nescio, siue extra corpus nescio, Deus scit, raptũ huiusmodi vsq; ad tertium cœlum.

LECTIO II.

Et scio huiusmodi hominem, siue in corpore, siue extra corpus, nescio, Deus scit: quoniã raptus est in Paradysum, & audiuit arcana verba, quæ non licèt homini loqui.

LECTIO III.

Pro huiusmodi gloriabor: pro me autẽ nihil gloriabor: nisi in infirmitatibus meis. Nam etsi voluero gloriari, non ero insipiens: veritatem enim dicam: parco autem, ne quis me existimet supra id, quod videt in me, aut aliquid audit ex me.

LECTIO IV.

Et ne magnitudo reuelationũ extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, Angelus Satanæ, qui me colaphizet: propter quod ter Dominum rogaui, vt auferetur à me: & dixit mihi Dominus: Sufficit tibi Paule gratia mea: Nam virtus in infirmitate perficitur.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

Cvmq; Vir Dei BENEDICTVS, quiescentibus adhuc fratribus, instans vigilijs, Nocturnæ orationis tempora præuenisset, ad fenestram stans, & Omnipotentem Deum deprecans; subitò intempestâ noctis horâ respiciens, vidit fusam lucem desuper, cunctas noctis tenebras effugasse, tantoq; splendore clarescere, vt diem vinceret lux illa, quæ in tenebris radiasset.

Mira

Mira autē res valdè in hac speculatione secuta est, quia, sicut post ipse narrauit: omnis etiam mundus, velut sub vno solis radio collectus, ante oculos eius adductus est. Qui Venerabilis Pater, dum intentam oculorum aciem in hoc splendore coruscæ lucis infigeret, vidit Germani Capuani Episcopi animam, in Sphæra ignea, ab Angelis in cœlum deferri.

Lectio VI.

TVnc tanti sibi testem volens adhibere miraculi, Seruandū Diaconum, iteratò bis, terq; eius nomine, cum clamoris magnitudine vocauit. Cumq; ille fuisset insolito tanti Viri clamore turbatus, ascendit, respexit, partemq; iam lucis exiguam vidit. Cui tantum hoc obstupescenti miraculum, Vir Dei per ordinē, quæ fuerant gesta narrauit: statimq; in Cassinum Castrum, Religioso viro Theoprobo mandauit: Vt ad Capuanam Vrbem, sub eadem nocte transmitteret, & quid de Germano Episcopo ageretur agnosceret, & indicaret. Factumq; est, & Reuerendissimū Virum Germanum Episcopum, is qui missus fuerat iam defunctum reperit, & requirens subtiliter, agnouit, eôdem momētô, fuisse illius obitum, quô Vir Domini eius agnouit ascensum.

Lectio VII.

FIxum tene (Petre) quod loquor, quia animæ videnti Creatorem, angusta est omnis creatura. Quamlibet etenim parùm de luce Creatoris aspexerit, breue ei fit omne, quod creatum est: quia ipsa luce visionis, intimæ mentis, laxantur sinus, tantumque expanditur in Deo, vt superior existat mundo; fit verò ipsa videntis anima etiā super semetipsam. Cumque in Dei lumine rapitur, super se in interioribus ampliatur; & dum sub se conspicit, exaltata comprehendit, quam breue sit, quod cōprehendere humiliata non poterat. Vir ergò Dei, qui in turri globū igneum, Angelos quoq; ad Cœlum redeuntes videbat, hæc proculdubio cernere, nōnisi in Dei lumine, poterat. Quid itaq; mirū, si mundū ante se collectū vidit, qui subleuatus in mentis lumine, extra mundum fuit.

Lectio VIII.

QVod autem collectus mundus ante eius oculos dicitur: nō Cœlum, & terra contracta est, sed videntis animus est dilatatus, qui in Deo raptus, videre sine difficultate potuit omnē, quod infra Deum est. In illa ergò luce, quæ exterioribus oculis fulsit, lux interior in mente fuit, quæ videntis animam, cùm ad superiora rapuit, ei quàm angusta es-

ſta eſſent omnia inferiora, monſtrauit.

MENSE NOVEMBRI.

Omnia ut in menſe Ianuario, *exceptis iis, quæ hic ponuntur.*

In I. Noct: Lect: de ſcript: occurrente. *In II. Nocturno.*

De libro ſecundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

EÔdem verò annô, quô de hac vita erat exiturus, quibuſdam Diſcipulis ſecum cõmorantibus, quibuſdam longè manentibus, Sanctiſſimi ſui obitûs denunciauit diem; præſentib⁹ indicens, vt audita per ſilentiũ tegerent, abſentibus indicans, quod, vel quale eis ſignum fieret, quando eius anima de corpore exiret. Ante ſextum verò ſui exitûs diem, aperiri ſibi ſepulturam iubet. Qui mox correptus febrib⁹, acri cœpit ardore fatigari.

LECTIO VI.

CVmque per dies ſingulos lãguor ingraueſceret, ſextâ die portari ſe in Oratorium à Diſcipulis fecit, ibiq; exitum ſuum Dominici corporis & ſanguinis perceptione muniuit, atq; inter Diſcipulorum manus imbecillia membra ſuſtentans, erectis in cœlum manibus ſtetit, & vltimum ſpiritum, inter verba orationis efflauit. LECTIO VII.

QVâ ſcilicet die, duobus de eo fratribus, vni in cella cõmoranti, alteri autẽ longiùs poſito reuelatio vni⁹, atq; indiſſimilis viſionis, apparuit. Viderũt namq; quia ſtrata pallijs, atq; innumeris coruſca lampadibus via, recto Orientis tramite, ab ei⁹ cella in cœlum vſq; tendebatur. Cui venerando habitu Vir deſuper clarus aſſiſtens, cuius eſſet via, quam cernerent, inquiſiuit: illi autem ſe neſcire profeſſi ſunt. Quibus ipſe ait: Hæc eſt via, quâ dilectus Domini Cœlũ BENEDICTVS aſcẽdit.

LECTIO VIII.

TVnc itaq; Sancti Viri obitum, ſicut præſentes Diſcipuli viderunt, ita abſentes, ex ſigno quod eis prædictũ fuerat, agnouerunt. Sepult⁹ verò eſt in Oratorio B. Ioannis Baptiſtæ, quod deſtructâ arâ Apollinis, ipſe cõſtruxit. Qui & in eo ſpecu, in quo priùs habitauit, nunc vſq; ſi petentium fides exigat, miraculis coruſcat.

MENSE DECEMBRI.

Omnia vt in Menſe Ianuario, *præter ea, quæ hic ponuntur. Lect. 1. Noct. de ſcript. occurrente.*

In II. Nocturno.

Ex libro ſecundo dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

NVper namq; eſt res geſta quã narro. Quædã mulier mente capta,

capta, dũ ſenſum funditùs perdidiſſet, per montes, & valles, ſyluas & campos, die noctuq; vagabatur, ibi tantũmodo quieſcebat, vbi hanc quieſcere laſſitudo coëgiſſet. Quâdã verò die, dum vaga nimium erraret, ad Beati Viri BENEDICTI ſpecũ deuenit, ibiq, neſciẽs ingreſſa mãſit, manè autem facto, ita ſanatô ſenſu egreſſa eſt, ac ſi eã nunquam inſania capitis vlla tenuiſſet, quæ omni vitæ ſuæ tempore, in eadem quam accepit, ſalute permanſit.

LECTIO VI.

QVidnam eſſe dicimus, quòd plerumq; in ipſis quoq; patrocinijs Martyrum ſic eſſe ſentimus, vt non tanta per corpora ſua, quanta beneficia per Reliquias oſtendant, atq; illic maiora ſigna faciunt, vbi minimè per ſemetipſos iacent.

LECTIO VII.

VBi in ſuis corporibus Sancti Martyres iacent, dubiũ Petre non eſt, quòd multa ſigna valeãt demõſtrare, ſicut & faciunt, & purâ mente quærentibus, innumera miracula oſtendunt. Sed quia ab infirmis poteſt mentibus dubitari, vtrumne ad exaudiendum ibi præſentes ſint vbi conſtat, quia in ſuis corporibus non ſint, ibi neceſse eſt eò maiora ſigna oſtendere, vbi de eorum præſentia poteſt mens infirma dubitare. Quorum verò mens in Deo fixa eſt, tantò maius habet fidei meritum, quantò illic eos mouit, & non iacere corpore, & tamen non deeſse ab exauditione.

LECTIO VIII.

VNde ipſa quoq; veritas, vt fidem diſcipulis augeret, dixit: Si ego non abiero, Paraclit⁹ non veniet ad vos. Cùm enim conſtet, quia Paracletus Spiritus, à Patre ſemper procedat & Filio, cùm ſe Filius receſſurum dicit; vt ille veniat, qui à Filio nunquam recedit? ſed quia Diſcipuli in carne Dominum cernentes, corporeis hunc oculis, ſemper videre ſitiebant, rectè eis dicitur: Niſi ego abiero, Paraclitus non veniet, ac ſi apertè diceretur: Si corpus non ſubtraho, quis ſit amor Spiritus non oſtendo, & niſi me deſieritis carnaliter cernere, nunquam me diſcetis ſpiritualiter amare.

IN DIE ANNIVERSARIA MODVS RENOVANDI PROFESSIONEM.

GRatias tibi ago Domine IESV Chriſte, pro gratia illa ſingulari, quâ me viliſſimum peccatorem, de hoc ſæculo nequam eduxiſti, & in hoc Religioſiſſimo Ordine ad ſolennem Profeſſionem admiſiſti. Doleo ex toto corde, quòd gratiæ huic ſa-

tis

tis non responderim, & tantò beneficiô fuerim ingratus. Detestor omnes negligentias, in hoc statu cõmissas, & quòd tam parùm ad eius perfectionem adspirauerim. Ignosce mihi Deus veniæ largitor, & humanæ salutis amator, & da, vt vel nũc tandem, tuâ gratiâ incipiã, quod equidem ex animo cupio & propono. Quod si me votis tuæ Maiestati necdũ obstrinxissem, nunc sanè id facerem, ideòque quantâ deuotione possum, illa nunc renouo, & nouô feruore tibi promitto, stabilitatẽ, & Cõuersionem morum meorum, & Obedientiam, secundùm Regulam S. BENEDICTI. Verùmtamẽ quia ad hæc implẽda, me nimis tepidum, & infirmum agnosco: rogo te misericordissime IESU, vt qui dedisti mihi vouendi voluntatem, tribuas etiam exequẽdi facultatem, meq; ita dirigas, vt non mihi, sed tibi soli viuam, omnesq; Ordinis obseruantias, & quidquid animæ perfectionẽ promouere possit, summô studiô amplectar, ad gloriam nominis tui, qui es Deus benedict' in sæcula. Amen.

BENEDIC: NVMISMATVM, SSmi PATRIS BENEDICTI.

Hæc fieri debet à Presbyteris Benedictinis post Missam, antequã sacra paramenta deponant.

℣. Adiutoriũ nostrũ in nõe Dñi.
℟. Qui fecit cœlum & terram.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus Omnipotens bonarum virtutum dator, & omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus, vt intercedente Sanctô Patre Nostrô BENEDICTÔ, manibus nostris opem tuæ benedictionis infundas, & hos Characteres ac Literas ad abigẽdos dœmones, morbosq; pellendos, tuâ reuelatione præparatas, virtute S. Spiritûs bene✠dicere digneris, & omnibus eis vtentibus, sanitatẽ mentis & corporis, & gratiam sanctificationis benignus concede, vt in cõspectu tuo sancti & immaculati atq; irreprehensibiles appareant, & insidias latentis inimici, per auxilium misericordiæ tuæ clementer effugiãt. Per Dominum nostrum &c.

Oremus.

DOmine IESU Christe, qui voluisti pro mundi redemptione de Virgine nasci, circumcidi, à Iudæis reprobari, à Iuda traditore osculô tradi, vinculis alligari, sicut Agnus innocẽs ad victimam duci, atq; in conspectu Annæ spinis coronari, aculeô clauorum perforari, in cruce leuari, inter latrones reputari, felle & acetô potari, ab homini-

minibus blaſphemari, lanceâ vulnerari, & tandem in Cruce mori. Per has ſanctiſſimas pœnas, & paſſiones tuas, quas ego indignus recolo, & ſuppliciter te oro, de loco iſto, & de domibus eius, & de omnibus incolis eius, & de me ſeruo tuo, & de omnibus quicunq; per literas & characteres hos inuocauerit Sãctum Nomen tuum, expellas omnes inſidias diaboli, & fraudes, & peſtem; ad priſtinam ſanitatem hunc locum, & omnes habitatores eius, me quoq; indignum famulum tuũ, & omnes quicunq; ſignati fuerint hoc ſignô ſanctificationis tuæ perducere digneris, fractô vinculô cuiuſcunq; gentis malignæ. Am.

Deinde dicat Sacerdos ſequentia verba Sancti Zachariæ.

MAledicti & excommunicati, & blaſphemi dœmones in virtute verborum iſtorum, Meſſias, Emmanuel, Sabaoth, Adonai, Athanatos, Iſchiros, Eleyſon, Tetragrammaton, vos conſtringimus, vos priuamus, vos expellim⁹, ab iſto loco & ex domib⁹ eius, vbi fuerint hæc ſigna Dei, & præcipim⁹ vobis, vt non habeatis poteſtatem per peſtem nocere corporib⁹ habitãtium in eo. Ite, ite, ite maledicti in ſtagnum ignis. Ite ſtatim ad loca vobis deputata, & nunquã huc accedatis. Imperat vobis Deus Pater, imperat vobis Deus Filius, imperat vobis Deus Spiritvs Sanctus, imperat vobis Sanctiſſima Trinitas vnus Deus. Diſcedite maledicti dœmones in nomine Dei noſtri Iesu Christi, qui venturus eſt iudicare viuos & mortuos, & ſæculum per ignem, Amen.

Oremus.

DEvs qui culpâ offẽderis, pœnitentiâ placaris, preces populi tui ſupplicãtis propitius reſpice: & flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis noſtris meremur auerte.

DEvs qui iuſtificas impium, & non vis mortem peccatoris: Maieſtatẽ tuã ſuppliciter deprecamur, vt famulos tuos de tua miſericordia cõfidentes, cœleſti protegas benign⁹ auxiliô, & aſſiduâ protectione conſerues, ut tibi iugiter famulentur, & nullis tentationibus à te ſeparẽtur.

BEnedictionẽ tuã Domine populus fidelis accipiat, quâ corpore ſaluetur & mente, & cõgruam tibi exhibeat ſeruitutem, & propitiationis tuæ beneficia ſemper inveniat.

Cõcede nos famulos tuos quæſumus Domine Devs, perpetuâ mentis & corporis ſanitate gaudere: & gloriosâ Beatæ Mariæ ſemper Virginis interceſſione, à præſenti liberari triſtitia, & æterna perfrui lætitia.

Inter-

INtercessio nos quæsumus Domine Beati Patris nostri BENEDICTI Abbatis cōmēdet, vt quod nostris meritis non valem⁹, eius patrocinio assequamur.

DA nobis quæsumus Domine piæ petitionis effectū, & pestilentiā, mortalitatemq; propitiatus auerte, vt mortalium corda cognoscant à te indignāte talia flagella prodire, & te miserāte cessare. Per Dominū nostrū.

Deinde aspergit ea Sacerdos aquâ benedictâ in modum Crucis.

BENEDICTIO PANIS NOVI:

In Festo SS. PETRI & PAVLI, Tynecij fieri solita.

In peruigilio Sāctorū Apostolorū Petri & Pauli. Sacerdos acceptā stolā accedens ad Panem novum, in aliquomundo loco positū, dicat:

℣. Adiutoriū nostrū in nōe Dñi.
℟. Qui fecit cœlum & terram.
℣. Paratur nobis panis
℟. Aduers⁹ oēs qui tribulāt nos
℣. Sit nomen Dñi benedictum,
℟. Ex hoc nunc & vsq; in sæclū.
℣. Super omnes Virgo Benedicta extitisti, ℟. Dum Panis vitæ in tua se clausit viscera.
℣. Beatus es Simon Bariona.
℟. Tibi enim traditæ sunt claues Regni Cœlorum.
℣. Tu es vas electionis S. Paule Apostole. ℟. Intercede pro nobis ad Dñum qui te elegit.
℣. Ora pro nobis SSme. Pater BENEDICTE. ℟. Vt Digni efficiamur promissionib⁹ Christi.
℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

OMnipotēs sempiterne DEVS, benedicere ✠ digneris hunc novum panem tuâ sanctâ benedictione, vt qui eum gustauerīt corporis & animæ salutē, te donante recipiant.

COncede quæsumus omnipotens DEVS intercedente Immaculatè Cōceptâ Vnigeniti Filij tui Matre Benedictâ, hunc panē habētibus sanitatē mentis, & corporis; vt hic temporalib⁹ tuis donis in timore vtentes ad æterna se disponere valeāt.

DOmine IESV Christe, qui te mirabilem in sanctis tuis Petro & Paulo demonstrâsti præsta eorum intercessione, vt in quocunque loco hic panis fuerit, ab eo omnes dœmonū insultus repellantur.

DEvs bonarum virtutum dator, & omnium benedictionum largus infusor, te subnixis precibus deprecamur, vt sicut iubente S. P. N. BENEDICTÔ, venenatū panem sibi transmissū, cor-

vum

vum deportare, ne vlli noceret in deserta fecisti, ita eius meritis gloriosis suffragantibus, ex hac substantia panis omnia noxia amoveas, eũmq; gloriosô Patriarchâ nostrô intercedẽte benedicas ✠ & sãctifices hũc, vt quicũq; ex eo gustauerint, sanitatis & incolumitatis in corpore, & virtutũ in anima percipiãt incrementa. Per Te Sãcte Pater, qui cum Filio & Spiritu Sãcto, viuis & regnas in sæcula sæculorũ, Amen.

BEnedictio DEI Patris ✠ Omnipotentis & Filij eius ✠ Vnigeniti, & Spiritus ✠ Sãcti ab vtroque procedentis: intercessione Beatissimæ Virginis MARIÆ, Petri & Pauli, atq; S.P.N. BENEDICTI, & omniũ Sanctorũ, descẽdat super hanc substantiã panis novi, ac maneat semper. Amen.

Et aspergatur aquâ benedictâ.

ABSOLVTIO

Generalis in vltimo mortis articulo danda MONACHIS & MONIALIBVS Sacri Ordinis Nostri authoritate Privilegiorũ.

Primò ab infirmo fiat Cõfessio: vel signum detur contritionis, si illa fieri non potest: Deinde Sacerdos dicat. Misereatur tui Omnipotẽs DEVS, & dimissis peccatis tuis, perducat te ad uitam æternam. Indulgentiam, absolutionẽ, & remissionẽ paccatorum tuorum, tribuat tibi omnipotens & misericors Dominus. Amen.

DOminus noster IESVS Christus per merita suæ Sacratissimæ Passionis te absoluat, & gratiam suam tibi infundat, & ego authoritate ipsius, & Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & Summorũ Pontificum, mihi hac in parte cõmissa, & tibi concessa, absoluo te ab omni vinculo excommunicationis, sententiâ suspensionis & interdicti, dispẽsando tecum in omni irregularitate, si quam contraxisti, & restituo te vnioni & participationi fideliũ, necnon SS. Sacramentis Ecclesiæ. Eâdem authoritate ego te absoluo ab omni transgressione votorum tui Ordinis, & statutorum Papalium, Generalium, Prouincialium, localium & Synodalium quorũcunq;. Eâdem authoritate absoluo te, ab omni diuino officio malè persoluto, horis indebitè trãspositis, vel dimissis. Item eâdẽ authoritate absoluo te, ab omnibus peccatis tuis, quibus contra DEVM fragilitate humanâ, ignorantiâ, vel malitiâ deliquisti, cõcedens tibi remissioẽ, & indulgentiã Plenariam, omnium peccatorum tuorum Cõfessorũ; & cunctorum quorum etiam non recordaris, aut oblitus fuisti, in quantùm claues Ecclesiæ se ex-

tendunt. Item eâdem authoritate, ego te absoluo à pœnis purgatorij, quas pro peccatis commissis, & delictis in hoc mũdo perpetratis meruisti, restituendo te illi innocentiæ, in qua eras quãdo baptizatus fuisti. In nomine Patris ✠ & Filij ✠ & Spiritus Sãcti ✠ Amen. Quod si hac vice non decesseris, reseruo tibi hanc gratiam usq; ad extremum mortis tuæ articulum.

HÆc forma absolutionis concessa fuit ab Eugenio IV. & Sixto IV. & per Innocẽtiũ VIII. aliosq; summos Pontifices cõfirmata, uti videre est in cõpendio & summario Priuilegiorũ Monastici Ordinis, iuxta quod Priuilegiũ, absolui possũt Monachi & Moniales *Ordinis nostri in mortis articulo, à quovis Cõfessario ab omnib° Cẽsuris, peccatis, pœnis, ac ditari Plenarijs Indulgẽtijs, tanquã si in illo actu, esset summus Pontifex. Quæ singularis gratia semper sortitur suum effectum, toties quoties est regularis in vero mortis articulo Vnde Confessarij debent esse hac in parte circumspecti, ne per illorum negligentiam, discedant animæ ex hoc mundo eiusmodi salutari, ac singulari priuatæ beneficiô.*

Ad hanc autem gratiã in agone mortis obtinẽdam requiritur (ex mente Innocentij VIII.) ut per annũ singulis septimanis semel, septem Psalmi Pœnitẽtiales cum Litanijs dicantur; qui verò legere nesciũt, ad arbitrium sui Confessarij, alia pia exerceant opera, & qui impedimentis detenti, in qualibet hebdomada satisfacere his non possunt; aut ex obliuione, aut inaduertentia aliquid omiserint, possunt in altera compensare hebdomadâ. Ipsum etiã tempus vnius anni abbreuiari potest, & satisfit Priuilegio, si toties prædicti Psalmi dicantur, quod sunt in anno hebdomadæ, nimirũ LII. etiamsi insimul dicantur; uti declarauerũt Pius II. & Iulius II. Neq; hac gratia est abrogata per Generalem revocationẽ Pauli V. prout declarauit Vrbanus VIII. Agunt de hoc Priuilegio Lezana in summa 99. Verbo Indulgentia, num. 10. *Theatrum Regularium. Verbo Absolutio* FRANCISCVS DZIBLOWSKI, *in suo Cibo quotidiano. pagina: 315.*

COMMEMORATIONES
SEV
SVFFRAGIA CONSVETA.

DE *Sancta* CRVCE *Ad Vesp. & Laud: cõm.* Per signũ Crucis. ℣. Omnis terra. *Oratio.* Perpetua nos, &c.

De B. Virg. MARIA. *Ad Vesp. & Laud.* Sancta MARIA. &c. ℣. Ora pro nobis. *Oratio.* Concede

cede nos. *per totũ annũ. Aliô tẽpore.* ℣. Post partũ. *Oratio.* Deus qui salutis. *ut notatur in Breuiar.*

De S. Apostolis. Petro & Paulo. *Ad Vesp.* Petrus Apostolus. ℣. Constitues eos. *Ad Laud.* Gloriosi. ℣. In omnẽ. *Oratio.* Deus cuius &c.

De SSmô P. N. BENEDICTO. *Ad Vesp.* Sanctissime. *Ad Laud.* O Beati Viri. ℣. Iustus germinabit *Oratio.* Excita Domine.

De Sãctô Adalberto. *Ad Vesp.* Per merita Sãcti Adalberti Christe nos exaudi atq; eius precibus nobis succurre miseris. ℣. Magna est.

Ad Laud. Sacerdos Dei Adalberte, Martyr, & Pontifex gloriose, intercede ad Dominum, pro deuotis famulis.

℣. Magna est gloria eius in salutari tuo.

℟ Gloriã & magnũ decorẽ impones super eum. *Oratio.*

Tuam nobis indulgentiam quæsumus Domine Beat⁹ Adalbertus Episcopus & Martyr imploret; vt & delicta nobis clemẽter ignoscas, & beneficia desiderata concedas.

De S. Stanislao. ad Vesp.

Vir inclyte Stanislae, vitâ signis passione, plebem tuam Pastor bone, foue benedictione, guberna protectione, salua, sanctâ intercessione.

Ad Laud.

De Concive cœlum gaude, de Patrono terra plaude, Stanislaus dignus laude, cum sanctis lætatur Angelis æquatur.

℣. Posuisti Domine super caput eius.

℟. Coronam de lapide pretioso.

Populum tvum quæsum⁹ Domine intercedente Beatô Stanislaô gloriosô Martyre tuô atque Pontifice, dexterà tuæ virtutis potenter defende, & solem tuæ Maiestatis, irreuerberatô mentis radiô, glorianter intueri concede.

De Pace. *Ad Vesp, & Laudes Aña* Da pacem Dñe. ℣. Fiat pax. *Oratio.* Deus à quo &c. *vt Notatur in suo loco.*

AD LECTOREM.

Patria quos genuit, recolit, quos Ordo Patronos
Lector congestos iste libellus habet,
Sunt plures alij sunt & de nomine noti
In fastis quorum nomina scripta sacris
Illos tu precibus venerare meiq; memento
Exemplumq; sequens, hos imitare. Vale.